

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

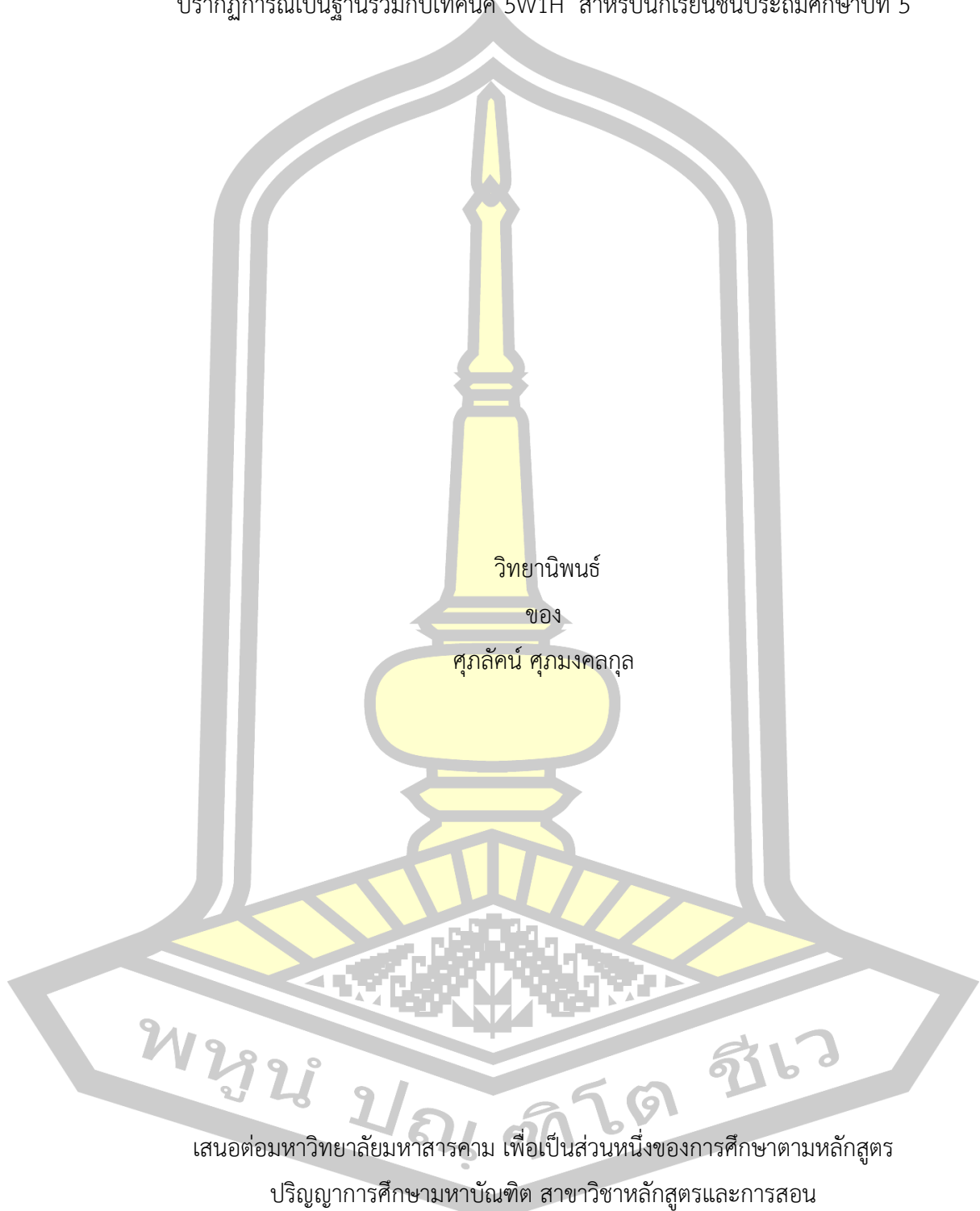
วิทยานิพนธ์
ของ
ศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กรกฎาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5



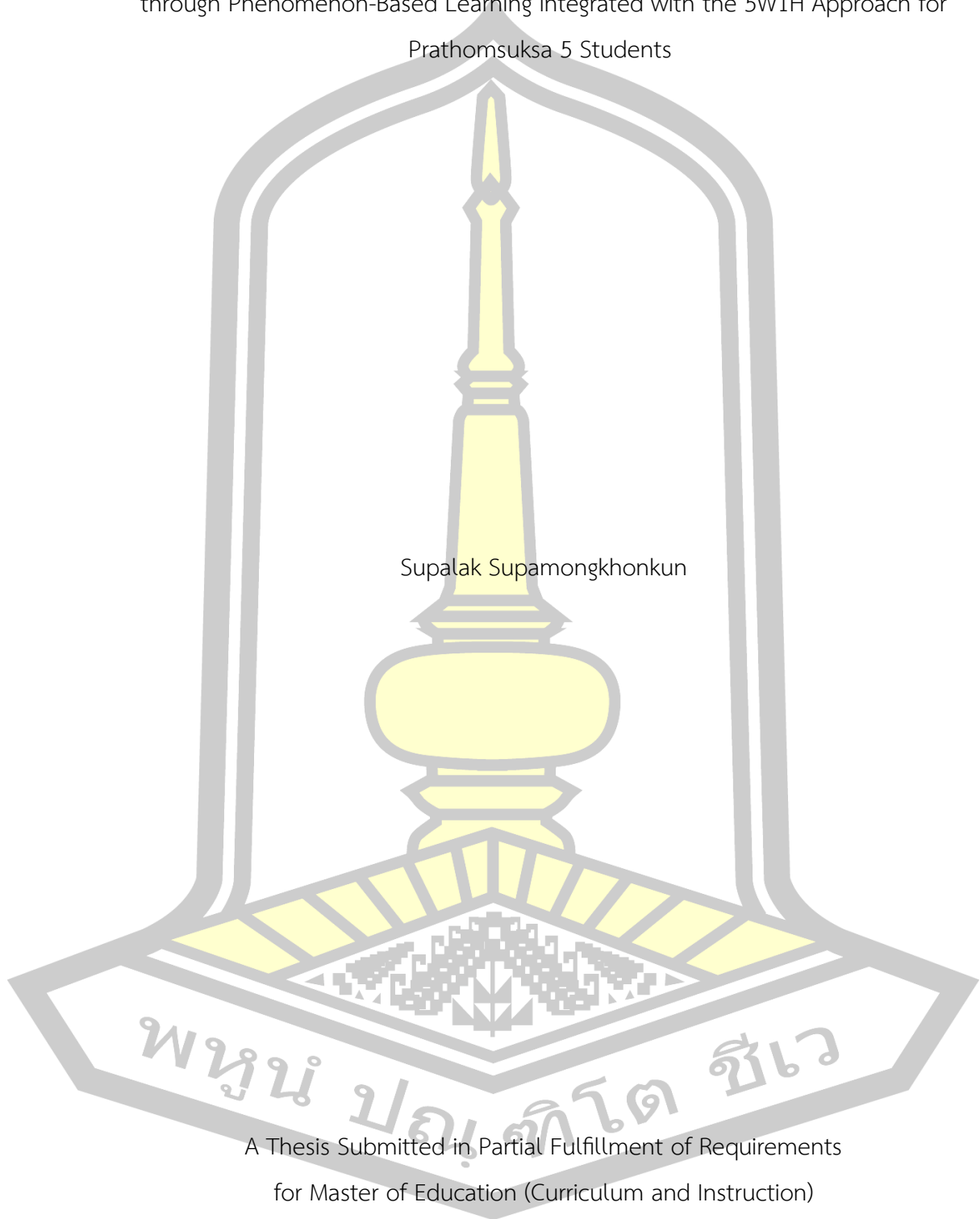
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กรกฎาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Enhancement of Reading Comprehension and Writing Communication abilities
through Phenomenon-Based Learning integrated with the 5W1H Approach for
Prathomsuksa 5 Students

Supalak Supamongkhonkun



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Curriculum and Instruction)

July 2025

Copyright of Mahasarakham University



คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคล
กุล แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแหง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. อัฐพล อินตะเสนา)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. ธนดล ภูสีฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. ดนิตา ดวงวิไล)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแหง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ผศ. ดร. พลเดช เขาวรัตน์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		
ผู้วิจัย	ศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. อัฐพล อินตะเสนา		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H กับเกณฑ์ร้อยละ 75 และ 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H กับเกณฑ์ร้อยละ 75 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน Nonparametric Test แบบ The Wilcoxon signed Rank test

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.08/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน, เทคนิค 5W1H, การอ่านจับใจความ, การเขียนสื่อสาร



TITLE	The Enhancement of Reading Comprehension and Writing Communication abilities through Phenomenon-Based Learning integrated with the 5W1H Approach for Prathomsuksa 5 Students		
AUTHOR	Supalak Supamongkhonkun		
ADVISORS	Associate Professor Atthapon Intasena , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2025

ABSTRACT

This research aims to 1) check how well the learning management plan that uses phenomenon-based learning with the 5W1H technique works for Prathomsuksa 5 students to meet the 80/80 standard, 2) compare reading comprehension skills using this method against a 75% benchmark, and 3) assess writing communication skills using the same approach against the 75% standard. The target demographic comprises 16 Prathomsuksa 5 students. The instruments employed for data gathering comprise six learning management plans, reading comprehension assessments, and writing communication proficiency evaluations. The statistical methods employed for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, and the nonparametric test known as the Wilcoxon signed-rank test.

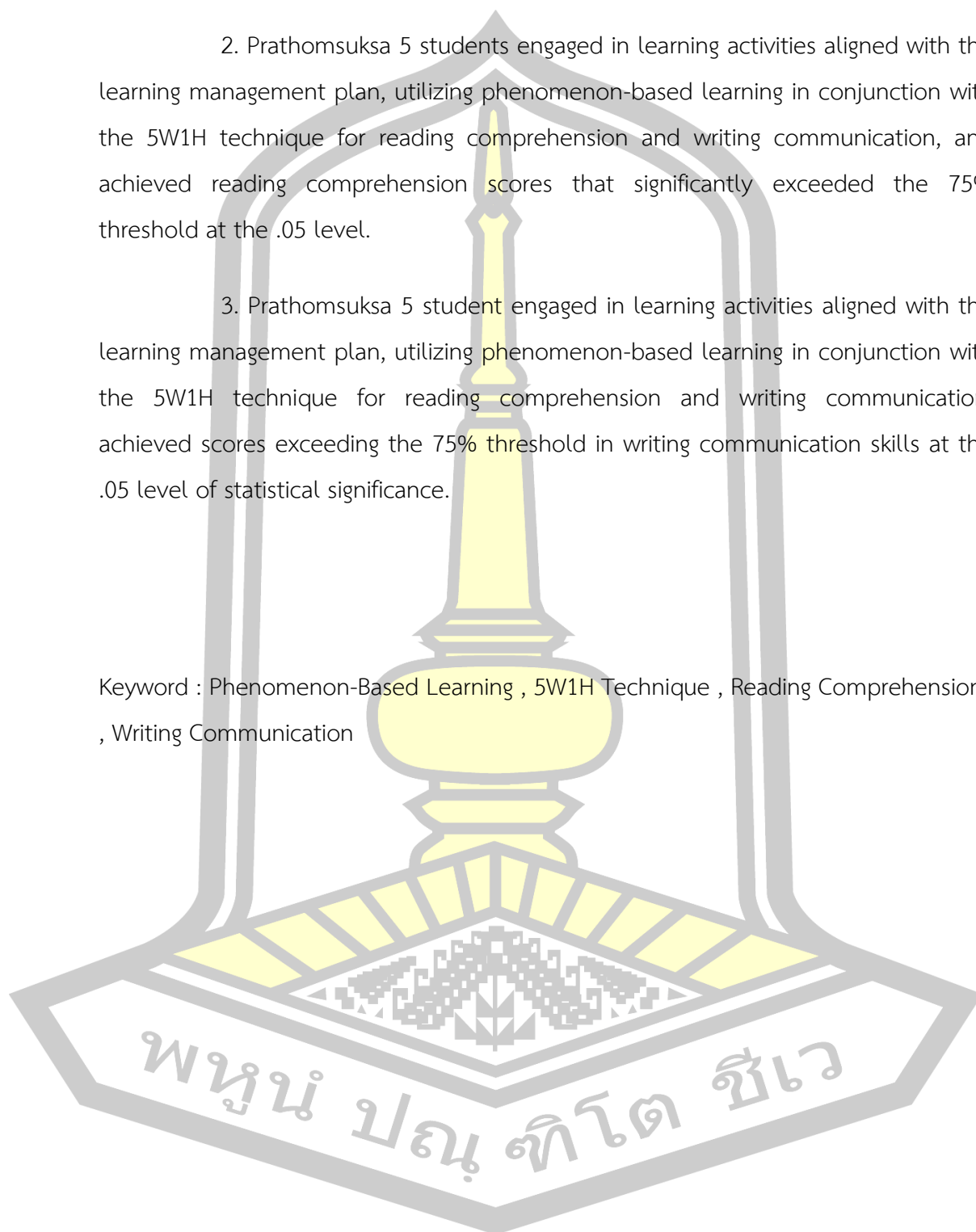
The research findings indicate that

1. The learning management plan employing phenomenon-based learning alongside the 5W1H approach for enhancing reading comprehension and writing communication in Prathomsuksa 5 students demonstrates an effectiveness of 86.08/86.67, surpassing the established criterion of 80/80.

2. Prathomsuksa 5 students engaged in learning activities aligned with the learning management plan, utilizing phenomenon-based learning in conjunction with the 5W1H technique for reading comprehension and writing communication, and achieved reading comprehension scores that significantly exceeded the 75% threshold at the .05 level.

3. Prathomsuksa 5 student engaged in learning activities aligned with the learning management plan, utilizing phenomenon-based learning in conjunction with the 5W1H technique for reading comprehension and writing communication, achieved scores exceeding the 75% threshold in writing communication skills at the .05 level of statistical significance.

Keyword : Phenomenon-Based Learning , 5W1H Technique , Reading Comprehension , Writing Communication



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนดล ภูสีฤทธิ์ กรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร.คณิตา ดวงวิไล กรรมการสอบ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ประสิทธิ์ประสาทให้ความรู้ประสบการณ์และแนะนำแนวทางในการทำการวิจัย ตลอดจนถึงบุคลากรสนับสนุนการสอนทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาเรียนรู้ จนถึงปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน, รองศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ ฟู พุทธา, อาจารย์ ดร.อารีรัตน์ โนนสุวรรณ, อาจารย์ ดร.ชิษณุพงศ์ อินทรเกษมและอาจารย์ ดร.สาวิตรี ราญมีชัย ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำ ปรีกษาและข้อเสนอแนะ งานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทะนงชัย ตลอดจนคณะครูทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2567 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การศึกษาอบรมสั่งสอนส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาและก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

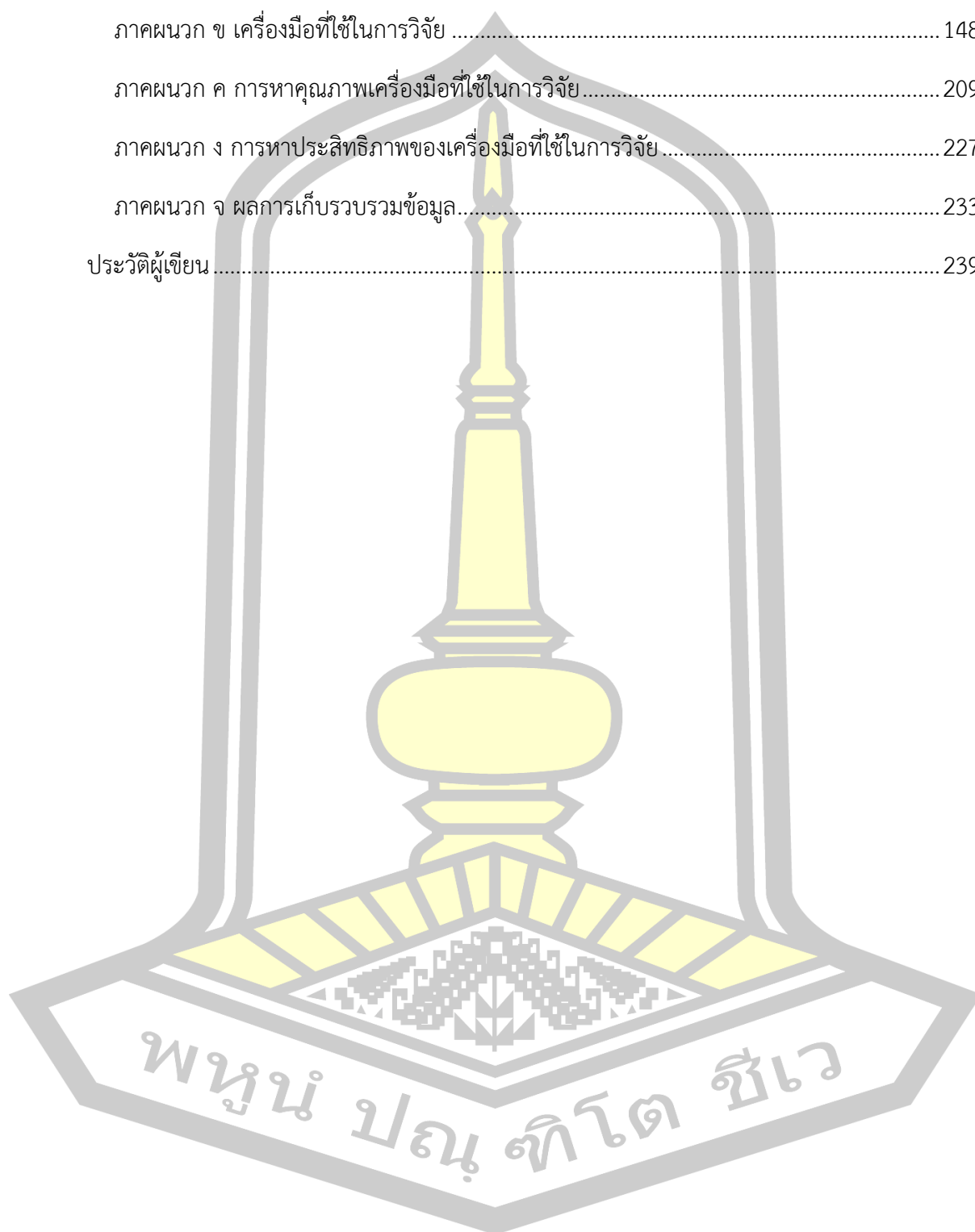
ศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ท
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่	
1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียน	10
การอ่านจับใจความ.....	14
การเขียนสื่อสาร.....	25
การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน.....	38
เทคนิค 5W1H.....	53
แผนการจัดการเรียนรู้.....	60

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้.....	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
งานวิจัยในประเทศ.....	72
งานวิจัยต่างประเทศ.....	76
กรอบแนวคิดการวิจัย	81
บทที่ 3	82
วิธีดำเนินการวิจัย	82
กลุ่มเป้าหมาย.....	82
รูปแบบการวิจัย	82
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล	107
การวิเคราะห์ข้อมูล	108
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	114
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	114
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	120
สรุปผล	120
อภิปรายผล.....	121
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม.....	127
ภาคผนวก.....	139

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	140
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	148
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	209
ภาคผนวก ง การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	227
ภาคผนวก จ ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	233
ประวัติผู้เขียน.....	239



สารบัญตาราง

หน้า

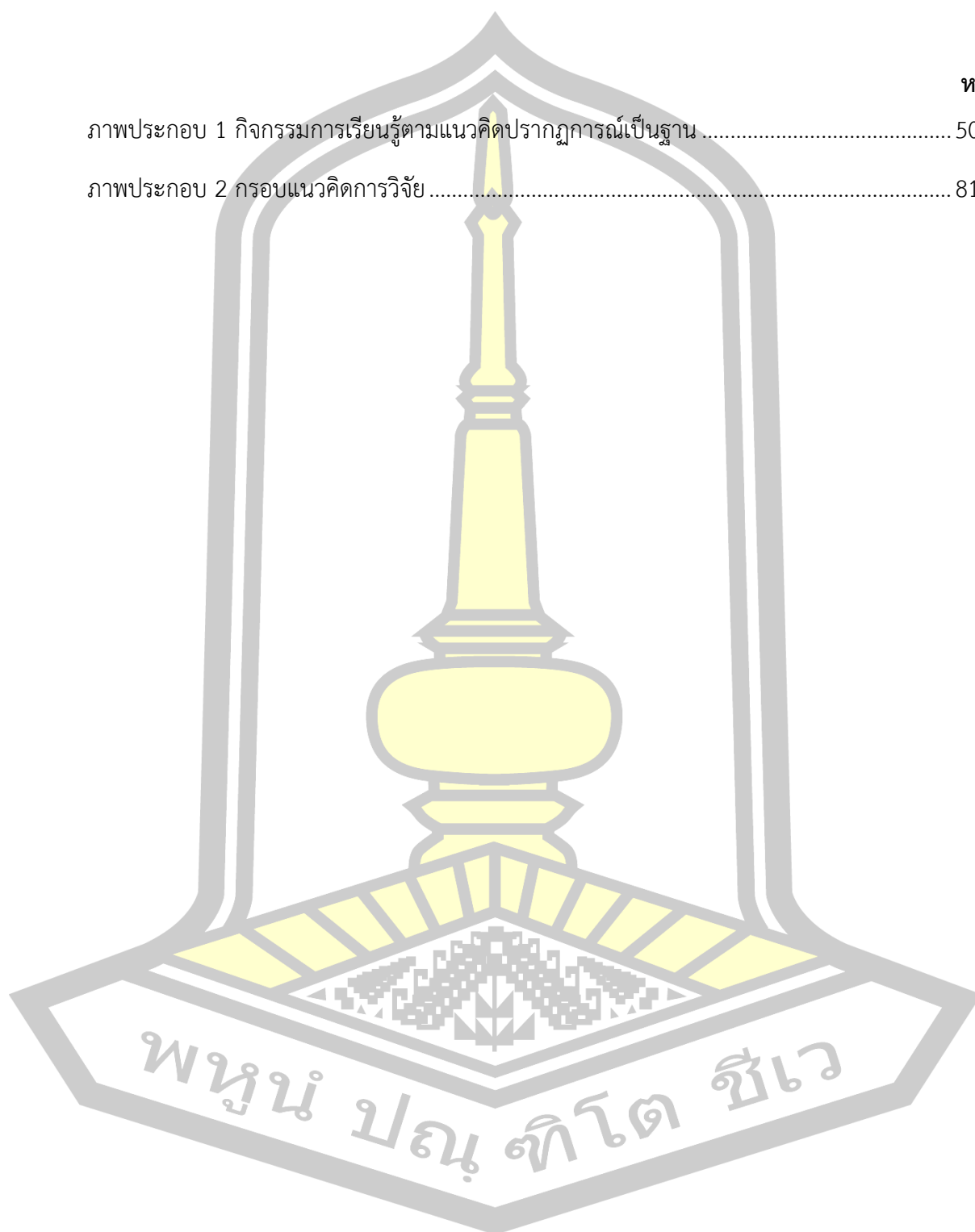
ตาราง 1	สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน	11
ตาราง 2	สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน	13
ตาราง 3	รูปแบบการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design.....	82
ตาราง 4	ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเรื่อง มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้และเวลาเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	84
ตาราง 5	ตารางแสดงจำนวนข้อสอบทั้งหมดและข้อสอบที่ต้องการ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบทดสอบวัดความ	93
ตาราง 6	ตารางแสดงจำนวนข้อสอบทั้งหมดและข้อสอบที่ต้องการ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 1 แบบปรนัย	97
ตาราง 7	จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย	100
ตาราง 8	รายการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น	103
ตาราง 9	รายการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย เรื่อง การเขียนคำแนะนำ	104
ตาราง 10	รายการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย เรื่อง การเขียนสรุปใจความ	105
ตาราง 11	เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของข้อสอบอัตนัย	107
ตาราง 12	แสดงผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80.....	116
ตาราง 13	แสดงผลการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk Test จากคะแนนการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	117

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างหลังเรียน กับเกณฑ์ร้อยละ 75	117
ตาราง 15 แสดงผลการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk Test จากคะแนน การทดสอบความสามารถด้านด้านการเขียนสื่อสาร ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	118
ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างหลังเรียน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75.....	119



สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดปรากฏการณ์เป็นฐาน	50
ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย	81



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ซึ่งเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของชาวไทย และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด กระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาทางบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติสืบไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจ ศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา และฝึกฝนให้เกิดทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติและความจงรักภักดี เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2552)

การจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาไทยมาโดยตลอด เนื่องจากภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารของคนไทย ดังจะเห็นได้จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้บรรจุกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ คือ สาระการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดี และวรรณกรรม ซึ่งทักษะการอ่านและการเขียนจัดได้เป็นทักษะที่สำคัญและฝึกได้ยาก เพราะเป็นทักษะที่จำเป็นต้องอาศัยทักษะอื่นๆ เป็นพื้นฐานมาก่อน เนื่องจากทักษะการอ่านและการเขียนเป็นเครื่องมือทักษะถ่ายทอดมรดกที่สำคัญมากและยังเป็นหลักฐานที่ช่วยให้คนเรารับทราบความเป็นมา

ของเรื่องราวต่างๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดทั้งเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้โลกเจริญก้าวหน้า การที่จะสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ จนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะการรับรู้เรื่องราว ความรู้ประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็นความรู้ และประสบการณ์ ซึ่งในเรื่องการอ่านและการเขียนนั้นย่อมจะต้องมีการสะกดคำรวมอยู่ด้วยจึงทำให้การอ่านและการสะกดคำมีความสัมพันธ์กันในแง่ของการทักษะทางภาษามาก การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถนำความรู้ความคิดมาเลือกใช้เรียบเรียงคำตามหลักการใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมาย กาลเทศะและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554)

การอ่านจับใจความ เป็นสิ่งสำคัญเป็นการแสดงถึงความเข้าใจในการอ่านเรื่องต่างๆ และมีความสำคัญในการอ่านมากที่สุด ทักษะการอ่านจับใจความเป็นสิ่งที่จะต้องนำไปใช้มากในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านข่าว อ่านบทความ อ่านสาระความรู้ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์นิตยสาร วารสารต่างๆ ถ้าอ่านแล้วจับประเด็นสำคัญได้แล้วนำข้อมูลไปใช้ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านสำหรับผู้เรียนซึ่งต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร ตำราจำนวนมาก ยิ่งมีความจำเป็นที่จะต้องจับใจความเรื่องที่อ่านให้ได้แม่นยำชัดเจนจึงจะสามารถนำไปเรียบเรียงให้เป็นสาระความรู้ที่เกิดจากการค้นคว้าอย่างแท้จริง มิฉะนั้นจะเกิดความสับสน ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ในชีวิตจริงอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554) ได้อธิบายว่า การอ่านคือการรับรู้ความหมายจากถ้อยคำที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์หรือในหนังสือ เป็นการรับรู้ที่ผู้เขียนคิดอะไรและพูดอะไร โดยเริ่มต้นทำความเข้าใจถ้อยคำแต่ละคำ เข้าใจวลี เข้าใจประโยค ซึ่งรวมอยู่ในย่อหน้า เข้าใจแต่ละย่อหน้าซึ่งรวมเป็นเรื่องราวเดียวกัน การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์ทำให้เรารู้จักค่าเข้าใจความหมายของสาร และมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสารแล้วสามารถนำมาบูรณาการทางความคิดได้ (คณิดา ดวงวิไล, 2562) การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน และยังมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษาค้นคว้าอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่างๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง การอ่านจับใจความ ถือเป็นพื้นฐานการอ่านสำคัญที่จะทำให้ต่อยอดไปสู่การอ่านประเภทอื่นได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ชฎาพร ทับบุญ และ อ้อมธจิต แป้นศรี (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับแนวคิดแบบหมวกหกใบ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีคะแนนหลัง

เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

การเขียนสื่อสาร เป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้ถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด เจตคติตลอดจนประสบการณ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ผ่านการเขียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการการเขียนสื่อสารมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการเรียนรู้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารจึงจะประสบผลสำเร็จได้ การเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารของมนุษย์เป็นการแสดงออกของความคิดที่เรียบเรียงออกมาเป็นเรื่องราว อันแสดงถึงความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์ การเขียนจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์ในโลกปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เพราะการเขียนจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในการติดต่อสื่อสาร เป็นหลักฐานที่มั่นคงเพราะไม่ลบเลือนเร็วเหมือนคำพูด สามารถใช้ติดต่อได้ดีแม้ในระยะทางไกล และเป็นเครื่องวัดความเจริญองงามทางวัฒนธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัยที่ได้ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ สามารถบันทึกวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึนึกคิดของตนเพื่อสื่อไปถึงผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการเขียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาของเด็กไทย ซึ่งสอดคล้องกับ นพรัตน์ ทิพภูเขียว (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า 1. แบบฝึกการพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.20/91.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการนำไปปรับใช้ในการเรียนรู้ เพราะทักษะการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจในเนื้อหาสาระและการเขียนก็เป็นหนึ่งในวิธีการสื่อสารของมนุษย์ ที่เป็นการจดบันทึกเรื่องราวอันเป็นความรู้ ความคิด และวิทยาการทั้งปวงไว้เป็นลายลักษณ์ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบความรู้เหล่านั้น และนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคมต่อไป (วรวรรณ ศรียาภย์, 2557) ปัญหาในระบบการศึกษาของไทยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ปัญหาในการอ่านและเขียนอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการของผู้เรียน นอกจากนี้ ความคล่องแคล่วในการอ่านและเขียนก็เป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาเช่นกัน นักเรียนจำเป็นต้องมีทักษะการเขียนและการอ่านในระดับที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Intasena, A., & Nuangchalem, P, 2022) อย่างไรก็ตามแม้ว่าการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารจะมีความสำคัญ แต่การสอนการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารก็ยังไม่

ประสบผลสำเร็จ ยังพบว่าผู้เรียนส่วนมากยังไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และเขียนสื่อสารความหมายไม่ได้ การใช้คำผิดความหมาย ทำให้ผู้รับสารเข้าใจผิด โดยในปีการศึกษา 2566 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านทะนงชัย มีคะแนนเฉลี่ย 66.67 ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์ จากเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70 (รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทะนงชัย, 2566)

ข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านทะนงชัย ในรายวิชาภาษาไทย แบบทดสอบแบบปรนัย ปีการศึกษา 2565 - 2567 พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 59.33, 56.67 และ 54.91 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าผลการทดสอบมีคะแนนเฉลี่ยที่ลดลงทุกปี จากการวิเคราะห์พบว่าตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุง คือ สาระที่ 1 การอ่าน การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการ การอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และจากข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ในรายวิชาภาษาไทย แบบทดสอบแบบอัตนัย ปีการศึกษา 2565 - 2567 พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 13.13, 16.33 และ 15.86 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าปีการศึกษา 2567 มีคะแนนเฉลี่ยมีที่ลดลง จากการวิเคราะห์พบว่าตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุง คือ สาระที่ 2 การเขียน การเขียนสื่อสารโดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ คะแนนเฉลี่ยรวม ในรายวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2565 - 2567 มีคะแนนเฉลี่ย 72.46, 73.00 และ 70.77 ตามลำดับ เห็นได้ว่าปีการศึกษา 2567 มีคะแนนเฉลี่ยที่ลดลง (รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทะนงชัย, 2567) ซึ่งจากผลการทดสอบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดความสามารถในการการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร ซึ่งสาเหตุสำคัญของปัญหานี้อาจเกิดจากครูผู้สอนยังขาดเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถจับใจความ สรุปใจความสำคัญและเขียนสื่อสารความหมายของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งไม่รู้วิธีที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าใจ และนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เห็นความสำคัญในการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน จึงได้มีการสรรหาวิธีการ แนวทาง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสื่อสารให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญและจำเป็นในอนาคต

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นการเรียนรู้โดยใช้เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่พบในชีวิตประจำวันเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นคว้าเน้นให้ผู้เรียนศึกษาปรากฏการณ์ดังกล่าวอย่างละเอียดรอบคอบ โดยการบูรณาการความรู้หลายศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับองค์ความรู้ และทักษะใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาที่เผชิญในชีวิตและสังคมได้ (หิสนิส เพ็งสันเทียะ, 2563) ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานนั้น เป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นในประเทศฟินแลนด์หลังการปฏิรูปการศึกษาโดยการตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหาเพื่อนำนักเรียนไปสู่การค้นหาคำตอบและแก้ปัญหาโดยนำปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริง ทำให้นักเรียนฝึกสังเกตด้วยมุมมองที่หลากหลายผ่านการใช้กระบวนการสืบเสาะ ทั้งนี้ นักเรียนจะมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (อรพรรณ บุตรกตัญญู, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา แก้วตา (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.97/82.60 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ผลการเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน แล้ว ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบอื่นมาร่วมด้วย จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนมากยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนยังมองเห็นภาพรวมของข้อความที่ได้อ่านและรายละเอียดต่างๆ ของเรื่องราวยังไม่ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเทคนิค 5W1H มาใช้ในการแก้ปัญหาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเทคนิค 5W1H จะช่วยให้ผู้เรียนกระตุ้นความคิดและหาคำตอบได้อย่างครอบคลุมที่สามารถนำไปจับใจความสำคัญของเรื่อง ประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ 1H คือ How (อย่างไร) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินาถ เม่นเผือก (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค 5W1H ผลการศึกษาพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.78/85.45 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.10)

จากภูมิหลัง ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงมีความสนใจเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่าน การเขียน และมีนิสัยรักการอ่าน สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านทะนงชัย อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 16 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H
 - 2.2 ตัวแปรตาม
 - 2.2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 2.2.2 ความสามารถในการเขียนสื่อสาร

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาวิชาภาษาไทย ในสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 และสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 เรื่องการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา นิทาน วรรณคดี บทความ บทโฆษณา เรื่องสั้น ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน จากบทเรียนในกลุ่มสาระภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ซึ่งมีเนื้อหาจากง่ายไปยากและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถด้านการอ่านของผู้อ่าน เมื่อได้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่กำหนดให้ เพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง เข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน อ่านแล้วแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ตอบคำถาม สรุปใจความได้ว่า ใคร, ทำอะไร, ที่ไหน, เมื่อไหร่, ทำไม, อย่างไร คະแนนได้จากการทำใบงาน การทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป โดยการวิจัยในครั้งนี้วัดจากแบบทดสอบ การวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเขียนสื่อสารโดยการเขียนแสดงความคิดเห็น เขียนอธิบาย เขียนคำแนะนำ และเขียนสรุปใจความ มีการเรียบเรียงถ้อยคำได้เหมาะสม สามารถสื่อสารข้อมูลผ่านผู้อ่านได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน คະแนนได้จากการทำใบงาน การทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป โดยการวิจัยในครั้งนี้วัดจากแบบทดสอบ การวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้สภาพจริง โดยนำแนวคิดในการนำปรากฏการณ์ในสังคมที่เกิดขึ้นจริงมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานที่นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง ซึ่งนักเรียนจะมีบทบาทเป็นนักแก้ปัญหา เพื่อ

แสวงหาคำตอบ หรือคำอธิบายข้อสงสัย ตลอดจนเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการมาแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สังเกตปรากฏการณ์ หมายถึง ครูผู้สอนนำเสนอปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสาร หรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ มองเห็นปัญหา และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา หมายถึง ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน สามารถนำปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ร่วมกันศึกษามาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ อย่างอิสระ

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ หมายถึง ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนทำความเข้าใจ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ผ่านการอ่าน การสนทนาร่วมกัน อภิปรายและตั้งประเด็นคำถามที่เรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้อย่างมีความหมาย

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ หมายถึง ครูผู้สอนประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งประเมินได้จากการที่นักเรียนรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน

4. เทคนิค 5W1H หมายถึง การตั้งประเด็นถามตอบ เป็นการฝึกตั้งคำถามและตอบคำถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยในการตั้งคำถามประเด็นต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา ช่วยกระตุ้นความคิดและช่วยหาคำตอบได้อย่างครอบคลุม เข้าใจ สรุปความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ตรงประเด็น ทำให้เข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้ชัดเจน ได้แก่

4.1 Who (ใคร) หมายถึง ตัวละครหรือบุคคลสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

4.2 What (อะไร) หมายถึง เหตุการณ์สำคัญของเรื่องนั้นคืออะไร หรือสาเหตุที่เกิดขึ้น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

4.3 Where (ที่ไหน) หมายถึง สถานที่สำคัญของเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน

4.4 When (เมื่อไหร่) หมายถึง เวลาที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อใด

4.5 Why (ทำไม) หมายถึง สาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร

4.6 How (อย่างไร) หมายถึง รายละเอียดของเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร

5. การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H หมายถึง กระบวนการเรียนรู้สภาพจริง นักเรียนจะมีบทบาทเป็นนักแก้ปัญหา เพื่อแสวงหาคำตอบ หรือคำอธิบายข้อสงสัย และเรียนรู้ด้วยวิธีการตั้งคำถาม เป็นการตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องราวต่างๆ ได้แก่ Who (ใคร), What (อะไร), Where (ที่ไหน), When (เมื่อไหร่), Why (ทำไม) และ How (อย่างไร)

โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สังเกตปรากฏการณ์ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนนำเสนอปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสาร หรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ มองเห็นปัญหา และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน สามารถนำปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ร่วมกันศึกษามาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ อย่างอิสระ โดยใช้คำถามจากเทคนิค 5W1H ในขั้นตอนนี้ ได้แก่

2.1 Who (ใคร) หมายถึง ตัวละครหรือบุคคลสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

2.2 What (อะไร) หมายถึง เหตุการณ์สำคัญของเรื่องนั้นคืออะไร หรือสาเหตุที่เกิดขึ้น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

2.3 Where (ที่ไหน) หมายถึง สถานที่สำคัญของเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน

2.4 When (เมื่อไหร่) หมายถึง เวลาที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อใด

2.5 Why (ทำไม) หมายถึง สาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร

2.6 How (อย่างไร) หมายถึง รายละเอียดของเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไรขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ผ่านการอ่าน การสนทนาร่วมกัน อภิปรายและตั้งประเด็นคำถามที่เรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้อย่างมีความหมาย

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งประเมินได้จากการที่นักเรียนรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน

6. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) คือ จากการนำคะแนนการประเมินผลงานเมื่อเรียนจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบย่อยท้ายแผน การทำใบงาน และคะแนนการประเมินพฤติกรรมการเรียน มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งจะต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) คือ ที่เกิดจากการนำคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร หลังจากเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ครบทั้ง 6 แผน มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งจะต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปราชญ์การณเป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียน
2. การอ่านจับใจความ
3. การเขียนสื่อสาร
4. การจัดการเรียนรู้แบบปราชญ์การณเป็นฐาน
5. เทคนิค 5W1H
6. แผนการจัดการเรียนรู้
7. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เป็นหลักสูตรที่มีกรอบและแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีความเหมาะสมชัดเจนทั้งเป้าหมายของหลักสูตรและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น

สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ ตัดสินแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตาราง 1 สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	• การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย
2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยาย และการพรรณนา	- คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์
3. อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย	- อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย • การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	• การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น - วรรณคดีในบทเรียน
5. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	- บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม	• การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม เช่น - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ
7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความ สนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	• การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
8. มีมารยาทในการอ่าน	• มารยาทในการอ่าน

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ โดยเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลักในด้านของการอ่าน ได้แก่ นิทาน วรรณคดีในบทเรียน บทความ บทโฆษณา ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน ซึ่งการอ่านจับใจความนั้นทำให้เกิดกระบวนการอ่านที่มีการคิดพิจารณาสามารถแยกแยะส่วนต่าง ๆ เพื่อนำไปวิเคราะห์หาเหตุผลหรือใช้วิจารณ์ญาณในการเชื่อถือหรือองค์ประกอบของเนื้อหาหลักในการอ่านได้

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 2 สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	• การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	• การเขียนสื่อสาร เช่น - คำขวัญ - คำอวยพร - คำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน
3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	• การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน
4. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	• การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย
5. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ	• การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ
6. เขียนแสดงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา	• การเขียนแสดงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็น
7. กรอกรายการต่างๆ	• การกรอกรายการ - ใบฝากเงินและใบถอนเงิน - ธนาณัติ - แบบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์
8. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	• การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
9. มีมารยาทในการเขียน	• มารยาทในการเขียน

จากตาราง 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการเขียนสื่อสาร สื่อความหมาย การเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน ซึ่งการเขียนสื่อสารได้นั้นต้องใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด เรื่องราวต่างๆผ่านตัวอักษรให้เกิดความรู้ความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพการอ่านและแสวงหาความรู้ให้แก่ผู้อ่าน เป็นเครื่องแสดงได้ว่าผู้อ่านเข้าใจและรับรู้สาระเนื้อหาในเรื่องที่อ่านและยังเป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้และพัฒนาผู้อ่านให้ได้รับรู้มากยิ่งขึ้นและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังที่มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความ ดังนี้

ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ

สุมาลี ชุบุญ (2560) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความหมายถึง ความสามารถในการอ่านแล้วเกิดความเข้าใจ จดจำเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่อง ทั้งเนื้อหา ความรู้ ข้อมูล ทักษะของผู้เขียนและจับใจความได้อย่างครบถ้วน การอ่านจับใจความมี 2 ลักษณะ คือ 1) การอ่านจับใจความโดยรวม โดยการสังเกตส่วนประกอบของหนังสือ หัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างรวดเร็วจัดเนื้อหาของหัวข้อเหล่านี้เป็นลำดับ ให้เห็นความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงกัน เมื่ออ่านจบแล้วควรตอบได้ว่าผู้เขียนเขียนเกี่ยวกับอะไร เน้นเรื่องใดเป็นพิเศษ โดยจัดลำดับเนื้อหาตามลำดับความสำคัญของเรื่องหรือลำดับเหตุการณ์ เพื่อสรุปประเด็นสำคัญได้ชัดเจนขึ้น 2) การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านต่อจากแนวทางแรก ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียดเพื่อเก็บเนื้อหา เรื่อง ข้อมูลสำคัญ พรรณณะและจุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมถึงสาระหลักของเรื่องที่ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องนั้น เรียกว่าใจความหลัก และส่วนอื่น ๆ เป็นเพียงข้อความประกอบของสาระหลัก เรียกว่าใจความรอง การอ่านโดยแยกข้อความที่สำคัญที่สุดออกมาคือ การอ่านจับใจความสำคัญ และเมื่ออ่านอย่างพิถีพิถันจะพบว่าในแต่ละย่อหน้ามีใจความสำคัญแตกต่างกัน เช่น ประโยคใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า ประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า ประโยคใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า เป็นต้น

สายใจ ทองเนียม (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านในใจที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องคือ ใจความหลัก เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม และมีใจความรองหรือใจความขยาย ซึ่งเป็นรายละเอียดเพื่อสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ทศพร ศรีแสง (2560) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการอ่านเพื่อจับสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แปลความหมายของสิ่งที่อ่าน และเข้าใจจุดหมายสำคัญของเรื่องนั้น ๆ

สถิตาภรณ์ ศรีหิรัญ (2560) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่าเป็นกระบวนการสำคัญที่ผู้อ่านงานเขียนเชิงวิชาการหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่ออ่านงานเขียนเชิงวิชาการผู้อ่านต้องอ่านเรื่องทางวิชาการนั้นอย่างคร่าว ๆ อย่างน้อย 1 ครั้งก่อนที่จะอ่านอย่างละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ

จิรวรรณ เพชรรัตน์ (2559) กล่าวว่า การจับใจความ คือ การแยกได้ว่าส่วนใดเป็นใจความหลัก ส่วนใดเป็นใจความรอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสารการอ่านจับใจความ เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นประโยชน์สำหรับการจดจำและทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน การอ่านเพื่อให้ได้รับความรู้ต้องอ่านด้วยความตั้งใจ เพื่อให้สามารถเก็บสาระสำคัญให้ทราบข้อเท็จจริง จับประเด็นสำคัญหรือความคิดของเรื่องที่อ่านจึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านทุกประเภททั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง สารคดี และบันเทิงคดี

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ใจความหลัก เพื่อให้ทราบว่า เป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม และมีใจความรองหรือใจความขยาย ซึ่งเป็นรายละเอียดเพื่อสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน สามารถรับข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่กำหนดให้แล้วสามารถสรุปใจความ และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

มะลิวัลย์ อ่วมน้อย (2562) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ คือ การอ่านจับใจความมีความสำคัญอย่างมาก จึงจำเป็นต้องเน้นทักษะเบื้องต้นตั้งแต่ในวัยเด็กที่สำคัญผู้อ่านจะต้องหมั่นฝึกฝนตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะทางการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ก็จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ต่อไป

สายใจ ทองเนียม (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่าการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ ผู้เรียนต้องรู้จักการอ่านคำ คือ อ่านออก รู้ความหมายของกลุ่มคำ สำนวน วลี และประโยค จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ อาจส่งผลต่อการอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ซึ่งยากกว่า และจะเป็นสาเหตุให้ผู้อ่านไม่สามารถพัฒนาการอ่านของตนเองได้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ (2559) กล่าวโดยสรุปถึงบทบาทสำคัญของการอ่านจับใจความในยุคข้อมูลข่าวสารมีบทบาทสำคัญในด้านการศึกษาหาความรู้ การใช้ความรู้จากการอ่านมาพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม จึงกล่าวได้ว่าการอ่านจับใจความในยุคข้อมูลข่าวสารมีส่วนช่วยพัฒนาในเรื่องดังกล่าว การอ่านจับใจความในยุคข้อมูลข่าวสารที่บุคคลสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้รวดเร็ว มีบทบาทสำคัญในด้านพัฒนาทางการศึกษาด้วยการพัฒนาความรู้ของตนเอง พัฒนาด้านเศรษฐกิจด้วยการนำความรู้มาพัฒนาอาชีพ และระบบการใช้ง่ายการพัฒนาด้านการเมืองด้วยการนำความรู้มาคิดวิเคราะห์เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการเมือง และการพัฒนาสังคมด้วยการนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตในครอบครัว การอ่านจับใจความจึงมีบทบาทสำคัญ การที่จะสามารถอ่านจับใจความสำคัญและเล่าเรื่องจากการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอเพื่อพัฒนาการอ่านของตน หมั่นฝึกฝนสม่ำเสมอเพื่อเป็นการพัฒนา ฝึกฝนทักษะการอ่านและการเขียนไปในคราวเดียวกัน

กนกวรรณ ภูทิม (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ว่าการอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือสำคัญ ของนักเรียนและบุคคลทั่วไปในการแสวงหาความรู้ ถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ จะไม่สามารถจับประเด็นหลักของเรื่องนั้น ๆ ได้

นงเยาว์ ทองกำเนิด (2558) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจ เป็นพื้นฐานให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็น ทำให้มีความฉลาดประสบความสำเร็จในการเรียน ช่วยพัฒนาการศึกษาพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สู่ความก้าวหน้า ในอนาคตได้

ธัญเทพ กองสุข (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ โดยเฉพาะใช้ในการศึกษาหาความรู้ หากบุคคลที่มีความสามารถในการอ่านจับใจความดีก็จะทำให้สามารถเข้าใจความรู้ต่าง ๆ ได้โดยง่ายทุกรายวิชาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้งความสามารถในการอ่านจับใจความยังมีส่วนสำคัญต่อการประกอบอาชีพ และชีวิตประจำวันของมนุษย์ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้นอีกด้วย ดังนั้นหากจะพัฒนาประชากรไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศต่าง ๆ ก็ควรจะเริ่มจากการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้เด็กไทยมีความสามารถที่สูงที่สุด

ดังนั้น สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความ มีความสำคัญต่อผู้อ่านมากเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญ ของนักเรียนและบุคคลทั่วไปในการแสวงหาความรู้ หากไม่สามารถอ่านจับใจความได้ การเรียนรู้และการอ่านในระดับสูงขึ้นไปจะพัฒนาได้ยากการอ่านทุกประเภทต้องอาศัยการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐาน ถ้าผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านจับใจความก็สามารถจะเข้าใจความหมายของเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

ปิยฉัตร ศรีสุราช (2561) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ ไว้ดังนี้

1. อ่านได้ถูกต้องรวดเร็ว
2. จับใจความสำคัญและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตลอดจนรู้สัพพะเหตของเรื่องที่อ่าน
3. มีวิจารณ์ญาณวิเคราะห์เรื่องได้
4. ให้มีนิสัยรักการอ่านและใช้การอ่านเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
5. สามารถเลือกหนังสืออ่านได้อย่างเหมาะสม

มะลิวัลย์ อ่วมน้อย (2562) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความต้องเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน สามารถคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาคำถามต่าง ๆ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เรียนศึกษาได้ตลอดจนสามารถนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ (2559) กล่าวว่า เป้าหมายของการอ่านจับใจความแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต้นเป็นระดับพื้นฐาน ระดับกลางเป็นระดับที่มีความคิดเห็นปะปน และระดับสูง เป็นการคิดวิจารณ์ญาณ

เอี่ยมพร โชคสุชาติ (2556) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญว่า ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถค้นหาสาระสำคัญของเรื่องได้ บอกรายละเอียดของเรื่องรวมถึงสามารถ วิเคราะห์ข้อความหรือเรื่องที่อ่าน นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อุไรวรรณ บุญล้อม (2550) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายในการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ไม่ใช่อ่านเพื่อให้หมดเวลาเท่านั้น ไม่ควรอ่านจากหนังสือทั้งเล่ม ควรมีเวลาเฉพาะในการอ่านและทำแบบฝึกในชั่วโมง
2. ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านว่ามีสาระสำคัญอะไรบ้างให้รายงานอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ จึงจะถือว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากที่สุด
3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ
4. ฝึกการใช้สายตา เพราะการอ่านต้องอาศัยทักษะในการอ่านเร็ว และตอบคำถามได้ถูกต้องและแม่นยำ
5. ให้สรุปและย่อได้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวข้องกับอะไร แม้จะไม่สมบูรณ์แต่ก็ให้สามารถบอกได้บ้างโดยไม่ละเอียดนักก็ตาม
6. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ว่าเรื่องที่อ่านจะลงเอยแบบใด
7. อ่านและทำรายงานย่อได้ โดยการโน้ตย่อ
8. อ่านเพื่อหาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นประกอบ

สรุปได้ว่า จากจุดมุ่งหมายการอ่านจับใจความ ที่จะประสบผลสำเร็จนั้นนักเรียนต้องรู้จุดมุ่งหมายของการอ่านว่า จะอ่านเพื่ออะไร หรือจะอ่านอะไร การอ่านเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน สามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ สิ่งสำคัญต้องพยายามจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ว่าเป็นอย่างไร

ความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านไม่ใช่การรู้จักตัวอักษรหรือขั้นตอนการอ่านเพียงเท่านั้น ผู้อ่านนั้นต้องทำความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านซึ่งผู้เขียนต้องการสื่อสารให้ถูกต้อง กล่าวคือผู้อ่านต้องสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ รู้ความหมายที่แท้จริงของถ้อยคำที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ผู้อ่านแต่ละคนต่างมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ดังที่

แววมยุรา เหมือนนิล และประทีป เหมือนนิล (2564) กล่าวถึงสิ่งที่แสดงถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสรุปดังนี้

1. การสรุปเรื่องราว ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม
2. การจำลำดับของเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านและเล่าเรื่องที่อ่านได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
3. การบอกถึงความทรงจำจากการอ่านในเรื่องราวที่เฉพาะเจาะจง เช่น ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่อง รายละเอียดต่าง ๆ ชื่อบุคคลหรือสถานที่ รวมถึงเหตุการณ์สำคัญและวันที่ในเรื่อง
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การยกตัวอย่างประกอบได้
6. การจำแนกใจความสำคัญและขยายใจความสำคัญได้
7. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
8. การรวบรวมข้อมูลหรือเนื้อหาสาระที่มีอยู่แล้วกับข้อมูลใหม่ได้
9. การเลือกความหมายที่ปรากฏในเรื่องที่ถูกต้องและนำไปปรับใช้ได้

สายใจ ทองเนียม (2560) ให้ความหมาย ความสามารถในการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความพิจารณาจากความเข้าใจเนื้อเรื่อง และความคิดสำคัญของผู้เขียนสามารถจัดลำดับเนื้อเรื่อง สรุป วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความได้ รวมทั้งความรู้ด้านศัพท์และความรู้ด้านไวยากรณ์ด้วย

วนิดา พรหมเขต (2559) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ว่าผู้อ่านควรสรุปใจความสำคัญของสารด้วยการตอบคำถาม 5W1H คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม แล้วจึงนำคำตอบที่ได้มาจัดลำดับและเขียนเรียบเรียงโดยใช้คำเชื่อมที่เหมาะสม

ดวงรัตน์ คูหเจริญ (2558) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ความเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและจุดมุ่งหมายในการแต่งแตกต่างกัน กล่าวคือ หนังสือสารคดีอย่างตำรา ข่าว บทความ ฯลฯ เป็นเรื่องจริง มุ่งให้ความรู้หรือความคิดแก่ผู้อ่าน และเสนอสาระสำคัญของเรื่องอย่างตรงไปตรงมา ทำให้จับใจความได้ง่าย ในขณะที่หนังสือบันเทิงคดีอย่างเรื่องสั้น นวนิยาย ฯลฯ เป็นเรื่องสมมติ มุ่งให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ มีกลวิธีแต่งซับซ้อน ทำให้จับใจความได้ยากกว่า
2. ความเข้าใจเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการเขียน การอ่านชื่อเรื่อง คำนำ และสารบัญทำให้รู้ขอบเขตของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการเขียน ช่วยให้มีความสามารถในการอ่านและสามารถจับใจความได้อย่างรวดเร็ว
3. จุดมุ่งหมายในการอ่าน หากตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนว่าจะอ่านเพื่ออะไรต้องการได้รับความรู้ ความคิด หรือความเพลิดเพลิน แล้วกำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสม จะทำให้อ่านจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น
4. ความสามารถทางภาษา หากมีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำ ประโยค และสำนวนโวหารต่าง ๆ จะทำให้จับใจความในแต่ละย่อหน้าได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น หากมีเรื่องใดมีคำศัพท์ยากก็ควรใช้พจนานุกรมช่วยในการค้นหาความหมายด้วย
5. ประสบการณ์หรือภูมิหลัง หากมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านจะทำให้เข้าใจและจับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น

แววมยุรา เหมือนนิล (2556) กล่าวว่า พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ อาจพิจารณาจากทักษะต่อไปนี้

1. การลำดับเหตุการณ์ของเรื่องและสามารถบอกเล่าโดยใช้ภาษาของตนเอง
2. การบอกประเด็นต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอ่านได้เช่น ข้อเท็จจริง รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้
9. การกล่าวสรุปได้

สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญ ใจความสำคัญของเรื่อง สามารถค้นหาคำสำคัญ ประโยคสำคัญ แนวคิดหรือแก่นเรื่อง สรุป สาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน พร้อมบอกข้อคิดของ เรื่องที่อ่านได้

หลักการอ่านจับใจความ

แววมยุรา เหมือนนิล และประทีป เหมือนนิล (2564) ได้เสนอหลักการอ่านจับใจความ งาน เขียนแต่ละประเภท สรุปได้ดังนี้

1. การอ่านจับใจความตำราวิชาการซึ่งเป็นหนังสือที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการ ต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมาและชัดเจน การอ่านรอบแรกควรเริ่มต้นจากการสำรวจองค์ประกอบสำคัญ ให้มองเห็นภาพรวมของหนังสือทั้งเล่ม ได้แก่ ชื่อหนังสือ คำนำ สารบัญ แนวคิดสำคัญต้นบท และสรุป ท้ายบทหรือบทสรุป เป็นต้น แม้ส่วนประกอบต่าง ๆ ของตำราจะช่วยชี้แนะให้จับใจความสำคัญได้ รวดเร็วขึ้น แต่ก็ต้องอ่านรายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมดเพื่อจับใจความประกอบหรือส่วนขยาย ใจความสำคัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย และถ้ามีการจดบันทึกสาระสำคัญไว้ด้วย จะช่วยให้การอ่านจับ ใจความมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปอ่านทบทวนความรู้ได้สะดวกรวดเร็ว

2. การอ่านจับใจความข่าวซึ่งเป็นรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นมุ่งเสนอข้อเท็จจริง อย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ได้รวดเร็ว โครงสร้างและรูปแบบการเขียนข่าวช่วยชี้แนะการจับ ใจความให้ถูกต้องและรวดเร็วได้มาก การอ่านจับใจความข่าวจึงควรพิจารณาทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ พาดหัว ข่าว ความนำหรือวรรคนำ และเนื้อข่าว เนื่องจากพาดหัวข่าวเป็นจุดให้จับใจความสำคัญที่สุดของข่าว ได้ทันที โดยเฉพาะข่าวใหญ่ที่มักสรุปใจความสำคัญไว้ในพาดหัวข่าวใหญ่และพาดหัวข่าวรองอย่าง ชัดเจน หากไม่สนใจรายละเอียดอาจไม่จำเป็นต้องอ่านเนื้อข่าวทั้งหมดได้ ส่วนความนำหรือวรรคนำ มักจะสรุปสาระสำคัญทั้งหมดไว้โดยตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม จึงจะ ช่วยขยายความเข้าใจที่เป็นสาระสำคัญทั้งหมดของข่าวได้อย่างชัดเจน หากต้องการรายละเอียดของ ข่าวจึงค่อยอ่านเนื้อข่าวในแต่ละตอนต่อไป

3. การอ่านจับใจความบทความซึ่งเป็นงานเขียนที่มุ่งเสนอความคิดเห็นประเด็นใด ประเด็น หนึ่งในเรื่องที่คนกำลังสนใจหรือในเรื่องที่น่าสนใจ งานเขียนบทความแต่ละเรื่องจะประกอบด้วย ใจความสำคัญอย่างหนึ่งกับส่วนประกอบที่เป็นเหตุผลและตัวอย่างให้น่าเชื่อถือ การค้นหาใจความ สำคัญของบทความจึงต้องแยกแยะส่วนที่เป็นรายละเอียดออกไปให้ได้

4. การอ่านจับใจความสารคดีซึ่งเป็นงานเขียนที่มุ่งให้ความรู้ความจริงที่น่าสนใจ โดยใช้กลวิธี แต่งที่สนุกเพลิดเพลินอารมณ์ไปพร้อมกัน การอ่านจับใจความสารคดีจึงต้องจำแนกได้ว่าใจความ สำคัญที่สุดหรือแก่นเรื่องคืออะไร ใจความสำคัญในแต่ละตอนคืออะไร และมีใจความขยายหรือ ใจความประกอบอะไรบ้าง ซึ่งอาจใช้การพิจารณาจากชื่อเรื่องเนื่องจากเป็นจุดชี้ให้เห็นใจความสำคัญ

ของเรื่อง สารคดีมักแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ ส่วนมากจะมีหัวข้อย่อยกำกับไว้คือประเด็นสำคัญในแต่ละตอน การพิจารณาหัวข้อเรื่องย่อยจะทำให้มองเห็นสาระสำคัญโดยรวมได้รวดเร็ว แม้ชื่อเรื่องและใจความสำคัญของแต่ละตอนจะชี้แนะสาระสำคัญของเรื่องโดยรวมได้ดี แต่ผู้เขียนมักมีเป้าหมายจะเสนอแง่คิดสำคัญหรือแก่นเรื่องไว้ด้วย ซึ่งผู้อ่านต้องค้นหาให้พบจึงจะเป็นการอ่านที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้เขียนบางคนบอกอาจไว้ตั้งแต่ตอนต้นเรื่อง แต่ส่วนมากมักสรุปไว้ในตอนท้ายเรื่อง จึงต้องสังเกตประโยคหรือข้อความที่แสดงแก่นเรื่องเป็นพิเศษ แต่ถ้าผู้เขียนไม่ได้เสนอแก่นเรื่องโดยตรงไปตรงมา ผู้อ่านต้องพิจารณาจากรายละเอียดโดยรวมเพื่อสรุปด้วยตนเอง

5. การอ่านจับใจความงานเขียนประเภทร้อยกรองที่สรรค์สร้างด้วยกวีโวหารให้มีความงาม ความไพเราะ จังหวะลีลา และมีความหมายลึกซึ้งกินใจ กระทบอารมณ์เกิดจินตภาพได้มากกว่าภาษาธรรมดา การอ่านจับใจความกวีนิพนธ์ที่มีแบบแผนฉันทลักษณ์เรื่องหนึ่งจะประกอบด้วยหลายบท แต่ละบทก็มีใจความสำคัญอย่างหนึ่งเหมือนร้อยแก้วหนึ่งย่อหน้า หากพิจารณาใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าให้เชื่อมโยงกันจะเห็นแก่นเรื่องที่เป็นความคิดสำคัญที่สุดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. การอ่านจับใจความเรื่องสั้นและนวนิยายซึ่งเป็นงานเขียนร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดีเป็นเรื่องแต่งหรือเรื่องสมมุติที่นิยมใช้กลวิธีการเล่าเรื่องให้สมจริง โดยมุ่งความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นหลักมากกว่าการให้ความรู้ ชื่อเรื่องเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ช่วยชี้แนะให้จับใจความสำคัญของเรื่องสั้นหรือนวนิยายได้ หากนำชื่อเรื่องไปเชื่อมโยงกับรายละเอียดหลังการอ่านจบแล้วจะช่วยให้การค้นหาลักษณะที่ผู้แต่งต้องการสื่อสารชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากเรื่องสั้นและนวนิยายมักไม่บอกแก่นเรื่องโดยตรงไปตรงมาผู้อ่านจึงต้องพิจารณาจากข้อขัดแย้งที่เป็นปมปัญหาสำคัญของเรื่องว่าจะคลี่คลายและไปถึงจุดสุดยอดอย่างไร ผลการต่อสู้ของตัวละครที่มักจะอยู่ตอนท้าย ๆ ของเรื่องจะบ่งชี้แก่นเรื่องได้ชัดเจน นอกจากนี้การสังเกตน้ำเสียงผู้แต่งผ่านคำพูดตัวละครหรือจากองค์ประกอบอื่น ๆ จะช่วยให้การจับใจความมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุมาลี ชุบุญ (2560) ได้สรุปหลักการสอนอ่านจับใจความว่าหลักการสอนอ่านจับใจความมีหลายรูปแบบ ครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ โดยต้องคำนึงถึงหลักสำคัญในการอ่านจับใจความได้แก่

1. การอ่านจับใจความโดยรวม

1.1 กวาดสายตาผ่านหัวข้อต่าง ๆ ทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างรวดเร็ว

1.2 สังเกตส่วนประกอบของเรื่อง เช่น ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง จะทำให้เห็นจุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1.3 ตอบคำถามสั้น ๆ ได้ว่า ใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม

2. อ่านจับใจความสำคัญ

2.1 อ่านชื่อเรื่องที่จะช่วยให้เห็นถึงจุดสำคัญของเรื่อง แล้วอ่านย่อหน้าแรกซึ่งเป็นส่วนนำของเรื่องที่จะสื่อให้เห็นว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรจากนั้นอ่านย่อหน้าสุดท้ายของเรื่องเพื่อให้ทราบถึงบทสรุป แล้วจึงอ่านเรื่องทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ

2.2 พิจารณาเนื้อหาในแต่ละย่อหน้าเพื่อหาใจความสำคัญหรือใจความหลัก แล้วหาใจความรองที่เป็นรายละเอียด

2.3 นำใจความสำคัญของเรื่องที่รวบรวมได้มาเรียบเรียงใหม่จนได้ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านอย่างครบถ้วน แล้วจึงนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อไป

จิรวรรณ เพชรรัตน์ (2559) วิธีจับใจความสำคัญมีทักษะที่จำเป็น คือการค้นหาคำสำคัญของเรื่อง และการสรุปเพื่อให้ได้แนวคิด ใจความสำคัญหลัก คือ ใจความหลักที่ตอบผู้อ่านได้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อใด ส่วนใจความรอง คือ ส่วนของข้อความที่ใช้ขยายให้ใจความหลักชัดเจนขึ้น โดยกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องพิจารณาเรื่องที่อ่านให้เข้าใจอย่างชัดเจนว่า ใจความสำคัญอยู่ที่ตอนใด อาจอยู่ที่ประโยคตอนต้นย่อหน้า ตอนท้ายย่อหน้าตอนกลางย่อหน้า หรือไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาให้ได้ซึ่งกระบวนการอ่านจับใจความอย่างรวดเร็วที่ผู้อ่านควรฝึกฝนเพื่อการอ่านที่มีประสิทธิภาพมีประเด็นการฝึกอ่านเพื่อให้บรรลุผล อาทิ ทำท่างในการอ่าน การจับหนังสือให้ถูกท่า การใช้สายตาควาดจับ การเคลื่อนสายตา การย้อนกลับ และการอ่านข้ามคำ วิธีการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. อ่านชื่อเรื่อง และทำความเข้าใจความหมายของชื่อเรื่องก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่องต่อไปการพิจารณาชื่อเรื่องจะสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องได้

2. อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด โดยเริ่มอ่านในแต่ละย่อหน้า และทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านให้ถูกต้องแม่นยำ เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อหน้านั้นเพียงอย่างเดียว และเมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้วจะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น

3. นำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียง เพื่อให้ได้เนื้อความที่สั้น ครบถ้วน และเนื้อหาสมบูรณ์ ศิริพร ลิ้มตระกูล (2556) ได้แนะวิธีการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ เนื้อเรื่องที่อ่านจากย่อหน้าหรือจากข้อความต่อเนื่องที่ผู้เขียนไม่ตั้งประเด็นเขียนและไม่มีการขยายความประเด็นที่ตั้งไว้แต่เขียนไปเรื่อย ๆ นั้นให้อ่านได้ยากผู้อ่านต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคข้อความ ย่อหน้าจึงจะเข้าใจความหมาย แต่สำหรับงานเขียนที่มีโครงสร้างกระชับเป็นระบบผู้อ่านจะสามารถจับใจความได้ง่าย การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อจับใจความทั่วไปซึ่งแบ่งออกได้ 2 อย่างคือ

1. ใจความสำคัญ หรือใจความหลัก ให้ตั้งคำถามว่า ย่อหน้านักกล่าวถึงใครหรืออะไรกล่าวถึงบุคคลนั้น หรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร

2. ใจความรอง คือ รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้นอาจเป็นตัวอย่างเหตุผล และสถานการณ์ต่าง ๆ การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและคำศัพท์ของภาษานั้นรวมกับความรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่มีอยู่เดิมเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ดังนั้นถ้าผู้อ่านมีความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานอยู่มากก็เข้าใจเรื่องที่อ่านง่าย

จิราภรณ์ บุญณรงค์ (2554) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความว่า ครูควรฝึกให้นักเรียนอ่านแล้วจำ เข้าใจ สามารถสรุปเรื่องโดยใช้คำพูดของตนเอง นำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ วิเคราะห์สังเคราะห์ สรุปแนวคิดที่เหมือนหรือแตกต่างกัน สามารถประเมินค่า หรือค้นหาคุณค่าที่ได้โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านเรื่องราวให้ตลอดจนจบอย่างคร่าว ๆ พยายามจับใจความในแต่ละย่อหน้า ถ้าเป็นหนังสือให้อ่านสารบัญก่อน

2. ตั้งคำถามถามตนเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

3. นำมาเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของตนเอง หากต้องการรายละเอียดให้ขยายคำตอบออกไป และควรฝึกอ่านจับใจความอยู่เสมอเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความให้ดีขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความควรเริ่มจากการค้นหาคำสำคัญและการค้นหาประโยคสำคัญของเรื่องที่อ่าน จากนั้นจึงค้นหาแนวคิดหลักหรือแก่นเรื่องที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ ผู้อ่านสามารถอ่านโดยตอบคำถามได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไรอย่างไร ทำไม เพื่อช่วยขยายความเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

วงศ์เดือน คุณพิภาค (2561) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญมีวิธีการทดสอบ ดังนี้

1.1 ให้อ่านเป็นภาษาที่เรียนให้เข้าใจ แต่อาจเป็นภาษาแม่ได้ถ้าเป็นผู้เรียนในระยะเริ่มต้น

1.2 ให้อ่านจากข้อความที่ตัดจากหนังสือพิมพ์ แล้วบอกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1.3 อ่านโดยการใช้การกวาดสายตา เช่น ผลการแข่งขัน วอลเลย์บอล รายการโทรทัศน์

เป็นต้น

1.4 การอ่านคร่าว ๆ เช่น การอ่านจดหมาย แล้วแยกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความคิดเห็นของผู้เรียน

2. การทดสอบการรับข้อมูล อาจนำมาจากวารสาร ประกาศ โฆษณา ตารางเวลาารถโดยสารประจำทาง แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน

3. การอ่านข้อความที่ตัดตอนมาจากหนังสือแล้วให้ตอบคำถาม ซึ่งมักเป็นแบบเลือกตอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน เช่น ให้ผู้เรียนตอบแบบถูกผิด หรือการตอบคำถาม ควรให้คะแนนทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบภาษา

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2557) กล่าวถึงการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจะต้องมีอยู่ทุกขั้นตอนของกระบวนการคือ การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานการประเมินผลระหว่างเรียนและการประเมินผลหลังเรียน โดยมีเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและต้องแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ประการที่สอง การประเมินจะต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตราที่ 26 กำหนดให้ประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาผลการประเมินด้วยวิธีการต่างๆ

ประการที่สาม การประเมินจะต้องมีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้และยุติธรรมโดยการใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้การอ่านจับใจความครูผู้สอนควรประเมินผล โดยการสังเกตพฤติกรรมขณะอ่านจับใจความเช่นปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามเล่าเรื่องหรือเขียนแผนภาพโครงเรื่อง บอกแนวคิดของเรื่องสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องได้

บันลือ พลกษะวัน (2557) ได้อธิบายการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านได้หลายทาง ดังนี้

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
 - 1.1 ตอบคำถามจากข้อเท็จจริงของทั้งเรื่อง
 - 1.2 ตอบคำถามโดยการวิเคราะห์หาเหตุผลของเรื่อง
 - 1.3 ตอบคำถามจากการสรุปเรื่อง หรือวิจารณ์ ไตร่ตรอง
2. เล่าเรื่องและสรุปเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ประเมินและเลือกแบบจากตัวละคร ให้เหตุผลประกอบการเลือกหรือไม่เลือก
4. แสดงประกอบนิทาน แสดงท่าประกอบประโยค วลี หรือคำศัพท์ได้
5. หาความสัมพันธ์ของคำ เช่น กระต่าย-กระโดด เต่า-คลาน
6. หาคำตรงข้ามเชิงความหมาย เช่น หิว-อิ่ม ยิ้ม - บึ้ง
7. อธิบายคำคม พงศพจน์ แล้วแต่งนิทานประกอบ
8. ต่อนิทานที่เล่าไม่จบ อย่างมีความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล
9. สรุป ตั้งชื่อเรื่องได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง พร้อมอธิบาย

10. ปฏิบัติตามขั้นตอนการประกอบอาหาร ประดิษฐ์ หรือดำเนินการทดลองทางวิทยาศาสตร์

11. นำความเข้าใจจากสิ่งที่อ่านมาใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทางธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ

12. วิจัยให้ข้อคิดและเสนอแนะแก้ไขเชิงยอมรับ ไม่ยอมรับ ได้แย้งด้วยเหตุผลของตน

สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลการอ่านจับใจความขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่านในแต่ละครั้งว่าต้องการวัดผลประเมินผลพฤติกรรมใด การเลือกใช้เครื่องมือในการวัดก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้

การเขียนสื่อสาร

การเขียนสื่อสารเป็นวิธีการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเป็นลายลักษณ์อักษรที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารได้รับรู้และเข้าใจตรงกัน

ความหมายของการเขียนสื่อสาร

การเขียนสื่อสารเป็นวิธีการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเป็นลายลักษณ์อักษรที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน และได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนสื่อสาร ไว้ดังนี้

ผ่องเพ็ญ เบญจาทิกุล (2559) กล่าวว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดการเขียน จึงเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้อย่างกว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนยังเป็นข้อมูลหลักฐานให้ศึกษาได้ยาวนาน

วรวรรณ ศรียาภัย (2557) ให้ความหมายของการเขียนสื่อสารว่า การเขียนสื่อสาร หมายถึง การแต่งหนังสือโดยใช้ตัวอักษรและสัญลักษณ์ถ่ายทอด ความรู้ ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และข่าวสาร จากผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

ภาคภูมิ หรรณภา (2554) ให้ความหมายของการเขียนสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะ และอารมณ์ด้วยลายลักษณ์อักษร โดยมีมุ่งให้ความรู้ ความเข้าใจ (สาร) เป็นสำคัญ การเขียนเพื่อการสื่อสารจะสัมฤทธิ์ผลได้ดีหากผู้เขียนมีความรู้ในเรื่องของภาษากับการสื่อสาร

สุทิดา ชัดติยะ (2552) ให้ความหมายของการเขียนสื่อสารว่า การเขียนสื่อสาร หมายถึง การเขียนเพื่อติดต่อประสานงานกับบุคคลต่างๆ ในการปฏิบัติงานหรือ การสังคมอันเป็นภารกิจหรือธุรกิจร่วมกันทั้งในวงการธุรกิจ และวงราชการ โดยมีเป้าหมายสำคัญในลักษณะของการรายงานต่างๆ การขอความช่วยเหลือและความอนุเคราะห์ เป็นต้น

อวยพร พานิช และคณะ (2550) ได้ให้ความหมายของการเขียนสื่อสาร หมายถึง วิธีการส่งสารที่ผู้ส่งสารเรียบเรียงความคิดผ่านรหัสที่ตกลง ร่วมกันในรูปตัวอักษร เสนอเป็นสาระเรื่องราว ให้ผู้รับสารคือผู้อ่านได้ใช้ทักษะการอ่านตีความและทำความเข้าใจเนื้อหา ในการอธิบายขั้นตอนของการเขียนเพื่อการสื่อสารระหว่างการเขียน เพื่อการสื่อสารและหลังการเขียนเพื่อการสื่อสาร

สรุปได้ว่า การเขียนสื่อสาร หมายถึง การเขียนถ้อยคำหรือข้อความเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน การเขียนสื่อสารจะช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้และเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนในหลายๆ ด้านการเขียน เป็นการสื่อสาร สื่อความหมายผ่านตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบ เข้าใจเรื่องราวในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความออกมา

ความสำคัญของการเขียนสื่อสาร

การเขียนสื่อสารมีความสำคัญต่อมนุษย์ คือ เป็นการเขียนเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้เข้าใจ ในสิ่งที่ผู้ส่งสารอยากให้รับรู้เกี่ยวกับสารนั้นๆ และได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสื่อสาร ไว้ดังนี้

วรวรรณ ศรียาภัย (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. เป็นเครื่องแสดงออกของความรู้ ความคิด และความรู้สึกของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย
3. เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับสื่อสาร ทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
4. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความรัก และความเข้าใจ
5. เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์
6. เป็นสื่อที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ความคิดให้กว้างไกลและรวดเร็ว
7. เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศทุกวัย
8. เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต
9. เป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

จามจุรี จำเมือง (2553) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกเสนอต่อผู้อ่าน
2. การเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลน่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน
3. เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ผู้เขียนคิดเกิดรู้สึกประทับใจ ในประสบการณ์ที่ผ่านมา
4. เป็นเครื่องมือการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่งหรือจากชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง

5. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกทุกสิ่งที่ทำที่อ่านได้

6. เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราวทำให้รัก ฯลฯ

7. เป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาของผู้เขียนทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียนจากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่น ๆ

8. เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติและเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้

9. เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงออกทางความรู้สึกและแนวความคิด

10. เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

วรรณ โสมประยูร (2553) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการเขียน สรุปได้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจและประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน

2. เป็นการบันทึกรวบรวมข้อมูลที่ตนได้มีประสบการณ์มาก่อน

3. เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่ง ในเรื่องและผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจหรือที่มีประสบการณ์

4) เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดสมัยหนึ่งไปสู่ อีกสมัยหนึ่ง หรือจากอีกชาติหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง หรือจากชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง เป็นต้น

5) เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา เนื่องจากการเรียนรู้ทุกอย่าง ต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังและได้อ่าน

6) เป็นการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ตามจุดประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ เป็นต้น

7) เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียนทำให้รู้สึกซึ่งความสามารถของผู้เขียน

8) เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติและเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้เป็นอย่างดี

9) เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกภาพส่วนบุคคล ให้มีความเชื่อมั่น ในตนเองในการแสดงความรู้สึกและแนวคิด

10) เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

กรมวิชาการ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน ไว้ดังนี้ การเขียน เป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่ง แม้การเขียนจะมีคุณประโยชน์มีความสำคัญทางภาษามากมายเพียงใด แต่ถ้านำไปใช้ไม่ถูกต้อง เขียนไม่ถูกต้องก็เป็นโทษได้เช่นกัน ความสำคัญของการเขียน มีดังนี้

1. เป็นเครื่องมือใช้สื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความรู้ระหว่างบุคคลกลุ่มบุคคลต่าง ๆ
2. เป็นการสืบทอดมรดกทางปัญญาของมนุษย์จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนรุ่นต่อไป
3. เป็นเครื่องมือใช้บันทึกหลักฐานทางธุรกิจการค้า กฎหมาย และมรดก ทรัพย์สินได้อย่างถูกต้องตามกติกาของแต่ละสังคม
4. เป็นเครื่องมือใช้ประกอบอาชีพ เช่น การเป็นนักเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี และการเขียนทางวิชาการ

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2551) ได้ระบุถึงความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคม
2. เป็นเครื่องวัดความเจริญทางด้านอารยธรรมทางภาษาของมนุษย์
3. เป็นเครื่องถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์
4. เป็นอาชีพที่สุจริตที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน
5. เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน

สรุปได้ว่า การเขียนสื่อสารมีความสำคัญในการสื่อสารต่อมนุษย์ เนื่องจากเป็นหนึ่งในวิธีการสื่อสาร ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองถ่ายทอดความรู้ ความคิดความรู้สึก หรืออารมณ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้อ่านเข้าใจตามจุดประสงค์ของ ผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการเขียนจึงเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกให้แก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการเขียนสื่อสาร

วรวรรณ ศรียาภัย (2557) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนสื่อสารไว้ กล่าวตามลำดับดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เป็นการนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน อาจเป็นเรื่องราวที่ผู้เขียนประสบหรือเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือเกิดขึ้นในสังคมโดยทั่วไป โดยอาจนำมาเขียนในรูปแบบการเขียนประเภทต่างๆ เช่น การเขียนสารคดี และการเขียนข่าว

2. การเขียนเพื่ออธิบาย เป็นการเขียนเพื่อชี้แจง อธิบาย เช่น อธิบายวิธีใช้ วิธีทำ ขั้นตอนการทำ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตามได้ เช่น อธิบายวิธีใช้เครื่องมือ ขั้นตอน

การปรุงอาหาร ขั้นตอนการตอ่กิ่งไม้ติดตาต้นไม้ การดูแลรักษาเครื่องใช้ในบ้าน หรืออธิบายเปรียบเทียบของ 2 สิ่ง

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อวิเคราะห์ วิจารณ์ แนะนำ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเดี่ยวหรืออาจมีข้อเสนอแนะประกอบด้วย โดยต้องคำนึงถึงพื้นฐานของข้อเท็จจริง อีกทั้งต้องมีหลักเกณฑ์และมีเหตุผล ตัวอย่างการเขียนแสดงความคิดเห็น เช่น บทความ การเขียนบทวิจารณ์ และการเขียนบทบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์

4. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตามและเกิดจินตนาการเห็นภาพที่ผู้เขียนต้องการ การเขียนตามจุดมุ่งหมายนี้จะปรากฏในการเขียนประเภทบันเทิงคดีเป็นส่วนใหญ่

5. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะชักชวน โน้มน้าวใจ ให้ผู้อ่านยอมรับในสิ่งที่ผู้เขียนเสนอ เช่น การเขียนโฆษณา การเขียนคำขวัญ

6. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะตำหนิสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นบุคคล เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ แต่เป็นการจำหนิอย่างนุ่มนวล ทำนองดีเพื่อก่อ

7. การเขียนเพื่อกิจธุระ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนชนิดนี้ จะมีรูปแบบการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันไปตามประเภทของงานเขียน เช่น การเขียนหนังสือราชการ การเขียนจดหมายธุรกิจ การเขียนรายงานการประชุม และการเขียนประกาศแจ้งความ

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ (2555) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนสื่อสารไว้ กล่าวตามลำดับดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือการเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ เรื่องราวสถานการณ์หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อ่านได้รับรู้ รับทราบ เช่น เรื่องราวประวัติศาสตร์ ตำนาน ข่าวสาร สารคดี อัตชีวประวัติ ฯลฯ

2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อการชี้แจง อธิบาย หรือบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน เช่น การเขียนอธิบายความหมายคำศัพท์ การเขียนการวิธีใช้งาน การเขียน บอกวิธีการ ฯลฯ

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การเขียนบทความ การเขียนบทวิเคราะห์เศรษฐกิจ การเขียนลงความเห็นของครู การเขียนแนะนำหนังสือ ฯลฯ

4. การเขียนเพื่อกิจธุระ คือ การเขียนที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเพื่อการติดต่อกิจธุระกับบุคคล กลุ่มคน หรือหน่วยงาน ซึ่งเป็นการเขียนที่มีรูปแบบการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาหรือระดับภาษาที่แตกต่างกันตามประเภทของกิจธุระและบุคคลที่ผู้เขียนเขียนสื่อสารด้วย เช่น การเขียนจดหมายกิจธุระ การเขียนจดหมายธุรกิจ การเขียนจดหมายราชการ การเขียนจดหมายส่วนตัว ฯลฯ

5. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ คือ การเขียนเพื่อชักจูงใจให้ผู้อ่านให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อทัศนคติ หรือพฤติกรรมให้คล้อยตามไปกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการ เช่น ป้ายโฆษณา ป้ายหาเสียง ฯลฯ

6. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนถ่ายทอดความรู้สึกหรือจินตนาการ ด้วยการใช้ภาษาอย่างมีวรรณศิลป์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเพลิดเพลินและเห็นภาพตามสิ่งที่ผู้เขียนสื่อออกมา เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร บทภาพยนตร์ บทเชิงคติเชิงสร้างสรรค์ ฯลฯ

7. การเขียนเพื่อแจ้งให้ทราบข้อเท็จจริง คือ การเขียนที่มุ่งนำเสนอข้อมูลหรือรายละเอียด ซึ่งต้องการให้รับทราบโดยทั่วกันเพื่อการนำไปปฏิบัติ เช่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กติกา ฯลฯ

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2554) ที่กล่าวว่าประการสำคัญในการเขียนที่ต้องคำนึงถึงคือวัตถุประสงค์ว่าเราต้องการสื่อในเรื่องใดซึ่งวัตถุประสงค์ ของการเขียนจำแนกได้ดังนี้

1. เพื่อการเล่าเรื่องเช่นการเล่าประวัติเล่าประสบการณ์หรือเล่าเหตุการณ์ต่างๆ
2. เพื่ออธิบายคำหรือความเช่นอธิบายการทำอาหารอธิบายคำนิยาม
3. เพื่อโฆษณาจูงใจเช่นการโฆษณาสินค้าโฆษณาภาพยนตร์
4. เพื่อปลุกใจเช่นเพลงปลุกใจบทความปลุกใจให้รักชาติปลุกใจให้มีระเบียบวินัย
5. เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือแนะนำเช่นบทความเสนอแนะบทความแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ การเขียนแนะนำสถานที่ แนะนำเพลง แนะนำหนังสือแนะนำบุคคล
6. เพื่อสร้างจินตนาการเช่นการเขียนเรื่องสั้นนวนิยายบทร้อยกรอง
7. เพื่อล้อเลียนเสียดสีเช่นบทความล้อเลียนหรือเสียดสีเกี่ยวกับการเมืองเศรษฐกิจ
8. เพื่อประกาศเช่นประกาศแจ้งความประกาศเชิญชวน
9. เพื่อวิเคราะห์เช่นวิเคราะห์ข่าว วิเคราะห์เหตุการณ์ วิเคราะห์สารคดี วิเคราะห์ บทความ วิเคราะห์วรรณกรรม

10. เพื่อวิจารณ์เช่นวิจารณ์หนังสือ วิจารณ์บทความ วิจารณ์สารคดี วิจารณ์ตำรา วิจารณ์ศิลปะวิจารณ์ภาพยนตร์

11. เพื่อทำข่าว เช่น การนำเสนอข่าวประเภทต่างๆ คือข่าวการเมือง ข่าวธุรกิจ ข่าวเศรษฐกิจ

12. เพื่อเขียนเฉพาะกิจ เช่น เขียนจดหมาย เขียนการ์ตูน เขียนธนบัตร

ภาคภูมิ หรรณภา (2554) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนสื่อสารไว้ว่า การเขียนสื่อสารเป็นการสื่อสารความรู้ข้อเท็จจริง ความเข้าใจ จินตนาการอารมณ์ และความคิดเห็น ระหว่างผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร จุดมุ่งหมายของการสื่อสารแต่ละครั้งย่อมมีความแตกต่างกัน การเขียนหนึ่งครั้งอาจทำขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายมากกว่าหนึ่งจุดมุ่งหมาย สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การกำหนดเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน ผู้เขียนต้องใช้วิธีเล่าเรื่องที่ชวนอ่านและเห็นภาพเหตุการณ์ทำให้ผู้อ่านติดตามได้ตลอด โดยใช้กลวิธีต่างๆ

2. การเขียนเพื่ออธิบายใช้กับข้อเขียนประเภทตำราหรืองานที่เป็นวิชาการเป็นอธิบาย แจกแจงข้อเท็จจริง ความรู้ อธิบายวิธีใช้ การไขปัญหา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงการใช้ภาษาที่รัดกุม

3. การเขียนเพื่อชักจูงใจ ผู้เขียนจะใช้ภาษาเพื่อโฆษณาจูงใจให้ผู้อ่านสนใจ ดังนั้นจึงต้องใช้ภาษาที่จดจำง่าย คล้องจองและกะทัดรัด แต่ต้องสะดุดใจผู้อ่าน เช่น ความแปลกใหม่

4. การเขียนเพื่อปลุกใจ เป็นการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งพร้อมเพรียงเพื่อให้คน เกิดความเป็นหนึ่งเดียว ทำให้เกิดความฮึกเหิม เช่น บทความปลุกใจให้รักชาติ

5. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นวิพากษ์ วิจารณ์ หรือแนะนำ เช่น บทความเชิงวิเคราะห์ การวิจารณ์หนังสือ การแสดงข้อคิดเห็นต่างๆ การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง โดยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน การใช้วิจารณ์ญาณที่ถูกต้องและมีความยุติธรรม การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้อยตามสิ่งที่เขียน การเขียนแบบนี้จึงต้องใช้วิธีการสร้างภาพลักษณ์เพื่อจูงใจและสร้างภาพให้ผู้อ่านอ่านแล้วเกิดจินตนาการ

วรรณิ โสมประยูร (2553) ได้นิยามเกี่ยวกับความมุ่งหมายในการเขียนไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้มีทักษะในการเขียนให้ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดีและถูกต้องตามอักขรวิธีและตามลำดับสากลนิยม

2. เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิดและสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. ให้รู้จักสังเกตและเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวน โวหารมาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาและนิยมนั้นเพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อสารความหมาย และเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาเขียนและภาษาพูด

4. ส่งเสริมการเขียนหนังสือได้เร็ว อ่านง่ายชัดเจนและสะอาดเรียบร้อย

5. ส่งเสริมให้มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความนึกคิดออกเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายได้อย่างแจ่มแจ้ง

6. ฝึกการเขียน คัดลายมือให้อ่านง่าย ชัดเจนสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย

7. ให้รู้จักเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายและการเขียนประเภทอื่นๆ ที่ควรทราบสามารถเขียนให้ถูกต้องตามแบบแผน และได้ประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมาย

8. ให้รู้จักลำดับความคิดและสาระสำคัญตลอดจนให้มีศิลปะในการเขียนเพื่อให้เข้าใจ ลำดับในการสอนการเขียนและการฝึกทักษะพื้นฐานดังนี้

8.1 ก่อนสอนครูควรจูงใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียนหนังสือให้ถูกต้อง ชัดเจน สวยงาม เป็นการแสดงว่าผู้เขียนเป็นผู้มีการศึกษาดี

8.2 พยายามสอนให้การเขียนสัมพันธ์กับการฟัง การพูด และการอ่าน

8.3 นักเรียนที่เขียนตัวสะกดผิดพลาด ครูควรใช้วิธีพูดให้นักเรียนรู้สึกเต็มใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตน จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประกวดเขียนนิทาน ประกวดคัดลายมือประกวดเรียงความ ก็เป็นการส่งเสริมได้อย่างหนึ่ง

9. การจัดสอนวิชาต่างๆ จัดให้ฝึกทักษะการเขียนได้เสมอ การฝึกทักษะพื้นฐานในการเขียนควรฝึก ดังนี้

9.1 ฝึกสายตา ให้สังเกตความเหมือน ต่าง ขนาด เกิน ฯลฯ ของสิ่งต่าง ๆ

9.2 ฝึกบังคับกล้ามเนื้ออย่างอิสระ โดยให้ปั้น วาด ลากเส้น ตามใจชอบฝึกบังคับกล้ามเนื้อสัมพันธ์กับตา เช่น การโยงเส้น การต่อภาพตามรอยและอิสระ

9.3 ฝึกบังคับกล้ามเนื้อกับตาในการเขียนหนังสือ โดยลากเส้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การเขียนสระ พยัญชนะฝึกทำนั่ง ทำจับดินสอ สมุด

9.4 ทำนั่งคว่ำนั่งตัวตรงไม่เกรงตัว หรืออาจจะกลับตัวเล็กน้อย

9.5 ทำจับดินสอควรใช้นิ้วกลางรองรับดินสอ นิ้วชี้และหัวแม่มือจับพอยุ่ไม่แน่นเกินไป และนิ้วห่างจากปลายดินสอประมาณครึ่งนิ้ว วางสมุดควรให้เอียงไปทางด้านซ้ายเล็กน้อย

9.6 ฝึกเขียนพยัญชนะ สระ ตามแบบ ตามรอยและเขียนเอง

9.7 ฝึกเขียนคำเพื่อให้รู้จักวางสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ให้ถูกที่

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้สรุปจุดมุ่งหมายการสอนเขียนในประเด็นสาระการเรียนรู้ การเขียน ไว้ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบชัดเจนหรือเข้าใจง่าย
2. เพื่อเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้พัฒนาองกงามขึ้นควรแกว้ย
3. เพื่อให้มีทักษะการเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธีเขียนวรรคตอนถูกต้อง และเขียนได้ถูกต้อง
4. เพื่อให้รู้จักเลือกภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคล และโอกาส
5. เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิดแล้วจัดบันทึกสรุปและย่อใจความเรื่องที่อ่านหรือ ฟังได้
6. เพื่อให้สามารถสังเกตจดจำและเลือกเฟ้นถ้อยคำหรือสำนวนโวหารให้ถูกต้องตามหลัก ภาษาและเพื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการ
7. เพื่อให้มีทักษะการเขียนประเภทต่างๆและสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการประกอบอาชีพการศึกษาหาความรู้และอื่นๆ
8. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเขียนที่ตนเองสนใจและมีความถนัด
9. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การศึกษาหาความรู้และอื่นๆ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการเขียนสื่อสาร การจะเริ่มต้นการเขียนนอกจากจะต้องเข้าใจใน เนื้อหาหรือข้อมูล ความรู้ต่างๆ แล้ว ผู้เขียนต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนว่าจะเขียนด้วยจุดประสงค์ใด มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เขียนได้ถูกต้อง มีทักษะในการเขียนสามารถเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้ถูกต้องตาม หลักของภาษา และสามารถถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่ายตรง ตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

ประโยชน์ของการเขียน

วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง (2557) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียน คือ การถ่ายทอด ความคิด อารมณ์และความรู้สึกของเราให้ออกมาเป็นตัวอักษร เป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่ บางครั้งมีประสิทธิภาพมากกว่าการพูดในบางสถานการณ์ การเขียนทำให้ได้ทบทวนและใช้สติ ทำให้อารมณ์ความรู้สึกที่รุนแรงลดระดับลงได้ ตรงกันข้ามหากสื่อสารด้วยคำพูดอาจจะทำให้สถานการณ์ รุนแรงยิ่งขึ้น นอกจากนั้นงานเขียนยังมีความสำคัญและประโยชน์อีกมากมาย ดังนี้

1. การเขียนเป็นการบันทึกเรื่องราวและประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใน อนาคต
2. เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างบุคคล หรือเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเรื่องราวออกสู่ผู้อ่าน
3. เป็นเครื่องถ่ายทอดมรดกและวัฒนธรรม จากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง
4. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

5. งานเขียนเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพให้เกิดขึ้นได้ในหลายรูปแบบ
6. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาและทักษะความสามารถของผู้เขียน
7. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา เนื่องจากการเรียนรู้ทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังและได้อ่าน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง
8. การเขียนเป็นการระบายอารมณ์ความรู้สึก และจดบันทึกความประทับใจในสิ่งที่ได้พบเห็น เพื่อให้จดจำเรื่องราวเหล่านั้นไว้

สุทธิชัย ปัญญโรจน์ (2557) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียน ได้แก่

1. การเขียนสามารถเปลี่ยนชีวิตของคุณได้ เพราะการเขียนเป็นกระบวนการเปลี่ยนความคิด ประสบการณ์ของผู้เขียนให้เป็นตัวอักษร เพื่อนำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้อ่าน ฉะนั้นคนที่เขียนหนังสือทุก ๆ วัน อย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักตัวตนของตนเองว่าตนเองต้องการอะไรในชีวิตเมื่อค้นหาตัวตนเจอก็จะทำให้ผู้เขียนเกิดความสุขใจ สงบใจ และยิ่งเขียนมากขึ้นผู้เขียนก็จะพบปัญหาที่มีอยู่ในตัวของผู้เขียนเอง

2. การเขียนช่วยให้ท่านไม่ลืม ความจำมีประโยชน์ก็จริงอยู่ แต่มนุษย์ไม่สามารถจดจำทุกสิ่งทุกอย่างที่ผ่านมาในชีวิตของตนเองได้ การเขียนจะช่วยให้มนุษย์เราเกิดความจำขึ้นการเขียนจึงมีความสำคัญต่อความจำ เพราะหากไม่ได้เขียนหรือบันทึกไว้ มนุษย์เราก็มักจะลืมสิ่งต่าง ๆ ไป

3. การเขียนทำให้ประเทศเกิดการพัฒนาก้าวหน้าขึ้น การเขียนจะช่วยให้ประชาชนในประเทศนั้น ๆ มีนิสัยในการรักการอ่าน รักการเรียนรู้มากขึ้น เมื่อประชาชนรักการอ่านก็จะทำให้เกิดความคิด ปัญญา มั่นสมองที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศให้รุ่งเรืองยิ่งขึ้นสืบไป

เปรมจิต ศรีสงคราม (2554) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนไว้ดังนี้

1. ทำให้มีการพัฒนาความคิดประสบการณ์ที่ผู้เขียนพบมาและเขียนให้ผู้อื่นอ่าน เมื่ออ่านแล้ว จะได้รับความรู้ทางปัญญา สามารถนำความรู้ที่ได้นั้นมาพัฒนาความคิดให้ก้าวไกล ไม่สับสน ในขณะเดียวกันก็นำความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมต่อไป

2. ทำให้เขียนได้ถูกต้อง ข้อความใด ๆ ก็ตามไม่ว่าจะเป็นการเขียนจดหมาย เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนบันทึกข้อความ เขียนคำโฆษณา ที่ได้อ่านนั้นจะช่วยทำให้เขียนได้ถูกต้อง ในเรื่องตัวสะกดการันต์และในแต่ละครั้งที่อ่านจะช่วยให้อ่านจำคำต่าง ๆ ได้แม่นยำขึ้น

3. เกิดข้อคิดเห็นและความรู้สึกต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านข้อเขียนแบบต่าง ๆ ในบางครั้งผู้อ่านสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิต

4. ทำให้มีความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ในการอ่านข้อความที่เขียนในบทความ สารคดี หนังสือพิมพ์ ฯลฯ นั้น ผู้อ่านจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ คำศัพท์ใหม่ ๆ สำนวนใหม่ ๆ ที่ผู้อ่านไม่เคยพบมาก่อน และสามารถนำมาใช้ได้ต่อเมื่อได้พิจารณาแล้วว่าสิ่งที่อ่านนั้นให้ประโยชน์ ในขณะเดียวกันคำศัพท์ใหม่ ๆ นั้นจะต้องเป็นคำสุภาพ และไพเราะด้วย

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นประโยชน์ต่อการติดต่อสื่อสารจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งหรือคนอื่นๆ ได้อย่างรวดเร็วและกว้างไกล โดยถ่ายทอดผ่านความรู้ ความคิด ความรู้สึก ให้ผู้อ่านได้เกิดความรู้ ความเพลิดเพลิน และนำไปใช้ประโยชน์

การวัดและประเมินผลการเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเขียน ดังนี้

ประเมินการเขียน โดยใช้แบบประเมินการเขียน

1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เขียนคำพื้นฐานได้ 600 คำขึ้นไป ได้ถูกต้อง สะอาดอ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอนและเขียนประโยคง่ายๆ ที่สื่อความหมายได้ โดยใช้คำพื้นฐาน ชั้น ป.1 และมีมารยาทในการเขียน

2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เขียนคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ไม่น้อยกว่า 800 คำ เขียนบรรยายภาพ และมีมารยาทในการเขียน

3) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เขียนคำพื้นฐานเพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ เขียนเรื่องจากภาพ และมีมารยาทในการเขียน

4) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เขียนย่อความได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว เนื้อหาสาระชัดเจน การใช้ภาษาถูกต้องและเหมาะสม องค์ประกอบถูกต้องครบถ้วน และมีมารยาทในการเขียน

5) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ได้คล่องแคล่วรวดเร็ว เนื้อหาสาระชัดเจน การใช้ภาษาถูกต้องและเหมาะสม องค์ประกอบถูกต้องครบถ้วน และมีมารยาทในการเขียน

6) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขียนเรียงความได้คล่องแคล่วรวดเร็ว เนื้อหาสาระชัดเจน การใช้ภาษาถูกต้องและเหมาะสม องค์ประกอบถูกต้องครบถ้วน และมีมารยาทในการเขียน

เกณฑ์การประเมินตามจุดเน้นคุณลักษณะ

1. เขียนถูกต้อง

2. สะอาด

3. การเว้นวรรคตอน

4. มีมารยาทในการเขียน (เขียนอ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า)

5. เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ 4 เขียนคล่อง หมายถึง เขียนถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอนได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ระดับ 3 เขียนได้ หมายถึง เขียนถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอนได้ร้อยละ 70-79

ระดับ 2 เขียนไม่คล่อง หมายถึง เขียนถูกต้อง สะอาด อ่านง่าย มีการเว้นวรรคตอน ได้ร้อยละ 60-69

ระดับ 1 เขียนไม่ได้ หมายถึง เขียนไม่ถูกต้อง ไม่สะอาด อ่านยาก มีการเว้นวรรคตอนได้ต่ำกว่าร้อยละ 60

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเขียนว่ามีสิ่งที่สำคัญที่สุดอยู่ที่ “การตรวจผลงาน” พร้อมการวิจารณ์เสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนได้นำไปปรับปรุงแก้ไขหาจุดบกพร่องของตนเอง วิธีการวัดและประเมินผลงานเขียนมีมากมายหลายวิธี ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่นำเสนอไว้ผู้สอนสามารถเพิ่มเติม ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ทั้งสิ้น โดยผู้วิจัยได้นำมาเสนอ 6 วิธี ดังนี้

1. ถ้าเป็นกิจกรรมประเภทเกม เต็มคำถูกผิด ควรจะเฉลยคำตอบตรวจงานกันระหว่างเพื่อน ในช่วงโม่งเรียน แล้วส่งครูตรวจอีกครั้ง

2. ถ้าเป็นกิจกรรมแสดงความคิดเห็น อาจให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้น ควรวัดผลทั้งการสังเกต การตอบคำถาม การสนทนา การสัมภาษณ์ และการอภิปราย

3. ถ้าเป็นกิจกรรมการเขียนในห้องเรียน และมีเวลาเขียนเสร็จภายในห้องเรียนครูอาจพิจารณาคัดเลือกข้อเขียนเด่น แปลกใหม่ นำมาถ่ายทอดให้นักเรียนคนอื่นแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ ชื่นชม และนำไปเป็นแบบอย่างการสร้างสรรค์และพัฒนาความคิด ตัดผลงานที่ پایانิเทศ ประจำสัปดาห์

4. ถ้าเป็นงานเขียนเป็นการบ้านควรซักถามวิธีการผลิตข้อเขียน สาเหตุและคาดว่าจะได้รับผลอย่างไรเสียก่อน เพื่อทราบแนวความคิดในการทำงานของนักเรียนคร่าว ๆ

5. การบันทึกลงสมุดบันทึกประจำวัน โดยให้ทำอย่างสม่ำเสมอเป็นผลงานการเขียนอีก

6. การเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ หรือการกระทำที่น่ายกย่องของนักเรียนเอง หรือที่นักเรียนไปประสบและนำมาเขียน ครูอาจเสนอแนวทางในการผลิตผลงานที่ใหม่ ๆ ได้หลายวิธี เช่น เขียนคำขวัญ บันทึกการเล่าเรื่อง และข่าว เป็นต้น นับเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ควรสนับสนุนการประเมินการเขียนควรประเมินในหัวข้อต่อไปนี้

1. ใช้ภาษากระชับ ทั้งนี้ต้องไม่เป็นภาษาที่ผิดแปลกไปจากระเบียบของภาษาซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน การสะกดคำศัพท์ถูกต้อง การเลือกใช้คำตรงกับเนื้อหา ประโยคถูกต้องมีเครื่องหมายวรรคตอนที่ถูกต้อง

2. เนื้อหา มีรายละเอียดเนื้อหาตรงกับลักษณะที่กำหนดมากที่สุด การนำแบบทดสอบอัตโนมัติมาประยุกต์ใช้กับการประเมินทักษะการเขียนลักษณะของคำถามแบบอัตโนมัติ

1. ถามให้นิยามหรืออธิบายความหมาย

2. ถามให้จัดลำดับเรื่องราวหรือลำดับเหตุการณ์

3. ถามให้จัดหรือแยกประเภทสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ
4. ถามให้อธิบายเหตุการณ์หรือกระบวนการ
5. ถามให้เปรียบเทียบเหตุการณ์ความคล้ายคลึงและความแตกต่าง
6. ถามให้ออกแบบ เขียนเค้าโครงหรือวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ

หลักการเขียนข้อสอบอัตนัย

1. เขียนคำชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการตอบให้ชัดเจน ระบุจำนวนข้อคำถาม เวลาที่ใช้สอบ และคะแนนเต็มของแต่ละข้อ เพื่อให้ผู้ตอบสามารถวางแผนการตอบได้ถูกต้อง
2. ข้อคำถามต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ตอบ
3. ควรถามเฉพาะเรื่องที่สำคัญ และเป็นเรื่องที่แบบทดสอบปรนัยวัดได้ไม่ดีเท่า เนื่องจากไม่สามารถถามได้ทุกเนื้อหาที่เรียน ควรถามเกี่ยวกับการนำไปใช้การวิเคราะห์การสังเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น
4. กำหนดขอบเขตของคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบทราบถึงจุดมุ่งหมายในการวัด สามารถตอบได้ตรงประเด็น
5. การกำหนดเวลาในการสอบ จะต้องสอดคล้องกับความยาวและลักษณะคำตอบที่ต้องการระดับความยากง่ายและจำนวนข้อสอบ
6. ไม่ควรมีข้อสอบไว้ให้เลือกตอบเป็นบางข้อ เพราะอาจมีการได้เปรียบเสียเปรียบกัน เนื่องจากแต่ละข้อคำถามจะมีความยากง่ายไม่เท่ากันและวัดเนื้อหาแตกต่างกันรวมทั้งจะไม่ยุติธรรมกับผู้ที่สามารถตอบได้ทุกข้อ ซึ่งมีโอกาสได้คะแนนเท่ากับผู้ที่ตอบได้เพียงบางข้อ
7. หลีกเลี่ยงคำถามที่วัดความรู้ความจำ หรือถามเรื่องที่ผู้เรียนเคยทำหรือเคยอภิปรายมาก่อน หรือถามเรื่องที่มีคำตอบในหนังสือ เพราะจะเป็นการวัดความจำ ควรถามในเรื่องที่ผู้เรียนต้องนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่
8. พยายามเขียนคำถามใหม่จำนวนมากข้อโดยจำกัดให้ตอบสั้น ๆ เพื่อจะได้วัดได้ครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งจะทำให้แบบทดสอบมีความเชื่อมั่นสูง
9. ควรเตรียมเฉลยคำตอบและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามขั้นตอนและน้ำหนักที่ต้องการเน้นไว้ด้วย
10. ถ้าแบบทดสอบมีหลายข้อ ควรเรียงลำดับจากข้อง่ายไปหายาก

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเขียนจะต้องมีวิธีการและเครื่องมือที่ควบคุม เช่น การใช้ภาษาได้ถูกต้อง การเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ดังนั้นครูควรเลือกวิธีการวัดและประเมินผลให้ตรงกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดที่สุดตามเกณฑ์จุดเน้นการเขียน เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะและความเข้าใจการอ่าน การสื่อความหมายให้ตรงกันตลอดจนส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ และมีวิจรรณญาณในการใช้ภาษา

การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน

ความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน

นักวิชาการที่ทำการศึกษเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานได้อธิบายความเป็นมาของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ไว้ดังนี้

การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานได้รับความสนใจในประเทศฟินแลนด์ซึ่งเป็นประเทศที่ถือได้ว่าเป็นผู้นำทางการศึกษา อีกทั้งยังเป็นประเทศที่มีผลคะแนนสูงสุดในการสอบระดับนานาชาติ ของ The OCED's Programme for International student assessment16 (Pisa) ที่ประเมินด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จากนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี และการทดสอบระดับนานาชาติอื่น ๆ อีกมากมาย

Symeonidis, V. & Schwarz, J. F (2016) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based Learning) ได้รับความสนใจขึ้นเมื่อ ประเทศฟินแลนด์เป็นประเทศหนึ่งที่เป็นผู้นำทางด้านการศึกษาของโลก เป็นประเทศที่มีผลคะแนนสูงสุดในโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ของ OECD ที่ประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จากนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี และการทดสอบระดับนานาชาติอื่น ๆ เช่น โครงการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียน เทียบกับนานาชาติ (Trends in International Mathematics and Science Study; TIMSS) ของโครงการสมาคมนานาชาติเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (International Association for the Evaluation of Educational Achievement; IEA)

Silander, P. (2015) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องคำนึงถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่สัมพันธ์อยู่กับยุคปัจจุบันอันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน ซึ่งแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการออกแบบกิจกรรมและกระบวนการในการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้นจำเป็นต้องเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมทักษะหลัก (Core skill) และทักษะอารมณ์สังคม (Soft skill) ประเทศฟินแลนด์ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศผู้นำในด้านการศึกษาในปัจจุบันได้ใช้เวลาประมาณ 3 ทศวรรษในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานขึ้นมา เพื่อใช้ในการตอบโต้และใช้เพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนให้ตรงกับโลกปัจจุบันและเตรียมพร้อมเด็กให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขในโลกอนาคต โดยเป้าหมายหลักของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้คือ ทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงผ่านการศึกษาที่เป็นองค์รวมโดยไม่แบ่งแยกรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีมุมมองที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในการใช้ทฤษฎีและข้อมูลในสถานการณ์ของการเรียนรู้

อรพรรณ บุตรกัตัญญ (2561) ได้อธิบายไว้ว่า ประเทศฟินแลนด์นั้นได้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ ที่เริ่มใช้ในปี ค.ศ. 2016-2017 ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน นั้น ได้รับการทดลองและพัฒนาตั้งแต่ ค.ศ. 1980 โดยได้นำเสนอโมดูลการเรียนรู้แบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary learning modules: mls) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะข้ามพิสัยของนักเรียน ภายใต้แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นไปที่ความสุขของนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้พัฒนาการคิด ตลอดจนได้พัฒนาทักษะหลัก และทักษะทางอารมณ์ สังคม ผ่านการเรียนรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ที่นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการเรียนรู้ อีกทั้งยังมีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พงศธร มหาวิทยาลัย (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ได้ผ่านการทดลองและได้รับการพัฒนาตั้งแต่ ค.ศ. 1980 จนกระทั่งถูกประกาศใช้อย่างเป็นทางการในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับใหม่ของประเทศฟินแลนด์ใน ค.ศ. 2014 โดย Zhukov (2015) ได้นำเสนอโมดูลการเรียนรู้แบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary Learning modules: MLs) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะข้ามพิสัย (Transversal Competencies) ของผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้ให้อยู่ในรูปแบบของคาบเรียนที่เน้นการสอนแบบบูรณาการข้ามวิชาผ่านการทำโครงการ นักเรียนจะได้ศึกษาปรากฏการณ์ตามสภาพจริง (Authentic Phenomena) แบบองค์รวม จึงเป็นการทำความเข้าใจประเด็นต่างๆ ในชีวิตจริงว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งเท่านั้น แต่ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่กว้างขวาง มีการกระตุ้นการเรียนรู้ และสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยประเทศฟินแลนด์ ภายใต้แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และค้นหาคำตอบตามความสนใจโดยใช้สถานการณ์ในโลกแห่งความจริงเป็นประเด็นกระตุ้นการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมีลักษณะสำคัญที่เน้นการสอนแบบบูรณาการเป็นองค์รวม ใช้ความรู้ข้ามศาสตร์ให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาพจริงผ่านกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาแบบร่วมมือ

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based Instruction) ไว้ดังนี้

มณีนววรรณ ศิลปะชัย (2562) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์ในชีวิตจริงมาฝึกปฏิบัติจริงในการเรียนรู้ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้และทักษะใหม่ๆ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตั้งคำถามใหม่ๆ กับตนเอง เสนอปัญหา

เพื่อแสวงหาคำตอบ ออกแบบการสำรวจ อธิบายสิ่งที่ต้องการรู้ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง และเป็นนักแก้ปัญหา โดยการเรียนรู้ของผู้เรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง

วรศรา เมืองจันทร์ (2563) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ว่า เป็นการนำปรากฏการณ์ในโลกแห่งความจริงมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นการเชื่อมโยงความรู้ให้สัมพันธ์กับชีวิตจริง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2562) ที่ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ว่า เป็นการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นจุดเริ่มต้นในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานที่ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เองผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เช่น การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นการบูรณาการแบบสหวิทยาการ

ภูวดล วิริยะ (2561) ให้ความหมายว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นการนำปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ โดยปรากฏการณ์ที่นำมาศึกษาจะต้องเป็นสิ่งที่สมบูรณ์ในบริบทที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งข้อมูลและทักษะที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจะได้รับจากการศึกษาโดยข้ามพรมแดนระหว่างวิชาต่าง ๆ ภายใต้อาณาจักรที่เชื่อมโยงกัน

อรพรรณ บุตรกตัญญู (2561) ให้ความหมายไว้ว่า การนำปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงมาเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่การสำรวจด้วยมุมมองที่หลากหลายในเชิงสหวิทยาการของปรากฏการณ์ที่ศึกษา โดยใช้เทคนิค วิธีการ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อสร้างความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนจากการศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างวิชาภายใต้อาณาจักรที่เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง

พงศธร มหาวิจิตร (2560) กล่าวว่า เป็นแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ที่เน้นให้นักเรียนศึกษาหัวข้อหรือประเด็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งแบบองค์รวม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอาศัยการเรียนรู้แบบสืบสอบโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนจะมีบทบาทเป็นนักแก้ปัญหา สามารถออกแบบการสำรวจ เพื่อแสวงหาคำตอบหรือคำอธิบายข้อสงสัย ตลอดจนเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง โดยเริ่มต้นการเรียนรู้จากปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงบนโลก เพื่อนำไปสู่การตั้งคำถามและการแสวงหาคำตอบจากเทคนิค วิธีการ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้เกิดทักษะและสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน สร้างความรู้และพัฒนาทักษะของนักเรียนจาก

การศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างวิชาภายใต้บริบทที่เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ให้นักเรียนมีการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง

ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานมีผู้บรรยายลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แนวนี้นี้ไว้ตามที่เสนอของนักวิชาการที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2562) ได้ระบุไว้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์เป็นฐานลงสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องออกแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากองค์ความรู้ของศาสตร์ต่าง ๆ อย่างลุ่มลึก ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบูรณาการทั้งในสาขาเดียวกันและภายนอกสาขา โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูที่ต้องการจัดการเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีความเข้าใจพื้นฐาน ดังนี้

1.1 ความรู้ในโลกสามารถหาได้จากมุมมองที่แตกต่างกัน แต่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน

1.2 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความรู้ได้ลุ่มลึกขึ้นจากการเรียนรู้ผ่านความแตกต่างขององค์ความรู้ และธรรมชาติวิชาในแต่ละสาขา

1.3 ทุกรายวิชามีธรรมชาติวิชาที่แตกต่างกัน แต่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน

1.4 บางรายวิชามีเนื้อหาบางส่วนที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน และสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ร่วมกันได้

2. การเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติวิชา ตัวอย่างเช่น

2.1 การพรรณนา (Narrative) ใช้เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงผ่านการอธิบายที่เป็นลำดับขั้นตอน และเชื่อมโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ ผ่านการอธิบายโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ จากนั้นจึงตีความและวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากคำอธิบายต่าง ๆ แล้วลงข้อสรุปร่วมกัน

2.2 การสอนแบบ Story line ใช้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้คำถามขยายขอบเขตความรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว โดยมีการเรียงลำดับเหตุการณ์และคำถามจากง่ายไปยาก ซึ่งจะทำให้มีความน่าสนใจในการเรียนรู้และส่งเสริมต่อเจตคติค่านิยมทักษะและความรู้ของผู้เรียนซึ่งผู้เรียนสามารถแสดงออกผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การสาธิต การแสดงบทบาทสมมติ เพื่อสื่อสารให้เห็นถึงผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

อรพรรณ บุตรกัตถัญญ (2561) ได้กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ประกอบด้วย มิติที่เกี่ยวข้องกัน 5 ประการที่แสดงลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดนี้ ประกอบด้วย

1. ความเป็นองค์รวม (Holisticity) การเรียนรู้แบบสหวิทยาการของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ให้ความสำคัญกับการสำรวจผ่านปรากฏการณ์ที่เป็นระบบด้วยความเข้าใจในสถานการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง

2. สภาพจริง (Authenticity) การใช้วิธีการ เครื่องมือ และวัสดุที่จำเป็นในสถานการณ์ของโลกแห่งความเป็นจริง เพื่อแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความจริงของนักเรียน และเพื่อให้ความสำคัญกับชุมชน ทฤษฎีและข้อมูลจะมีคุณค่าโดยทันทีเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ที่จะใช้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาชีพจากหลากหลายสาขาก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนแห่งการเรียนรู้ และนักเรียนก็จะได้รับการส่งเสริมให้เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและการปฏิบัติด้วยความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง โดยสภาพแวดล้อมที่แท้จริงนั้น เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงว่า เป็นสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงมากกว่าในชั้นเรียนปกติ

3. บริบท (Contextuality) กิจกรรมการเรียนรู้ปรากฏการณ์จากสิ่งที่เป็นระบบ ซึ่งมีความหมายในบริบทและฉากอย่างเป็นธรรมชาติ โดยปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นต้องมีลักษณะค่อนข้างไม่ชัดเจนและคลุมเครือ ทำให้เมื่อนักเรียนสังเกตในมุมมองที่แตกต่างจากเดิม จะทำให้เกิดการสร้างความรู้ใหม่ได้

4. การใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ นักเรียนสามารถตั้งคำถามด้วยตนเอง และร่วมกันสร้างความรู้ในระหว่างกระบวนการเรียนรู้

5. กระบวนการเรียนรู้ (Learning process) เป็นกระบวนการที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสมมติฐานและทฤษฎีที่ใช้ในการเรียนรู้ ภาระงานการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และให้แนวทางแก่นักเรียน ให้กลายเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้สำหรับชั้นการเรียนรู้ที่ก้าวหน้ามากขึ้น นักเรียนสามารถวางแผนกระบวนการเรียนรู้โดยการสร้างภาระงานการเรียนรู้ของตนเองและใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนที่จะช่วยให้ก้าวไปไกลกว่าสิ่งที่นักเรียนในปัจจุบัน

ในส่วนของมิติทั้ง 5 ที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม นำไปสู่การออกแบบกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อสร้างมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความจริง

Kompa, J. S (2017) ยังได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานดังนี้

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการสืบเสาะที่เริ่มต้นจากประเด็นการตั้งคำถาม ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ โดยมีครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการให้ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลในการสืบค้น ตลอดจนวิธีการหาคำตอบ
2. คำถามหรือปัญหาที่เป็นประเด็นเริ่มต้นของการเรียนรู้จะเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง มีความซับซ้อนที่ต้องพิจารณาโดยใช้ความรู้จากหลากหลายศาสตร์เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา
3. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหาเกิดขึ้นเกิดจากการที่ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกันในการแสวงหาคำตอบ ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหา
4. เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ประเด็นต่าง ๆ โดยประเด็นที่นำมาพิจารณาอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา แม้ในขณะที่ยังเรียนเสนอความคิดเห็นในประเด็นหนึ่ง แต่หากมีประเด็นที่เป็นข้อคำถามที่นำไปสู่การหาคำตอบและสามารถวิพากษ์ได้อาจจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ได้อีก ซึ่งลักษณะการเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในระหว่างการหาคำตอบสอดคล้องกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันของผู้เรียนจะประสบปัญหาในมิติต่าง ๆ การเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาจึงต้องมีความรู้รอบ และสามารถนำความรู้ที่นำมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริง

Daehler, K. & Folsom, J (2016) ได้เสนอแนะลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ ดังนี้

1. เลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจโดยจะต้องเป็นปรากฏการณ์ที่นักเรียนให้ความสนใจกระตุ้นความอยากรู้แก่นักเรียน และเหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของผู้เรียน
2. วิเคราะห์แผนการเรียนรู้ ครูต้องวิเคราะห์ในเนื้อหาว่านักเรียนควรจะเรียนรู้ในเรื่องใดและทำอะไรที่จะนำปรากฏการณ์มาเชื่อมโยงในบทเรียน และจะจัดกิจกรรมอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงในเนื้อหา
3. วางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะให้นักเรียนสังเกตปรากฏการณ์ที่นักเรียนสนใจและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและเกิดความสงสัยและอยากที่จะหาคำตอบ โดยนักเรียนจะใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการเรียนรู้และหาคำตอบ สาเหตุ และแนวทางในการแก้ปัญหา
4. วางแผนตรวจสอบความรู้ของนักเรียน ครูออกแบบให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอภิปรายร่วมกันหรือนำเสนอ เพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนและแสดงออกถึงความคิด

Silander, P (2015) ได้อธิบายลักษณะสำคัญของการจัดการรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ 5 ลักษณะดังนี้

1. ความเป็นองค์รวม (Holisticity) เป็นลักษณะสำคัญที่สามารถมองปรากฏการณ์ได้หลากหลายมุมมองภายใต้การศึกษาข้ามรายวิชาเนื่องจากปรากฏการณ์ใด ๆ ก็ตามย่อมมีความซับซ้อนอยู่ในตัวอยู่แล้วและจำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาจากหลากหลายแง่มุมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม (Multidisciplinary) ไม่ใช่แค่ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งเท่านั้น เช่นการศึกษาปรากฏการณ์เรือนกระจก ไม่จำเป็นต้องศึกษาผ่านทางรายวิชาวิทยาศาสตร์และภูมิศาสตร์เท่านั้น แต่ยังสามารถศึกษาให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ได้จากหลากหลายรายวิชา เช่น สังคมศึกษาดูเรื่องนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เรือนกระจก ประวัติศาสตร์ ดูเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ในอดีตก่อนเกิดเป็นปรากฏการณ์เรือนกระจกในปัจจุบัน และอาชีวศึกษา ศิลปะ เพื่อใช้ในการออกแบบจำลองชั้นเปลือกโลกที่เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจกเปรียบเทียบกับในอดีต

2. สภาพจริง (Authenticity) สภาพความเป็นจริงทำให้สามารถเลือกใช้เครื่องมือ วิธีการ และกระบวนการที่จะนำไปใช้ศึกษาหรือทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เลือกมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ ซึ่งมีความจำเป็นในสถานการณ์โลกแห่งความเป็นจริงอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ตรงกับสภาพปัญหาจริงและสถานการณ์จริงที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียนและสภาพสังคมที่นักเรียนอาศัยอยู่ ทฤษฎีและข้อมูลจะเกิดคุณค่าและประโยชน์ขึ้นมาทันทีเมื่อผู้เรียนนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่เลือกศึกษา ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการจากหลากหลายสาขาวิชาถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมการเรียนรู้และผู้เรียนถูกกระตุ้นให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการทำงานของผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้น สภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาว่าเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่แท้จริงมากกว่าในชั้นเรียนปกติ

3. บริบท (Contextuality) หมายความว่า การเรียนรู้จากปรากฏการณ์ที่เป็นระบบซึ่งมีความหมายในตัวเองอยู่แล้วตามธรรมชาติ ในแง่นี้ปรากฏการณ์จะไม่สามารถกำหนดขึ้นเองได้แต่ปรากฏการณ์จะมีอยู่แล้วในธรรมชาติพร้อมกับความซับซ้อนและความคลุมเครือซึ่งจะนำนักเรียนไปสู่การเรียนรู้แบบสหวิทยาการเพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาอย่างเป็นองค์รวม

4. การเรียนรู้แบบสืบเสาะโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Inquiry Learning) ผู้เรียนจะกำหนดปัญหาขึ้นมาจากการสังเกตปรากฏการณ์และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ในระหว่างการลงทุนปฏิบัติศึกษาจากปัญหาที่ตนเองกำหนดขึ้นมาเอง

5. กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) เป็นกระบวนการที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสมมติฐานและทฤษฎีที่ใช้ในการเรียนรู้งานที่นักเรียนได้รับมอบหมายในระหว่างกระบวนการเรียนรู้จะเอื้อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้และให้แนวทางนักเรียนเป็นผู้ใส่ใจในการเรียนรู้กล่าวคือ ให้ผู้เรียนได้

เรียนรู้ว่า จะต้องเรียนรู้สิ่งที่กำหนดอย่างไร ผ่านกระบวนการใด และในบริบทใด ในระดับที่มีความเชี่ยวชาญมากขึ้นผู้เรียนจะสามารถออกแบบและสร้างภาระงานการเรียนรู้ของตนเองและใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่จะทำให้ก้าวไปไกลกว่าสิ่งที่ผู้เรียนรู้ในปัจจุบันไปสู่แหล่งความรู้ที่ผู้เรียนจะต้องรู้ในอนาคต

สรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการสืบเสาะที่เริ่มต้นจากประเด็นคำถาม โดยให้นักเรียนได้หาคำตอบ จากมุมมองที่หลากหลายผ่านองค์ความรู้ที่เป็นสหวิทยาการไม่ขึ้นกับวิชาใดวิชาหนึ่งเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะก่อให้เกิดทักษะการคิด และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงเน้นให้นักเรียนทำงานร่วมกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นหนึ่งในแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเป็นการเรียนรู้เชิงรุก นอกจากนี้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมในการจัดการเรียนรู้ที่ตายตัว ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้หลายกระบวนการตามความเหมาะสมของผู้เรียนและเนื้อหาที่สอน มีนักวิชาการได้เสนอกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ดังนี้

ตะวัน ไชยวรรณ และกุลธิดา นกุลธรรม (2564) ได้ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ดังนี้

1. เลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ผู้สอนเลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา รายวิชาและระดับของนักเรียน ซึ่งปรากฏการณ์ที่เลือกใช้อาจจะสามารถอธิบายจากประสบการณ์ของนักเรียนได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ปรากฏการณ์ที่เลือกควรมีลักษณะเป็นชุด (Set of phenomenon) เนื่องจากบทเรียนแต่ละหัวข้อไม่จำเป็นต้องมีการใช้ปรากฏการณ์ที่สมบูรณ์เพียงปรากฏการณ์เดียวในการเรียนรู้

2. วิเคราะห์อรรถประโยชน์ของบทเรียน นักเรียนวิเคราะห์ตนเองว่าจะได้ความรู้อะไรจากการเรียน และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องในบริบทอื่นได้อย่างไร ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ร่วมกับเทคนิคกลยุทธ์การสอน เช่น การบรรยายการใช้สื่อการสอน การพบผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น ในการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ไม่จำเป็นต้องเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว

3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า นักเรียนมีส่วนร่วมวางแผนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้กำหนดขั้นตอน และวิธีการหาคำตอบ ดำเนินการศึกษาค้นคว้ารายบุคคลและรายกลุ่มด้วยวิธีการที่หลากหลาย สังเกตปรากฏการณ์ เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและตั้งคำถามเพื่อเป็นประเด็นในการหาคำตอบ ผู้สอนสนับสนุนและกระตุ้นนักเรียนโดยใช้คำถาม เช่น “จากปรากฏการณ์ที่

สังเกตมีประเด็นอะไรที่อยากเรียนรู้” เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่สังเกต ช่วยกันวางแผนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดขั้นตอนและวิธีการหาคำตอบ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ นำไปสู่การลงข้อสรุป

4. สังเคราะห์ความรู้และลงข้อสรุป นักเรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้าหาคำตอบมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผล และสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มา เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ นำไปสู่การลงข้อสรุป

5. ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนผ่านการอธิบาย ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริง ผ่านการนำเสนอปากเปล่า การเขียนคำอธิบาย เพื่อสะท้อนถึงความเข้าใจที่สอดคล้องกับปรากฏการณ์ รวมถึงนักเรียนสามารถนำกระบวนการหาคำตอบสืบค้นข้อมูลจากกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ สำหรับการอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงได้

Tissington , S (2019) ได้เสนอวิธีการนำ PhenoBL ไปใช้ในชั้นเรียน ดังนี้

1. เริ่มต้นด้วยปรากฏการณ์ ไม่ใช่เนื้อหาสาระ คือ ควรเริ่มบทเรียนด้วยปรากฏการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนสำรวจ แทนที่จะเน้นไปที่เนื้อหาสาระ เช่น แทนที่จะนำเสนอหัวข้อโดยระบุว่า “วันนี้เรากำลังจะเรียนรู้เกี่ยวกับ...” ให้เริ่มต้นด้วยการมีส่วนร่วมที่เป็น ‘ปรากฏการณ์’ เช่น ให้ดูภาพของคลื่นและให้นักเรียนลองหาสาเหตุที่ทำให้เกิดคลื่น หรืออาจทำให้เกิดคลื่นขึ้นในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนลองสำรวจว่าคลื่นนั้นมาจากไหนและเกิดขึ้นได้อย่างไร

2. สร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน เช่น ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครูขอให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวคิดสำหรับหัวข้อที่ต้องการสำรวจ มีนักเรียนบางคนเสนอหัวข้อ ‘ปราสาท’ ซึ่งเป็นความอยากรู้อยากเห็น ความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียน ในช่วง 2-3 สัปดาห์นั้น ทั้งชั้นเรียนก็จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับปราสาท ทั้งประวัติของปราสาทในยุโรป และการสร้างตารางเหล็กปิดประตูป้อมโบราณ การเขียนเรื่องราว และไปจนถึงการสร้างแท่นยิงระเบิด จะเห็นได้ว่า ทั้งวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวรรณคดี ล้วนถูกนำมาใช้ในการศึกษาปรากฏการณ์ครั้งนี้

3. ใช้ประเด็นปัญหาในท้องถิ่น โดยปรากฏการณ์สามารถระบุได้จากชุมชนท้องถิ่น และการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับชุมชน ช่วยพัฒนาความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของท้องถิ่นของตนได้ ซึ่งประเด็นปัญหาในท้องถิ่นต่างๆ นั้น สามารถหาได้จากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียน หรือธุรกิจห้างร้านในท้องถิ่น นอกจากนั้น ในการรวบรวมปรากฏการณ์ในท้องถิ่น ยังช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสไปทัศนศึกษาเพื่อสำรวจหัวข้อต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งสิ่งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ PhenoBL ที่สมจริงและสมบูรณ์แบบ

4. ใช้เหตุการณ์ปัจจุบัน โดยอนุญาตให้นักเรียนนำเสนอประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความสำคัญหรือผู้เรียนอาจเกี่ยวข้องกับปัญหาเหล่านั้น เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันอาจเป็นแหล่งเรียนรู้ปรากฏการณ์อันทรงคุณค่า ตัวอย่างเช่น การให้นักเรียนนำคลิปหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ข่าวที่

มีประเด็นที่นักเรียนสนใจมาแลกเปลี่ยนกัน หากหัวข้อมีความสำคัญต่อโรงเรียน ต่อชุมชน หรือเป็นประเด็นสำคัญระดับประเทศ ก็สามารถใช้เป็นโอกาสในการเรียนรู้ตามแนวทาง PhenobL เช่น ข้าวแผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด ภัยพิบัติตามธรรมชาติต่างๆ ในท้องถิ่น ซึ่งหัวข้อเหล่านี้สามารถใช้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และหัวข้ออื่นๆ ในการวิเคราะห์ได้

Huncosky , K (2018) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผนและการจัดลำดับกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้กับบทเรียนให้เกิดขึ้นกับนักเรียน มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) นักเรียนสังเกตหรือสัมผัสปรากฏการณ์ที่ครูนำมาในบทเรียน
- 2) ครูนำเข้าสู่กิจกรรมการสำรวจ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจากการสังเกตปรากฏการณ์ โดยการแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้จากการสังเกตและคำถามที่สงสัยจากการสังเกตปรากฏการณ์
- 3) นักเรียนพยายามอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม หรืออธิบายสิ่งที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์
- 4) ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาคำตอบจากคำอธิบายของนักเรียน จากการตรวจสอบข้อมูลหรือรวบรวมข้อมูล
- 5) นักเรียนสร้างหรือปรับคำอธิบายหรือแบบจำลองของปรากฏการณ์ตามข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
- 6) ครูขยายความ ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับทฤษฎีหรือหลักการของปรากฏการณ์ที่นำมา
- 7) นักเรียนแก้ไขคำอธิบายหรือแบบจำลองเมื่อได้เรียนรู้ข้อมูลใหม่เพิ่มเติมเพื่อสร้างแบบจำลองหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้สมบูรณ์ที่สุด
- 8) นักเรียนในชั้นเรียนแลกเปลี่ยนคำอธิบายปรากฏการณ์หรือแบบจำลองกับเพื่อนทั้งห้อง เพื่อสร้างเป็นคำอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นร่วมกัน
- 9) ครูประเมินความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับปรากฏการณ์

Daehler, K. & Folsom, J (2016) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ทั้งหมด 4 ขั้นตอนดังนี้

1. เลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ (select an interesting phenomenon) ปรากฏการณ์ที่เลือกมาต้องมีความน่าสนใจต่อผู้เรียนทุกกลุ่ม และต้องเป็นปรากฏการณ์ที่นักเรียนสามารถให้คำอธิบายได้ ตรงกับพื้นฐานทางสังคม และวัฒนธรรมของนักเรียน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับช่วงวัยของผู้เรียนด้วย เพราะผู้เรียนที่ช่วงวัยต่างกัน ย่อมสนใจหรือสามารถทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่มีระดับความซับซ้อนได้แตกต่างกัน ทั้งนี้ปรากฏการณ์ที่เลือกมาอาจจะไม่สามารถนำมาบูรณาการได้กับทุกวิชา ตัวอย่างเช่น ปัญหาภัยแล้ง ปรากฏการณ์นี้อาจจะบูรณาการได้กับวิชาวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ แต่อาจจะไม่สามารถนำไปบูรณาการได้กับวิชาภาษาไทยหรือถ้าได้ก็เป็นส่วนน้อย ดังนั้นในการเลือกปรากฏการณ์ที่จะนำมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ควรเลือกให้เหมาะกับช่วง

วัย พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรม และที่สำคัญควรเป็นปรากฏการณ์ที่มีความน่าสนใจกับผู้เรียนทุกกลุ่มด้วย

2. วิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียนที่จะบูรณาการสอนได้ (analyze the utility of existing lessons) ก่อนอื่นต้องตรวจสอบว่ากิจกรรมที่เราออกแบบมานั้นนักเรียนจะได้เรียนรู้ในเรื่องอะไร ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้หรือไม่ หากพบว่าปรากฏการณ์ที่เลือกมานั้นไม่สามารถนำมาออกแบบกิจกรรมที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ในครั้งการสอนนั้น ๆ ได้ ผู้สอนสามารถนำกิจกรรมหรือวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้จากเนื้อหาในครั้งการสอนนั้นให้กับนักเรียนโดยผ่านรูปแบบของ วิดีโอ การสอน สไลด์การสอน การบรรยาย การให้ทำแบบฝึกหัด หรืออาจจะสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญก็ได้ เนื้อหาทุกอย่างไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มนักเรียนแต่ละคนสามารถศึกษาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคน

3. วางลำดับกิจกรรม (plan a sequence of activities) ขั้นนี้เริ่มต้นด้วยการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สังเกตปรากฏการณ์ผ่านการสืบเสาะและสนทนาแลกเปลี่ยนแนวความคิดกันเพื่อทำให้นักเรียนได้เข้าใจภาพรวมของปรากฏการณ์ที่เลือกมาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียนบันทึกหัวข้อหรือประเด็นคำถามที่นักเรียนอยากเรียนรู้จากปรากฏการณ์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกระบวนการในการเรียนรู้ของตนเอง

4. วางแผนการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน (Make a plan for how you will know students have made sense of phenomenon) ในขั้นนี้สามารถให้ผู้เรียนแสดงความเข้าใจของตนเองผ่านหลากหลายรูปแบบ เช่น การทำโปสเตอร์ การเขียนบรรยาย การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การสร้างสไลด์นำเสนอ หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่สามารถใช้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถประยุกต์แนวคิดทางวิทยาศาสตร์ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการสอนครั้งนั้น ๆ หากผู้เรียนมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ครูควรอธิบายและให้ความรู้เพิ่มเติมกับผู้เรียน

Khoirotul Islakhiyah, K., Sutopo, S., & Yulianti, L (2016) ได้สร้างกรอบแนวคิดของวิธีการเรียนรู้แบบใช้ปรากฏการณ์ในชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งระบุกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ 5 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

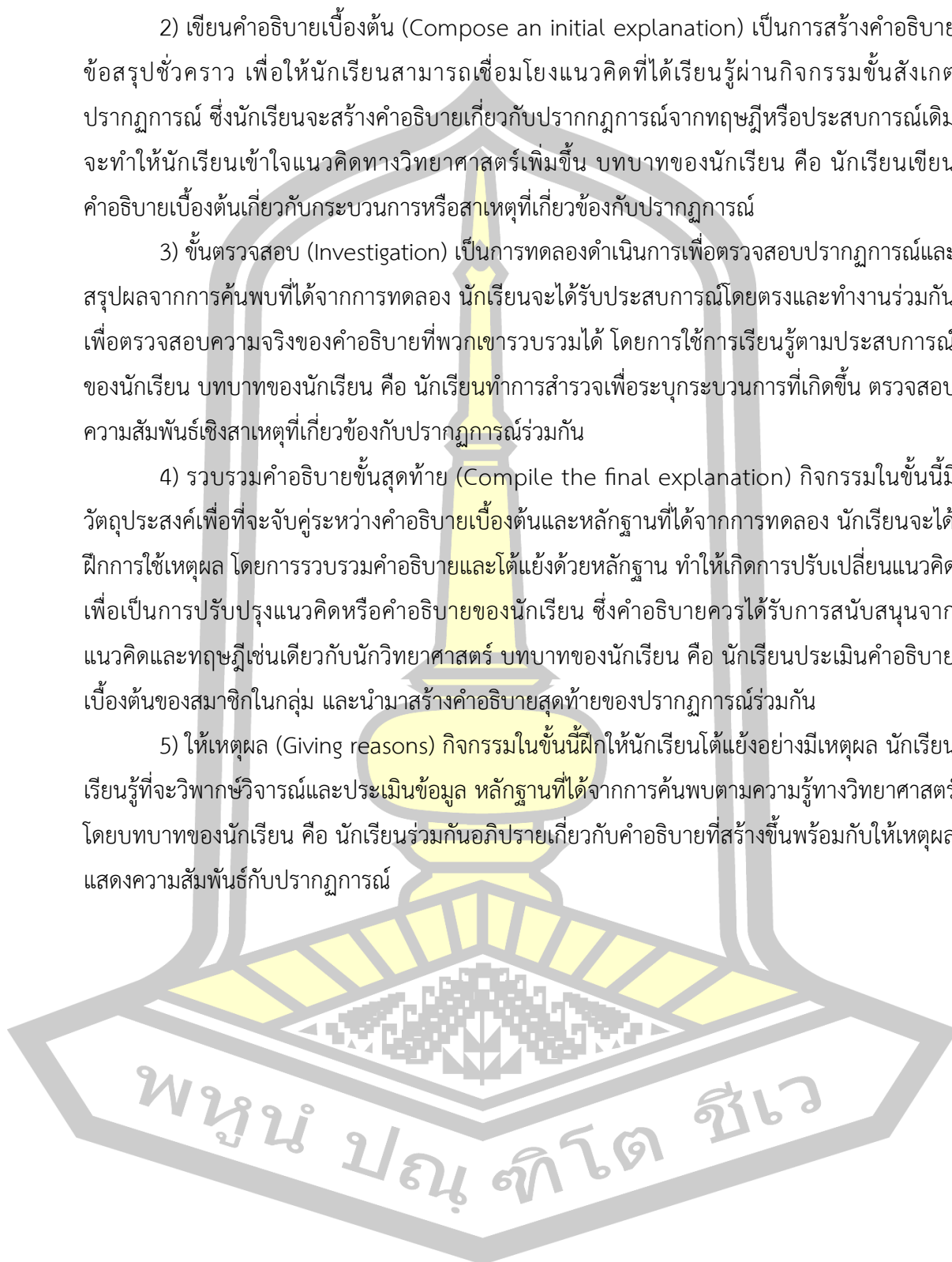
1) สังเกตปรากฏการณ์ (Observe the phenomenon) ขั้นการสังเกตปรากฏการณ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่เป็นนามธรรมได้ง่ายขึ้น ตัวอย่างเช่น นักเรียนทำความเข้าใจทฤษฎีหรือสูตรที่เกี่ยวข้องกับวัตถุที่ศึกษา โดยการสังเกตปรากฏการณ์ก่อนทำการทดลอง ทำให้นักเรียนอยากรู้เกี่ยวกับปัญหาที่พบ และมุ่งเน้นการสำรวจตรวจสอบเชิงประจักษ์มากขึ้น บทบาทของครู คือ นำเสนอปรากฏการณ์ให้นักเรียนสังเกต เพื่อกระตุ้นความสนใจและช่วยนักเรียนในการสร้างคำอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้น

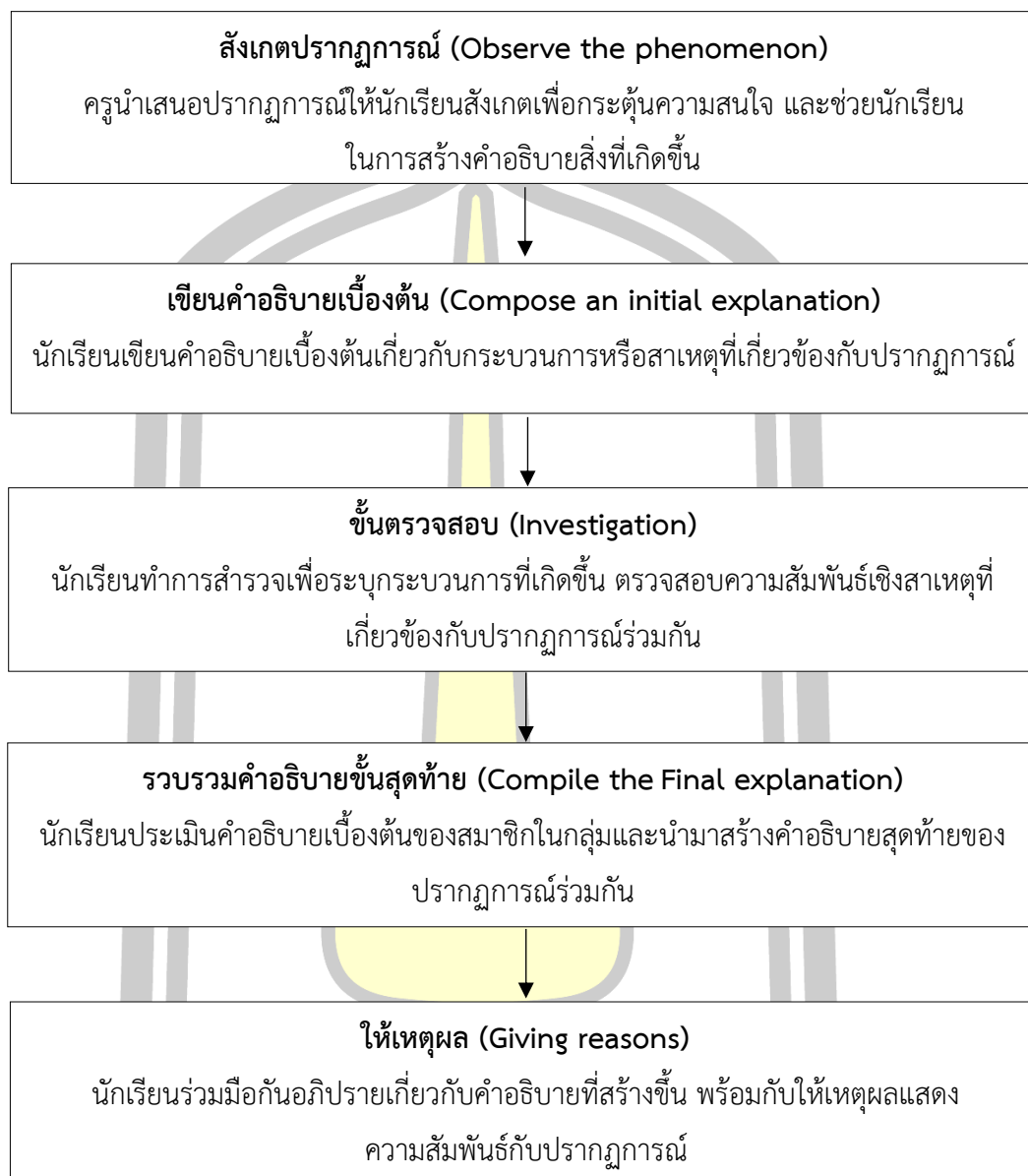
2) เขียนคำอธิบายเบื้องต้น (Compose an initial explanation) เป็นการสร้างคำอธิบายข้อสรุปชั่วคราว เพื่อให้ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงแนวคิดที่ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมขั้นสังเกตปรากฏการณ์ ซึ่งนักเรียนจะสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์จากทฤษฎีหรือประสบการณ์เดิม จะทำให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดทางวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น บทบาทของนักเรียน คือ นักเรียนเขียนคำอธิบายเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการหรือสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์

3) ขั้นตรวจสอบ (Investigation) เป็นการทดลองดำเนินการเพื่อตรวจสอบปรากฏการณ์และสรุปผลจากการค้นพบที่ได้จากการทดลอง นักเรียนจะได้รับประสบการณ์โดยตรงและทำงานร่วมกัน เพื่อตรวจสอบความจริงของคำอธิบายที่พวกเขารวบรวมได้ โดยการใช้การเรียนรู้ตามประสบการณ์ของนักเรียน บทบาทของนักเรียน คือ นักเรียนทำการสำรวจเพื่อระบุกระบวนการที่เกิดขึ้น ตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ร่วมกัน

4) รวบรวมคำอธิบายขั้นสุดท้าย (Compile the final explanation) กิจกรรมในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะจับคู่ระหว่างคำอธิบายเบื้องต้นและหลักฐานที่ได้จากการทดลอง นักเรียนจะได้ฝึกการใช้เหตุผล โดยการรวบรวมคำอธิบายและโต้แย้งด้วยหลักฐาน ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดเพื่อเป็นการปรับปรุงแนวคิดหรือคำอธิบายของนักเรียน ซึ่งคำอธิบายควรได้รับการสนับสนุนจากแนวคิดและทฤษฎีเช่นเดียวกับนักวิทยาศาสตร์ บทบาทของนักเรียน คือ นักเรียนประเมินคำอธิบายเบื้องต้นของสมาชิกในกลุ่ม และนำมาสร้างคำอธิบายสุดท้ายของปรากฏการณ์ร่วมกัน

5) ให้เหตุผล (Giving reasons) กิจกรรมในขั้นนี้ฝึกให้นักเรียนโต้แย้งอย่างมีเหตุผล นักเรียนเรียนรู้ที่จะวิพากษ์วิจารณ์และประเมินข้อมูล หลักฐานที่ได้จากการค้นพบตามความรู้ทางวิทยาศาสตร์ โดยบทบาทของนักเรียน คือ นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำอธิบายที่สร้างขึ้นพร้อมกับให้เหตุผลแสดงความสัมพันธ์กับปรากฏการณ์





ภาพประกอบ 1 กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดปรากฏการณ์เป็นฐาน

Khoirotul Islakhiyah, K., Sutopo, S., & Yulianti, L . (2016)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ดังนี้

1. เลือกปรากฏการณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบ PhenoBL ซึ่งต้องมีลักษณะเป็นปรากฏการณ์ที่ใกล้ตัวนักเรียน หรือมีความสำคัญต่อชีวิตของนักเรียน โดยอาจเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นไปแล้ว กำลังเกิดขึ้น หรือกำลังจะเกิดขึ้นก็ได้ ซึ่งปรากฏการณ์นี้ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตร

2. ใช้กระบวนการ PEE ในการจัดการเรียนรู้ปรากฏการณ์ที่เลือก โดยแต่ละขั้นตอนของกระบวนการมีรายละเอียดดังนี้

2.1 P (Planning) คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครูผู้สอนในแต่ละวิชาเริ่มต้นจากการคัดเลือกเนื้อหาจากมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สามารถจัดการเรียนรู้ร่วมกันได้ แล้วร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อธรรมชาติวิชานั้น ตัวอย่างเช่นวิชาสังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ที่รวมการจัดการเรียนรู้เรียนฟิสิกส์นิวเคลียร์โดยยกประวัติศาสตร์ช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง มาจัดการเรียนรู้ร่วมกับการค้นพบองค์ประกอบของอะตอม จนถึงการนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนาระเบิดปรมาณู

2.2 E (Execution) คือ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการค้นคว้าอย่างหลากหลาย ออกแบบการประเมินเชิงปฏิบัติในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอภิปรายโต้เถียงเชิงวิชาการเพื่อพัฒนาความรู้ของตนเอง โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งให้แรงเสริมทางบวกแก่นักเรียนให้เกิดความมุ่งมั่นตั้งใจและกล้าที่แสดงความเป็นตัวตนของตนเอง

2.3 E (Evaluation) คือ การประเมิน เป็นการประเมินระหว่างเรียนที่สะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน โดยมีลักษณะการประเมินที่หลากหลาย เช่นการประเมินโดยครู เพื่อน ผู้ปกครอง และผู้เรียนประเมินตนเอง จุดมุ่งหมายของการประเมินที่ไม่ใช่มุ่งเน้นเกรดหรือผลการเรียน แต่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตัวเองยิ่งขึ้น โดยที่ทุกคนสามารถพัฒนางานของตนเองในรอบที่กำหนดซึ่งการประเมินอาจกำหนดคะแนนให้อยู่ในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งแต่มีการประเมินร่วมกันของครูมากกว่าหนึ่งคน หรือกำหนดให้อยู่ในรายวิชาทั้งสองวิชาก็ได้ตามความเหมาะสม

อรรถพรณ บุตรกตัญญู (2561) ได้นำเสนอกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไว้ดังนี้

1. การสังเกตปรากฏการณ์ที่ศึกษาร่วมกันจากมุมมองแบบองค์รวมหรือสหวิทยาการเริ่มต้นจากการสังเกตร่วมกันของชุมชนแห่งการเรียนรู้ในความเป็นองค์รวมของปรากฏการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงที่สนใจศึกษา โดยการสังเกตไม่ได้จำกัดอยู่เพียงมุมมองเดียว แต่เป็นปรากฏการณ์ที่มีการศึกษาจากมุมมองที่หลากหลายแตกต่างกัน ข้ามเขตแดนระหว่างสาระวิชาต่าง ๆ อย่างเป็นธรรมชาติ บูรณาการสาระวิชาและหัวข้อที่แตกต่างกัน เพื่อนำไปสู่การตั้งคำถามที่เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาปรากฏการณ์ โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน

2. การตั้งคำถามหรือการกำหนดปัญหาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจศึกษาร่วมกัน ในการสอนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นการทำความเข้าใจและการศึกษาปรากฏการณ์ของกลุ่มผู้เรียน โดยการตั้งคำถามหรือการกำหนดปัญหาที่กลุ่มผู้เรียนมีความสนใจร่วมกันอย่างแท้จริงเพื่อขับเคลื่อน

กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนสามารถค้นหาคำตอบหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่ศึกษาที่มีการบูรณาการณข้ามศาสตร์ การตั้งคำถามหรือการกำหนดปัญหาจึงเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันกระบวนการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นต่อไป

3. ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ การใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อศึกษาปรากฏการณ์ภายใต้แนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นการกำหนดการเรียนรู้จากคำถามที่ถาม หรือ ประเด็นที่ต้องเรียนรู้ หรือ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขที่เกิดขึ้นจากผู้เรียนอย่างเป็นธรรมชาติและเข้าถึงโลกแห่งความเป็นจริง สามารถใช้การสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบโครงการเป็นกระบวนการ สำคัญที่ผู้เรียนสามารถสืบค้นค้นคว้า อภิปราย วิพากษ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างชิ้นงาน หรือ ลงมือปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ โดยข้อมูลความรู้และทักษะของผู้เรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้โดยตรง ข้ามพรมแดนระหว่างสาระวิชาต่าง ๆ เป็นสหวิทยาการ เกิดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียนในสถานการณ์ที่มีการใช้ข้อมูลและทักษะที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นธรรมชาติกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนั้นข้อมูลใหม่ ๆ ถูกนำมาประยุกต์ใช้เสมอกับการศึกษาปรากฏการณ์กับการศึกษาปรากฏการณ์เพื่อหาคำตอบหรือแก้ปัญหา ซึ่งหมายความว่าทฤษฎีและข้อมูลมีคุณค่าในทันที ที่เห็นได้ชัดในสถานการณ์การเรียนรู้สำหรับการซึมซับข้อมูลใหม่ ๆ และการเรียนรู้ในระดับลึกเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องประยุกต์ใช้และใช้ข้อมูลในช่วงระหว่างการเรียนรู้ข้อมูลที่เรียนรู้เฉพาะในระดับของการอ่านหรือทฤษฎี

4. ตรวจสอบความเข้าใจ การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานสามารถเพิ่มการเรียนรู้ที่แท้จริงอย่างเห็นได้ชัดในบริบทนี้ สภาพจริงมีผลในกระบวนการทางปัญญา กระบวนการคิดหรือกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ในสถานการณ์การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับกระบวนการในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นในสถานการณ์จริง จากการใช้ข้อมูลหรือทักษะที่แท้จริงด้วยการสะท้อนคิดในคุณค่าที่อยู่เบื้องหลังของปรากฏการณ์และสิ่งที่ได้เรียนรู้ สภาพจริงคือความต้องการที่สำคัญสำหรับการถ่ายโอนข้อมูลและการประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ มักมีผู้กล่าวว่า คุณไม่สามารถเรียนรู้ที่จะขับรถโดยการใช้ปากกาและกระดาษเท่านั้น หรือว่า การทดสอบนั้นใช้เพียงวิธีสอนเพื่อตอบคำถามจากการทดสอบ ไม่มีการทดสอบในชีวิตจริงหรือชีวิตการทำงาน มีเพียงการสื่อสารที่แท้จริงเท่านั้นในสถานการณ์ที่ต้องใช้ข้อมูลและต้องส่งข้อความให้คนอื่นเข้าใจอย่างทั่วถึงและเข้าใจได้ การเรียนรู้ที่แท้จริงนั้นมีจุดมุ่งหมาย คือ การนำไปปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการในการปฏิบัติงานที่แท้จริงสามารถใช้สถานการณ์ในการเรียนรู้จากวิธีการสอนที่มีโครงสร้างสำคัญเป็นแบบอย่าง จะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในวัฒนธรรมของผู้เชี่ยวชาญจากการทำงานในสนามจริงและการปฏิบัติของตนที่

เปรียบเสมือนอยู่ในชุมชนของนักปฏิบัติซึ่งการเก็บร่องรอยการเรียนรู้โดยการจัดทำแฟ้มสะสมงานในการประเมินตามสภาพจริงและการสะท้อนคิด จะทำให้เกิดหลักฐานที่สำคัญเชิงประจักษ์สู่การประเมินผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมด้วยวิธีการที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน นักการศึกษาแต่ละท่านได้แนะนำขั้นตอนที่มีความใกล้เคียงกัน การศึกษาค้นคว้าวิจัยเลือกขั้นตอนการจัดกิจกรรมของ อรรถพรณ บุตรกัตถ์ (2561) ซึ่งมีขั้นตอนการสอนโดยสรุป 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สังเกตปรากฏการณ์ ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ และขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของผู้เรียน เนื่องจากกระบวนรายละเอียดขั้นตอนกิจกรรมได้ชัดเจนต่อการนำไปใช้และมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมใกล้เคียงกับการสรุปขั้นตอนกิจกรรมที่กล่าวไว้ข้างต้น

เทคนิค 5W1H

ความหมายของเทคนิค 5W1H

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของเทคนิค 5W1H ดังนี้

Felix (2018) ได้กล่าวถึง เทคนิค 5W1H เป็นเทคนิคหนึ่ง ในการตั้งคำถาม ประกอบด้วย What? (อะไร) เป็นการถามว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีอะไรเกิดขึ้นบ้างและมีรายละเอียดเป็นอย่างไร Where? (ที่ไหน) เป็นการถามถึง สถานที่ หรือตำแหน่งที่ชัดเจน When? (เมื่อใด) เป็นการถามว่าเหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้นเมื่อใด Why? (ทำไม) เป็นการถามว่าเพราะเหตุใดเรื่องนั้นจึงเกิดขึ้น ทำไมแต่ละเหตุการณ์จะต้องเป็นไปอย่างนั้น Who? (ใคร) เป็นการถามว่า ใครที่เป็นต้นเรื่อง เป็นเจ้าของเรื่อง เป็นบุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบ หรือเป็นผู้เกี่ยวข้อง ที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและลบ และ How? (อย่างไร) เป็นการถามถึง รายละเอียดในสิ่งที่เกิดขึ้นไปแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

ขวัญฤทัย มูลทาทอง (2560) กล่าวว่า การใช้คำถาม 5W1H เป็นการถามคำถามเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปเนื้อเรื่องและความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ จากการตอบคำถามต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ดังนั้นการเขียนแบบ 5 W1H ถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ การรวบรวมข้อมูล การสรุปความ วิธีการนี้ช่วยให้นักเขียนหลีกเลี่ยงการพาดรายละเอียดที่สำคัญ

ประณาท เทียนศรี (2560) กล่าวว่า เทคนิค 5W1H คือ เทคนิคในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหา กำหนดจุดมุ่งหมายคำถาม 5 W1H คือตั้งคำถาม ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) อย่างไร (How) และเพราะอะไร (Why)

ดวงพร เฟื่องฟู (2559) กล่าวถึง คำถาม 5W1H คือ คำถามที่นำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ Who (ใคร) บุคคลสำคัญที่เป็นตัวประกอบหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับ

ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ เช่นนี้บ้างใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ มากที่สุด What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เช่น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร สาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์นี้คืออะไร Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น เช่นเหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ เวลาใดบ้างบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้ และ How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่ทำให้เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เช่น เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไร

วนิดา สารระติ (2558) กล่าวถึง เทคนิค 5W1H 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ใคร (Who) ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนทำให้สถานการณ์นี้เกิดมากที่สุด เพราะเหตุใด เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น ใครได้ประโยชน์ใครเสียประโยชน์
2. อะไร (What) มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร อะไรน่าจะเป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุด เพราะเหตุใด
3. ที่ไหน (Where) สถานที่เกิดเหตุบอกเงื่อนไขอะไรบ้างหรือไม่ เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดที่ใดมากที่สุด เพราะเหตุใด
4. เมื่อไร (When) เวลาที่เกิดเหตุบอกอะไรบ้างหรือไม่ เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไรเพราะเหตุใด เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ เพราะเหตุใด
5. (Why) เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดจึงเกิดขึ้น อย่างไร
6. (How) ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไร

สรุป เทคนิค 5W1H หมายถึง เทคนิคในการตั้งคำถามรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และเขียนสรุปความ ด้วยการตั้งคำถาม 5W1H ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) คือ ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง What (อะไร) คือ อะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ Where (ที่ไหน) คือ สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ When (เมื่อไร) คือ เวลาที่เกิดเหตุ Why (ทำไม) คือ เพราะเหตุใดจึงเกิดขึ้น และ How (อย่างไร) คือ รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบของเทคนิค 5W1H

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการได้อธิบายองค์ประกอบของเทคนิค 5W1H ไว้ดังนี้

ภัทรสุตา นาคสุข (2564) อธิบายว่าเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เป็นการใช้การคิดวิเคราะห์โดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึกคิดอย่างละเอียดจากเหตุไปผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล ความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง เทคนิคการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้คือ 5W1H ประกอบด้วย

What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุด คืออะไร สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร

Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด

When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่เหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

Why (ทำไม) สาเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น เพราะอะไร

Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้นมากที่สุด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ใครได้ประโยชน์ใครเสียประโยชน์

How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง

มณีนรีตัน ศรีสุวรรณ (2562) อธิบายไว้ว่า เทคนิค 5W1H เป็นเทคนิคในการตั้งคำถาม ซึ่งประกอบไปด้วย What? (อะไร) เป็นการถามว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง Where? (ที่ไหน) เป็นการถามว่าสถานที่หรือตำแหน่งที่ชัดเจน When? (เมื่อใด) เป็นการถามว่าที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้นเมื่อใด Why? (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น Who? (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ How? (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เป็นการใช้ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ อาจจะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์นำมาหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเพื่อค้นหาคำตอบ จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบเรียบเรียงใหม่ให้ง่ายต่อความเข้าใจ

กมลพร ทองนุช และจุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2561) ได้อธิบายองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบด้วย การตั้งคำถาม 6 คำถาม ดังนี้คำถามที่ 1 Who ใคร ผู้เรียนบอกถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง คำถามที่ 2 What อะไร ผู้เรียนบอกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคำถามที่ 3

Where ที่ไหน ผู้เรียนบอกถึงสถานที่ ตำแหน่ง บอกความแตกต่างแต่ละสถานที่ คำถามที่ 4 When เมื่อไร ผู้เรียนบอกถึงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ระบุวันที่เวลา คำถามที่ 5 Why ทำไม ผู้เรียนบอกถึงสาเหตุความเคลื่อนไหวที่ส่งผลต่อเรื่อง คำถามที่ 6 Howอย่างไร ผู้เรียนบอกถึงเหตุการณ์เกิดขึ้นได้อย่างไร และจะแก้ไขปัญหอย่างไร

สรุป องค์ประกอบเทคนิค 5W1H นั้นประกอบด้วย Who (ใคร) หมายถึง ตัวละครหรือบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ What (อะไร) เหตุการณ์สำคัญของเรื่องนั้นคืออะไร หรือเป็นข้อความเกี่ยวกับอะไร Where (ที่ไหน) สถานที่สำคัญของเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน When (เมื่อไหร่) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นเป็นช่วงเวลาใด Why (ทำไม) สาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร และ How (อย่างไร) รายละเอียดของเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร

การใช้คำถาม

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H จะมีการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นทักษะการคิดให้กับนักเรียน ดังนี้

นิตติยา เห่งโสภา (2563) ได้กล่าวว่า การใช้คำถาม หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การตีความ การถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ โดยการป้อนคำถามในลักษณะต่างๆ ที่เป็นคำถามที่ดี เพื่อกระตุ้นการใช้ทักษะการคิดเรียบเรียงความรู้ และถ่ายทอดเป็นคำตอบ ซึ่งสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการเรียนรู้การคิดและการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุพลา ทองแป้น (2552) กล่าวว่า การใช้คำถาม คือเทคนิคการใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนได้ตอบเพราะคำถามจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดเรียบเรียงเป็นความรู้และถ่ายทอดเป็นคำตอบ คำถามเป็นเครื่องมือที่จะช่วยตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ครูสามารถใช้คำถามเป็นเครื่องมือสนับสนุนกิจกรรมการสืบเสาะความรู้ใช้เป็นอุปกรณ์การสื่อความหมายได้ด้วย

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบใช้คำถามว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียนถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือการประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น

สรุปได้ว่า การใช้คำถาม ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะในการถามคำถามตามกระบวนการอย่างมีขั้นตอน ซึ่งการใช้คำถามเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้กระตุ้นกระบวนการคิดและทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครู ในการทบทวนความรู้ เนื้อหาเดิมหรือประสบการณ์ใหม่ ซึ่งคำถามสามารถเป็นเครื่องมือที่จะช่วยตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ปรับปรุงการเรียนรู้การคิดและการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เทคนิคการใช้ถามที่ดี

นิตติยา เห่งาโสภา (2563) ได้กล่าวว่า การใช้คำถามเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคการตั้งคำถามที่ดี คือคำถามต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมกับระดับความคิดความสามารถของผู้เรียน คำถามควรมีความสัมพันธ์และเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนสามารถสร้างความสนใจของผู้เรียนได้ อีกทั้งคำถามที่ดีควรมีหลายระดับสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมในบทเรียน ทั้งนี้ควรใช้เวลาผู้เรียนในการคิดหาคำตอบ เน้นให้ผู้เรียนได้คิดบรรยาย โดยใช้เหตุผลในการอธิบายคำตอบ

ชนาธิป พรกุล (2557) ได้กล่าวถึง เทคนิคการใช้คำถามที่ดีไว้ ดังนี้

- 1) เตรียมคำถามสำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบของบทเรียน และทิศทางการจัดการกิจกรรมนำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาตั้งคำถามอย่างน้อยจุดประสงค์ละ 1 คำถาม
 - 2) คำที่ใช้ตั้งคำถามมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง หลีกเลี่ยงการใช้คำถามคลุมเครือ
 - 3) ปรับคำถามให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและลดความกังวล
 - 4) จัดลำดับคำถามที่จะถามโดยคำนึงถึงความสามารถทางสติปัญญา ความเข้าใจเนื้อหา และจุดประสงค์ของบทเรียน
 - 5) คำถามที่ใช้ควรมีหลายระดับ
 - 6) ให้ความสนใจคำตอบของผู้เรียน
 - 7) ปล่อยให้เวลาผู้เรียนคิดหาคำตอบหลังคำถามครุควรคอยประมาณ 3-5 วินาที ก่อนถามคำถามนั้นใหม่อีกครั้ง
 - 8) ใช้คำถามเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง
 - 9) ส่งเสริมให้ผู้เรียนถามคำถาม ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนอย่างตื่นตัว
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) กล่าวว่า เทคนิคการใช้คำถามที่ดีไว้ว่าในการตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบแต่ละครั้ง ผู้สอนต้องอาศัยหลักในการตั้งคำถามที่ดี ซึ่งคำถามที่ดีควรมีลักษณะดังนี้
- 1) ชัดเจน คำถามที่ดีต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าต้องการถามอะไร
 - 2) เข้าใจง่าย คำถามที่ดีต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
 - 3) สัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน คำถามที่ดีต้องมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน เรื่องราว เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4) หลากหลาย คำถามที่ดีต้องมีหลายประเภท กลมกลืนกับเรื่องราวกิจกรรมและสร้างความสนใจ
 - 5) มีคุณค่า คำถามที่สร้างขึ้นต้องมีคุณค่าและสร้างความสนใจให้อยากตอบ

6) ปลายเปิด คำถามที่ดีควรเป็นคำถามปลายเปิด เพราะจะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะตอบ

7) ได้คิด คำถามที่ดีควรให้ผู้เรียนได้คิด ได้บรรยาย อธิบายเหตุผลว่าทำไม เพราะเหตุใด หรือได้ประเมินค่าสิ่งที่เรียนรู้ ผู้ถามต้องพยายามหลีกเลี่ยงคำถามที่ต้องการคำตอบเดียวว่าใช่หรือไม่ใช่

8) พัฒนาสมอง คำถามที่ดีต้องสามารถให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางสมองได้ดีขึ้น

9) สั้นกระชับ คำถามที่ดีควรสั้นกระชับและชัดเจนที่สุด

จากการศึกษาเทคนิคการใช้คำถามที่ดี สรุปได้ว่า การใช้คำถามที่ดีนั้นเป็นการการใช้คำถามในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนสามารถใช้ในการถาม – ตอบ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ของผู้เรียน ซึ่งการใช้คำถามที่ดีควรมีความชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าต้องการถามอะไรและสอดคล้องกับเนื้อหาหรือเนื้อเรื่องที่ผู้เรียนได้ผ่านการเรียนรู้มาแล้ว

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

เนตรนภา ถาวรสุวรรณ (2562) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ผู้สอนแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ตามความเหมาะสมประมาณกลุ่มละ 5-7 คน ผู้สอนนำจุดมุ่งหมาย หรือปัญหาที่นักเรียนต้องพิจารณา ก่อนลงมือศึกษาจะเป็นการกระตุ้นความสนใจ ให้นักเรียนได้ศึกษาบทเรียนด้วยความตั้งใจอย่างแท้จริง

2. ขั้นเสนอกรณีตัวอย่าง ผู้สอนใช้กรณีตัวอย่าง เช่น ข่าว ภาพ และบทความซึ่งในบทเรียน จะใช้สื่อการสอนหนึ่งประเภทเท่านั้นตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้นักเรียนกลับมาศึกษาเพิ่มเติมได้ภายหลัง ไม่ให้นักเรียนลืมนและจะได้ทบทวนหรือศึกษาในขั้นวิเคราะห์

3. ขั้นวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เป็นการตั้งคำถามจากกรณีตัวอย่างที่นักเรียนศึกษา เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายระดมพลังสมอง รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อตัดสินใจหาแนวทางแก้ปัญหา และสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกในกลุ่ม และเป็นตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายต่อชั้นเรียน ซึ่งผู้สอนคอยบันทึกคำตอบ หรืออาจจะมอบหมายให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งจดบันทึกคำตอบ หรือข้อคิดเห็นของสมาชิกแต่ละกลุ่มลงบนกระดานอย่างเป็นระเบียบเพื่อนักเรียนได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ของตนอีกครั้งหนึ่งก่อนสรุปข้อคิดเห็น

4. ขั้นสรุป นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกับผู้สอนอภิปรายหาข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา และแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาจากกรณีตัวอย่าง โดยสรุปตามแนวคำถาม 5W1H และบันทึกสาระสำคัญ เป็นการสรุปข้อคิดที่ได้จากการวิเคราะห์รายละเอียดในกรณีตัวอย่างที่เป็นหลักการทั่วไป ผู้สอนควรเสนอหลักการหรือทฤษฎี หรือขอปฏิบัติที่สัมพันธ์กับกรณีตัวอย่าง ซึ่งผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้าเตรียมมาให้แก่นักเรียน จะทำให้นักเรียนมีหลักการและมีแนวปฏิบัติที่กว้างขึ้น

5. ชั้นประเมินผล ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบปัญหาซึ่งผู้สอนได้กำหนดจากกรณีตัวอย่างที่ศึกษาไปแล้ว นอกจากนั้นผู้สอนอาจจะประเมินผลนักเรียนจากการสังเกตในการร่วมสนทนา การรายงาน การตอบคำถาม และการทำงานกลุ่มของนักเรียน

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553) กล่าวว่า เทคนิคการสอน 5W1H เป็นการฝึกตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ความเข้าใจใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการอธิบายการประเมิน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น ดังนั้น ขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์ จึงเกี่ยวข้องกับการจำแนกแจกแจงองค์ประกอบและการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่วิเคราะห์ โดยคำถามที่ใช้จะอยู่ในขอบข่าย 5W1H ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำความจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้นในแง่มุมต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การใช้เทคนิค 5W1H ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะองค์ประกอบและตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ เป็นการตั้งคำถามเพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง และเป็นแนวทางในการวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องราวนั้น ๆ ว่า ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) และช่วยในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้อีกด้วย

ประโยชน์การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H

มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและสรุปประโยชน์การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ไว้ดังนี้

เนตรนภา ถาวรสุวรรณ (2562) ได้กล่าวว่า เทคนิค 5W1H เป็นเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหรือปัญหาเป็นการคิดวิเคราะห์ (Analysis Thinking) ที่ใช้ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ นำมาหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถค้นหาคำตอบที่เป็นความจริง หรือที่เป็นสิ่งสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เมื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบและเรียบเรียงใหม่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์อีกด้วย

โสภณ เสรีเสถียรทรัพย์ (2558) ได้กล่าวถึง ประโยชน์การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ว่าเป็นเทคนิคที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียนสรุปความและมีความสามารถในการแก้ปัญหา

วิมล ทองผิว (2556) กล่าวว่าประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ 5W1H มีดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รู้ข้อเท็จจริง ข้อเท็จจริงเป็นพื้นฐานความรู้ในการนำไปใช้ เพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. ช่วยในการสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ และไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ความรู้สึก หรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง

3. ช่วยให้ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ สื่อสารตามความเป็นจริง และจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้

4. ช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญต่าง ๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจครั้งแรกทำให้เรามองแง่มุมอื่น ๆ อย่างครบถ้วน

5. ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏพิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินสรุปสิ่งใดลงไป

6. ช่วยให้หาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้นโดยไม่มีอคติ

7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลเบื้องต้นมาวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ ของสถานการณ์

ชวนพิศ ศชริน (2555) ได้กล่าวว่า การนำเทคนิค 5W1H มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสามารถแยกแยะในเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ประโยชน์การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H คือสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ เพื่อสามารถนำไปประเมินค่า ตัดสินใจ และสรุปได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

แผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ญาณินทร ไชยสงค์ (2562) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ เป็นแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่เตรียมไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

บุญยงค์ ตาลวิลาส (2562) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักฐานของการเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งต้องส่งเสริมให้ผู้สอนเฝ้าศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้เทคนิคการสอน จัดหาสื่อวัตกรรมการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมั่นใจ การวัดผล

และประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษา และยังพัฒนาตนเองให้มีวิทยฐานะให้สูงขึ้นได้อีกด้วย

นรินทร์ชนก โสภา (2561) กล่าวว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนจัดเตรียมรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัชรพล วิบูลยศริน (2561) ได้สรุปความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุหรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอน กระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย (แบบทดสอบ ใบงาน การบ้าน และอื่น ๆ)

สุปรียา บุปผามะตะนัง (2560) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการวางแผนจัดเตรียมเนื้อหาการเรียนรู้ จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ และเครื่องมือการวัดผลประเมินผล ที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมที่จัดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ จะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ และได้แก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถาวร และเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ชลิต ชูกำแพง (2553) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอน ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งโดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แบบแผนที่ใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ และมีแบบแผน โดยจัดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร และสภาพของผู้เรียน และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ทิวากร วงษ์เสน (2560) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญช่วยให้เกิดการจัดวางแผนวิธีการสอนให้มีความหมายอย่างถูกหลักการ ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอน เกิดความสะดวกในการเรียนการสอน สอนครบถ้วนตรงตามหลักสูตร มีแนวการวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2558) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงการเป็นครูมืออาชีพ มีการเตรียมล่วงหน้า แผนการจัดการเรียนรู้จะสะท้อนให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรม และจิตวิทยาการเรียนรู้มาผสมผสานกันหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่ตนเองสอนอยู่
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้า หาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรม และวิธีการวัดและประเมินผล
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูผู้สอนและครูที่จะปฏิบัติการสอนแทน สามารถปฏิบัติการสอนแทนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นหลักฐานที่แสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป
- 5) แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญในวิชาชีพครู ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือตำแหน่งได้

ศศิธร เวียงวะลัย (2556) ได้อธิบายไว้ว่า ผลดีของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มี ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีเรียนที่มีความหมายมากขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้ครามีสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ได้ทันเวลา
3. เป็นผลงานทางวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้จัดการเรียนรู้แทน ในกรณีที่ผู้จัดการเรียนรู้ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้เอง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการเรียนรู้เปรียบได้กับได้พิมพ์เขียวของวิศวกรหรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงานก่อสร้างวิศวกรหรือสถาปนิกจะขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นผู้สอนก็ขาดแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ได้ฉันนั้น ยิ่งผู้จัดการเรียนรู้ได้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตัวเองก็จะยิ่งให้ประโยชน์แก่ตนเองมากเพียงนั้น กล่าวถึง ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีการจัดการเรียนรู้วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้นเพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้สอนมีสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ ทำให้จัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ได้ทันเวลา

3. เป็นผลของวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้

4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ผู้สอนผู้จัดการเรียนรู้แทนในกรณีที่ผู้จัดการเรียนรู้ไม่สามารถเข้าจัดการเรียนรู้ได้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด การสอนจะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2. ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผนมีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มิใช่สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์ เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้สอนต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบ รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่รอบคอบ และปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อสอบเพื่อวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนได้ นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนในกรณีจำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจคือ ความมั่นใจในการสอน และความพร้อมทางด้านวัตถุ คือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสาร หรือสิ่งการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนมีความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระฉับกระเฉง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อระบบการศึกษา เป็นเอกสารผลงานทางวิชาการ ช่วยให้ผู้สอนมีความเชื่อมั่นในการสอน ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในเนื้อหาและผู้สอน ช่วยทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน ได้ศึกษาและสรุปองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562) ได้สรุปถึงสิ่งสำคัญที่ควรมีแผนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปมีดังนี้

1. ส่วนที่เป็นหัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่บนส่วนหัวหรือส่วนบนของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหรือองค์ประกอบดังนี้

- 1) กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่เรียน
- 2) ลำดับหน่วยการเรียนรู้และเรื่องที่สอน
- 3) ระดับชั้นที่สอน ปีการศึกษาที่สอน
- 4) จำนวนชั่วโมงที่สอนหรือจำนวนคาบเวลาที่สอน

2. ส่วนที่เป็นตัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนของตัวแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) สาระการเรียนรู้
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 5) สื่อการเรียนรู้
- 6) แหล่งการเรียนรู้
- 7) การวัดผลและประเมินผล
- 8) บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ หรือบันทึกหลังสอน

ชนกพร สุริโย (2562) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชื่อหน่วย/ชื่อชั้นที่สอน/เวลาการสอน
2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
6. กระบวนการจัดการเรียนรู้
7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
8. การวัดและการประเมิน
9. กิจกรรมเสนอแนะ

10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

กันยารัตน์ สอนสุภาพ และกัญญารัตน์ โคจร (2560) ได้อธิบายองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้
2. สาระสำคัญ
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. สาระการเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการจัดการเรียนรู้
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้
7. การวัดและประเมินผล
8. บันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560) ได้กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ส่วนนำ ประกอบด้วยข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้คือ ลำดับที่ของแผน ชื่อรายวิชาระดับชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่องและ/หรือชื่อหน่วยย่อย ชื่อเรื่องย่อย ระยะเวลาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ชื่อครูผู้สอน และวันเดือนปีที่สอน
2. ส่วนเนื้อหาประกอบด้วยข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้ คือ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ/สาระการเรียนรู้หลักฐานการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้
3. เอกสารประกอบประกอบด้วยใบความรู้ใบงานใบกิจกรรมเครื่องมือวัดและประเมินผลและบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

สุปรียา บุบผามะตะนัง (2560) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้จะต้องยึดส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เป็นการตรวจความถูกต้องเรียบร้อยของแผน และบันทึกผลการเรียนหลังสอน ที่เื้ออและตอบสนองต่อความต้องการความรู้ความสามารถของนักเรียน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระสำคัญ 4) สาระการเรียนรู้ 5) การจัดการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล 8) บันทึกผลหลังการสอน และ 9) ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

หลักในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

สิริรัตน์ นาคนิ (2559) กล่าวว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ควรคำนึงถึงหลักในการเขียนว่า จะต้องเขียนอะไร เขียนอย่างไร และเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายในการนำไปใช้ศึกษาหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางในการสอนผู้เรียน ควรคำนึงถึงรายละเอียดดังนี้

1. ควรเขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งในทุกหัวข้อ เพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านมีรายละเอียดพอสมควร ไม่ย่อเยิ่นและไม่ละเอียดเกินไป
2. ใช้ภาษาเขียนที่สื่อความหมายให้เข้าใจได้ตรงกัน เป็นประโยคที่ได้ใจความไม่ใช่ความค้ำไม่ยืดเยื้อ
3. เขียนทุกหัวข้อเรื่องให้สอดคล้องกัน
4. สารสำคัญต้องสอดคล้องกับเนื้อหา
5. จุดประสงค์ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมและการวัดผล
6. สื่อการสอนต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดผล
7. เขียนให้เป็นลำดับขั้นตอนก่อนหลังในทุกหัวข้อ
8. เขียนหัวข้อให้ถูกต้องชัดเจน
9. จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด
10. คิดกิจกรรมที่น่าสนใจอยู่เสมอ
11. เขียนให้เป็นระเบียบ ง่ายแก่การอ่าน และสะดวกชวนอ่าน
12. เขียนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริงและสอนตามแผนที่วางไว้

สรุปได้ว่า หลักในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เขียนจะต้องวางแผนล่วงหน้าก่อนการเรียนการสอน โดยศึกษาเนื้อหาที่จะเขียนให้ละเอียดและตามลำดับขั้นตอน แบ่งหน่วยเนื้อหาย่อย แบ่งเวลาที่ใช้การสอนให้มีความสอดคล้องกัน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน ร่วมกับเทคนิค 5W1H เป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำปรากฏการณ์จริง หรือสถานการณ์ที่ใกล้ตัวผู้เรียนมาเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถาม เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการตั้งประเด็นถามตอบด้วยเทคนิค 5W1H ประกอบด้วย What, Where, When, Who, Why และ How ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดและช่วยหาคำตอบได้อย่างครอบคลุม เข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้ชัดเจน

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญในการที่จะสร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนว่า แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนที่ครูผู้สอนเขียนขึ้นมานั้น มีคุณภาพเพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติได้หรือไม่ เพียงใด และเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ เมื่อได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดก่อนจะนำไปใช้ หากพบข้อบกพร่องก็จะสามารถแก้ไขได้ก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีมีคุณภาพก็จะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพดีไปด้วย

นรินทร์ชนก โสภา (2561) กล่าวถึง วิธีการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเมื่อพัฒนาแผนการสอนขึ้นเป็นต้นฉบับแล้วต้องนำไปหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้น 1: 1 (แบบเดี่ยว) คือ นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียน 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. ขั้น 1: 10 (แบบกลุ่ม) คือ นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียน 10 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น
3. ขั้น 1: 30 (ภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่) คือ นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียน 30-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

สุปรียา บุบผามะตะนัง (2560) ได้กล่าวว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแผนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ทดลองใช้ กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย แล้วนำผลที่ได้คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วนำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
2. ทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย นำผลการทดลองที่ได้มาหาค่าประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงอีกครั้ง ผลลัพธ์ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การหาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ หมายถึง การนำแผนการเรียนรู้ ไปทดลองใช้ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้ว นำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปทดลองสอนจริง (Trial Run) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สมนึก ภัททิยธนี (2558) ได้ให้ความหมายของการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) ไว้ว่า การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนทำการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่กำหนดไว้แล้ว สรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้ นั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย และส่วนที่เกิดจากพฤติกรรมการเรียนหรือจากกิจกรรมการเข้ากลุ่ม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการใช้วัตรกรรมที่ผู้วิจัยระบุเป็นต้น (ไม่ใช่คะแนนการทำแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ) ในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทั้งหมด

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้ นั้นสามารถส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียนทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\sum y}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นพพร ณะชัยพันธ์ (2557) สำหรับการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมนั้น ได้ให้สูตรและสัญลักษณ์ในการคำนวณโดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้

ประสิทธิภาพของนวัตกรรมระหว่างเรียน (หรือประสิทธิภาพของกระบวนการ)

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ระหว่างเรียน (หรือประสิทธิภาพของกระบวนการ)

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนทุกคน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

A แทน คะแนนเต็มระหว่างเรียนทั้งหมด

ประสิทธิภาพของนวัตกรรมหลังเรียน (หรือประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

$$E_2 = \frac{\sum y}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้หลังเรียน (หรือประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

B แทน คะแนนเต็มหลังเรียนทั้งหมด

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้ผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมด คือ (E_1/E_2) ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ขั้นตอนในการทดลองหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนดังนี้

1. ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to one Testing) โดยนำบทเรียนที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียน 3 คน โดยเลือกระดับผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับละ 1 คนเพื่อเป็นการศึกษาถึง

ข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขในด้านสำนวนภาษา ความเหมาะสมของระยะเวลาที่กำหนดในบทเรียนและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

2. การทดลองในชั้นทดลองกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) เป็นการศึกษาถึงความเหมาะสมของบทเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ภาษาในบทเรียน นักเรียนในกลุ่มเล็กความเข้าใจตรงกันหรือไม่ ภาษาที่ใช้คลุมเครือหรือไม่ ระยะเวลาที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ผลเป็นอย่างไร เมื่อนำผลการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและผลการทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพแล้วได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่นำข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนนี้ไปปรับปรุงแก้ไขบทเรียนต่อไป

3. การทดลองในชั้นทดลองกับกลุ่มใหญ่ (Field Testing) เพื่อนำผลการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน และผลการทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน

โดยมีวิธีการคำนวณตามสูตรการหาประสิทธิภาพ E_1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบทุกชิ้นรวมกัน

$$E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

ชวลิต ชูกำแหง (2553) ได้สรุปการหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) หมายถึง ค่าที่บ่งบอกว่าการจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่โดยมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้ซึ่งสามารถ

สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของผู้เรียนโดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยหรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนหรือคะแนนจากกิจกรรมกลุ่ม (คะแนนแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ) คำนวณจากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

X แทน ผลรวมของคะแนนทุกส่วน

N แทน จำนวนผู้เรียน

A แทน คะแนนเต็มของทั้งหมด

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) หมายถึง ค่าที่บ่งบอกว่าการจัดการเรียนรู้นั้นส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในการจัดการเรียนรู้นักน้อยเพียงใดซึ่งคำนวณได้จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสิ้นสุดการทดลองคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\sum y}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

y แทน ผลรวมของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคน

N แทน จำนวนผู้เรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การหาประสิทธิภาพจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาโดยเกณฑ์ ดังกล่าวนั้นนิยมใช้หลักการเรียนแบบรอบรู้คือ ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 80 และยอมรับความผิดพลาดได้ ไม่เกินร้อยละ 2.5 ดังนั้นต้องมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า $80 - 2.5 = 77.5$ ส่วนการกำหนดเกณฑ์ ความผิดพลาดที่ยอมรับได้คือไม่ควรเกินร้อยละ 5 โดยทั่วไปวัดกรรมกรสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะมักจะกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพต่ำกว่าการพัฒนาความรู้ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทักษะต้องใช้ เวลา มากกว่าเช่นนวัตกรรมการที่เน้นการพัฒนาความรู้จากกำหนด (E_1/E_2) เท่ากับ 80/80 ส่วนนวัตกรรมการที่เน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ อาจกำหนด (E_1/E_2) เท่ากับ 75/75

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ คือเกณฑ์การหาประสิทธิภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้สอนสามารถทราบได้ว่าผู้เรียนได้มีการพัฒนาตามแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนของการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ วิธีการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้นั้น เป็นการนำแผนที่ผู้สอนสร้างขึ้นไปทดลองใช้ตามแบบขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพแผน โดยมีการตรวจสอบคุณภาพแผน เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ได้กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน

อารีรัตน์ ใจอารีย์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค SQ10R การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค SQ10R 2) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค SQ10R เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค SQ10R ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค SQ10R เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค SQ10R โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สุภัทรชัย ศรีปานวงศ์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน 2. พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 19.25 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 64.17 2) นักเรียนที่เรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 75 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

ชญาพร ทับบุญ และ อ้อมจิต เป้นศรี (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับแนวคิดแบบหมวกหกใบ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับแนวคิดหมวกหกใบ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับแนวคิดหมวกหกใบ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

หัตสนัส เพ็งสันเทียะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน และ 2) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และระหว่างเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการศึกษาระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน

อนุเบศ ทศนิยม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยปฏิบัติการในห้องเรียน มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมี

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 โดยในวงรอบปฏิบัติการที่ 1 มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดจำนวน 7 คน และพบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 8 คนไม่ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดเนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ส่วนในวงรอบปฏิบัติการที่ 2 มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดจำนวน 12 ยังเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์อีกจำนวน 3 คนเนื่องจากขาดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน และในวงรอบปฏิบัติการที่ 3 พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดเนื่องจากระยะเวลาและความคุ้นชินในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิค 5W1H

สิริยากร กระอ่อมแก้ว (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ คะแนน การทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.59, S.D. = 0.61)

สุภาพร เหล่ารอด (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.46) ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.47) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.10)

สิรินาถ เม่นเผือก (2565) ได้ทำการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิค 5W1H มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิค 5W1H และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้เทคนิค 5W1H ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.78/85.45 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนโดยใช้เทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.10)

นพรัตน์ ทิพภูเขียว (2565) ได้พัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนแบบ 5W1H 2) เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนแบบ 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า 1. แบบฝึกการพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.20/91.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสาวภา ช่วยแก้ว (2565) ได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความหลังการจัด การเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 2) เพื่อศึกษาความมุ่งมั่นในการทำงานหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค การตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะการอ่านจับใจความหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.50 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งมั่นในการทำงานหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ภัทรสุดา นาคสุข (2564) ได้พัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง การวิจัยใน

ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยผลการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 16.89 มากกว่าก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.78 2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง มีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยความคิดเห็นด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน

Akkas, Esref; Eker, Cevat. (2021) ศึกษาผลของแนวทางการเรียนรู้ตามปรากฏการณ์ต่อการรับรู้ทางอภิปัญญาของนักเรียน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาผลกระทบของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดำเนินการตามแนวทางการเรียนรู้ตามปรากฏการณ์ต่อระดับการรับรู้ทางอภิปัญญาของนักเรียน โดยใช้การออกแบบกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองของวิธีการทดลอง การประยุกต์ใช้การศึกษาได้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 60 คนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 ในปีการศึกษา 2562-2563 ในขณะที่ใช้ "แนวทางการเรียนรู้ตามปรากฏการณ์" ในกลุ่มทดลอง จะใช้การสอนแบบดั้งเดิมในกลุ่มควบคุม จากข้อบ่งชี้ที่ได้รับในตอนท้ายของกิจกรรมการสอนวิจัยที่ดำเนินการตามแนวทางการเรียนรู้ตามปรากฏการณ์ พบว่าระดับการรับรู้ทางอภิปัญญาของนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งดีกว่ากลุ่มทดลอง

Zydzionaite, Vilma; Kaminskiene, Lina; Jurgile, Vaida. (2021). ได้ศึกษาแนวคิดนามธรรมของครูเกี่ยวกับแนวทางในการสัมผัสประสบการณ์ความเป็นผู้นำในห้องเรียน : การถ่ายทอดความรู้ การขยายขีดความสามารถในการเรียนรู้ และการสร้างความรู้ จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้คือการพัฒนาชุดหมวดหมู่ของคำอธิบายที่ได้มาจากแนวคิดของครูเกี่ยวกับความเป็นผู้นำในห้องเรียนผ่านการโต้ตอบการเรียนรู้กับนักเรียน การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปรากฏการณ์ โดยรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับครู 37 คน การวิเคราะห์เชิงปรากฏการณ์ต้องการคำอธิบายการวิเคราะห์ และความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์โดยเน้นที่ความแตกต่างในแนวคิดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามที่ครูได้รับ ผลการศึกษาเผยให้เห็นว่าครูแยกแยะความเป็นผู้นำของตนเองผ่านการทำงานร่วมกับนักเรียนในโรงเรียนในสามขั้นตอนที่แสดงด้วยคำอธิบายสามหมวดหมู่ ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ การขยายขีดความสามารถในการเรียนรู้ และการสร้างความรู้ ขั้นตอนทั้งหมดเหล่านี้เชื่อมโยงกันด้วยปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียน

ประสบความสำเร็จและมีความหมาย การเชื่อมโยงระหว่างทั้งสามขั้นตอนนี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน

Prawita, Widya; Prayitno, Baskoro Adi; Sugiyarto. (2019). ได้พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีทักษะการอ่านอยู่ในระดับสูงและระดับต่ำโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Generative Learning - Based Biological Module นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มควบคุมจะได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้แบบเดิมที่สอนในโรงเรียน และกลุ่มทดลองจะได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แบบ Generative Learning - Based Biological Module และในแต่ละกลุ่มยังถูกแบ่งออกอีกเป็นสองกลุ่มย่อย คือ กลุ่มที่มีแรงจูงใจในการอ่านสูง และกลุ่มที่มีแรงจูงใจในการอ่านต่ำ โดยผู้เรียนจะถูกวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้แบบทดสอบอัตนัย วิจัยนี้พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Generative Learning-Based Biological Module สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มได้

Wakil, K., Rahman, R., Hasan, D., Mahmood, P., and Jalal, T. (2019). ศึกษาเพื่อหาผลเชิงบวกของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (PhenoBL) ในการสอนทักษะ ICT และศึกษาผลกระทบต่อแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะ ICT กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเมือง Sulaimani ประเทศอิรัก โดยศึกษาจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 121 คน จากทั้งหมด 3 ชั้นเรียน ซึ่งจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกจะใช้วิธีการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน โดยมีจำนวนนักเรียนเกรด 7 จำนวน 24 คน เกรด 8 จำนวน 9 คน และเกรด 9 จำนวน 26 คน รวม 59 คน ส่วนกลุ่มที่สองจะใช้วิธีการสอนแบบธรรมดาทั่วไป ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 24 คน นักเรียนเกรด 8 จำนวน 8 คน และเกรด 9 จำนวน 30 คน โดยให้นักเรียนทำข้อสอบเพื่อวัดผลทางการเรียน จากนั้นหาค่าเฉลี่ยจากคะแนนสอบของแต่ละวิธีการเรียนรู้ ผ่านขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่าคะแนนการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ด้วยการสอนโดยปรากฏการณ์เป็นฐาน ทั้งนี้การสอนด้วยปรากฏการณ์เป็นฐานนี้มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญ และช่วยให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้าน ICT ที่คงทนจากการเรียนรู้ผ่านปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

Valanne, Al Dhaheri, Kylmalahti and Sandholm-Rangell. (2016). ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานของโรงเรียนอาบูดาบี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมาใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ สร้างเป็นแบบจำลองอาบูดาบีโมเดล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาว่าปรากฏการณ์ที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ที่มีผลในเชิงบวกต่อทักษะการอ่านของนักเรียนและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชาวอาบูดาบี จากกลุ่มทดลองจำนวน 47 คน พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านสูงขึ้นและมีแรงจูงใจในการอ่านผ่านเรื่องราวมากขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนา

นักเรียนส่งผลให้นักเรียนจำและเข้าใจองค์ความรู้ทักษะการคิดสูงขึ้นซึ่งเป็นผลจากการที่นักเรียนมีความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H

Wudhijaya Philuek & Duangjai Puttasem (2023) ได้ศึกษาการสอนการอ่านออกเสียงภาษาไทย: เสนอการใช้เทคนิคเทคโนโลยีการรู้จำเสียงเพื่อตรวจจับการอ่านออกเสียงในการพัฒนาวรรณยุกต์ไทยสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเทคนิคระบบรู้จำเสียงเพื่อตรวจจับทักษะการอ่านออกเสียงในการพัฒนาวรรณยุกต์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาผลของเทคนิคระบบรู้จำเสียงในการตรวจจับการอ่านออกเสียง ทักษะการพัฒนาวรรณยุกต์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) เทคนิคทั้งสามที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เสียง ได้แก่ เทคนิคการเปลี่ยนคลื่นเสียงแบบสเปกตรัม เทคนิคการแปลงรูปแบบเสียงการแปลงเวฟเล็ต และเทคนิคการเปรียบเทียบความคล้ายคลึงกันของข้อมูลสองชุดชื่อ Dynamic Time Warping (DTW) ผู้วิจัยใช้เทคนิค 3 วิธีในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อให้มีความคล้ายคลึงกับสัญญาณเสียงมากกว่าการใช้เทคนิคเดียวในการวิเคราะห์ 2) ผลการใช้ระบบรู้จำเสียงเพื่อตรวจจับทักษะการอ่านออกเสียงในการพัฒนาวรรณยุกต์ไทย แสดงผลการฝึกออกเสียงและเปรียบเทียบความคล้ายคลึงของสัญญาณเสียง ซึ่งหลังจากใช้เทคนิควิเคราะห์ 5 ครั้ง ได้ผลเฉลี่ยสูงสุดคือ 93.52 เปอร์เซนต์ น้อยที่สุด ผลคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.75 ผลคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 90.66

Cengiz KESİK & Ozlem BAS (2022) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้เทคโนโลยี 5W1H เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านในโรงเรียนประถมศึกษา วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยนี้คือเพื่อตรวจสอบผลกระทบของตัวอย่างการประยุกต์ใช้แบบจำลองการบูรณาการเทคโนโลยีกับตัวแปรการอ่านบางอย่างของนักศึกษาชั้นประถมศึกษา เพื่อจุดประสงค์นี้ การวิจัยได้รับการออกแบบการทดลองแบบกลุ่มก่อนหลังการทดสอบแบบกลุ่มเดียว และการออกแบบการทดลองแบบกลุ่มก่อน-หลังการทดสอบแบบกลุ่มเดียว กลุ่มศึกษาวิจัยประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่ กำหนดโดยวิธีสุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ ใช้การทดสอบที่ขึ้นอยู่กับและการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ตัวอย่างการใช้งานที่อิงตามโมเดลบูรณาการเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการรับรู้ทางเสียงของนักศึกษาชั้นประถมศึกษา เวลาในการเปลี่ยนไปสู่การอ่าน รวมถึงความเร็วและระดับการอ่านบนกระดาษและหน้าจอ มีการพิจารณาว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีข้อผิดพลาดในการอ่านบนหน้าจอน้อยกว่าการอ่านบนกระดาษ และระดับการอ่านของนักเรียนจากหน้าจอที่ดีขึ้น พบว่ามีทัศนคติต่อการอ่านค่อนข้างสูง

Osman Gedik & Hayati Akyol (2022) ได้ศึกษาความยากในการอ่านและการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างคล่องแคล่ว การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่มีหนังสือ มีปัญหาทางร่างกายหรือจิตใจแต่ประสบปัญหาในการอ่านและ

พัฒนาทักษะการอ่านความคล่องแคล่ว ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้เทคนิคการอ่านซ้ำ การอ่านคู่ และการท่องคำซ้ำใช้ในกระบวนการวิจัย นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์ความหมาย แผนที่คำ และสรุปจดคำศัพท์นอกจากนี้ยังใช้เทคนิคต่างๆ เนื่องจากมีผลเชิงบวกจากความรู้คำศัพท์มากมายในการแก้ไขปัญหาการอ่านและพัฒนาทักษะการอ่านคล่อง การศึกษานี้ได้รับการออกแบบให้เป็นการปฏิบัติการวิจัยซึ่งเป็นหนึ่งในการออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและดำเนินการในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนโรงเรียนใน Sivas ภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ ปี 2018-2019 มีการใช้รายการการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดกำหนดข้อผิดพลาดในการอ่าน ในกรณีศึกษาเพื่อกำหนดระดับการอ่านและความเข้าใจนั้น พบว่าผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับหยุดนิ่งในตำราชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 4 และ 3 และในระดับการเรียนการสอนในเนื้อหาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นผลจากการอ่านทำความเข้าใจและกิจกรรมพัฒนาคำศัพท์ แรงจูงใจในการอ่าน ความปรารถนา และความมั่นใจในตนเองของนักเรียนเพิ่มขึ้นและเริ่มตรวจจับและแก้ไขการอ่านออกเสียงผิดด้วยตัวเอง สังเกตได้ว่าผู้เข้าร่วมซึ่งอยู่ในระดับการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในตอนเริ่มต้นได้บรรลุถึงระดับอิสระในข้อความของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และระดับการสอนในข้อความของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อสิ้นสุดการศึกษากินเวลา 31 ชั่วโมงเรียน

Ferhat Saat & Emine Gul Ozenc (2022) ได้ศึกษาผลของวิธีการอ่านด้วยวาจาแบบประเมินตนเองในโรงเรียนประถมศึกษาต่อความคล่องในการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาผลของการอ่านด้วยวาจาเรื่องการประเมินตนเองด้านการอ่านอย่างคล่องแคล่วและความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนชั้นประถมศึกษา การค้นหาได้รับการออกแบบโดยใช้การผสมผสานวิธีรูปแบบวิธีผสมแบบซ้อน ในมิติเชิงปริมาณการค้นหาค้นหาจากแบบจำลองกึ่งทดลอง ใช้รูปแบบการจัดกลุ่มควบคุมก่อนการทดสอบหลังการทดสอบที่ไม่สอดคล้องกัน ในมิติเชิงคุณภาพสัมภาษณ์วิเคราะห์เอกสาร กลุ่มการศึกษาของการวิจัยประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับประถมศึกษาโรงเรียนในจังหวัดเนฟเซฮิร์ ประเทศตุรกี ในปีการศึกษา 2561-2562 เพื่อป้องกันการสูญเสียเวลาและต้นทุนในการกำหนดกลุ่มศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เลือกสถานะ ขึ้นอยู่กับวิธีอ่านแบบประเมินตนเอง สัมภาษณ์ในชั้นเรียนของผู้ค้นหาและอีกคนในโรงเรียนถูกกำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุม กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ทั้งสอง $n = 10$) ใช้เทคนิคทางสถิติเปรียบเทียบผลก่อนหลังการทดสอบของแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ยังใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อกำหนดความคิดเห็นของกลุ่มทดลองเกี่ยวกับแอปพลิเคชัน. โดยผลที่ได้พบว่าวิธีการอ่านนั้นจากการประเมินตนเองมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการอ่านที่ถูกต้องการอ่านและทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน มันเป็นพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางเพศชายยกเว้นความเร็วในการอ่านในการพัฒนาทักษะเหล่านี้

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H คือ การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เป็นการบูรณาการผ่านรายวิชาหรือข้ามสาขาวิชา เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิด ผู้เรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ ส่วนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H มีกระบวนการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการคิด และการคาดเดาเรื่องที่อ่าน นำการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายโดยการตั้งคำถามกระตุ้นช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน
ร่วมกับเทคนิค 5W1H ประกอบด้วย 4
ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สังเกตปรากฏการณ์

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา โดยนำ
เทคนิค 5W1H มาผสมผสานในขั้นตอนนี้

- 2.1 Who (ใคร)
- 2.2 What (อะไร)
- 2.3 Where (ที่ไหน)
- 2.4 When (เมื่อไหร่)
- 2.5 Why (ทำไม)
- 2.6 How (อย่างไร)

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ

- ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
- ความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. รูปแบบการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านทะนงชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2567 จำนวน 16 คน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัย การทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest–Posttest Design) (ชวลิต ชูกำแหง, 2561) ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 รูปแบบการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
O ₁	X	O ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการศึกษา

เมื่อ O₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X แทน การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H

O₂ แทน การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดย
ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
5 แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - 3.1 ตอนที่ 1 แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
 - 3.2 ตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างและการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างและการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน
จับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค
5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียน เพื่อให้
ทราบถึงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

- 1.2 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและการเขียน
สื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H

1.3 ศึกษาแนวคิด องค์ประกอบ ขั้นตอน และวิธีการเขียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เพื่อนำไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.4 นำเนื้อหาจากนิทาน วรรณคดี บทความ บทโฆษณา ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน ประเภทละ 1 เรื่องที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อ เรื่อง มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้และเวลาเรียน เพื่อใช้ในการสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายไปหายากตามกระบวนการ ซึ่งสามารถ สร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเรื่อง มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ การเรียนรู้และเวลาเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

แผนการจัดการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1. หลักการอ่าน จับใจความและ การเขียนสื่อสาร	ท 1.1 ใช้กระบวนการ อ่านสร้างความรู้และ ความคิดเพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมีนิสัยรัก การอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และ แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อ นำไปใช้ในการดำเนิน ชีวิต	1. นักเรียนสามารถอธิบาย หลักการอ่านจับใจความได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย รูปแบบการเขียนสื่อสารได้ (K) 3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจ ความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 5. นักเรียนมีมารยาทในการ เขียน (A)	2

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัดการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียง ความความย่อความ และ เขียนเรื่องราวในรูปแบบ ต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและราย งานการศึกษาค้นคว้าอย่าง มีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดย ใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
2. การอ่านจับ ใจความและการ เขียนสื่อสารจาก นิทาน	ท 1.1 ใช้กระบวนการ อ่านสร้างความรู้และ ความคิดเพื่อนำไปใช้ตัด สินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมีนิสัยรัก การอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และ แสดงความคิดเห็นเกี่ยว กับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไป ใช้ในการดำเนินชีวิต	1. นักเรียนสามารถบอกหลัก การอ่านจับใจความจากเรื่องที่ อ่านได้ (K) 2. สามารถอธิบายรูปแบบการ เขียนสื่อสารได้ (K) 3. นักเรียนวิเคราะห์และแสดง ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้(P) 4. นักเรียนสามารถเขียนสรุป ความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ได้ (P) 5. นักเรียนมีมารยาทในการ เขียน (A)	2

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
3. การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารจากวรรณคดี	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบการเขียนสื่อสารได้ (K) 3. นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 5. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	2

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัดการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนราย งานข้อมูลสารสนเทศและ รายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้ คำได้ถูกต้องชัดเจน และ เหมาะสม		
4. การอ่านจับ ใจความและการ เขียนสื่อสาร จากบทความ	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/4 แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	1. นักเรียนสามารถบอก หลักการแยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นได้ (K) 2. นักเรียนสามารถอธิบาย รูปแบบการเขียนสื่อสารได้ (K) 3. นักเรียนสามารถแยก ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 5. นักเรียนมีมารยาทในการ เขียน (A)	2

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
5. การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารจากโฆษณา	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	1. นักเรียนสามารถบอกหลักการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ (K) 2. นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอนได้ (K) 3. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอนได้ (P) 5. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	2

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ป.5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	3. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถเขียนคำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอนได้ (P) 5. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	
6. การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารจากข่าว	มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ (K) 2. นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนแสดงความรู้สึกละแสดงความคิดเห็นได้ (K) 3. นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 4. นักเรียนสามารถเขียนแสดงความรู้สึกละแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P) 5. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	2

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
รวม			12

จากตารางดังกล่าว การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและได้นำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง โดยแบ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 สังเกตปรากฏการณ์ ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา โดยนำ เทคนิค 5W1H มาผสมผสานในขั้นตอนนี้ ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ และขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ

1.5 ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหา ตลอดจนความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ การวัดและประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.7.1 อาจารย์ ดร.อารีย์รัตน์ โนนสุวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

1.7.2 อาจารย์ ดร.ชิษณุพงศ์ อินทรเกษม อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

1.7.3 รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.7.4 รองศาสตราจารย์ ดร.อพนันท์ พูลพุทธา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.7.5 อาจารย์ ดร.สาวิตรี ราษฎร์ชัย อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.9 นำคะแนนประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเพื่อเทียบกับเกณฑ์ด้านคุณภาพและความเหมาะสม ตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การประเมินเกณฑ์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์การประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51 – 5.00 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพมากที่สุด

3.51 – 4.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพมาก

2.51 – 3.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพปานกลาง

1.51 – 2.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพน้อย

1.00 – 1.50 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพน้อยที่สุด

โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์คุณภาพตั้งแต่ 3.51 - 5.00 จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ได้

จากผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน มีระดับความเหมาะสมทุกแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.84 – 4.95

1.10 หลังจากหาค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญประเมินและปรับแก้แล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูลก่อนนำไปใช้

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลองและปรับปรุงแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. การสร้างและการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

การสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสาระที่ 1 การอ่าน เพื่อให้ทราบถึงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ หลักการสร้างข้อคำถามที่สามารถวัดและประเมินการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

2.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ เพื่อที่ต่อการเลือกไว้ใช้จริง 30 ข้อ ปรากฏดังตาราง 5

พูน ปณ จิต ชเว

ตาราง 5 ตารางแสดงจำนวนข้อสอบทั้งหมดและข้อสอบที่ต้องการ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
หลักการอ่านจับใจความ	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	1. วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	4	2
		2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้	4	2
การอ่านจับใจความจากนิทาน	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	1. วิเคราะห์นิทานที่อ่านได้ถูกต้อง	4	3
		2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทานที่อ่านได้	4	2

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
การอ่านจับใจความจากวรรณคดี	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	1. วิเคราะห์วรรณคดีที่อ่านได้ถูกต้อง	4	2
		2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีที่อ่านได้	3	2
การอ่านจับใจความจากบทความ	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	1. วิเคราะห์บทความที่อ่านได้ถูกต้อง	6	4
		2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่านได้	3	2
การอ่านจับใจความจากโฆษณา	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	1. วิเคราะห์โฆษณาที่อ่านได้ถูกต้อง	4	2
		2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากโฆษณาที่อ่านได้	2	1

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
การอ่านจับใจความจากข่าว	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	1. วิเคราะห์ข่าวอ่านได้ถูกต้อง	4	3
		2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่อ่านได้	4	2
	รวม		45	30

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ข้อสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ซึ่งต้องการใช้จริง 30 ข้อ

2.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่สร้างเสร็จ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของข้อคำถาม เนื้อหาทั้งภาษาที่ใช้และความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.7 ปรับปรุงและแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.8 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ประสาธน์ เองเฉลิม, 2560)

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2.9 นำผลการทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วคัดเลือกเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ย 0.50–1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ โดยพบว่าแบบทดสอบจำนวน 45 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.40 - 1.00 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบค่าดัชนีความสอดคล้องที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 44 ข้อ

2.10 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ความเที่ยงตรงมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองชัย ตำบลเมืองที่ อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์

2.11 นำผลการทดสอบมาหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการหาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบรายข้อ ด้วยวิธีของเบรนนัน (Brennan: Bindex) ซึ่งค่าอำนาจจำแนกจะมีค่าตั้งแต่ -1.00 ถึง 1.00 โดยแบบทดสอบที่มีคุณภาพจะต้องมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560) พบว่า แบบทดสอบมีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.40 – 0.84 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 41 ข้อ แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.69 ซึ่งมีค่าที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด จำนวน 41 ข้อ

2.12 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett Method) โดยกำหนดคุณภาพที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าใช้ได้ (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) พบว่า แบบทดสอบ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

2.13 หลังจากหาค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญประเมินและปรับแก้แล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูลก่อนนำไปใช้

2.14 ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบที่สอดคล้องและเหมาะสมที่สุด จำนวน 30 ข้อ แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3. การสร้างและการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร
การสร้างและการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H แบ่งเป็น 2 ตอน ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสาระที่ 2 การเขียน เพื่อให้ทราบถึงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

3.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบการเขียนสื่อสารจากตำรา เอกสารเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบการเขียนสื่อสาร และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนสื่อสารจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนสื่อสาร

3.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบ เรื่อง การเขียนสื่อสาร เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 1 แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ เพื่อที่ต่อการเลือกไว้ใช้จริง 30 ข้อ ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ตารางแสดงจำนวนข้อสอบทั้งหมดและข้อสอบที่ต้องการ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 1 แบบปรนัย

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
หลักการเขียนสื่อสาร	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนอธิบายหลักการเขียนสื่อสารได้	4	3
		2. สามารถเขียนสรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้	4	2

ตาราง 6 (ต่อ)

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
การเขียน สื่อสารจาก นิทาน	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียน สื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนอธิบาย จากนิทานได้	4	3
		2. สามารถเขียนสรุป ใจความจากนิทานได้	4	2
การเขียน สื่อสารจาก วรรณคดี	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียน สื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนอธิบาย จากวรรณคดีได้	4	2
		2. สามารถเขียนสรุป ใจความจากวรรณคดีได้	3	2
การเขียน สื่อสารจาก บทความ	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียน สื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนอธิบาย จากบทความได้	4	2
		2. สามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากบท ความได้	4	3

ตาราง 6 (ต่อ)

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
การเขียน สื่อสารจาก โฆษณา	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียน สื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนคำ แนะนำจากโฆษณาได้	3	2
		2. สามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากโฆษณา ได้	4	3
การเขียน สื่อสารจาก ข่าว	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียน สื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากข่าวได้	4	3
		2. สามารถเขียนสรุป ใจความจากข่าวได้	3	2
รวม			45	30

พูน ปณ ทิโต ชีเว

3.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนข้อสอบ เรื่อง การเขียนสื่อสาร เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
หลักการเขียนสื่อสาร	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนอธิบายหลักการเขียนสื่อสารได้ 2. สามารถเขียนสรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้	2	1
การเขียนสื่อสารจากนิทาน	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นจากนิทานได้ 2. สามารถเขียนสรุปใจความจากนิทานได้	2	

ตาราง 7 (ต่อ)

เนื้อหา	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
การเขียน สื่อสารจาก วรรณคดี	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจาก วรรณคดีได้ 2. สามารถเขียนสรุป ใจความจากวรรณคดีได้	2	1
การเขียน สื่อสารจาก บทความ	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนอธิบาย จากบทความได้ 2. สามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากบท ความได้	2	

ตาราง 7 (ต่อ)

ชื่อแผน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			สร้าง	ต้องการ
การเขียน สื่อสารจาก โฆษณา	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนคำ แนะนำจากโฆษณาได้ 2. สามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากโฆษณา ได้	2	1
การเขียน สื่อสารจาก ข่าว	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน รูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	1. สามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากข่าวได้ 2. สามารถเขียนสรุป ใจความจากข่าวได้	2	
รวม			12	3

3.5 กำหนดสัดส่วนคะแนนในแต่ละขั้นตอนและเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละรายการของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย ที่สร้างขึ้นจัดทำเครื่องมือวัดดังปรากฏตามตาราง 8 - 10

ตาราง 8 รายการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. เขียนแสดงความคิดเห็น	เขียนแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน ตรงประเด็น มีเหตุผลสนับสนุนที่เหมาะสม	เขียนแสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน มีเหตุผลประกอบเหมาะสม	เขียนแสดงความคิดเห็นได้พอเข้าใจ เหตุผลยังไม่ครบถ้วน	เขียนแสดงความคิดเห็นไม่ชัดเจน เหตุผลไม่สัมพันธ์	เขียนแสดงความคิดเห็นไม่ตรง ประเด็น ไม่มีเหตุผล
2. ความสัมพันธ์ของเนื้อหา	เนื้อหาสอดคล้องกันดี มีการเชื่อมโยงประเด็นอย่างเหมาะสม	เนื้อหาเชื่อมโยงกัน มีความต่อเนื่องระหว่างประเด็น	มีการเชื่อมโยงบางส่วน แต่ยังไม่ชัดเจน	เชื่อมโยงเนื้อหาได้น้อยขาดความต่อเนื่อง	เนื้อหาไม่มีความสัมพันธ์กัน ขาดความต่อเนื่อง
3. วิธีการเขียน	เขียนตรงประเด็นครอบคลุมเนื้อหา สื่อสารเหตุผลอย่างเหมาะสมชัดเจน	เขียนตรงประเด็นครอบคลุมเนื้อหา ความสมเหตุสมผล	เขียนตรงประเด็นแต่เนื้อหาครอบคลุมไม่ครบถ้วน บางประเด็น	เขียนไม่ตรงประเด็น บางส่วนของเนื้อหาไม่เกี่ยวข้องหรือขาดความสมเหตุสมผล	เขียนไม่ตรงประเด็น เนื้อหาไม่ครอบคลุม ขาดความสมเหตุสมผล

ตาราง 9 รายการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย
เรื่อง การเขียนคำแนะนำ

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. เขียนคำแนะนำ	เขียนคำแนะนำได้ชัดเจน เหมาะสมกับสถานการณ์ ใช้ภาษาสุภาพ และมีเหตุผลสนับสนุนอย่างเข้าใจง่าย	เขียนคำแนะนำได้ชัดเจน เหมาะสม พอสมควร มีเนื้อหาครบอาจขาดเหตุผลบางส่วน	เขียนคำแนะนำพอเข้าใจ แต่ยัง ไม่ชัดเจนขาดความเหมาะสม บางส่วน อาจมีเหตุผลประกอบ ไม่ครบถ้วน	เขียนได้คลุมเครือ ไม่เข้าใจ ขาดเหตุผล และเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับสถานการณ์	เขียนข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ไม่สื่อถึงการแนะนำ หรือใช้ภาษาไม่เหมาะสม อย่างชัดเจน
2. ความสัมพันธ์ของเนื้อหา	เนื้อหาสอดคล้องกันดี มีการเชื่อมโยงประเด็นอย่างเหมาะสม	เนื้อหาเชื่อมโยงกัน มีความต่อเนื่องระหว่างประเด็น	มีการเชื่อมโยง บางส่วน แต่ยังไม่ชัดเจน	เชื่อมโยงเนื้อหาได้น้อยขาดความต่อเนื่อง	เนื้อหาไม่มีความสัมพันธ์กัน ขาดความต่อเนื่อง
3. วิธีการเขียน	เขียนตรงประเด็นครอบคลุมเนื้อหา สื่อสารเหตุผลอย่างเหมาะสมชัดเจน	เขียนตรงประเด็นครอบคลุมเนื้อหา ความสมเหตุสมผล	เขียนตรงประเด็นแต่เนื้อหาครอบคลุม ไม่ครบถ้วน บางประเด็น	เขียนไม่ตรงประเด็น บางส่วนของเนื้อหาไม่เกี่ยวข้องหรือขาดความสมเหตุสมผล	เขียนไม่ตรงประเด็น เนื้อหาไม่ครอบคลุม ขาดความสมเหตุสมผล

ตาราง 10 รายการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย
เรื่อง การเขียนสรุปใจความ

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. เขียน สรุปใจความ	เขียนสรุปใจ ความของเรื่อง ได้ครบถ้วน ครอบคลุมทุก ประเด็นสำคัญ เนื้อหาต่อเนื่อง สื่อสารได้ชัดเจน	เขียนสรุปใจ ความของเรื่อง ได้ครบถ้วน ครอบคลุม ต่อเนื่อง	เขียนสรุปใจ ความของเรื่อง ได้บางส่วน เนื้อหาไม่ต่อ เนื่อง ขาดบาง ประเด็นสำคัญ	เขียนสรุปใจ ความของเรื่อง ได้บางส่วนเนื้อ หาไม่ต่อเนื่อง ขาดประเด็น สำคัญ	เขียนสรุปใจ ความไม่ตรง ประเด็น เนื้อ หาไม่ต่อเนื่อง ลำดับเนื้อหา สับสน
2. ความ สัมพันธ์ของ เนื้อหา	เนื้อหาสอดคล้องกันดี มี การเชื่อมโยง ประเด็นอย่าง เหมาะสม	เนื้อหาเชื่อมโยง กัน มีความต่อ เนื่องระหว่าง ประเด็น	มีการเชื่อมโยง บางส่วน แต่ ยังไม่ชัดเจน	เชื่อมโยงเนื้อ หาได้น้อยขาด ความต่อเนื่อง	เนื้อหาไม่มี ความสัมพันธ์ กัน ขาดความ ต่อเนื่อง
3. วิธีการ เขียน	เขียนตรง ประเด็นครอบคลุมเนื้อหา สื่อสารเหตุผล อย่างเหมาะสม ชัดเจน	เขียนตรง ประเด็นครอบคลุมเนื้อหา ความสมเหตุ สมผล	เขียนตรง ประเด็นแต่ เนื้อหาครอบคลุม ไม่ครบถ้วน บางประเด็น	เขียนไม่ตรง ประเด็น บาง ส่วนของเนื้อ หาไม่เกี่ยวข้อง หรือขาดความ สมเหตุสมผล	เขียนไม่ตรง ประเด็น เนื้อ หาไม่ครอบคลุม ขาดความ สมเหตุสมผล

3.6 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสารจำนวน 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1
แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ซึ่งต้องการใช้จริง 30 ข้อ และตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 12
ข้อ ซึ่งต้องการใช้จริง 3 ข้อ

3.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสารที่สร้างเสร็จ เสนอต่ออาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของข้อคำถาม เนื้อหาทั้งภาษาที่ใช้
และความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.8 ปรับปรุงและแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.9 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560)

- ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.10 นำผลการทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วคัดเลือกเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ย 0.50–1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ พบว่า แบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบค่าดัชนีความสอดคล้องที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 45 ข้อ

3.11 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ความเที่ยงตรงมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองชัย ตำบลเมืองที่ อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์

3.12 นำผลการทดสอบมาหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการหาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบรายข้อ ตอนที่ 1 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ด้วยวิธีของเบรนนัน (Brenan: BIndex) ซึ่งค่าอำนาจจำแนกจะมีค่าตั้งแต่ -1.00 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 จึงจะถือว่าใช้ได้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560) พบว่า แบบทดสอบมีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.86 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 44 ข้อ แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.70 ซึ่งมีค่าที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด จำนวน 44 ข้อ

3.13 นำผลการทดสอบมาหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการหาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบรายข้อ ตอนที่ 2 แบบอัตนัย ด้วยวิธีของวิทนีและซาเบอร์ (Whitney and Sabers. 1970) (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) โดยเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของข้อสอบอัตนัย ปรากฏตามตาราง 11

ตาราง 11 เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของข้อสอบอัตนัย

ค่า (P)	ค่า (B)
ต่ำกว่า .20 ยากเกินไป	ต่ำกว่า .20 จำแนกต่ำ
.20 - .39 ค่อนข้างยาก	.20 - .40 ปานกลาง
.40 - .60 ปานกลาง	.41 - .60 ค่อนข้างสูง
.61 - .08 ค่อนข้างง่าย	.61 - .1.00 สูง
สูงกว่า .08 ง่ายเกินไป	

3.14 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่นำไปทดลองใช้ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett Method) โดยกำหนดคุณภาพที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าใช้ได้ (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) พบว่า แบบทดสอบ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90

3.15 หลังจากหาค่าเฉลี่ยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญประเมินและปรับแก้แล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

3.16 คัดเลือกแบบทดสอบที่สอดคล้องและเหมาะสมที่สุด แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบกิจกรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

2. ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสาร จำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ดำเนินการสอนตามขั้นตอนในแผนการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารจนครบทั้ง 6 แผน เป็นเวลา 12 ชั่วโมง พร้อมกับเก็บคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อย ใบงานระหว่างเรียน และคะแนนการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ท้ายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผน

4. หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามเนื้อหาทุกแผนแล้วจึงดำเนินการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร หลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสาร จำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน

5. ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความและแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสาร แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อสรุปผลตามความมุ่งหมายของการดำเนินการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H โดยใช้สถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric Test) ทดสอบแบบ (The Wilcoxon signed Rank test) เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H โดยใช้สถิตินอนพาราเมตริก (Nonparametric Test) ทดสอบแบบ (The Wilcoxon signed Rank test) เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ร้อยละ (Percentage) โดยคำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ค่าความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยคำนวณจากสูตรดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน ค่าคะแนน
 n แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
 $\sum X$ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย

2.1 สถิติที่ใช้หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ตามสูตรในการคำนวณดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2555)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าความยากของแบบทดสอบ (difficulty index) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความและแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 1 แบบปรนัย ใช้สูตรดังนี้ (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2560)

$$P = \frac{H + L}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยาก
 H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงทำถูก
 L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำทำถูก
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำรวมกัน

2.3 การหาค่าความยาก (difficulty index) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ตอนที่ 2 แบบอัตนัย โดยใช้สูตรใช้สูตรของ วิทนีและซาเบอร์ (Whitney and Sabers) ดังนี้ (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563)

$$P_E = \frac{S_u + S_L - (2N \times \min)}{2N(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ P_E แทน ดัชนีค่าความยาก
 S_u แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง
 S_L แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน
 N แทน จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่ง หรือกลุ่มอ่อน

(เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง)

$X_{\max}$ แทน คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด

$X_{\min}$ แทน คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

2.4 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบ ตามวิธีของเบรนนัน
Brennan (ไพศาล วรคำ, 2561)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

N_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์

N_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.5 การหาอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร แบบอัตนัย โดยใช้สูตรใช้สูตรของ วิทนีและซาเบอร์ (Whitney and Sabers) ดังนี้
(มนตรี วงษ์สะพาน, 2563)

$$D = \frac{S_u - S_L}{N(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ D แทน ดัชนีค่าอำนาจจำแนก

S_u แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง

S_L แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่ง หรือกลุ่มอ่อน

(เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง)

$X_{\max}$ แทน คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด

$X_{\min}$ แทน คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

2.6 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett) (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563) ดังนี้

$$\text{สูตร } r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งฉบับ
	X_i	แทน	คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์เป้าหมายที่ต้องการ

2.7 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H วิเคราะห์โดยใช้สูตร (E_1/E_2) ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2558)

สูตรที่ 1 หาประสิทธิภาพของกระบวนการ

$$E_1 = \frac{\sum x}{N \overline{A}} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทั้งหมด

สูตรที่ 2 หาประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$$E_2 = \frac{\sum y}{N \overline{B}} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบ
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน Nonparametric Test ทดสอบแบบ The Wilcoxon signed Rank test

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ถูกต้อง ตลอดจนการสื่อความหมายข้อมูลที่ตรงกัน ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
Σx	แทน ผลรวมของคะแนน
N	แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
E_1	แทน ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ
E_2	แทน ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมจากเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ผลการรวบรวมคะแนนจากแบบทดสอบย่อยท้ายแผน ใบงาน การประเมินพฤติกรรมการเรียน ระหว่างการเรียนรู้ เพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) คะแนนผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ปรากฏดังตาราง 12

พูน ปณ ติโต ชีเว

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผลการเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	294	253.06	6.70	86.08
ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2)	105	91.00	3.86	86.67
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.08/86.67				

จากตาราง 12 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 86.08 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.67 ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 แผน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.08/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ผู้วิจัยนำคะแนนผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล โดยวิธีการแจกแจงแบบปกติ (Test of normality) ด้วยสถิติ Shapiro – Wilk test ปรากฏดังตาราง 13

พูน ปลูก โต ชเว

ตาราง 13 แสดงผลการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk Test จากคะแนนการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน

Test of Normality						
ตัวแปร	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
ก่อนเรียน	.296	16	.001	.810	16	.004
หลังเรียน	.308	16	.000	.768	16	.001

a. Lilliefors Significance Correction

*. This is a lower bound of the true significance.

จากตาราง 13 การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสถิติ Shapiro – Wilk test พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียน มีค่า Sig. เท่ากับ .004 และหลังเรียน มีค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งค่า Sig. ที่ได้มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งสองชุดนี้ไม่มีการแจกแจงแบบปกติ ดังนั้น จึงต้องใช้สถิติ Nonparametric Test ทดสอบแบบ The Wilcoxon signed Rank test

ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างหลังเรียน กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างหลังเรียน กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ตัวแปร	การทดสอบ	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	P
ร้อยละ 75 หลังเรียน	Negative Ranks	1	0.00	0.00	3.589**	.000
	Positive Ranks	16	8.50	136.00		
	Ties	0				
	Total	16				

* P < มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ผู้วิจัยนำคะแนนผลการทดสอบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล โดยวิธีการแจกแจงแบบปกติ (Test of normality) ด้วยสถิติ Shapiro – Wilk test ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล ด้วยสถิติ Shapiro-Wilk Test จากคะแนนการทดสอบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ก่อนเรียนและหลังเรียน

Test of Normality						
ตัวแปร	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
ก่อนเรียน	.202	16	.080	.812	16	.004
หลังเรียน	.261	16	.005	.806	16	.003

a. Lilliefors Significance Correction

*. This is a lower bound of the true significance.

จากตาราง 15 การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการทดสอบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยสถิติ Shapiro – Wilk test พบว่า คะแนนความสามารถด้านการเขียนสื่อสารก่อนเรียน มีค่า Sig. เท่ากับ .004 และหลังเรียน มีค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งค่า Sig. ที่ได้มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งสองชุดนี้ไม่มีการแจกแจงแบบปกติ ดังนั้น จึงต้องใช้สถิติ Nonparametric Test ทดสอบแบบ The Wilcoxon signed Rank test

ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลการทดสอบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างหลังเรียน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างหลังเรียน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75

ตัวแปร	การทดสอบ	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Z	P
ร้อยละ 75	Negative Ranks	0	.00	.00	3.542**	.000
หลังเรียน	Positive Ranks	16	8.50	136.00		
	Ties	0				
	Total	16				

* P < มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผล อภิปรายผล รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

สรุปผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.08/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน ใบงาน และการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 253.06 จากคะแนนเต็ม 294 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.70 คิดเป็นร้อยละ 86.08 และจากการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร หลังเรียน จากคะแนนเต็ม 105 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 91.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.86 คิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.08/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 รูปแบบของการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์ในชีวิตจริงมาฝึกปฏิบัติจริงในการเรียนรู้ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้และทักษะใหม่ ๆ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตั้งคำถามใหม่ๆ กับตนเอง เสนอปัญหาเพื่อแสวงหาคำตอบ ออกแบบการสำรวจอธิบายสิ่งที่ต้องการรู้ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เองและเป็นนักแก้ปัญหา โดยการเรียนรู้ของผู้เรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งการใช้เทคนิค 5W1H ซึ่งนักเรียนจะได้ตั้งคำถามที่นำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ Who (ใคร) บุคคลสำคัญที่เป็นตัวประกอบหรือ ผู้ที่

เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เช่นนี้บ้างใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ มากที่สุด What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เช่น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร สาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์นี้คืออะไร Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น เช่นเหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ เวลาใดบ้างบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้ และ How (อย่างไร)

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารของนักเรียนให้สูงขึ้น อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานใช้ “ปรากฏการณ์” ที่อยู่ในชีวิตจริงหรือน่าสนใจเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง โดยเริ่มต้นการเรียนรู้จากปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำไปสู่การตั้งคำถามและการแสวงหาคำตอบจากเทคนิค วิธีการ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้เกิดทักษะและสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมและเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ซึ่งส่งผลให้การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสารมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่อ่านเข้ากับประสบการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงได้ตามแนวคิดของ หัสนันท์ เพ็งสันเทียะ (2563) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นการเรียนรู้โดยใช้เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่พบในชีวิตประจำวันเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นคว้าเน้นให้ผู้เรียนศึกษาปรากฏการณ์ดังกล่าวอย่างละเอียดรอบคอบ โดยการ บูรณาการความรู้หลายศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับองค์ความรู้ และทักษะใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาที่เผชิญในชีวิตและสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา แก้วตา (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.97/82.60 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ผลการเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเทคนิค 5W1H จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนมากยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนยังมองเห็นภาพรวมของข้อความที่ได้อ่านและรายละเอียดต่างๆของเรื่องราวยังไม่ชัดเจน และการนำเทคนิค 5W1H มาใช้ในการแก้ปัญหและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนกระตุ้นความคิดและหาคำตอบได้อย่างครอบคลุมที่สามารถนำไปจับใจความสำคัญของเรื่องประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ 1H คือ

How (อย่างไร) สอดคล้องกับการวิจัยของ สิรินาถ เม่นเผือก (2565) ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิค 5W1H ผลการวิจัย พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.78/85.45 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้เรียนรู้จากปรากฏการณ์ในชีวิตจริงมาฝึกปฏิบัติจริงในการเรียนรู้ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้และทักษะใหม่ๆ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน การนำปรากฏการณ์จริง เช่น เหตุการณ์ในสังคม ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวมาเป็นบริบทในการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้นักเรียนรู้สึกว่าการอ่านมีเป้าหมายและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ตามแนวคิดของ มณีวรรณ ศิลปะชัย (2562) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์ในชีวิตจริงมาฝึกปฏิบัติจริงในการเรียนรู้ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้และทักษะใหม่ๆ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตั้งคำถามใหม่ๆ กับตนเอง เสนอปัญหาเพื่อแสวงหาคำตอบ ออกแบบการสำรวจ อธิบายสิ่งที่ต้องการรู้ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เองและเป็นนักแก้ปัญหา โดยการเรียนรู้ของผู้เรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง สอดคล้องกับการวิจัยของ ชญาพร ทับบุญ และ อ้อมธจิต แป้นศรี (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับแนวคิดแบบหมวกหกใบ ผลการวิจัยพบว่า ผลการวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนั้น การจัดการเรียนรู้ร่วมกับเทคนิค 5W1H ยังเป็นการฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยในการตั้งคำถามประเด็นต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา ช่วยให้การกระตุ้นความคิดและช่วยหาคำตอบได้อย่างครอบคลุม เข้าใจ สรุปความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ตรงประเด็น ทำให้เข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้ชัดเจน เมื่อได้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่กำหนดให้ เพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง เข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน อ่านแล้วแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเทคนิค 5W1H ซึ่งประกอบด้วยคำถามพื้นฐาน ได้แก่ Who (ใคร), What (อะไร), When (เมื่อใด), Where (ที่ไหน), Why (ทำไม), และ How (อย่างไร) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์

และการสรุปสาระสำคัญจากข้อความที่อ่าน ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และสามารถสรุปใจความสำคัญได้ตรงจุด สอดคล้องกับการวิจัยของ สุภาพร เหล่ารอด (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

3.1 การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ประเด็นต่าง ๆ โดยประเด็นที่นำมาพิจารณาอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และสามารถเขียนสื่อสารได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด การเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากบริบทจริงใกล้ตัว เช่น ปรากฏการณ์ทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและเห็นความสำคัญของเนื้อหาที่จะเขียน ซึ่งช่วยสร้างแรงจูงใจและทัศนคติเชิงบวกต่อการเขียน การเรียนรู้ในลักษณะนี้ช่วยให้นักเรียน ได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ สามารถจัดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบก่อนการเขียน เชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเองเข้ากับการถ่ายทอดเนื้อหา โดยเฉพาะเมื่อนำมาประยุกต์กับการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนแสดงความคิดเห็น หรือการเขียนสรุปความ นักเรียนสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายในการสื่อสารได้ชัดเจน และถ่ายทอดเนื้อหาได้ตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของ หัสวนัส เพ็งสันเทียะ (2563) ได้ศึกษา เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และระหว่างเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W1H ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะองค์ประกอบและตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ เป็นการตั้งคำถามเพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง และเป็นแนวทางในการวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องราว นั้น ๆ ว่า ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) สามารถกำหนดประเด็นในการเขียนได้ชัดเจนมากขึ้น มีแนวทางในการเขียนที่มีโครงสร้างและลำดับความคิดที่ต่อเนื่อง และช่วยในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสื่อสารของผู้เรียนได้อีกด้วย ตามแนวคิดของ เกรียงศักดิ์

เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553) ที่ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกใช้คำถาม ด้วยเทคนิค 5W1H สามารถกำหนดประเด็นในการเขียนได้ชัดเจนมากขึ้น มีแนวทางในการเขียนที่มีโครงสร้างและลำดับความคิดที่ต่อเนื่อง เทคนิคนี้ช่วยให้นักเรียนคิดวิเคราะห์เนื้อหาอย่างเป็นระบบ ขยายความคิดได้ครบถ้วน ไม่ตกหล่น ตั้งประเด็นคำถามเพื่อการเขียนได้ด้วยตนเอง โดยคำถามที่ใช้จะอยู่ในขอบข่าย 5W1H ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนั้นในแง่มุมต่าง ๆ เกิดผลดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับการวิจัยของ นพรัตน์ ทิพภูเขียว (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า 1. แบบฝึกการพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.20/91.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำข้อค้นพบนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงนักเรียนที่มีการอ่านไม่ออกเขียนไม่คล่อง ควรจัดให้มีเพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือ ซึ่งอาจใช้การจับคู่ฝึกการอ่านและทำความเข้าใจ หรือจับใจความเรื่องที่อ่านร่วมกัน

1.2 ครูผู้สอนต้องกำกับดูแลการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้อย่างทั่วถึง โดยให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และการเขียนสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

1.3 การใช้เทคนิค 5W1H หากนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับเทคนิคนี้ ครูต้องสอนการใช้เทคนิคนี้ให้เกิดความชำนาญ โดยอาจจัดให้มีการปฐมนิเทศก่อนการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้

1.4 การจัดการเรียนรู้นี้ นักเรียนจะต้องฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง ครูต้องให้กำลังใจและตรวจสอบการเรียนรู้ และช่วยเหลือนักเรียนปรับปรุงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านจับใจความและการเขียนสื่อสารให้ประสบผลสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

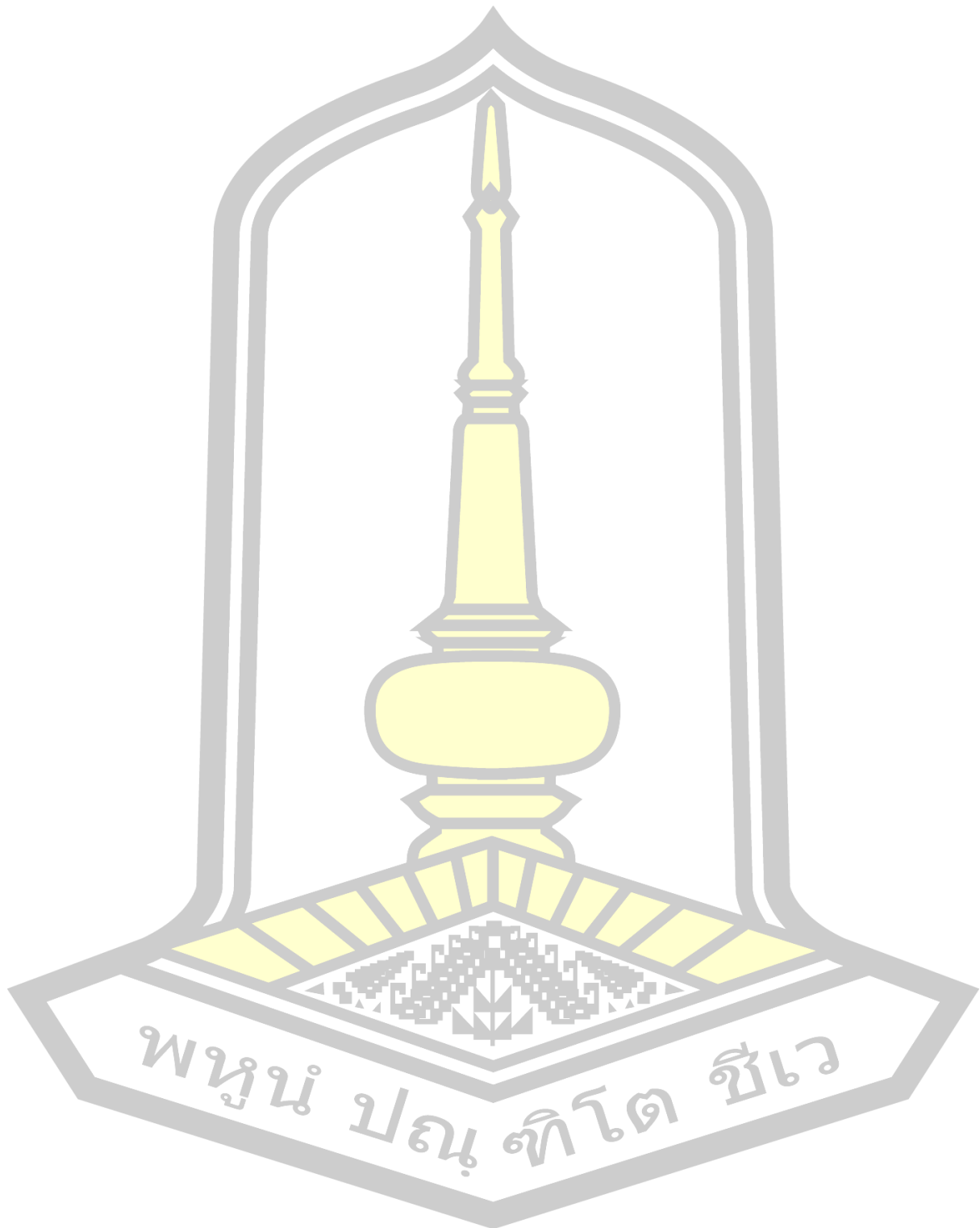
2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H กับรูปแบบการเรียนรู้อื่น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยผลที่เกิดจากการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ในรายวิชาที่มีเนื้อหาจำนวนมาก เช่น รายวิชาวิทยาศาสตร์ รายวิชาสังคมศึกษา หรือ วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยผลที่เกิดจากการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H ในตัวแปรอื่น เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการสรุปความสามารถในการคิดเชิงเหตุและผล การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น



บรรณานุกรม



บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ภูทิม. (2560). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้การประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กมลพร ทองนุช และจุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2561). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H และการสอนปกติ. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 1-12.
- กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (2551). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- กันยารัตน์ สอนสุภาพ และกัญญารัตน์ โคจร. (2560). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา 0506 704 การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัลยา แก้วตา. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 41(6), 20-33.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). การคิดเชิงวิเคราะห์. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : ชัดเชสมิเดีย.
- ขวัญฤทัย มูลทาทอง. (2560). ผลการสอนด้วยวิธี DR-TA เสริมด้วยวิธี Story impression และการใช้คำถาม 5W1H ต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

- จามจุรี จำเมือง. (2553). ผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมั่นคง.
- จิรววัฒน์ เพชรรัตน์ และ อัมพร ทองใบ. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จิรววัฒน์ เพชรรัตน์. (2559). การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จิราภรณ์ บุญรงค์. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค KWL กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและวิธีสอน). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชฎาพร ทับบุญ และ อ้อมธจิต เป้นศรี. (2564). การพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับแนวคิดแบบหมวกหกใบ. วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ 7(6), 148–158.
- ชนกพร สุริโย. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชนาธิป พรกุล. (2557). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวนพิศ คชริน. (2555). การพัฒนาชุดการสอนแบบ 5W1H เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนาการศึกษา 2555 : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). การประเมินการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2561). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1), 7-20.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). เทคนิคการใช้คำถาม พัฒนาการคิด. นนทบุรี สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ญาณินทร ไชยสงค์. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ดนิตา ดวงวิไล. (2562). *ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู*. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2554). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงพร เฟื่องฟู. (2559). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- ดวงรัตน์ คูหาเจริญ. (2558). *ศิลปะการรับสาร*. กรุงเทพมหานคร: ซี.เอ็ม.เอส พิมพ์ ดิจิตอล.
- ตะวัน ไชยวรรณ และกุลจิตา นุกุลธรรม. (2564). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน : การเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมความรู้ของผู้เรียนในโลกแห่งความจริง. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 15(2), 251-263.*
- ทศพร ศรีแสง. (2560). *ผลของการใช้คำถามระดับสูงในการสอนอ่านจับใจความที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักในความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิวากร วงษ์เสน. (2560). *“การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการรักษาดุลยภาพของร่างกายมนุษย์ และสัตว์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5E) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD,”*. วิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธัญเทพ กองสุข. (2557). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพพร ธนะชัยพันธ์. (2557). *สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์.
- นพรัตน์ ทิพภูเขียว. (2565). *การพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องจากภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ*. *The New Viridian Journal of Arts, Humanities and Social Sciences Vol. 2 No. 5 (2022), pp.32-46.*

- นรัตน์ชนก โสภาก. (2561). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง พลังงานแสง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- นิตติยา เหง้าโอสา. (2563). การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W1H. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เนตรนภา ถาวรสุวรรณ. (2562). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้วยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.
- บันลือ พงกษะวัน. (2557). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว - คิดเป็น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญยงค์ ตาลวิลาส. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือแบบ TAI เรื่อง เรขาคณิตวิเคราะห์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ประณาท เทียนศรี. (2560). ผลของการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ในสื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. วารสารครูศาสตร์, 45(3), 97-108.
- ประสาธน์ เถืองเฉลิม. (2560). วิจัยการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยฉัตร ศรีสุราช. (2561). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านเขาสมิง จังหวัดตราด. จันทบุรี: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เปรมจิต ศรีสงคราม. (2554). การเขียนทั่วไป. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- ผ่องเพ็ญ เบญจาทิกุล. (2559). ความหมายและความสำคัญของการเขียน. วิทยาลัยเทคโนโลยีวิมลบริหารธุรกิจ ประชาชื่น.

- พงศธร มหาวิจิตร. (2560). นวัตกรรมการเรียนรู้จากฟินแลนด์. นิตยสาร สสวท., 45(209), 40-45.
- ไพศาล วรคำ. (2561). การวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 9). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ภัทรสุดา นาคสุข. (2564). การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาคภูมิ วรรณภา. (2554). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : อินทนิล.
- ภูวดล วิริยะ. (2561). การนำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเหตุการณ์โลกในยุคปัจจุบันสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณีนรัตน์ ศรีสุวรรณ. (2562). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มณีวรรณ ศิลปะชัย. (2562). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่มีต่อทักษะการรู้เท่าทันสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2563). พื้นฐานการวิจัยทางหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). ตักสิลาการพิมพ์.
- มะลิวัลย์ อ่วมน้อย. (2562). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- โรงเรียนบ้านทะนงชัย. (2566). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2566 . สุรินทร์ : โรงเรียนบ้านทะนงชัย.
- _____. (2567). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567 .สุรินทร์ : โรงเรียนบ้านทะนงชัย.
- วงศ์เดือน คุณพิภาค. (2561). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค TBL ร่วมกับเทคนิค KWL Plus ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่าน และการเขียนเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วนิดา พรหมเขต. (2559). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการพัฒนาทักษะการอ่าน. อุดรธานี :คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วนิดา สาระติ. (2558). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (วิทยานิพนธ์ กศ.ด.). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- วรรณ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอน การสอนภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 1. บริษัทสำนักพิมพ์ดอกหญ้าวิชาการ.
- วรรณรัตน์ ศรียาภย์. (2557). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิศรา เมืองจันทร์. (2563). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องรูปเรขาคณิต*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21*. นครปฐม : เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- วิมล ทองผิว. (2556). *การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้รูปแบบผังการสนทนากราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2552). *นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: ประสานการพิมพ์.
- _____. (2553). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง. (2557). *การเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง*. สุพรรณบุรี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิศูนย์สุพรรณบุรี.
- แววมยุรา เหมือนนิล และประทีป เหมือนนิล. (2564). *การอ่านจับใจความสำคัญ*. กรุงเทพฯ: พี.เอ. ลิฟวิ่ง.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2556). *การอ่านจับใจความ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สุวีริยาสาส์น.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้ (Learning Management)*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศิริพร ลิ้มตระกูล. (2556). *อ่านเร็วอย่างเข้าใจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2558). *วิธีสอนทั่วไป (Method of Teaching)*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สธิตาภรณ์ ศรีหิรัญ. (2560). *เทคนิคการอ่านเชิงวิชาการ*. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2555). *การวัดผลการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 1. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- _____. (2558). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สายใจ ทองเนียม. (2560). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการดำเนินงานพลิกโฉมการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- _____. (2562). *รายงานการอบรมและสัมมนา การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์*. เฮลซิงกิ: มหาวิทยาลัยเฮลซิงกิ.
- สิรินาถ เม่นเผือก. (2565). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค 5W1H*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สิริยากร กระอ่อมแก้ว. (2566). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H*. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. ภาษาไทย. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สิริรัตน์ นาकिन. (2559). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ (ปร.ด. หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุทธิชัย ปัญญโรจน์. (2557). *44 วิธีเปลี่ยนความล้มเหลวเป็นความสำเร็จ*. สมุทรปราการ : มายเบสท์ บุคส์.
- สุทิตี ชัดติยะ. (2552). *ศาสตร์การเขียน : ฉบับปรับปรุงแก้ไข (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2557). *การอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุปรียา บุปผามะตะนัง. (2560). *การพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom)*. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุพลา ทองแป้น. (2552). *ผลการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุภัทรชัย ศรีปานวงศ์. (2565). *การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน*. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 14(1), 51-66.

- สุภาพร เหล่ารอด. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สุมาลี ชุบุญ. (2560). ผลการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). 21 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- เสาวภา ช่วยแก้ว. (2565). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค KWLH PLUS. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โสภณ เสรีเสถียรทรัพย์. (2558). “การพัฒนาแบบแผนการเรียนรู้โมเดลธุรกิจด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ร่วมกันบนเว็บเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- หัตสนัส เพ็งสันเพียะ. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุเบศ ทศนิยม. (2563). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน. วารสาร มหาคุพานาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 7(6), 31-32.
- อรรถพรณ บุตรกตัญญู. (2561). “การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อการสร้างมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความจริงของผู้เรียน.” วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 46, 2: 348-365.
- อวยพร พานิชและคณะ. (2550). ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- อารีรัตน์ ใจอารีย์. (2566). การพัฒนาความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค SQ10R. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 5(1), 51-64.

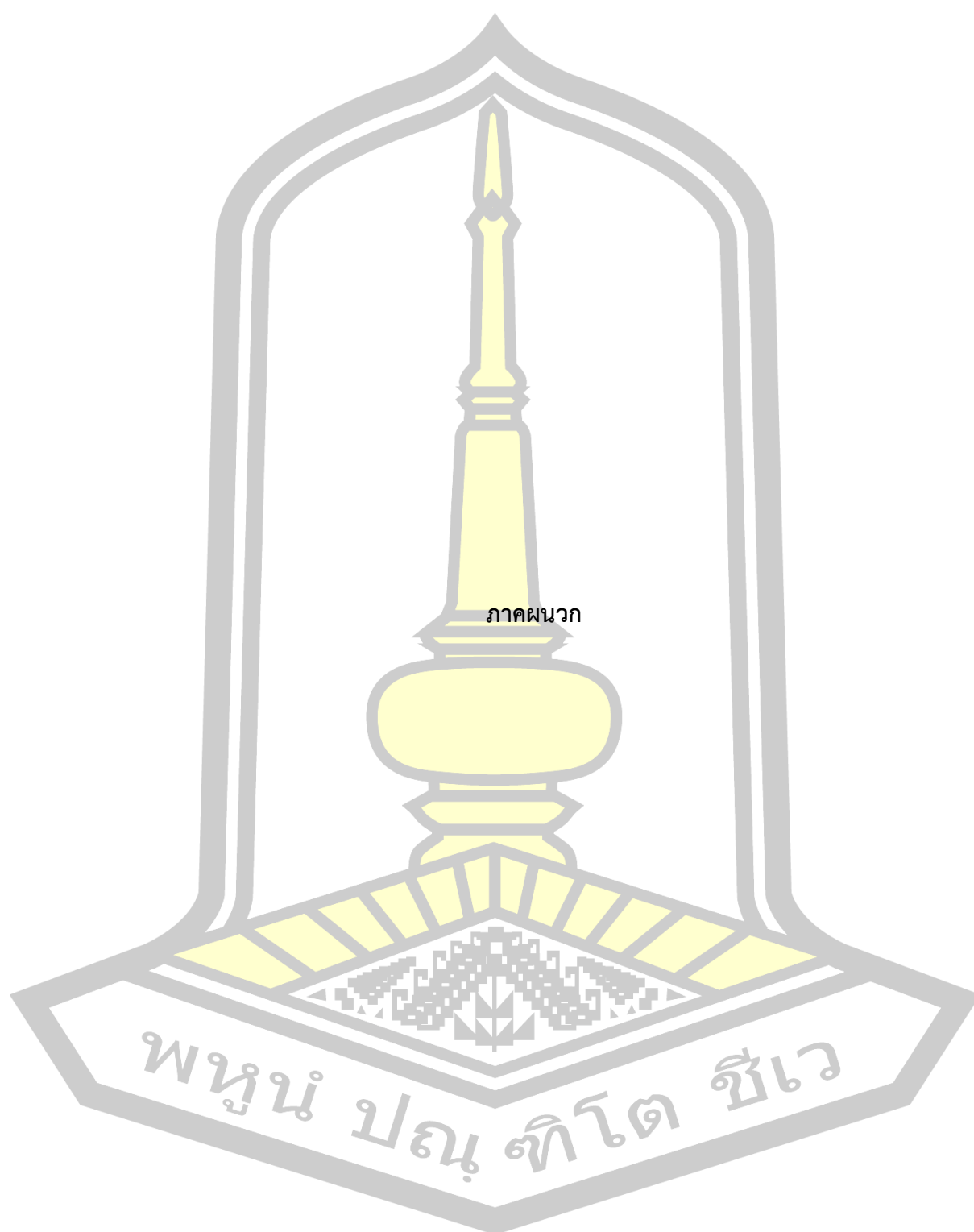
- อุไรวรรณ บุญล้อม. (2550). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอี่ยมพร โชคสุชาติ. (2556). *การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปี ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านโดยใช้วิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Akkas, Esref; Eker, Cevat. (2021). The effect of phenomenon-based learning approach on students' metacognitive awareness. *Educational Research and Reviews*, v16 n5 p181-188.
- Cengiz KESİK & Ozlem BAS. (2022). The effect of the 5w1h technology model on some variables related to reading skills in primary school. *International Online Journal of Primary Education (IOJPE)*, 11(2), 338-360.
- Daehler, K. , & Folsom, J. (2016). *Making Sense of Science: Phenomenon-based learning*. Retrieved November 7, 2024, from <http://www.WestEd.org/mss>.
- Felix. (2018). *Main Event Retrieval from News Articles by Extraction of the Five Journalistic Questions*. UK: Sheffield.
- Ferhat Saat & Emine Gul Ozenc. (2022). Effect of Self-Evaluation-Based Oral Reading Method in Elementary School on Reading Fluency and Reading Comprehension. *Participatory Educational Research (PER) Vol.9(2)*, pp. 437-462.
- Huncosky, K. (2018). *Phenomena-Based Instruction in the K-12 Classroom*. Retrieved November 7, 2024, from <https://www.mheducation.com/unitas/school/explore/sites/inspire-science/phenomena-based-instruction-k-12-classroom-white-paper.pdf>.
- Intasena, A., & Nuangchalerm, P. (2022). Problems and Needs in Instructing Literacy and Fluency of Reading and Writing Skills of Thai L1 Young Learners. *Journal of Education and Learning*, v11 n2 p63-70.
- Khoirotul Islakhiyah, K., Sutopo, S., & Yulianti, L. (2016). *Phenomenon based learning to improve scientific reasoning ability in natural science learning in junior high school*. Pros. Semnas Pend. IPA Pascasarjana UM, 1 (992-1005).

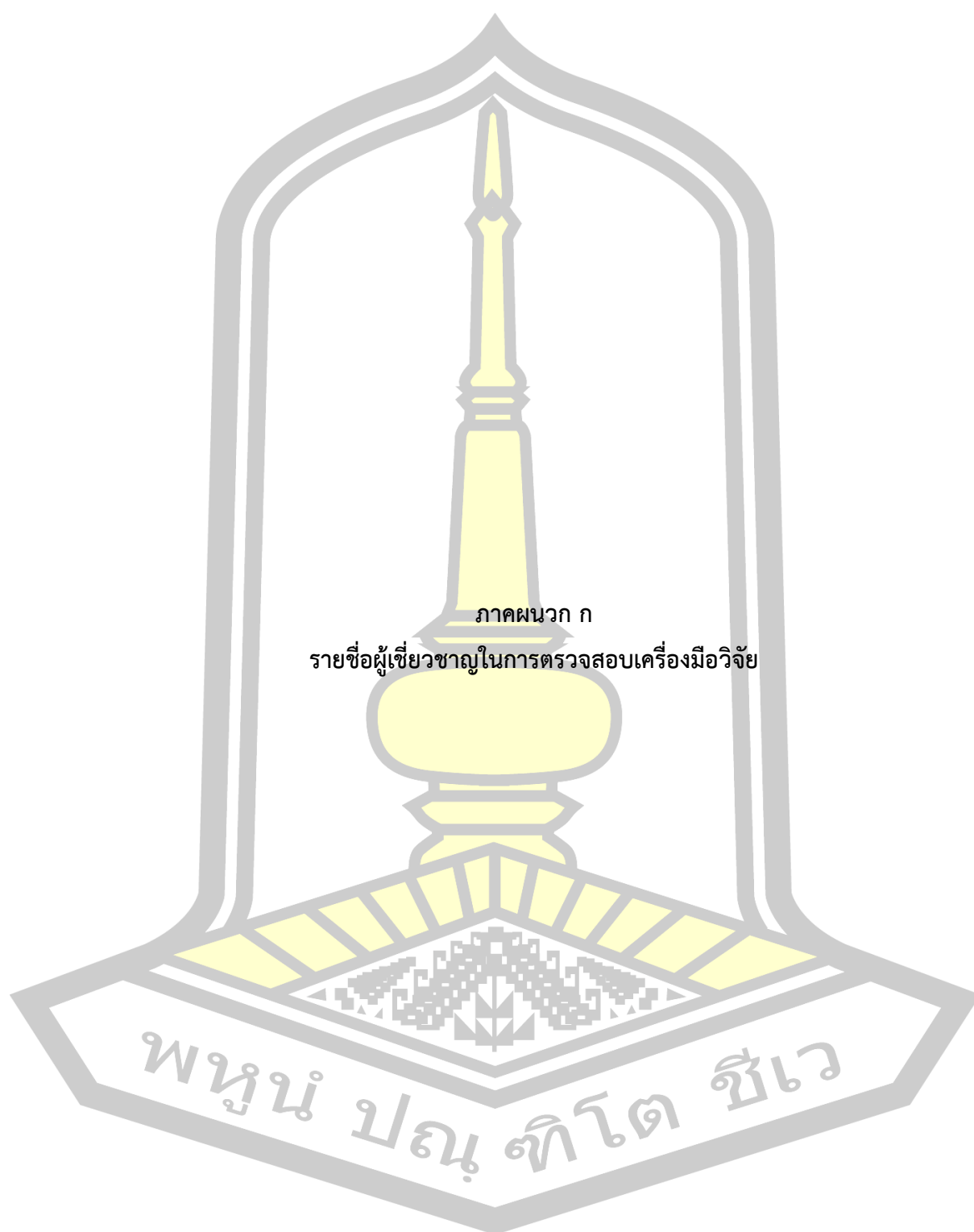
- Kompa, J. S. (2017). *Remembering Prof Howard: Notes on Problem - based Learning and The School of The Future*. Retrieved November 7, 2024, from <http://www.joanakompa.com/tag/phenomenon-based-learning/>.
- Osman Gedik & Hayati Akyol. (2022). Reading Difficulty and Development of Fluent Reading Skills: An Action Research. *International Journal of Progressive Education, Volume 18 Number 1, 2022*.
- Prawita, Widya; Prayitno, Baskoro Adi; Sugiyarto. (2019). Effectiveness of a Generative LearningBased Biology Module to Improve the Analytical Thinking Skills of the Students with High and Low Reading Motivation. *International Journal of Instruction, 12(1), 1459–1476*.
- Silander, P. (2015). *Phenomenon-based Learning*. Retrieved November 7, 2024, from <http://www.phenomenaleducation.info/phenomenon-based-learning.html>.
- Symeonidis, V., & Schwarz, J. F. (2016). Phenomenon-Based Teaching and Learningthrough the Pedagogical Lenses of Phenomenology: The Recent Curriculum Reform in Finland. *Forum OŚwiatowe, 28(2), 31–47*.
- Tissington, S. (2019). *Learning with and through phenomena: An explainer on Phenomenon-based learning*. Paper presented at the Association of Learning Developers in Higher Education Northern Symposium, Middlesbrough UK.
- Trio Ardhian, Inayatul Ummah, Siti Anafiah, Reza Rachmadtullah. (2020). Reading and Critical Thinking Techniques on Understanding Reading Skills for Early Grade Students in Elementary School. *International Journal of Instruction (pp. 107-118)*.
- Valanne, Al Dhaheri, Kylmalahti and Sandholm-Rangell. (2016). Phenomenon Based Learning Implemented in Abu Dhabi School Model. *International Journal of Humanities and Social Sciences. Vol. 9, No. 3, pp. 1-17*.
- Wakil, K., Rahman, R., Hasan, D., Mahmood, P., and Jalal, T. (2019). Phenomenon-Based Learning for Teaching ICT Subject through other Subjects in Primary School. *Journal of Computer and Education Research, 7(13), 205-212*.

Wudhijaya Philuek & Duangjai Puttasem. (2023). Teaching Thai Language Literacy: Proposed of Using Speech Recognition Technology Techniques to Detect Read Aloud in Thai Tonal Conjugation for Primary Education Students. *Shanlax International Journal of Education*, 11(4), 77–84.

Zydzianaite, Vilma; Kaminskiene, Lina; Jurgile, Vaida. (2021). Teachers' Abstracted Conceptualizations of Their Way in Experiencing the Leadership in the Classroom: Transferring Knowledge, Expanding Learning Capacity, and Creating Knowledge. *Education Sciences*, v11 Article 782 2021.



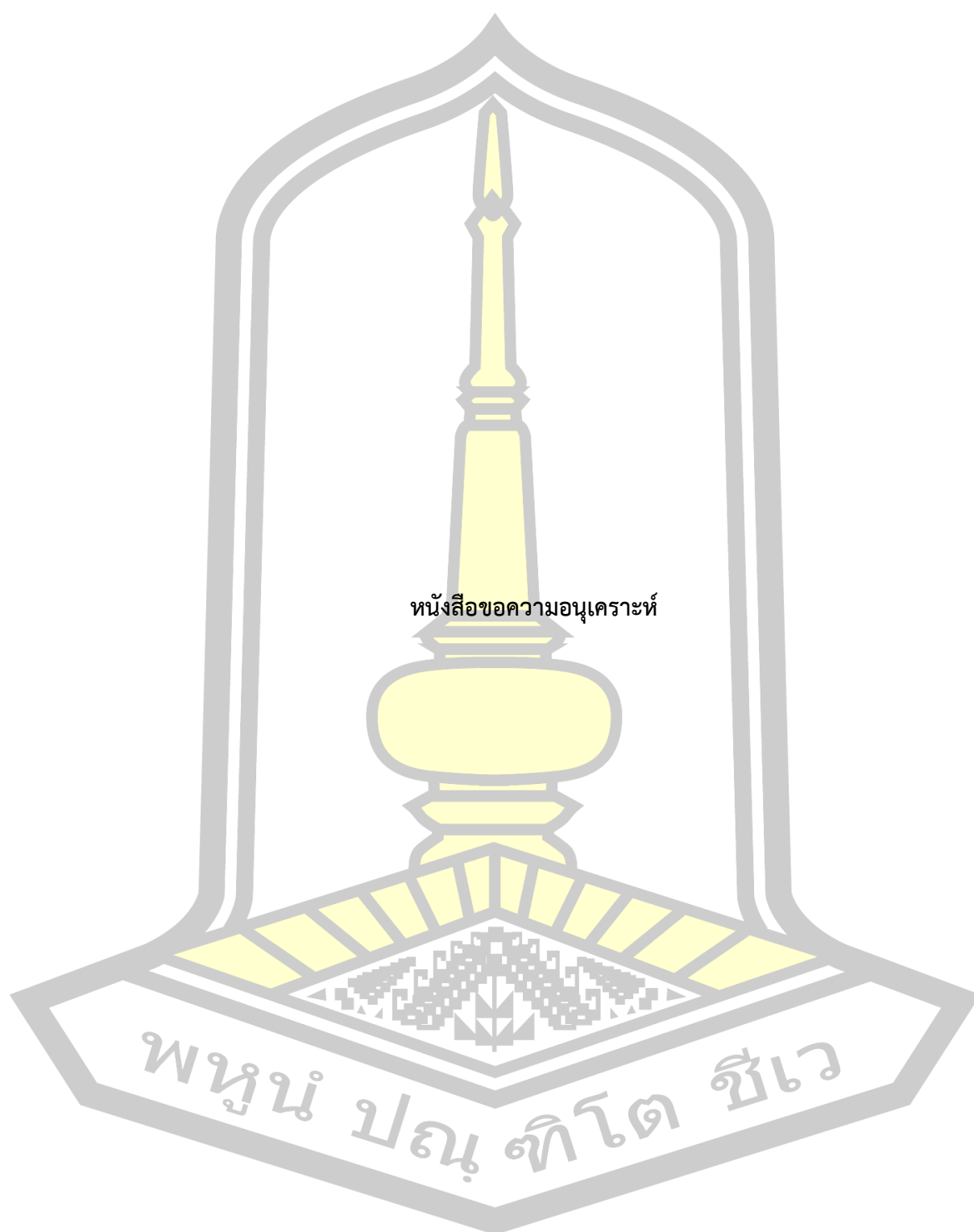




รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร.อารีย์รัตน์ โนนสุวรรณ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
2. อาจารย์ ดร.ศิษณุพงศ์ อินทรเกษม อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
4. รองศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ พูลพทุฐา อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
5. อาจารย์ ดร.สาวิตรี ราญมีชัย อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล







บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรสาร. 0-4372-1764 ภายใน 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ ว5056

วันที่ 27 ธันวาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.อารีย์รัตน์ โนนสุวรรณ

ด้วย นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมมงคลกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 " ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้ง

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา



(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

มณุ ๓๖



ที่ อว 0605.5(2)/75

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ชิษณุพงศ์ อินทรเกษม

ด้วย นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมวงคลกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 " ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร กศ.ม หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินทะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ คุลีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรสาร. 0-4372-1764 ภายใน 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ ว5056

วันที่ 27 ธันวาคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน

ด้วย นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 " ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา



(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรสาร. 0-4372-1764 ภายใน 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ ว5056

วันที่ 27 ธันวาคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อพนันท์ พูลพทุฐา

ด้วย นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 " ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา



(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ คุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรสาร. 0-4372-1764 ภายใน 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ ว5056

วันที่ 27 ธันวาคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สาวิตรี ราษฎร์มีชัย

ด้วย นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 " ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. หลักสูตรและการสอน โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้ง

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

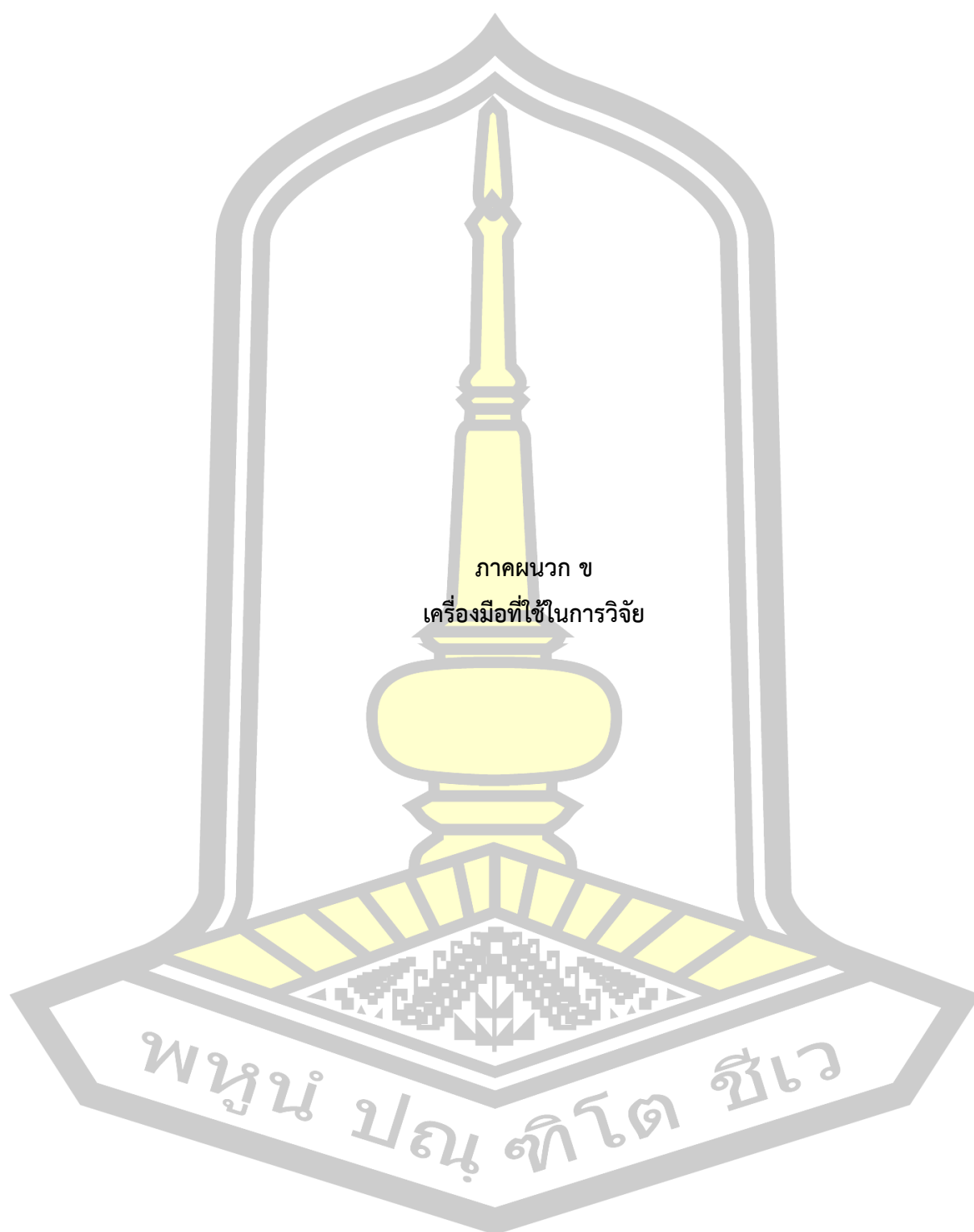
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

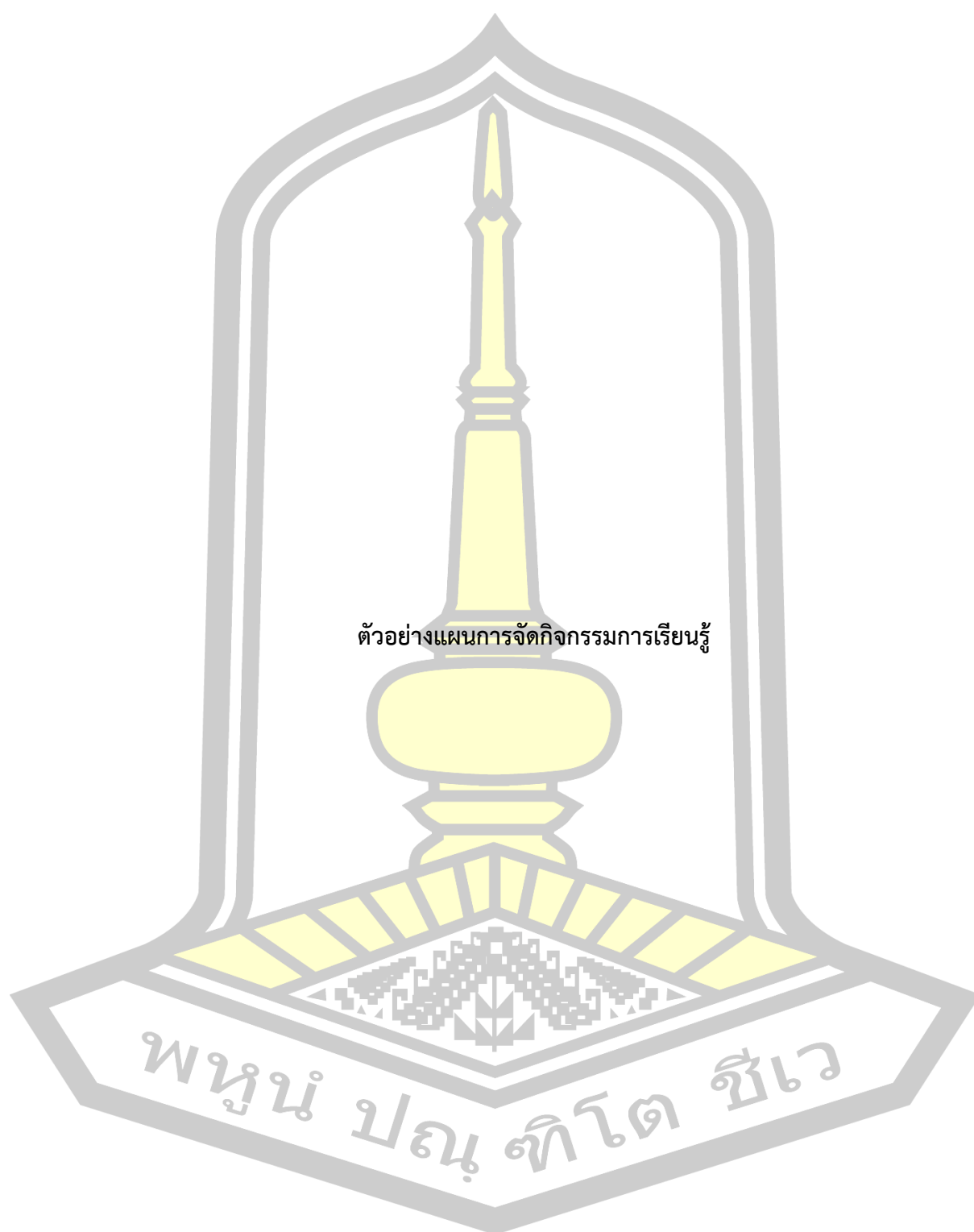


(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ คุสีออน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ





แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท 15101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

ภาคเรียนที่ 2/2567

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ป. 5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นการค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในการอ่านเพื่อจับใจความนั้น จะต้องอ่านแล้วสามารถตอบคำถาม สรุปใจความของเรื่องได้ และการเขียนสื่อสารเป็นการสื่อสาร สื่อความหมายผ่านตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบ เข้าใจเรื่องราว ซึ่งต้องเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียน และมีมารยาทในการเขียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 นักเรียนสามารถอธิบายหลักการอ่านจับใจความได้ (K)
- 3.2 นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบการเขียนสื่อสารได้ (K)
- 3.3 นักเรียนสามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P)
- 3.4 นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P)
- 3.5 นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)

4. สารการเรียนรู้

- หลักการอ่านจับใจความ
- การเขียนสื่อสาร

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 สังเกตปรากฏการณ์ (10 นาที)

1. ครูกระตุ้นความสนใจและฝึกความพร้อมในการเรียน โดยการให้นักเรียนทำกิจกรรม Brain Gym หรือกิจกรรมบริหารสมอง เพื่อเป็นการพัฒนาสมองทั้ง 2 ซีก ให้ทำงานได้ดีขึ้น
2. ครูกล่าวทักทายผู้เรียน และชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนและร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตนในชั้นเรียน
3. นักเรียนอ่านข้อความที่ครูเตรียมไว้จากสื่อ power point แล้วจับใจความสำคัญภายใน 2 นาที ดังนี้
 - การออกกำลังกาย เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยรักษาสภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากสารพิษตกค้างสะสมในร่างกายการออกกำลังกายจะช่วยกระตุ้นการทำงานของร่างกายทุกระบบ ทำให้การขับถ่ายของเสียออกจากผิวหนัง ไต และระบบขับถ่ายเป็นปกติ ที่มา : กานต์รวี ทองพูล
4. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา (20 นาที) โดยนำ เทคนิค 5W1H มาผสมผสานในขั้นตอนนี้

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับข้อความที่อ่าน ดังนี้
 - ข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องอะไร
 - การที่จะเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง นักเรียนมีวิธีอ่านอย่างไร
 - เรื่องที่ครูนำมาให้อ่านมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
2. ครูนำเสนอปรากฏการณ์ การอ่านจับใจความ ผ่านการบรรยายเพื่อดึงความสนใจและให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่นำมาเป็นฐานในการเรียนรู้
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H โดยให้นักเรียนอ่านในใจ 1 รอบ เพื่อให้ผู้เรียนอ่านคร่าว ๆ ครูแนะนำว่าให้นักเรียนกวาดสายตาสารวจส่วนประกอบของบทอ่าน เช่น ชื่อเรื่อง ส่วนใจความสำคัญ เป็นต้น โดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที
4. ครูอธิบายแนะนำเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ โดยใช้องค์ประกอบของเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1Hต่อไปนี้
 - Who (ใคร) หมายถึง ตัวละครหรือบุคคลสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์
 - What (อะไร) หมายถึง เหตุการณ์สำคัญของเรื่องนั้นคืออะไร หรือสาเหตุที่เกิดขึ้น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์
 - Where (ที่ไหน) หมายถึง สถานที่สำคัญของเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
 - When (เมื่อไหร่) หมายถึง เวลาที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อใด
 - Why (ทำไม) หมายถึง สาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร
 - How (อย่างไร) หมายถึง รายละเอียดของเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ (20 นาที)

1. นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H อีกรอบเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน หาเหตุและผลของเหตุการณ์ ลำดับเรื่องราว แล้วให้ผู้เรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความ ตามประเด็นที่กำหนด
2. นักเรียนแต่ละคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ที่นำมาเป็นฐานในการเรียนรู้ครั้งนี้ โดยผ่านรูปแบบของการระดมความคิดและปรึกษากันระหว่างนักเรียนภายในห้องเรียน โดยครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินขั้นตอนในการอภิปรายและกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ “หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H” โดยใช้ข้อมูลจากใบความรู้
3. ครูทำหน้าที่กระตุ้น ดูแลและให้ความช่วยเหลือ แนะนำนักเรียน ในการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ (10 นาที)

1. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน โดยให้นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปใจความจากใบความรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H จากนั้นครูจะตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยผ่านรูปแบบของคำถามและการให้ข้อมูลย้อนกลับกันกับนักเรียนในห้องเรียนและกับครูโดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

- การอ่านจับใจความคืออะไร
- วิธีการจับใจความสำคัญ มีอะไรบ้าง
- จงระบุส่วนประกอบในการศึกษาการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H
- หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานี้ไป

ประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นได้อย่างไรบ้างจงอธิบาย

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญครูทบทวนเนื้อหาที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ หรือเนื้อหาที่ผู้เรียนยังไม่ได้ศึกษาทำความเข้าใจในหัวข้อที่เรียนโดยผ่านรูปแบบการบรรยาย

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 สังเกตปรากฏการณ์ (10 นาที)

1. ครูกระตุ้นความสนใจและฝึกความพร้อมในการเรียน โดยการให้นักเรียนทำกิจกรรม Brain Gym หรือกิจกรรมบริหารสมอง เพื่อเป็นการพัฒนาสมองทั้ง 2 ซีก ให้ทำงานได้ดีขึ้น

2. ครูทบทวนความรู้เดิมในชั่วโมงที่แล้ว เรื่อง หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H

3. ครูนำหนังสือเรียนหลาย ๆ วิชาในห้องเรียนมาแสดงประกอบการสนทนา และถามคำถาม ดังนี้

- ทำอย่างไรนักเรียนจะอ่านแล้วจำเนื้อหาความรู้หนังสือเรียนที่มีหลายเล่มนี้ได้

4. เชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง การเขียนสื่อสาร

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหา (20 นาที) โดยนำ เทคนิค 5W1H มาผสมผสานในขั้นตอนนี้

1. ครูนำเสนอปรากฏการณ์ การอ่านเขียนสื่อสาร ผ่านการบรรยายเพื่อดึงความสนใจและให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่นำมาเป็นฐานในการเรียนรู้

2. ครูอธิบายถึงความรู้เรื่องการเขียนสื่อสาร ความสำคัญของการเขียนสรุปความรู้ให้นักเรียนฟังและให้ผู้เรียนถามในเรื่องที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ

3. นักเรียนอ่านเรื่อง นกนางนวล จากสื่อ power point โดยสังเกตสาระสำคัญที่เป็นความรู้ ดังนี้

- สังเกตชื่อเรื่องที่อ่าน คือเรื่องอะไร
- สาระสำคัญที่เป็นความรู้คืออะไร
- ทำอย่างไรนักเรียนจะอ่านแล้วจำเนื้อหาความรู้ได้

4. นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการเขียนสื่อสาร โดยให้นักเรียนอ่านในใจ 1 รอบ อ่านสำรวจและตั้งคำถาม เป็นการอ่านเร็วแล้วตั้งคำถาม “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม” เพื่อให้ผู้เรียนอ่านคร่าว ๆ ครูแนะนำว่าให้นักเรียนกวาดสายตาสำรวจส่วนประกอบของบทอ่าน เช่น ชื่อเรื่อง ส่วนใจความสำคัญ เป็นต้น โดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที

5. นักเรียนและครู ร่วมกันสรุปความรู้ตามประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ จากการอ่านเรื่อง นกนางนวล โดยใช้องค์ประกอบของเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

- ใคร (Who) :
- อะไร (What) :
- ที่ไหน (Where) :
- เมื่อไหร่ (When) :
- ทำไม (Why) :
- อย่างไร (How) :

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบ (20 นาที)

1. นักเรียนนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ที่นำมาเป็นฐานในการเรียนรู้ครั้งนี้ร่วมกันภายในห้อง

2. นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการเขียนสื่อสาร อีกรอบอย่างรอบคอบเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วให้ผู้เรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง การเขียนสื่อสาร เรียบเรียงข้อความให้ได้ความสมบูรณ์ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

3. ครูทำหน้าที่กระตุ้น ดูแลและให้ความช่วยเหลือ แนะนำนักเรียน ในการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเข้าใจ (10 นาที)

1. ครูสุ่มนักเรียน 2 – 3 คน ออกมานำเสนอการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านหน้าชั้นเรียน

2. นักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน โดยให้นักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปใจความจากใบความรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการเขียนสื่อสาร จากนั้นครูจะตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยผ่านรูปแบบของคำถามและการให้ข้อมูลย้อนกลับกันกับนักเรียนในห้องเรียนและกับครู โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้

- การเขียนสื่อสารคืออะไร
- เขียนสรุปเรื่องจากการอ่านได้อย่างไร

3. ครูพบทวนเนื้อหาที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ หรือเนื้อหาที่ผู้เรียนยังไม่ได้ศึกษาทำความเข้าใจในหัวข้อที่เรียนโดยผ่านรูปแบบการบรรยาย

4. นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

8. สื่อและแหล่งเรียนรู้

8.1 สื่อ power point เรื่อง การออกกำลังกาย

8.2 สื่อ power point เรื่อง นกนางนวล

8.3 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H

8.4 ใบงานที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

8.5 ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง หลักการเขียนสื่อสาร

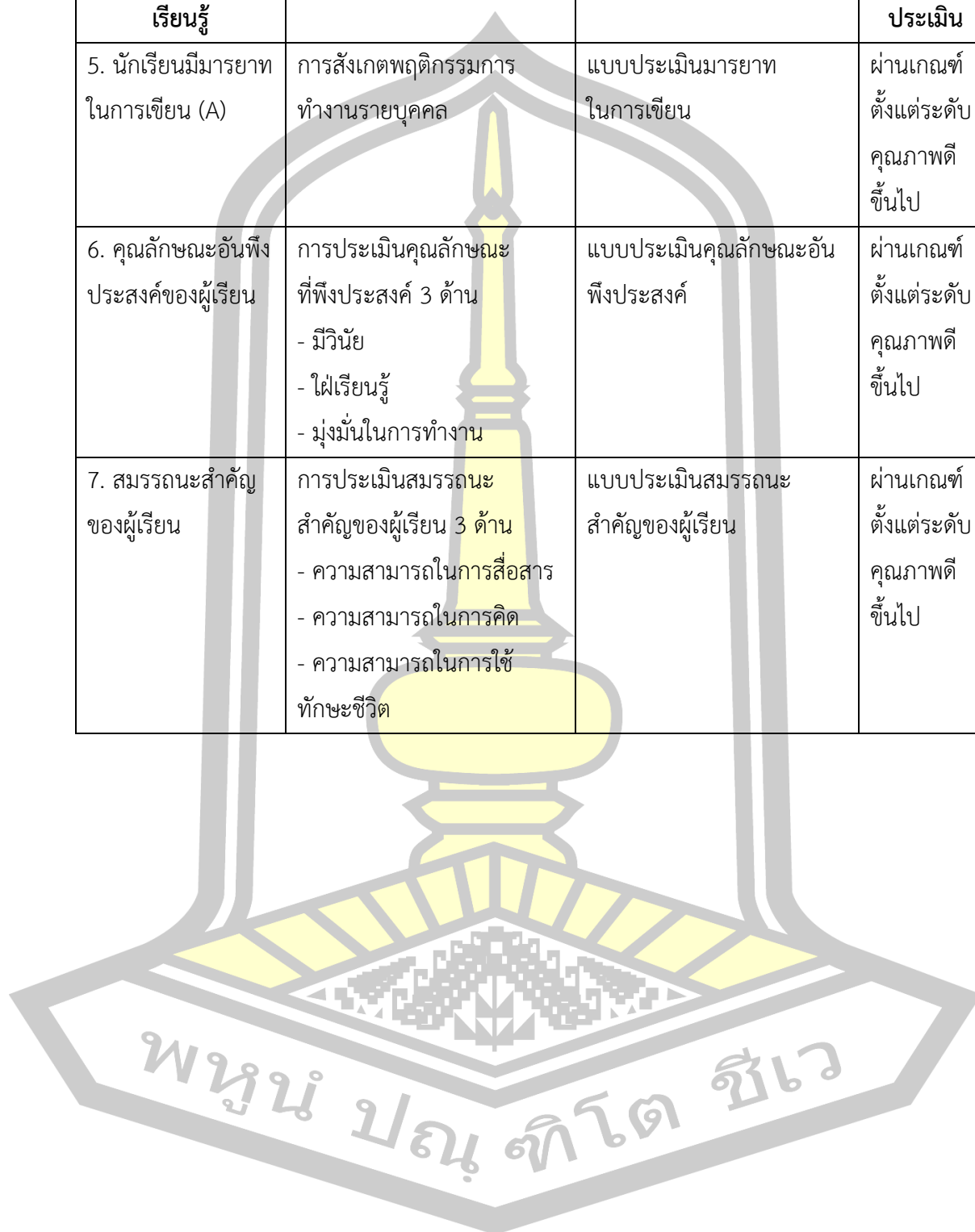
8.6 ใบงานที่ 2 เรื่อง การเขียนสื่อสาร

8.7 แบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

9. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการอ่านจับใจความได้ (K)	การทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	แบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบการเขียนสื่อสารได้ (K)	การทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	แบบทดสอบย่อยท้ายแผน เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป
3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	การตรวจความถูกต้องของใบงานที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H	ใบงานที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป
4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	การตรวจความถูกต้องของใบงานที่ 2 เรื่อง การเขียนสื่อสาร	ใบงานที่ 2 เรื่อง การเขียนสื่อสาร	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
5. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	การสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบประเมินมารยาทในการเขียน	ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้าน - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3 ด้าน - ความสามารถในการสื่อสาร - ความสามารถในการคิด - ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป



10. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

11. บันทึกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ.....

(นายสามารถ หงษ์สูง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทะนงชัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พจนานุกรมศัพท์ชีว

สื่อ power point เรื่อง การออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยรักษาสภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากสารพิษตกค้างสะสมในร่างกายการออกกำลังกายจะช่วยกระตุ้นการทำงานของร่างกายทุกระบบ ทำให้การขับถ่ายของเสียออกจากผิวหนัง ไต และระบบขับถ่ายเป็นปกติ

ที่มา : กานต์รวี ทองพูล



พูน ปณ ทิโต ชีเว

สื่อ power point เรื่อง นกนางนวล

นกนางนวลเป็นนกที่อยู่ตามชายทะเล เป็นนกที่ท่องเที่ยวมาในฤดูหนาว นกนางนวลมีสีขาว นวลทั้งตัวหรือสีเทาอ่อน ราวปลายเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคมชนที่หัวและหน้าผากจะเปลี่ยนเป็นสีดำแกมน้ำตาล ในฤดูร้อนราวเดือนเมษายนมันจะบินกลับไปวางไข่ในทิเบต แล้วบินกลับมาเมืองไทย อีกในฤดูหนาวราวเดือน

พฤศจิกายน ช่วงเวลานั้นสีดำที่หัวก็จะเปลี่ยนเป็นสีขาวอีก อาหารของนกนางนวลสวนมากเป็นปลา มันมีเทคโนโลยีเปิด ขนมีน้ำมันมากคล้ายขนเป็ด ลอยน้ำและว่ายน้ำได้ มักหากินตามริมฝั่งทะเลปนฝูง ๆ แถบแม่น้ำเจ้าพระยาก็มี มันจะบินโฉบไปโฉบมาจับปลาเล็กปลาน้อยเป็นอาหาร

(จากเรื่อง สัตว์สวยปางาม ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ของกระทรวงศึกษาธิการ)



ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W1H

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่มุ่งจับประเด็นสำคัญของเรื่อง เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการอ่าน ควรฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อหาส่วนสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องนั้นจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องอาจจะอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของ ย่อหน้าก็ได้หากเป็นเรื่องขนาดยาวอาจต้องใช้การสรุปใจความสำคัญโดยรวม

การอ่านจับใจความสำคัญควรปฏิบัติ ดังนี้

1. อ่านในใจทุกย่อหน้าอย่างละเอียด
2. ศึกษาความหมายของคำ กลุ่มคำ ส่วนที่ไม่เข้าใจ
3. ตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม ฯลฯ
4. สังเกตประโยคที่แสดงให้เห็นใจความสำคัญ ซึ่งมักมีประโยคอื่น ๆ อธิบายขยายความหรือให้รายละเอียด
5. จัดทำแผนภาพความคิดของเรื่องที่อ่าน แล้วประมวลเป็นใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีส่วนประกอบ ดังนี้

1. Who (ใคร) คือ บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ
 - เหตุการณ์นี้ใครอยู่บ้าง
 - ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง
 - เหตุการณ์นี้ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์
2. What (อะไร) คือ ปัญหาสาเหตุที่เกิดขึ้น
 - เกิดอะไรขึ้นบ้าง
 - เหตุการณ์นี้เกี่ยวข้องกับอะไร
 - หลักฐานและสาเหตุที่สำคัญทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร
3. Where (ที่ไหน) คือ สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ
 - เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน
 - เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใด

4. When (เมื่อไร) คือ เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น

- เหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร
- เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

5. Why (ทำไม) คือ สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้นได้

- เหตุใดต้องเป็นดังนี้ เป็นเวลานี้
- เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเพราะเหตุใด ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้
- เพราะเหตุใดเหตุการณ์จึงเกิดขึ้น

6. How (อย่างไร) คือ รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

- เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร
- ลำดับเหตุการณ์นี้ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง

ที่มา : แวมมยุรา เหมือนนิล. การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2541



ใบงานที่ 1

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านจับใจความจากเรื่อง ภัยเงียบ พร้อมวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง

เนื้อเรื่องย่อ “ภัยเงียบ”

แพน เป็นคนที่มีฝีมือในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ระดับแนวหน้า เพราะมีพี่ชายที่เรียนวิศวกรรมคอมพิวเตอร์เป็นผู้สอนจนแพนมีความก้าวหน้าเกินหลักสูตร ซ่อมเครื่องได้บ้าง แม้ว่าแพนจะมีความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ แต่แพนก็ใช้คอมพิวเตอร์เมื่อจำเป็นเท่านั้น และจะไม่อยู่นั่งจอเป็นเวลานาน ๆ เพราะกลัวสายตาสั้น ทำให้สมองไม่ปลอดโปร่ง แพนช่วยแม่ส่งอีเมลติดต่อถึงปาร์ตน์ที่ไปทำงานต่างประเทศ และยังช่วยเพื่อนในห้องเรียนสืบค้นข้อมูล เช่น เสิร์ชหาความหมายของคำว่า “อารยชน” คือ คนที่เจริญแล้ว กับคำว่า “อนารยชน” คือ คนที่ยังไม่เจริญคนป่าเถื่อน ทั้งช่วยหาคลิปอาร์ตสวย ๆ มาทำรายงานและในวันนี้พี่ทศกลับบ้านด้วยใบหน้าเคร่งเครียด เพราะป่านเพื่อนของพี่ทศถูกฝรั่งที่รู้จักกันผ่านทางแชตหลอกว่าอยู่ต่างประเทศรูปหล่อ จะมากรุงเทพฯ จึงได้นัดเจอกัน โชคดีที่ป่านชวนเพื่อนไปด้วย เมื่อนัดพบกันกลายเป็นฝรั่งแก่อ้วนลงพุง ฝรั่งคนนั้นอยากกินอาหารไทยมาก ทั้งคู่ก็พาไป พอกินเสร็จฝรั่งทำท่าที่ว่ากระเป๋าสตางค์หาย ให้ป่านจ่ายไปก่อนแล้วจะคืนเงินให้ภายหลัง พนักงานเสิร์ฟได้บอกกับป่านว่าฝรั่งคนนี้อยู่พัทยา หลอกมาหลายคนแล้ว ขณะนั้นตำรวจกำลังจับตาดูอยู่ โชคดีที่ป่านพาเพื่อนมาด้วยมิฉะนั้นอาจถูกหลอกไปทำมิดิรภัยได้ พี่ทศจึงเตือนแพนให้ระวังว่าไม่ให้แชตกับคนแปลกหน้าถ้ามีอะไรไม่ชอบมาพากลให้บอกทันทีจะได้รับช่วยเหลือได้ทันเวลา แพนนั่งเงียบแล้วจึงตัดสินใจเล่าให้พี่ทศฟังว่า แพนเขาห้องสนทนาทางเว็บไซต์สนทนากับพี่ต่ายลูกของปาร์ตน์วันหนึ่งพี่เจียบก็เข้ามาขอเป็นเพื่อน พี่เจียบใจดีมาก รักเด็ก มีคำแนะนำสิ่งสอนดี ๆ เสมอ แพนมีแต่พี่ชายจึงได้ยึดพี่เจียบเป็นพี่สาว จากนั้นส่งรูปให้กันดู รูปของพี่เจียบเห็นหน้าไม่ชัด พี่เจียบบอกว่าเป็นการถ่ายรูปศิลปะจึงเห็นหน้าตาไม่ชัดเจน ส่วนแพนเป็นคนไม่มีความลับ มีเรื่องอะไรพี่เจียบจะรู้ทั้งหมดแพนเล่าให้พี่เจียบฟังว่ามีเงินในกระปุกออมสินเกือบหกพันบาท จากนั้นคุยกันได้ไม่นานพี่เจียบหายไป 2 อาทิตย์ แล้วกลับมาสนทนาผ่านทางแชตอีกครั้ง พี่เจียบบอกว่าแม่ป่วยต้องผ่าตัดอาทิตย์หน้า มีเงินไม่พอค่ายาจึงต้องไปทำงานพิเศษ แต่ได้เงินมาไม่มากนัก และไม่รู้จะทำอะไรดีแพนจึงให้พี่เจียบยืมเงิน แต่พี่เจียบก็ปฏิเสธเสียงแข็ง โดยอ้างว่าไม่เหมาะสม แพนกับพี่เจียบพูดคุยกันอยู่นานจนพี่เจียบตกลง โดยจะขอจ่ายดอกเบี้ยและจะรับหาเงินมาคืนแพนให้เร็วที่สุดแพนส่งเงินให้พี่เจียบโดยการโอนเงินผ่านธนาคาร ซึ่งก็ผ่านมาแล้ว 3 เดือน ไม่มีการตอบกลับมาจากพี่เจียบอีกเลย แพนคงถูกหลอกแน่ ๆ ส่วนพี่ทศเป็นพี่ชายที่แสนดี ไม่ดูแพน และบอกว่าโชคดีแล้วที่แพนไม่เป็นอะไร หากเสียตัวหรือ

เสียชีวิตครอบครัวยังคงทำใจไม่ได้ เงินทองเป็นของนอกกายถ้าไม่ตายก็หาใหม่ได้ ภัยเงียบมีอยู่ทุกหนแห่ง และมาโดยเราไม่ทันระวังตัว ครึ่งนี้ให้ถือว่าเป็นบทเรียน ตัวตนเองไม่เสียตายนเงินทอง แต่เสียความรู้สึกดี ๆ ที่มีให้พี่เจียบ แต่ถูกภัยเงียบทำร้ายโดยไม่ทันตั้งตัว

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. เพื่อน ๆ ในห้องเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ไม่ว่าใคร ๆ ต่างยกนิ้วให้แพน เพราะอะไร

.....

.....

.....

2. แม้ว่าแพนจะเชี่ยวชาญคอมพิวเตอร์ แต่แพนไม่ชอบอยู่น้ำจอนาน ๆ เพราะอะไร

.....

.....

.....

3. อะไรบ้างที่นักเรียนคิดว่าเป็น “ภัยเงียบ” ที่มาจากคอมพิวเตอร์หรือทางอินเทอร์เน็ต

.....

.....

.....

4. การแชตคุยกับคนที่เราไม่รู้จักผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีความเสี่ยงหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

5. ถ้านักเรียนแชตคุยกับคนแปลกหน้า แล้วเจ้านัดพบ จะทำอย่างไร

.....

.....

.....

6. เรื่อง “ภัยเงียบ” ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียน

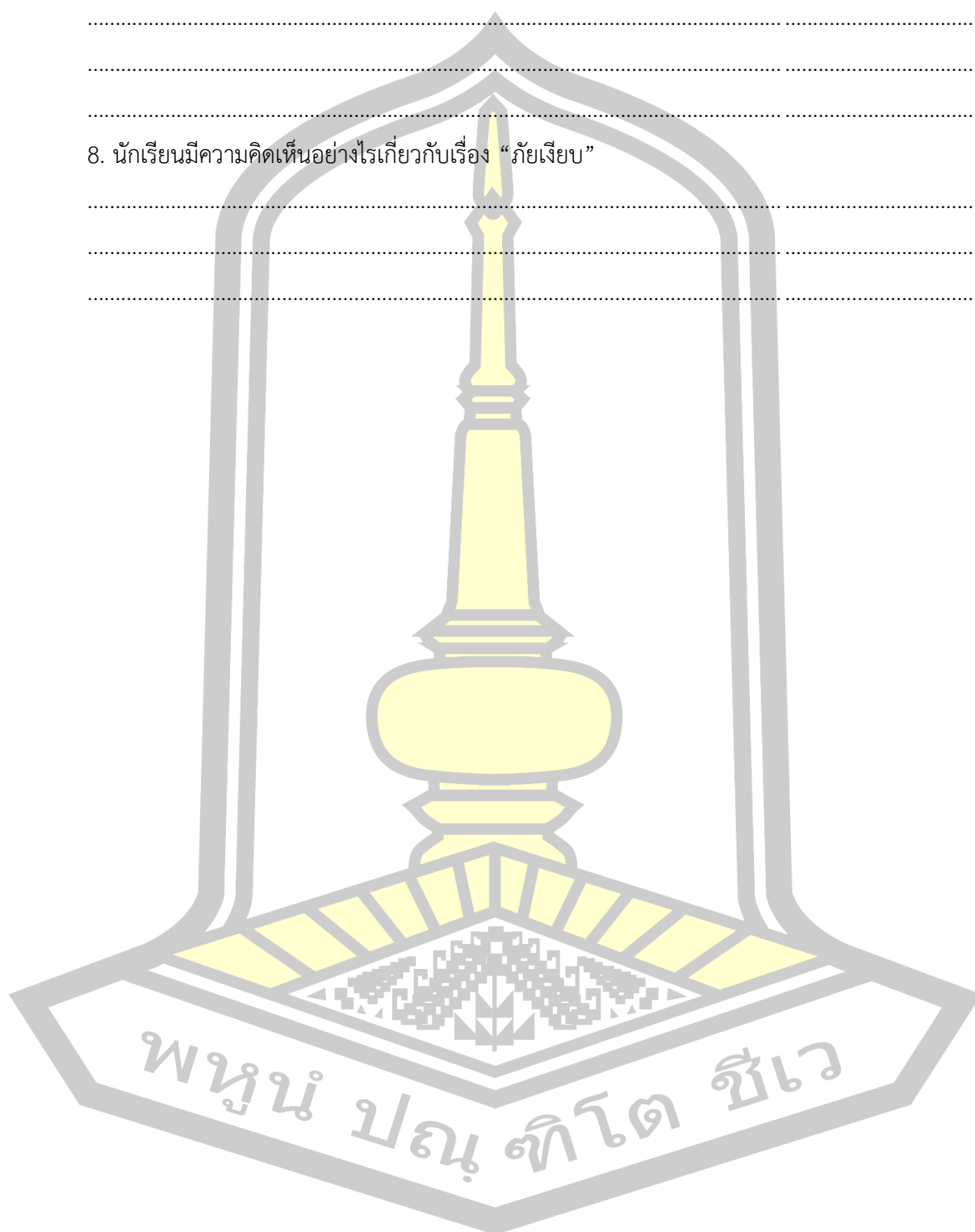
.....

.....

.....

7. นักเรียนจะนำข้อคิดจากเรื่องนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

8. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเรื่อง “ภัยเงียบ”



ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง หลักการเขียนสื่อสาร

การเขียนเพื่อการสื่อสาร เป็นการสื่อสาร สื่อความหมายผ่านตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบเข้าใจเรื่องราวในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความออกมา ความคิด หรือสารไม่สามารถถ่ายทอดได้ ถ้าไม่มีภาษา มนุษย์สามารถสื่อสารความคิดผ่านทักษะการพูด และทักษะการเขียน การสื่อสารความคิดจะประสบผลสำเร็จได้ต้องมี “ภาษา” เป็นองค์ประกอบ ภาษาจึงเป็นตัวนำสารไปสู่ผู้รับ

การเขียนเพื่อการสื่อสาร คือ การที่ผู้ส่งสารมีเจตนาถ่ายทอดความคิดไปยังผู้รับสาร แล้วต้องการให้ผู้รับสารเกิดปฏิกิริยาตอบสนองหรือเกิดความเข้าใจใกล้เคียง สอดคล้องกับเจตนาของตน ทักษะการเขียนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การสื่อสารของมนุษย์มีหลักฐาน

ความสำคัญของการเขียน

- เป็นการสื่อสาร
- แสดงภูมิปัญญาของมนุษย์
- เป็นเครื่องถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม
- เป็นเครื่องมือสร้างความเจริญ และสามารถเป็นเครื่องมือในการทำลาย

หลักการเขียนที่ดี

1. เขียนตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย เป็นระเบียบ
2. เขียนได้ถูกต้องตามอักขรวิธี สะกดการันต์ วรรณยุกต์ วางรูปเครื่องหมายต่างๆ เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง เพื่อให้สื่อความหมายได้ตรงและชัดเจน ช่วยให้อ่านเข้าใจสารได้ดี
3. เลือกใช้ถ้อยคำได้เหมาะสม สื่อความหมายได้ดี ชัดเจน เหมาะสมกับเนื้อหา เพศ วัย และระดับของผู้อ่าน
4. เลือกใช้สำนวนภาษาได้ไพเราะ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึกได้ดี

รูปแบบการเขียนสื่อสาร

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้เขียนประสบมาด้วยตนเอง
2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องต่าง ๆ
4. การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนเพื่อโน้มน้าว จูงใจ หรือเชิญชวนให้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ
5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ

ที่มา : <https://www.truelookpanya.com/learning/detail/34494>

ใบงานที่ 2

เรื่อง การเขียนสื่อสาร

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่าน เรื่อง นกนางนวล แล้วให้สรุปใจความสำคัญเป็นแผนผังความคิด (mind mapping) ด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร), What (อะไร), Where (ที่ไหน), When (เมื่อไหร่), Why (ทำไม), How (อย่างไร)

เรื่อง นกนางนวล

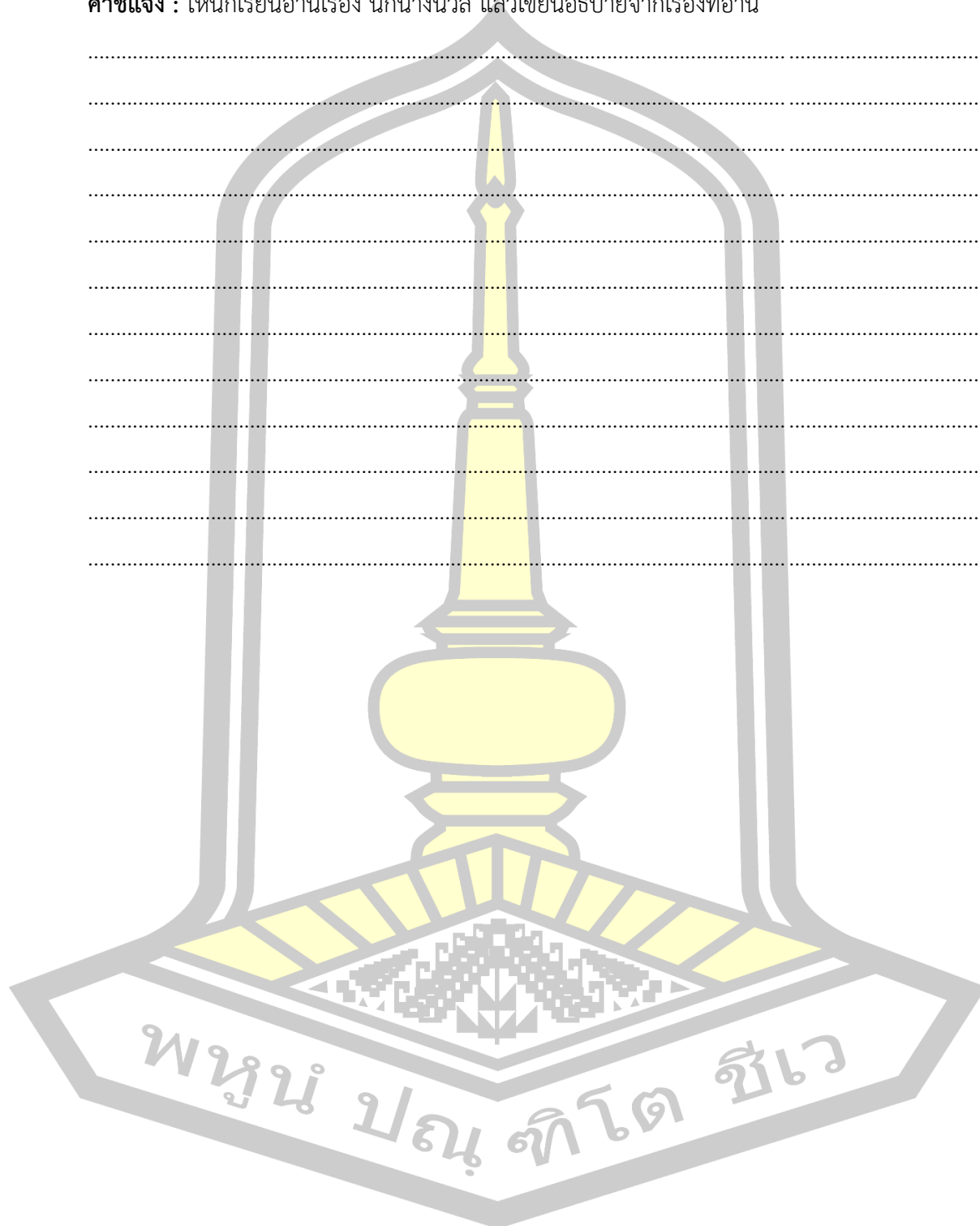
นกนางนวลเป็นนกที่อยู่ตามชายทะเล เป็นนกที่ท่องเที่ยวมาในฤดูหนาว นกนางนวลมีสีขาว นวลทั้งตัวหรือสีเทาอ่อน ราวปลายเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคมชนที่หัวและหน้าผากจะเปลี่ยนเป็นสีดำแกมน้ำตาล ในฤดูร้อนราวเดือนเมษายนมันจะบินกลับไปวางไข่ในทิเบต แล้วบินกลับมาเมืองไทยอีกในฤดูหนาวราวเดือน

พฤศจิกายน ช่วงเวลานั้นสีดำที่หัวก็จะเปลี่ยนเป็นสีขาวอีก อาหารของนกนางนวลสวนมากเป็นปลา มันมีเทคโนโลยีเปิด ขนมีน้ำมันมากคล้ายขนเป็ด ลอยน้ำและว่ายน้ำได้ มักหากินตามริมฝั่งทะเลปนฝูง ๆ แถบแม่น้ำเจ้าพระยาก็มี มันจะบินโฉบไปโฉบมาจับปลาเล็กปลาน้อยเป็นอาหาร

(จากเรื่อง สัตว์สวยปางาม ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ของกระทรวงศึกษาธิการ)

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านเรื่อง นกนางนวล แล้วเขียนอธิบายจากเรื่องที่อ่าน



แบบทดสอบย่อยท้ายแผน
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยกาเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบ จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน)

1. การอ่านจับใจความสำคัญคืออะไร
 - ก. การอ่านอย่างรวดเร็ว
 - ข. การอ่านเพื่อความบันเทิง
 - ค. การอ่านเพื่อจดจำคำศัพท์
 - ง. การอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง
2. ข้อใดไม่ใช่หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
 - ก. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
 - ข. ขณะอ่านควรตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน
 - ค. อ่านช้าอย่างรวดเร็วจนให้ได้สาระสำคัญ
 - ง. จดบันทึกข้อความหรือสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
3. ขั้นตอนแรกที่เราควรทำในการอ่านจับใจความคืออะไร
 - ก. ตั้งคำถาม
 - ข. จดจำคำสำคัญ
 - ค. อ่านในใจอย่างละเอียด
 - ง. อ่านข้ามส่วนที่ไม่เข้าใจ
4. ข้อใดถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความ
 - ก. อ่านข้ามส่วนที่ไม่เข้าใจ
 - ข. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
 - ค. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ
 - ง. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
5. วิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการอ่านจับใจความสำคัญคือข้อใด
 - ก. อ่านข้ามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ
 - ข. อ่านเฉพาะส่วนต้นของย่อหน้า
 - ค. อ่านเฉพาะบทสรุปของเรื่อง
 - ง. ตั้งคำถาม เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน

6. การเขียนเพื่อการสื่อสารหมายถึงอะไร

- ก. การเขียนเพื่อความบันเทิง
- ข. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องราวส่วนตัว
- ค. การเขียนเพื่อสร้างความสวยงามของภาษา
- ง. การเขียนเพื่อสื่อสารความคิดไปยังผู้รับสาร

7. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ความสำคัญของการเขียน

- ก. เป็นการสื่อสาร
- ข. แสดงภูมิปัญญาของมนุษย์
- ค. เป็นเครื่องมือในการสร้างความเจริญ
- ง. เป็นการแสดงความมีชื่อเสียงของผู้เขียน

8. การเขียนในลักษณะใดที่มุ่งเน้นให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนาของผู้เขียน

- ก. การเขียนที่ตรงประเด็น
- ข. การเขียนแบบยาวและละเอียด
- ค. การเขียนด้วยภาษาเฉพาะกลุ่ม
- ง. การเขียนที่เน้นความสวยงามของลายมือ

9. หลักการเขียนที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

- ก. ใช้ถ้อยคำสั้นๆ แต่เข้าใจยาก
- ข. เขียนตัวหนังสือที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึก
- ค. เขียนตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย เป็นระเบียบ
- ง. เลือกใช้ถ้อยคำที่หลากหลายโดยไม่คำนึงถึงความหมาย

10. การเขียนแบบใดที่เน้นการโน้มน้าวหรือจูงใจ

- ก. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง
- ข. การเขียนเพื่อโฆษณา
- ค. การเขียนเพื่ออธิบาย
- ง. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น



กระดาศคำตอบแบบทดสอบย่อยท้ายแผน
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยกาเครื่องหมายกากบาท (x)
ลงในกระดาศคำตอบ

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

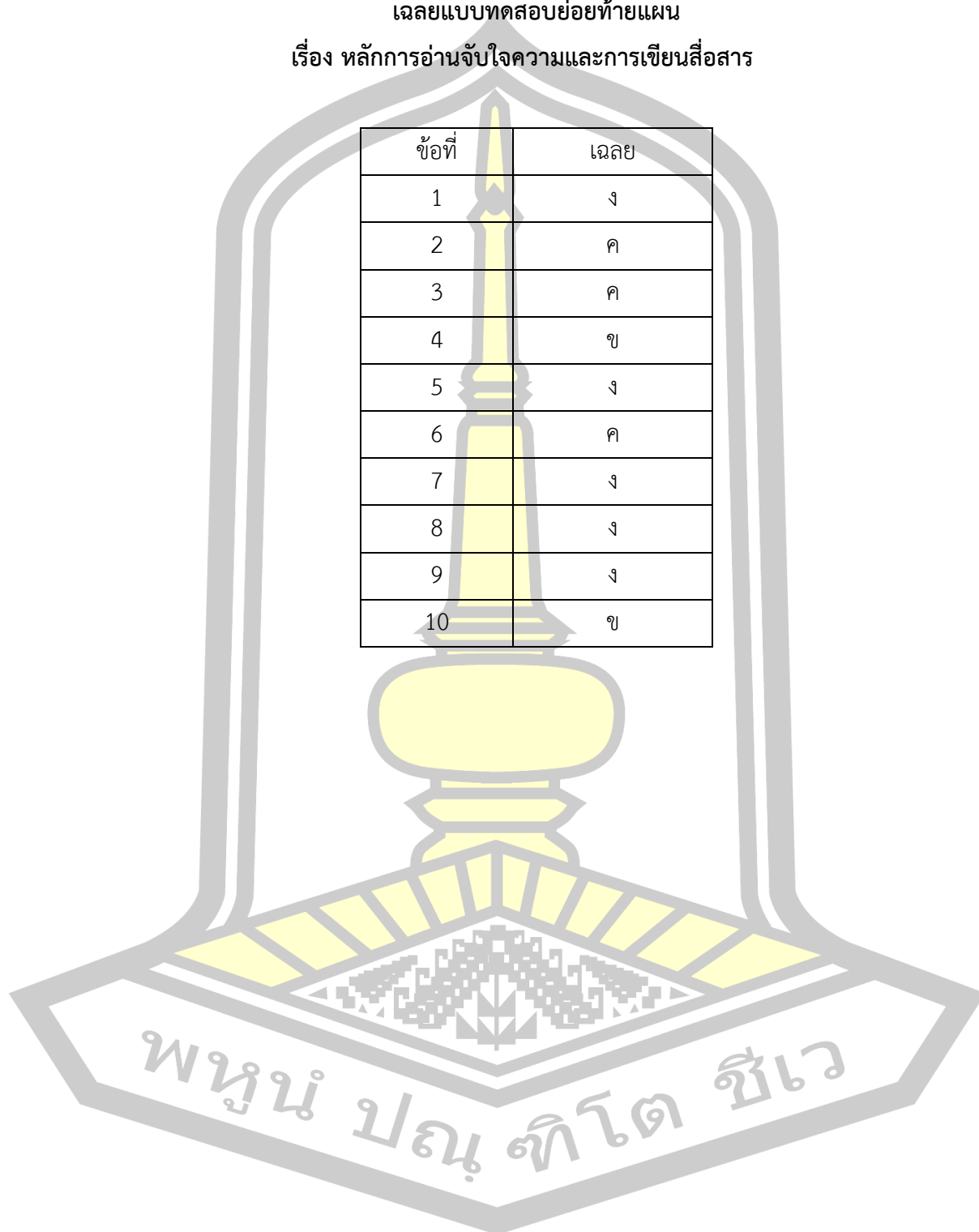
ข้อที่	ก	ข	ค	ง	คะแนน
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

รวมคะแนน

พูน ปณ จิโต ชีเว

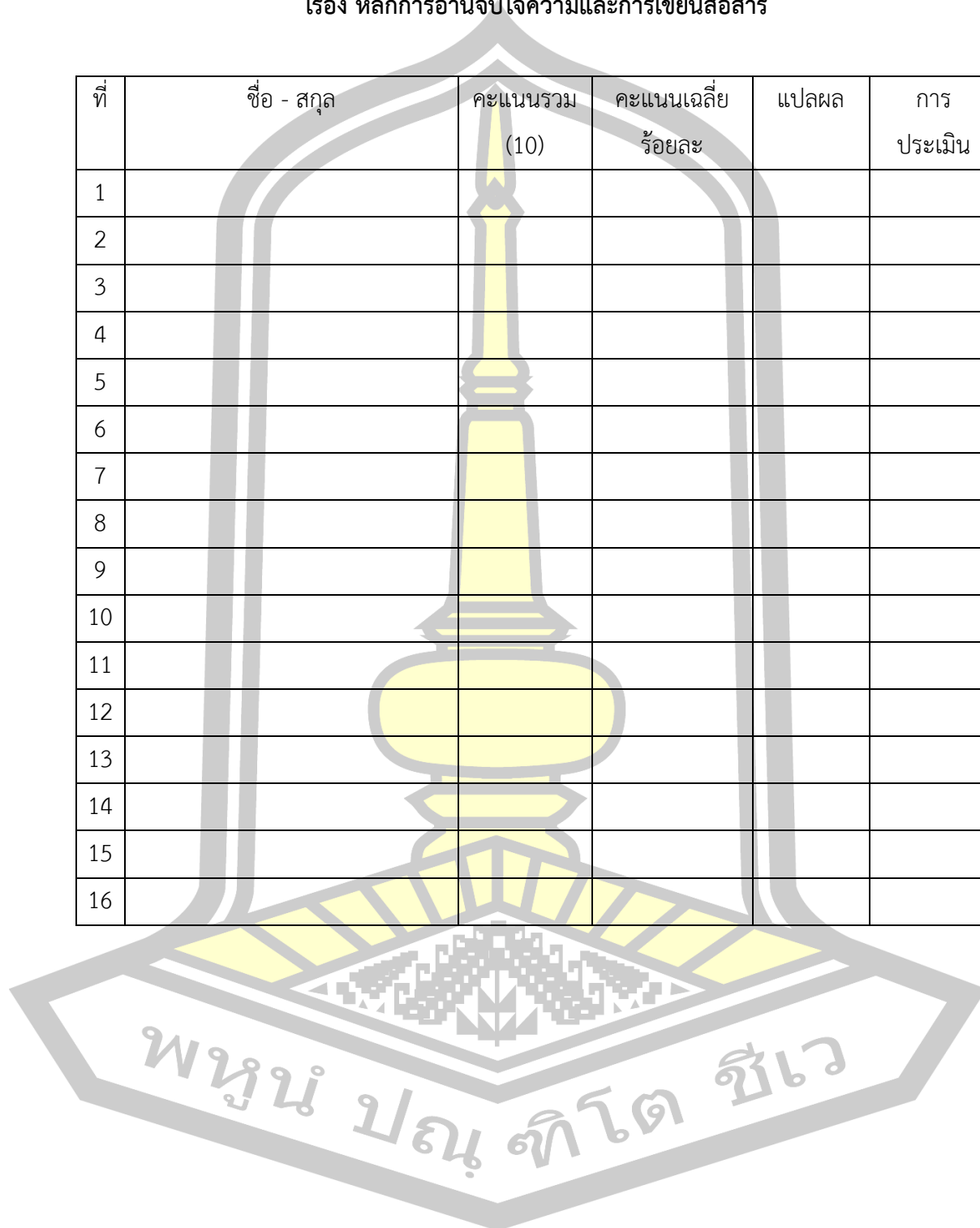
เฉลยแบบทดสอบย่อยท้ายแผน
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

ข้อที่	เฉลย
1	ง
2	ค
3	ค
4	ข
5	ง
6	ค
7	ง
8	ง
9	ง
10	ข



แบบบันทึกคะแนนจากแบบทดสอบย่อยท้ายแผน
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนรวม (10)	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	แปลผล	การ ประเมิน
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					



เกณฑ์การพิจารณาระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	แปลผล	การประเมิน
9 - 10	90 - 100	ดีมาก	ผ่าน
8	75 - 89	ดี	ผ่าน
5 - 7	50 - 74	ปานกลาง	ไม่ผ่าน
3 - 4	30 - 49	พอใช้	ไม่ผ่าน
ต่ำกว่า 2	0 - 29	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป ถือผ่านเกณฑ์

สรุปผลการบันทึกคะแนน

นักเรียนทั้งหมด คน

ผ่านเกณฑ์ คน

ไม่ผ่านเกณฑ์ คน

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาวศุภลักษณ์ สุขมงคลกุล)

..... / /

พูน ปรณ จิตต์ ชื่น

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

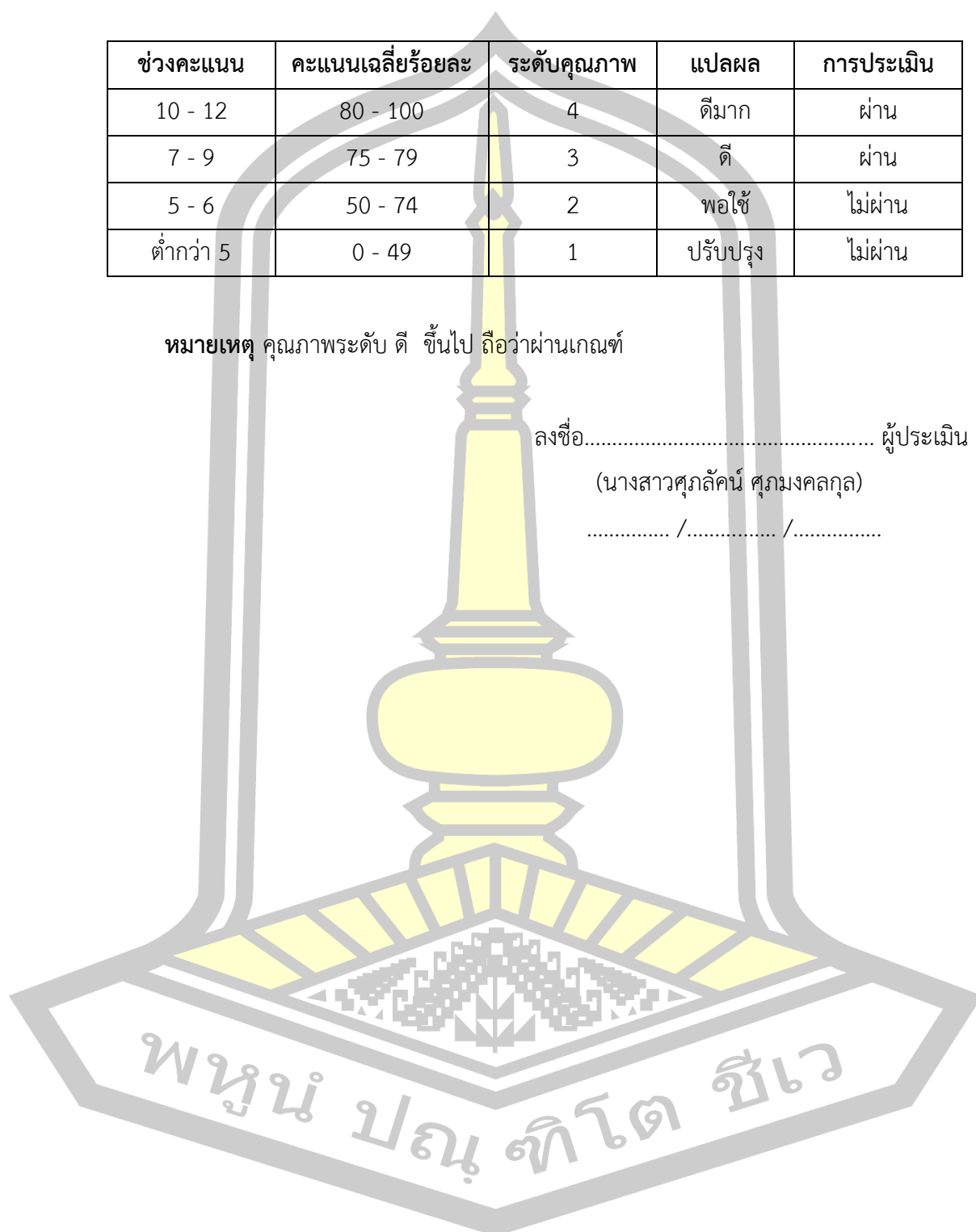
ช่วงคะแนน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับคุณภาพ	แปลผล	การประเมิน
10 - 12	80 - 100	4	ดีมาก	ผ่าน
7 - 9	75 - 79	3	ดี	ผ่าน
5 - 6	50 - 74	2	พอใช้	ไม่ผ่าน
ต่ำกว่า 5	0 - 49	1	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ คุณภาพระดับ ดี ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล)

..... / /



เกณฑ์การประเมินใบงานที่ 1 เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
1. การ วิเคราะห์ เรื่องที่อ่าน	วิเคราะห์เรื่องที่ อ่านได้ แยกแยะ องค์ประกอบของ เรื่องที่อ่านได้ถูก ต้อง วิเคราะห์ตรง ประเด็น	วิเคราะห์เรื่อง ที่อ่านได้แยกแยะ องค์ประกอบของ เรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์ตรง ประเด็น	วิเคราะห์เรื่องที่ อ่านได้แยกแยะ องค์ประกอบ ของเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์ เรื่องได้ บางส่วน	วิเคราะห์เรื่อง ที่อ่านได้แยกแยะ องค์ประกอบของ เรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์เรื่อง ไม่ถูกต้อง
2. การแสดง ความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน	แสดงความรู้ และความคิดเห็น สัมพันธ์กับเรื่อง แสดงเหตุผลและ ยกตัวอย่างชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะกับเรื่อง	แสดงความรู้ และความคิดเห็น สัมพันธ์กับเรื่อง แสดงเหตุผลใช้ ภาษาถูกต้อง เหมาะกับเรื่อง	แสดงความรู้และ ความคิดเห็น สัมพันธ์กับเรื่อง และยกตัวอย่างได้	แสดงความรู้และ ความคิดเห็น สัมพันธ์กับเรื่อง แสดงเหตุผลและ ยกตัวอย่างได้บ้าง เล็กน้อย
3. การนำข้อ คิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	เขียนข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ อย่างถูกต้องและ ใช้ได้จริง	เขียนข้อคิดไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ได้และใช้ได้จริง	เขียนข้อคิดไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ได้บางส่วน	เขียนข้อคิดไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ได้น้อย

พูน ปณ จิต ชีวะ

แบบประเมินใบงานที่ 2 เรื่อง การเขียนสื่อสาร

คำชี้แจง : ให้เขียนเครื่องหมาย / ตรงกับความสามารถด้านการเขียนสื่อสารของนักเรียน

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน												รวม	แปลผล
		เขียนอธิบาย				เขียนสรุปความ				ความสัมพันธ์ของเนื้อหา					
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	12	
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															

พูน ปณ ทัโต ชีเว

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

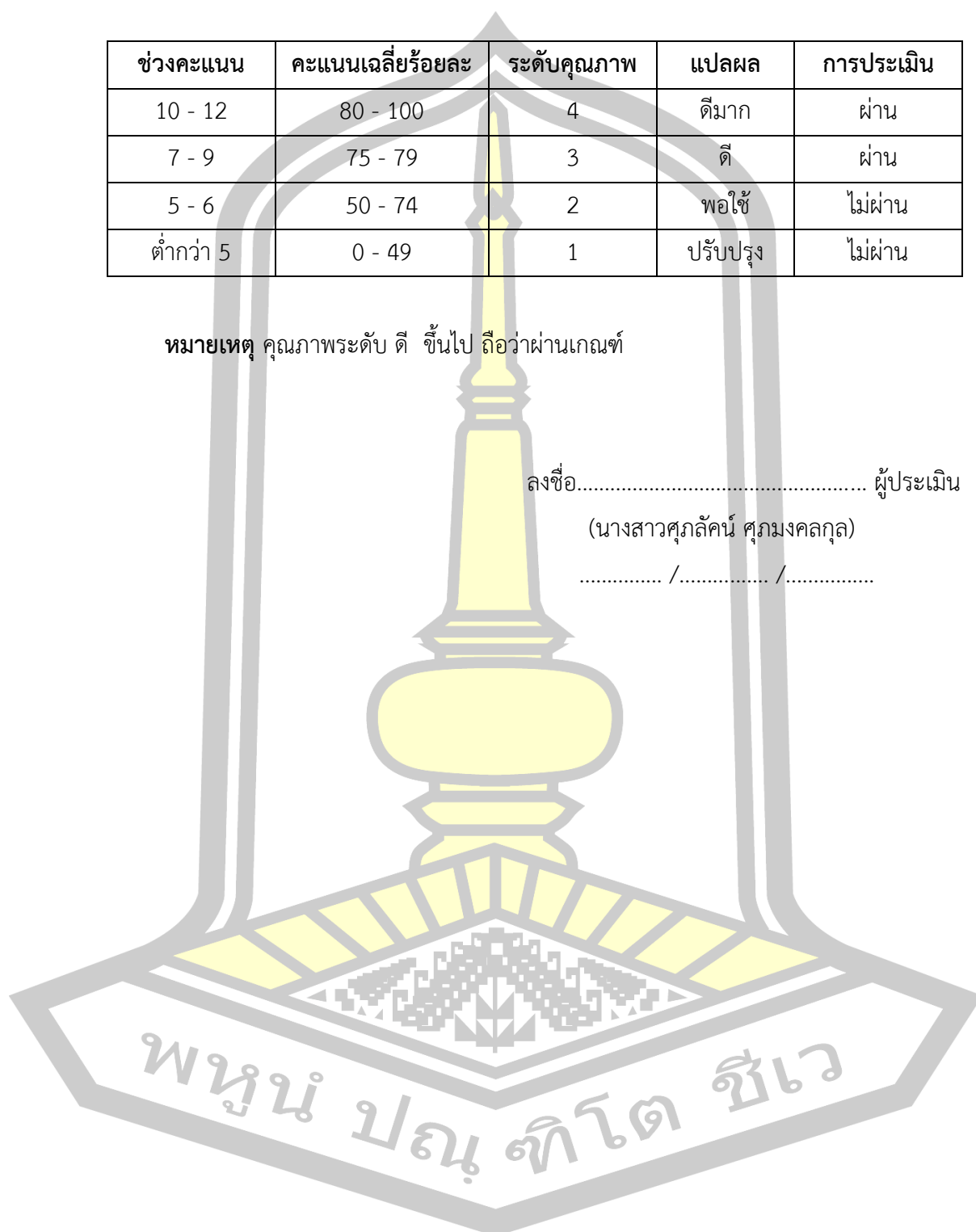
ช่วงคะแนน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับคุณภาพ	แปลผล	การประเมิน
10 - 12	80 - 100	4	ดีมาก	ผ่าน
7 - 9	75 - 79	3	ดี	ผ่าน
5 - 6	50 - 74	2	พอใช้	ไม่ผ่าน
ต่ำกว่า 5	0 - 49	1	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ คุณภาพระดับ ดี ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล)

..... / /



เกณฑ์การประเมินใบงานที่ 2 เรื่อง การเขียนสื่อสาร

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4	3	2	1
2. เขียนอธิบาย	อธิบายได้ตรงประเด็น ชัดเจน มีลำดับความคิด ใช้ภาษาถูกต้องเข้าใจง่าย	อธิบายได้พอเข้าใจ แต่ยังลำดับเนื้อหาไม่ดี หรือยังมีบางส่วนคลาดเคลื่อน	อธิบายไม่ตรงจุด ลำดับความคิดไม่ชัดเจน ใช้ภาษาที่คลุมเครือ มีข้อผิดพลาดเยอะ	อธิบายไม่ชัดเจน ขาดรายละเอียด ใช้ภาษาผิด สื่อสารไม่ได้
3. เขียนสรุปความ	เขียนใจความ ของเรื่อง ได้ครบถ้วน ครอบคลุมต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้น จนถึงจบ	เขียนใจความ ของเรื่อง ได้ครบถ้วน ครอบคลุมต่อเนื่อง	เขียนใจความ ของเรื่องได้ บางส่วน เนื้อหาไม่ต่อเนื่อง	เขียนใจความ ของเรื่องไม่ได้ เนื้อหาไม่ต่อเนื่อง
3. ความสัมพันธ์ของเนื้อหา	เนื้อหาสอดคล้องกันดี มีการเชื่อมโยงประเด็นอย่างเหมาะสม	เนื้อหาเชื่อมโยงกัน มีความต่อเนื่องระหว่างประเด็น	มีการเชื่อมโยง บางส่วน แต่ยัง ไม่ชัดเจน	เชื่อมโยงเนื้อหาได้น้อย ขาดความต่อเนื่อง

พูน ปณ จิต ชีเว

แบบประเมินสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง :ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลง
ในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	มีวินัย			ใฝ่เรียนรู้			มุ่งมั่นในการทำงาน			มีมารยาทในการเขียน			รวม	สรุปผล การประเมิน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	15	
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															

บันทึกเพิ่มเติม

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

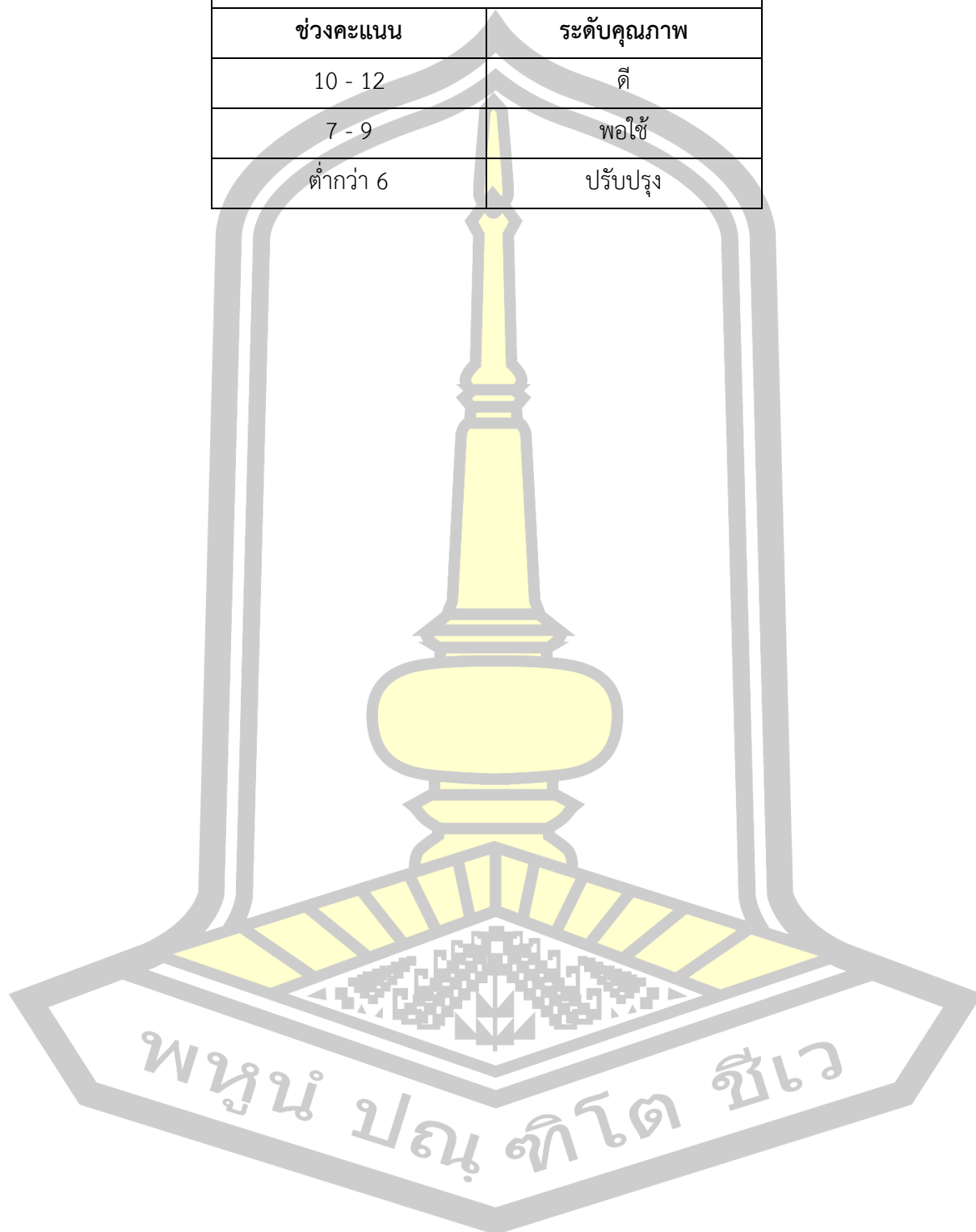
(นางสาวศุภลักษณ์ สุขมงคลกุล)

..... /..... /.....

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	ปานกลาง (2)	พอใช้ (1)
1. มีวินัย	ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน ไม่เดินไปมา ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น	ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน เดินไปมา หรือส่งเสียงรบกวนผู้อื่นเป็นบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน เดินไปมา หรือส่งเสียงรบกวนผู้อื่นบ่อยครั้ง
2. ใฝ่เรียนรู้	ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมตลอดชั่วโมง	ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมแต่เล่นบ้างบางครั้ง	ไม่ตั้งใจ ไม่เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรม
3. มุ่งมั่นในการทำงาน	ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนให้งานสำเร็จตามเป้าหมายแต่เล่นบ้างบางครั้ง	ไม่มีความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
4. มีมารยาทในการเขียน	มีสมาธิในการเขียน ตั้งใจเขียน ผลงานสะอาด	มีสมาธิในการเขียน ตั้งใจเขียน แต่เล่นบ้างเป็นบางครั้ง ผลงานมีรอยลบบางแห่ง	ไม่มีสมาธิในการเขียน ไม่ตั้งใจเขียน ผลงานมีรอยลบมาก

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12	ดี
7 - 9	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง



แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับ คะแนน		
		3	2	1
1. มีวินัย	1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัวและโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันมีความรับผิดชอบ			
2. ใฝ่เรียนรู้	2.1 ตั้งใจเรียน			
	2.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	2.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ			
	2.4 ศึกษาค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
3. มุ่งมั่นในการทำงาน	3.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	3.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล)

..... / /

เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
มีวินัย	มีการตรวจสอบแก้ไข การกระทำที่ไม่ถูกต้อง ทุกครั้งทำใบงานได้ สะอาดเรียบร้อย ถูก ต้อง และทันเวลา	มีการตรวจสอบแก้ไข การกระทำที่ไม่ถูกต้อง ทุกครั้งทำใบงานได้ สะอาดเรียบร้อยถูก ต้อง แต่ไม่ทันเวลา	มีการตรวจสอบแก้ไข การกระทำที่ไม่ถูกต้อง ทุกครั้งทำใบงานได้ไม่ สะอาดเรียบร้อย และ ไม่ทันเวลา
ใฝ่เรียนรู้	กล้าซักถาม กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น และโต้แย้งในสิ่งที่ไม่ ถูกต้องตลอดเวลา	กล้าซักถาม กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น และโต้แย้งในสิ่งที่ไม่ ถูกต้องเกือบทุกครั้ง	กล้าซักถาม กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น และโต้แย้งในสิ่งที่ไม่ ถูกต้องในบางครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบใน การทำงานให้แล้วเสร็จ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติ หน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย สม่าเสมอ	ตั้งใจและรับผิดชอบใน การทำงานให้แล้วเสร็จ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติ หน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย เกือบทุก ครั้ง	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ เอาใจใส่ต่อการ ปฏิบัติ หน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย บางครั้ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ลงคะแนนโดยการขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสามารถ ในการสื่อสาร			ความสามารถ ในการคิด			ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต			รวม
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	9
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาวศุภลักษณ์ สุขมงคลกุล)

..... /..... /.....

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ ขั้นต่ำ (1)
1. พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง หรือดูตามที่ กำหนดได้	พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง หรือดูตามที่ กำหนดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และ มั่นใจ	พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง หรือดูตามที่ กำหนดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน	พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง หรือดูตามที่ กำหนดได้ไม่ชัดเจน
2. เขียนถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ จากสารที่ อ่าน ฟังหรือ ดูตามที่กำหนดได้	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ จากสารที่ อ่าน ฟังหรือดูตามที่ กำหนดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน มีข้อบกพร่อง ในการใช้ภาษาวรรค ตอนและการเขียนคำไม่ เกิน 2 แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟังหรือดูตามที่ กำหนดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน มีข้อบกพร่อง ในการใช้ภาษา วรรค ตอน และการเขียนคำ ผิดตั้งแต่ 3 แห่ง แต่ไม่ เกิน 5 แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟังหรือดูตามที่ กำหนดได้ และมีข้อ บกพร่องในการใช้ ภาษา วรรคตอน และ การเขียนคำตั้งแต่ 6 แห่งขึ้นไป

พหุ ประถมศึกษา

สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

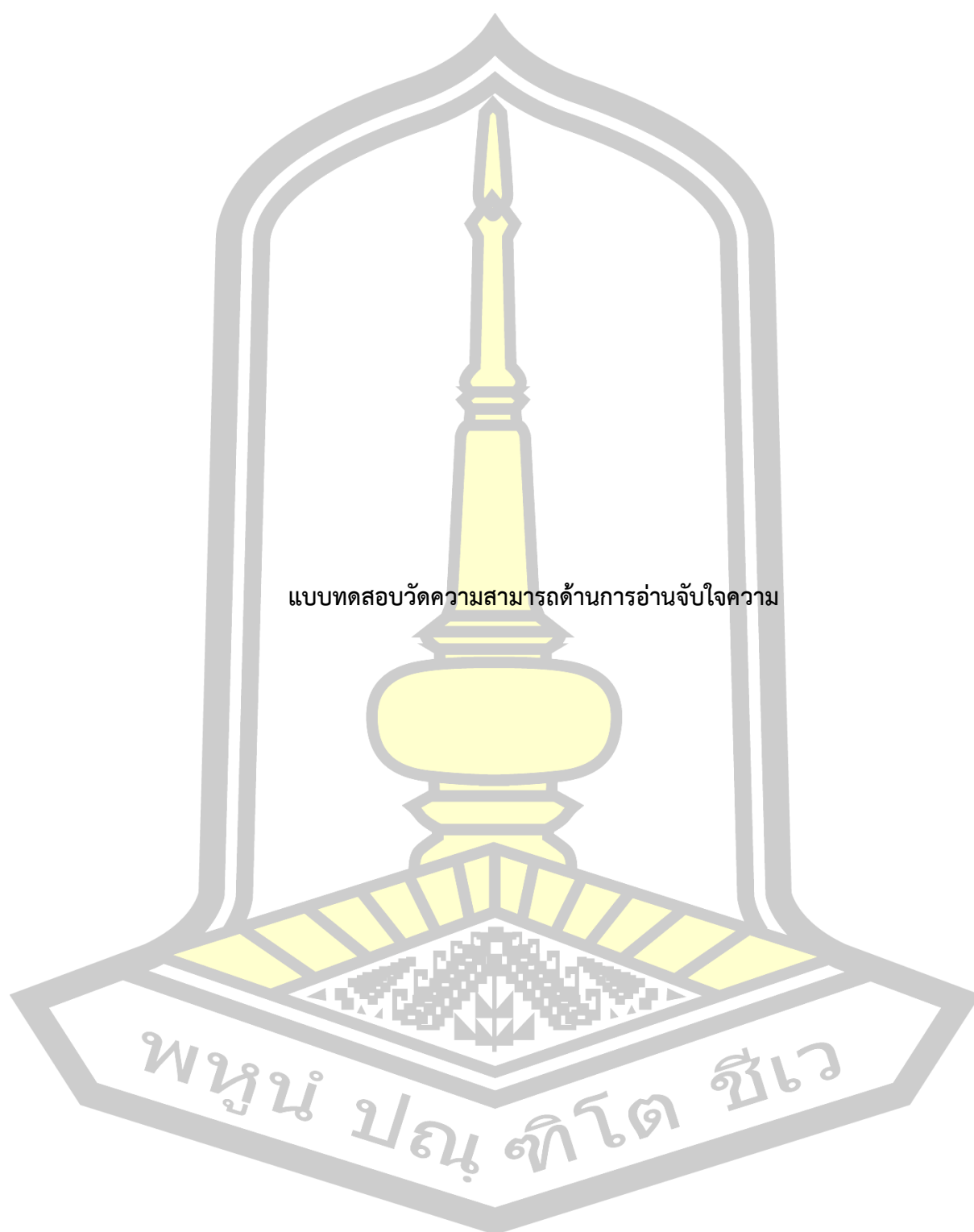
พฤติกรรมบ่งชี้	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ ขั้นต่ำ (1)
1. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ กับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ กับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 60-79 ของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ กับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 40-59 ของจำนวนครั้งที่ปฏิบัติ
2. คิดสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อวางแผนประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวกับตนเองหรือสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกันได้

พหุ ประถมศึกษา

สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

พฤติกรรมบ่งชี้	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดีเยี่ยม (3)	ดี (2)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ ขั้นต่ำ (1)
1. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่ หลากหลาย มาสร้าง ชิ้นงาน/สิ่งของ/ เครื่องใช้ และสามารถ นำมา แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม	ชิ้นงาน/สิ่งของ/เครื่องใช้ที่สร้างสะท้อนถึง การนำหลักการความรู้ ทักษะกระบวนการที่ หลากหลายสามารถ นำมาใช้แก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิตประจำ วันได้เหมาะสม	ชิ้นงาน/สิ่งของ/ เครื่องใช้ ที่สร้าง สะท้อนถึงการนำ หลักการความรู้ ทักษะ กระบวนการที่หลากหลายสามารถนำมาใช้ แก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิตประจำวันได้ เหมาะสม	ชิ้นงาน/สิ่งของ/ เครื่องใช้ที่สร้างนำมา ใช้แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน ได้แต่ไม่ สะท้อนถึงการ นำกระบวนการความรู้ ที่หลากหลายมาใช้
2. มีทักษะในการ แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสารจากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ และได้ ข้อมูลอ้างอิงจากแหล่ง เรียนรู้มากกว่า 3 รายการภายในเวลาที่ กำหนด	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสารจากแหล่ง เรียนรู้ ต่าง ๆ และได้ ข้อมูล อ้างอิงจากแหล่ง เรียนรู้ มากกว่า 2 รายการ ภายในเวลาที่ กำหนด	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสารจากแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ และได้ ข้อมูลอ้างอิงจากแหล่ง อ้างอิงมากกว่า 1 ราย การ ภายในเวลาที่ กำหนด

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง



แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที
2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยแต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องของกระดาษคำตอบให้ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการ

1. ข้อใดไม่ใช่หลักการอ่านจับใจความ
 - ก. อ่านออกเสียงผ่าน ๆ โดยอ่านให้รวดเร็ว
 - ข. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง
 - ค. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจและจับใจความสำคัญ
 - ง. เมื่ออ่านสามารถตั้งคำถามได้ว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
2. การอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร
 - ก. อ่านให้รวดเร็วอย่างสม่ำเสมอ
 - ข. แยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
 - ค. แยกประเด็นของเรื่องว่าส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ
 - ง. แยกใจความสำคัญจากส่วนขยายใจความสำคัญ
3. บุคคลใดไม่มีพื้นฐานในการอ่านจับใจความ
 - ก. ปอเป็นแฟนพันธุ์แท้เกี่ยวกับนิทานเพราะชอบอ่านนิทานทุกประเภท
 - ข. ปูไม่ชอบอ่านวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องขุนช้างขุนแผนจึงไม่ค่อยเข้าใจ
 - ค. ก่อนอ่านหนังสือทุกครั้งแป้งจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในหนังสือ
 - ง. ป้องอ่านเรื่องลูกขาวนาได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจเพราะเคยช่วยคุณยายทำนามาก่อน
4. ข้อใดถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความ
 - ก. อ่านซ้ำตอนที่ไม่มีเข้าใจ
 - ข. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
 - ค. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
 - ง. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 5 - 8

ลาตัวหนึ่งบรรทุกเกลือเต็มหลังมาจากริมทะเล ระหว่างทางกลับบ้านต้องข้ามลำธาร บังเอิญลากลื่นจนล้มลง เกลือกก็ละลายไปกับน้ำเสียมาก เมื่อเดินทางต่อไปมันจึงรู้ว่าเบาหลังและสบายดี ครั้งต่อไปเมื่อเจ้านายไปซื้อเกลือที่ริมทะเลอีก ลากก็แก้งลิ้นในลำธารอีกเพื่อจะได้ไม่ต้องแบกเกลือหนัก ๆ กลับบ้าน เจ้านายของลารู้ทันอุบาย จึงได้พาลาไปซื้อฟองน้ำและบรรทุกใส่หลังลา แม้จะรู้สึว่าไม่หนักมาก แต่ลากก็ยังแก้งลิ้นในลำธารเช่นเดิมอีก คราวนี้น้ำจึงซึมเข้าไปเต็มเนื้อฟองน้ำ จนชุ่มโชก ลาก็ต้องบรรทุกของที่มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นกว่าเดิมอีกหลายเท่าตัว

จาก หนังสือนิทานอีสปร้อยเรื่อง

5. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเมื่อลากลื่นล้มในลำธารครั้งแรก

- ก. ลาเจ็บขา
- ข. ลาทำของตก
- ค. เกลือบนหลังละลายไปกับน้ำ
- ง. ฟองน้ำบนหลังลาหลุดออกไป

6. เหตุใดลาก็แก้งลิ้นในลำธารครั้งต่อไป

- ก. ต้องการอาบน้ำ
- ข. ลาแผลงใจจริง ๆ
- ค. ลาต้องการหนีเจ้านาย
- ง. ต้องการให้ของที่แบกเบาลง

7. เจ้านายจัดการกับลาอย่างไร

- ก. ใส่ฟองน้ำให้ลาแบก
- ข. ให้แบกเกลือมากกว่าเดิม
- ค. เอาเกลือปนกับหินให้ลาแบก
- ง. ใส่ฟองน้ำเปียกชุ่มให้ลาแบก

8. นิทานเรื่องนี้สอนว่าอย่างไร

- ก. หนักเอาเบาได้
- ข. หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน
- ค. ต้องซื้อตรงต่อหน้าที่
- ง. รู้จักเอาตัวรอดเป็นยอดดี

อ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 9 - 10

หมีสีน้ำตาลหิวโซตัวหนึ่งกำลังหาอาหารในป่า ก็เลื้อยไปเห็นหมีดำตัวหนึ่งคาบรังผึ้งที่มีน้ำผึ้งหวานฉ่ำอยู่เต็มปาก หมีสีน้ำตาลจึงกล่าวชื่นชมว่า เจ้าหมีสีดำเอ๋ย ทำไมเจ้าถึงได้ดังงามอย่างนี้ ขนอ่อนนุ่มราวปุยเมฆ ปากของเจ้าก็ดูงดงาม แล้วฟันของเจ้าจะคมวาวสวยงามสักปานใด หมีสีดำได้ยินคำชื่นชม จึงหัวเราะด้วยความยินดี ทันใดนั้นรังผึ้งก็ตกลงมา หมีสีน้ำตาลก็ได้รังผึ้งไป

จาก นิทานอีสปร้อยเรื่อง

9. นักเรียนคิดว่าหมีสีน้ำตาล มีนิสัยอย่างไร

- ก. มีน้ำใจ
- ข. เจ้าเล่ห์
- ค. ข่างคิด
- ง. พุดสุภาพ

10. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับแรก

- ก. หมีสีน้ำตาลหิวโซ
- ข. หมีสีน้ำตาลได้รังผึ้งไป
- ค. หมีสีน้ำตาลหาอาหารในป่า
- ง. หมีสีน้ำตาลได้อาหารไปกิน

พณ ปลูกพืช ชีว

อ่านวรรณคดีต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 11 - 13

เมื่อนางจันทรีเทวีถูกขับไล่ออกจากเมือง ได้มาอาศัยอยู่กับตายายพร้อมหอยสังข์เวลาผ่านไป 5 ปี ถึงเวลาที่พระสังข์จะต้องออกจากหอย เทวดาจึงแปลงกายเป็นไก่ป๋ามาคุยเชี่ยและจิกกินข้าวที่มารดาตากไว้ ด้วยความกตัญญู พระสังข์จึงออกจากหอยสังข์ช่วยแม่ไล่ตีไก่ป๋ามา พอนางจันทรีเทวีกลับมาเห็นพระสังข์จึงรีบกลับเข้าไปในหอยสังข์ตามเดิมด้วยความตกใจ นางจันทรีเทวีจึงแกล้งออกไปในป่าเหมือนทุกวัน แล้วมาแอบดู ก็เห็นพระสังข์ออกมาจากหอยสังข์เมื่อเห็นดังนั้นนางจึงเอาไว้ทูปหอยสังข์จนแตก

จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

11. เหตุการณ์ใดทำให้พระสังข์ออกมาจากหอยสังข์ครั้งแรก
 - ก. เทวดาบันดาล
 - ข. นางจันทรีเทวีร้องไห้
 - ค. หอยสังข์แตกโดยไม่ได้ตั้งใจ
 - ง. ไก่ป๋ามาจิกกินข้าวของมารดา
12. พระสังข์ออกมาจากหอยสังข์ด้วยเหตุผลใด
 - ก. อยากออกมาวิ่งเล่น
 - ข. ออกมาเพราะหิวข้าว
 - ค. ออกมาเล่นกับไก่ป๋ามา
 - ง. สงสารมารดา และมีความกตัญญู
13. นางจันทรีเทวีทำอะไรหลังพบว่าพระสังข์ออกมาจากหอยสังข์
 - ก. ทูปหอยสังข์จนแตก
 - ข. ขับไล่พระสังข์ออกจากบ้าน
 - ค. ซ่อนหอยสังข์ไว้ในที่ปลอดภัย
 - ง. สั่งให้พระสังข์ไม่กลับเข้าไปในหอย

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

14. จากคำประพันธ์ต่อไปนี้ สะท้อนให้เห็นคุณธรรมข้อใด

"หุงข้าวหาปลาไว้ทำแม่ ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
ช่วยขับไล่ป่าประสาจน สาละवल่นพลางไม่ห่างดู"

จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลำนภา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- ก. ความมีน้ำใจ
- ข. ความอดทน
- ค. ความกตัญญู
- ง. ความซื่อสัตย์

อ่านข่าวต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 15 – 17

"แม่คะนึ่ง" โผล่ยอดภูกระดึง พร้อมรอนักท่องเที่ยวขึ้นมาสัมผัสอากาศหนาวแล้ว 23 ธันวาคม เตรียมเปิดให้นักท่องเที่ยวขึ้นพิชิต "ภูกระดึง" วันแรก หลังปิดทำการมานานครบ 9 วัน ขณะที่ "แม่คะนึ่ง" โผล่รอนักท่องเที่ยวขึ้นมาสัมผัสอากาศหนาวแล้ว

เมื่อเวลา 06.30 น. วันที่ 22 ธันวาคม 2567 จากสภาพอากาศของจังหวัดเลยในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมา ทำให้ทุกพื้นที่อุณหภูมิลดลง 1-2 องศาฯ อากาศหนาวเย็น มีหมอกในบางพื้นที่ โดยเฉพาะที่อุทยานแห่งชาติภูกระดึง ที่ปิดทำการมานานครบ 9 วันแล้ว จากที่มีช้างป่าทำร้ายนักท่องเที่ยวจนเสียชีวิต และจะเปิดให้นักท่องเที่ยวขึ้นพิชิตภูกระดึงในวันที่ 23 ธันวาคม 2567 โดยพบว่าที่บริเวณสระอโนดาตมีแม่คะนึ่งเกิดขึ้น อุณหภูมิ 8.5 องศาฯ

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/2832311>

15. สาเหตุที่อุทยานแห่งชาติภูกระดึงปิดทำการก่อนหน้านี้คืออะไร

- ก. ป้องกันไฟป่า
- ข. สภาพอากาศเลวร้าย
- ค. ช่อมแซมพื้นที่ท่องเที่ยว
- ง. มีช้างป่าทำร้ายนักท่องเที่ยว

16. สภาพอากาศในจังหวัดเลยในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมามีลักษณะอย่างไร

- ก. ฝนตกหนัก
- ข. ร้อนและแห้งแล้ง
- ค. หมอกหนาและลมแรง
- ง. อากาศหนาวเย็นและมีหมอกในบางพื้นที่

17. ข้อใดสรุปความสำคัญได้ถูกต้อง

- ก. "แม่คะนิง" โผล่ยอดภูกระดึง
- ข. ช้างป่าทำร้ายนักท่องเที่ยวจนเสียชีวิต
- ค. เปิดให้นักท่องเที่ยวขึ้นพิชิตภูกระดึงในวันที่ 23 ธันวาคม 2567
- ง. บริเวณสระอโนดาตมีแม่คะนิงเกิดขึ้น อุณหภูมิ 8.5 องศา

อ่านข่าวต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ 18 - 19

สกัดอหิวาต์

ทหารหน่วยเฉพาะกิจ ราชมนูคุมเข้มตามแนวชายแดน อ.แม่สอด และ อ.แม่ระมาด จ.ตาก ตรวจ สอบสินค้าที่มาจากเมียนมา ผ่านช่องทางท่าข้าม ช่องทางธรรมชาติ รวมถึงขอให้ประชาชนทั้งสองฝั่งงดเดินทางเป็นเวลา 1 เดือน หลังพบผู้ป่วยอหิวาตกโรค ที่เมืองฉ่วยโก๊โก่ จังหวัดเมียวดี เพื่อเฝ้าระวังไม่ให้โรคระบาดเข้าไทย

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/2832312>

18. ใจความสำคัญของข่าวนี้อะไร

- ก. สกัดอหิวาต์ที่มาจากเมียนมา
- ข. สอบสินค้าที่มาจากเมียนมา
- ค. พบผู้ป่วยอหิวาตกโรค ที่เมืองฉ่วยโก๊โก่ จังหวัดเมียวดี
- ง. ทหารหน่วยเฉพาะกิจ ราชมนูคุมเข้มตามแนวชายแดน

19. มาตรการที่หน่วยงานในข่าวดำเนินการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคคือข้อใด

- ก. ปิดด่านชายแดนทั้งหมด
- ข. สร้างโรงพยาบาลสนาม
- ค. แจกจ่ายวัคซีนป้องกันโรค
- ง. ขอให้ประชาชนงดเดินทางระหว่างประเทศ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 20 - 21

ในการบริโภคอาหารนั้น เราทุกคนควรกินแต่พออิ่มการกินเกินความต้องการอาจทำให้เกิดโรคร้ายอันเนื่องมาจากสะสมสารอาหารที่เป็นส่วนเกินของร่างกายได้ การกินอาหารแต่พออิ่มซึ่งเพียงพอต่อความต้องการของร่างกายแล้ว นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเราเอง ส่วนที่เหลือก็ยังสามารถเอามาใช้ประโยชน์ได้

ที่มา : ทินรัตน์ จันทราภินันท์. (2552).แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เดอะบุ๊ค จำกัด.

20. ข้อความนี้เตือนใจบุคคลใดมากที่สุด

- ก. คนที่มีรายได้มาก
- ข. คนที่มีรายได้น้อย
- ค. คนที่กำลังบริโภคอาหาร
- ง. คนที่มีสารอาหารสะสมในร่างกาย

21. คำว่า “อนุเคราะห์” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. สงสาร
- ข. เมตตา
- ค. เอื้อเฟื้อ
- ง. สงเคราะห์

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 22 – 25

ชีวิตจะดีงาม มีความสุข ประเทศจะรุ่งเรืองมั่นคง และสังคมจะร่มเย็นเกษมสันต์ด้วยปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาคน ซึ่งจะ使人เป็นคนดี มีความสุข และเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ การพัฒนาคนก็คือการศึกษา

ที่มา : <https://www.watnyanaves.net/th/book-full-text/292>

22. บทความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การศึกษา
- ข. ชีวิตที่ดี
- ค. การพัฒนาคน
- ง. สังคมที่ร่มเย็น

23. จากบทความนี้สิ่งที่จะช่วยพัฒนาคนคืออะไร

- ก. สังคม
- ข. การศึกษา
- ค. ทรัพยากร
- ง. ประเทศชาติ

24. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ชีวิตดีงามและประเทศรุ่งเรืองคืออะไร

- ก. การพัฒนาคน
- ข. การมีเศรษฐกิจที่มั่นคง
- ค. การมีเทคโนโลยีล้ำสมัย
- ง. การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

25. เป้าหมายของการพัฒนาคนในบทความนี้คืออะไร

- ก. ทำให้ทุกคนรวย
- ข. เพิ่มจำนวนคนในประเทศ
- ค. สร้างเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
- ง. สร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ

อ่านบทความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 26

แคลเซียมช่วยป้องกันไม่ให้กระดูกพรุน การเพิ่มแคลเซียม ให้แก่ร่างกายจึงนับว่า เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อาหารพื้น ๆ ทั้งน้ำมัน ขนมน้ำนม น้ำยา กุ้งแห้ง กะปิ ผักใบเขียว ปลาตัวเล็กที่กินได้ทั้งตัว หรือเต้าหู้เหลือง ล้วนเป็นอาหารที่สูงด้วยแคลเซียมทั้งสิ้น

26. ข้อใดเป็นสาระสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. อาหารพื้น ๆ มีแต่แคลเซียม
- ข. แคลเซียมป้องกันโรคกระดูกพรุน
- ค. เราต้องกินอาหารพื้น ๆ เป็นประจำ
- ง. เราจำเป็นต้องเพิ่มแคลเซียมให้ร่างกาย

อ่านโฆษณาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27 – 30



ที่มา : <https://images.app.goo.gl/v8eJnA56EVacZkm96>

27. จากบทโฆษณา ข้อความใดคือจุดประสงค์สำคัญ

- ก. เพิ่มพลังงาน
- ข. เสริมเสริมร่างกาย
- ค. กระดูกและฟันแข็งแรง
- ง. ประโยชน์ของนมโคแท้ 100%

28. โฆษณานี้กล่าวถึงประเด็นใด

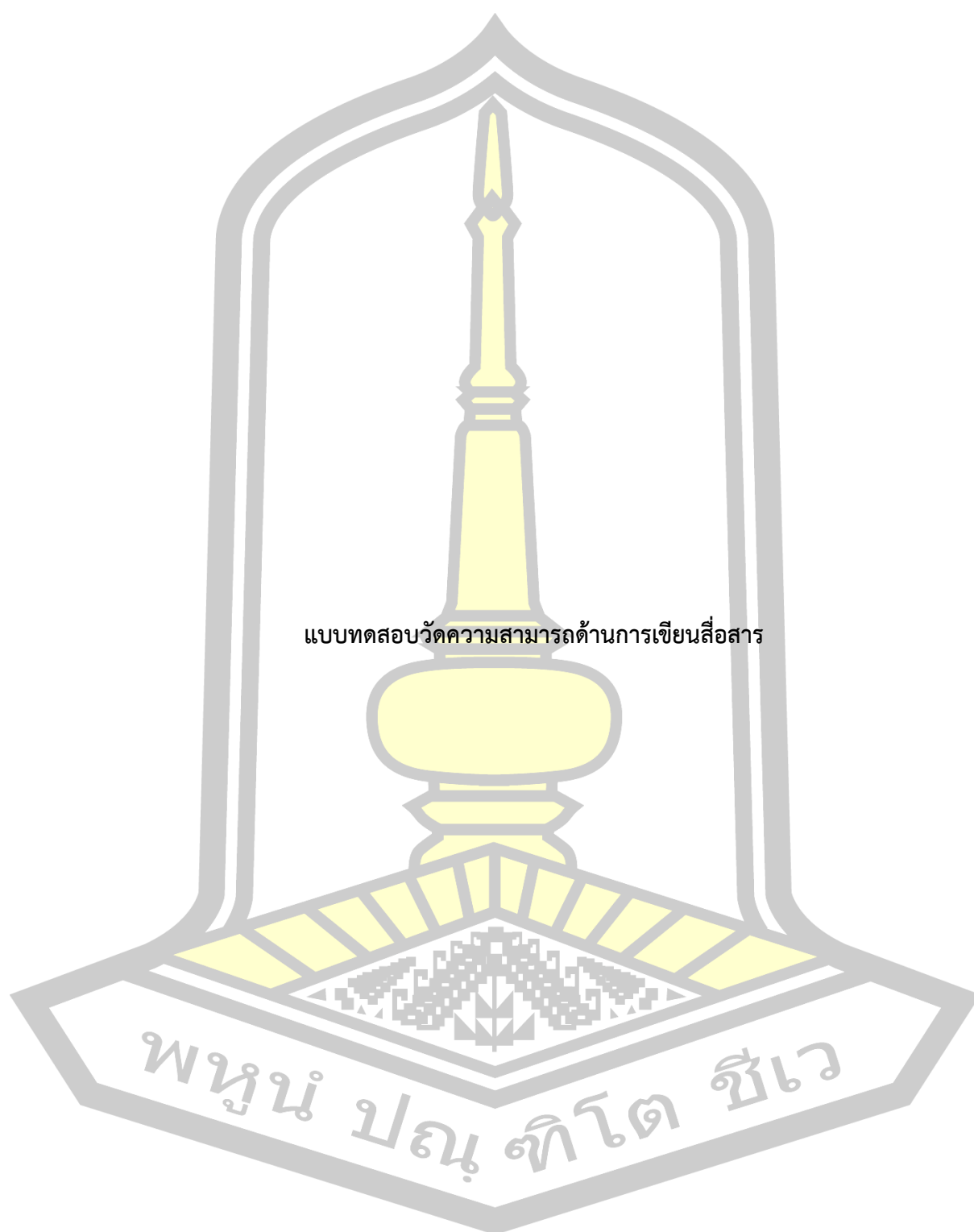
- ก. วิธีการดื่มนม
- ข. วิธีการผลิตนม
- ค. แหล่งผลิตนม
- ง. ประโยชน์ของการดื่มนม

29. ข้อใดไม่ปรากฏในโฆษณานี้

- ก. สถานที่ซื้อ
- ข. การรับรองผลิตภัณฑ์
- ค. ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์
- ง. สรรพคุณของผลิตภัณฑ์

30. โฆษณานี้มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. น่าเชื่อถือ เพราะมีจำหน่ายทั่วไป
- ข. น่าเชื่อถือ เพราะมีหน่วยงานรับรอง
- ค. ไม่น่าเชื่อถือ เพราะภาพประกอบไม่ชัดเจน
- ง. ไม่น่าเชื่อถือ เพราะกล่าวสรรพคุณเกินจริง



แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง : แบบทดสอบฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 แบบทดสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบปรนัย : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. หลักการเขียนที่ดี ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. เลือกใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับระดับผู้อ่าน
- ข. ใช้สำนวนภาษาไพเราะ ถ่ายทอดอารมณ์ได้ดี
- ค. เว้นวรรคตอนผิดที่เพื่อให้ข้อความดูน่าสนใจ
- ง. เขียนตัวหนังสือชัดเจน อ่านง่าย เป็นระเบียบ

2. ข้อใดกล่าวถึงหลักการเขียนที่ดีได้ถูกต้อง

- ก. เขียนโดยไม่ต้องคำนึงถึงวรรณยุกต์
- ข. ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับผู้อ่านและเนื้อหา
- ค. ใช้คำศัพท์ซับซ้อนเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ
- ง. เขียนโดยไม่มีการเว้นวรรคเพื่อประหยัดเนื้อที่

3. การเขียนที่มุ่งเน้นการจูงใจผู้อ่านให้ทำตามข้อเสนอแนะคือรูปแบบใด

- ก. การเขียนเพื่อโฆษณา
- ข. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง
- ค. การเขียนเพื่ออธิบาย
- ง. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ

4. ข้อใดคือตัวอย่างของการเขียนที่ดี

- ก. เขียนเนื้อหาสั้น ๆ โดยไม่มีสาระสำคัญ
- ข. ใช้คำย่อในทุกประโยคเพื่อประหยัดเวลา
- ค. ใช้คำภาษาอังกฤษมาก ๆ เพื่อให้ดูเป็นสากล
- ง. ใช้ภาษาชัดเจนและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

5. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นควรเน้นสิ่งใด

- ก. การบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ข. การเชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจในสินค้า
- ค. การบอกวิธีทำสิ่งหนึ่งอย่างละเอียด
- ง. การเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

6. ข้อใดคือวัตถุประสงค์หลักของการเขียนสรุปความรู้จากนิทาน

- ก. เพื่อให้ผู้เขียนมีความคิดสร้างสรรค์
- ข. เพื่อสร้างนิทานเรื่องใหม่ที่ดีกว่า
- ค. เพื่อเปรียบเทียบตัวละครในนิทานกับชีวิตจริง
- ง. เพื่อถ่ายทอดข้อคิดหรือคติสอนใจจากนิทานให้ผู้อ่านเข้าใจ

7. ในการเขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากนิทาน ควรเลือกใช้ภาษาลักษณะใด

- ก. ภาษาเชิงวิชาการที่มีศัพท์ยาก
- ข. ภาษาที่เรียบง่ายและตรงประเด็น
- ค. ภาษาที่ซับซ้อนและยากต่อการเข้าใจ
- ง. ภาษาเฉพาะทางที่เกี่ยวกับวรรณกรรม

8. ข้อใดคือประโยชน์ของการเขียนสรุปนิทาน

- ก. ช่วยให้ผู้เขียนจำตัวละครในนิทานได้
- ข. ทำให้ผู้เขียนสามารถเขียนนิทานได้เอง
- ค. ช่วยให้ผู้เขียนพัฒนาทักษะการจินตนาการ
- ง. ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจบทเรียนและข้อคิดจากนิทาน

9. ข้อใดแสดงถึงการเขียนข้อคิดที่ถูกต้องจากนิทาน

- ก. เราควรซื่อสัตย์และมีน้ำใจต่อผู้อื่น
- ข. นิทานเรื่องนี้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- ค. นิทานเรื่องนี้ทำให้เรารู้ว่าตัวละครมีบทบาทสำคัญ
- ง. เรื่องนี้มีการเล่าเรื่องที่ น่าสนใจและชวนติดตาม

10. หากต้องการเขียนสรุปนิทานให้กระชับและน่าสนใจ ควรทำอย่างไร

- ก. ตัดตอนเรื่องราวที่ผู้เขียนไม่สนใจ
- ข. เขียนรายละเอียดทุกเหตุการณ์ในนิทาน
- ค. เขียนเฉพาะเหตุการณ์สำคัญและสรุปข้อคิด
- ง. ใช้ภาษาที่ดูเป็นทางการเพื่อให้ดูน่าเชื่อถือ

11. วัตถุประสงค์ของการเขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีคืออะไร
 - ก. เพื่อบอกเล่าประวัติของผู้แต่งวรรณคดี
 - ข. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของวรรณคดี
 - ค. เพื่อถ่ายทอดข้อคิดหรือคติสอนใจจากวรรณคดี
 - ง. เพื่อเปรียบเทียบวรรณคดีกับเรื่องราวปัจจุบัน
12. การเขียนสรุปความรู้จากวรรณคดีควรคำนึงถึงสิ่งใด
 - ก. สำนวนภาษาที่สละสลวยของผู้เขียน
 - ข. การบรรยายตัวละครอย่างละเอียด
 - ค. การเรียบเรียงเนื้อหาที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย
 - ง. การใส่ความคิดเห็นเชิงลึกเกี่ยวกับตัวละคร
13. การสรุปข้อคิดจากวรรณคดีควรหลีกเลี่ยงสิ่งใด
 - ก. การเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
 - ข. การเขียนเนื้อหาที่กระชับ
 - ค. การระบุข้อคิดที่ตรงกับเจตนาของผู้แต่ง
 - ง. การแสดงข้อคิดที่ขัดแย้งกับเนื้อหาของเรื่อง
14. ข้อใดแสดงถึงความสำคัญของการเขียนสรุปวรรณคดี
 - ก. ช่วยสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้เขียน
 - ข. เป็นการทบทวนโครงสร้างวรรณคดี
 - ค. ช่วยให้ผู้เขียนสามารถเล่าต่อได้อย่างละเอียด
 - ง. ทำให้เข้าใจเนื้อหาวรรณคดีอย่างลึกซึ้งและเห็นข้อคิดที่เป็นประโยชน์
15. ข้อใดคือลักษณะของการเขียนสรุปที่ดี
 - ก. การใช้ภาษาเฉพาะที่เข้าใจยาก
 - ข. การเขียนเน้นอารมณ์ของผู้เขียน
 - ค. การเน้นรายละเอียดปลีกย่อยของเนื้อหา
 - ง. การเขียนด้วยภาษาที่กระชับและตรงประเด็น
16. ข้อใดเป็นหลักในการเขียนแสดงความรู้สึก
 - ก. ใช้ความรู้สึกของตนเองเป็นหลัก
 - ข. มีเหตุผลตรงประเด็น มีสาระ ใช้คำสุภาพ
 - ค. มีตัวอย่างหลาย ๆ เรื่องเพื่อใช้เป็นข้อสนับสนุน
 - ง. ใช้ภาษาได้ตามที่เรารู้สึกและต้องการแสดงความคิดเห็น

17. ข้อใดเป็นการเขียนแสดงความคิดเห็น

- ก. กระเจี๊ยบเป็นเส้นใยธรรมชาติ มีแคลเซียมและวิตามินสูง
- ข. ผู้บริโภคควรเก็บรักษาเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไว้ให้ครบถ้วน
- ค. วันนี้ 14 กุมภาพันธ์ เป็นวันวาเลนไทน์ วันที่คนทั้งโลกยกให้เป็นวันแห่งความรัก
- ง. ข้าวมันไก่ที่ร่อนนั้น ตัวข้าวต้องนุ่มนวลความมันต้องพอดี ที่สำคัญต้องมีกลิ่นหอม

18. วัตถุประสงค์ของการเขียนแสดงความคิดเห็นจากบทความคืออะไร

- ก. เพื่อสรุปเนื้อหาทั้งหมดของบทความ
- ข. เพื่อแสดงความรู้สึกส่วนตัวโดยไม่มีหลักฐาน
- ค. เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาของบทความให้คนอื่นฟัง
- ง. เพื่อแสดงความคิดเห็นพร้อมเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทความ

19. ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับเนื้อหาในบทความ การแสดงความคิดเห็นควรทำอย่างไร

- ก. ไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ
- ข. วิจารณ์บทความอย่างรุนแรง
- ค. ตอบโต้ความคิดเห็นของผู้เขียนด้วยอารมณ์
- ง. แสดงเหตุผลที่ชัดเจนและสนับสนุนด้วยหลักฐาน

20. การเขียนแสดงความคิดเห็นจากบทความควรมีลักษณะอย่างไร

- ค. ใช้คำศัพท์ยากเพื่อให้ดูมีความรู้
- ข. กระชับ ชัดเจน และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
- ค. ยาวและอธิบายอย่างละเอียดทุกแง่มุม
- ง. เน้นเพียงอารมณ์ส่วนตัวโดยไม่อ้างอิงข้อมูลในบทความ

21. วัตถุประสงค์หลักของการเขียนอธิบายจากโฆษณาคืออะไร

- ก. เพื่อดึงดูดความสนใจให้คนซื้อสินค้า
- ข. เพื่อวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของสินค้า
- ค. เพื่อเปรียบเทียบโฆษณากับสินค้าคู่แข่ง
- ง. เพื่ออธิบายความหมายและเจตนาของโฆษณาให้เข้าใจชัดเจน

22. ข้อใดคือส่วนสำคัญที่ต้องพิจารณาเมื่อเขียนอธิบายจากโฆษณา

- ก. ราคาของสินค้าหรือบริการ
- ข. สีสັນและรูปแบบของโฆษณา
- ค. จำนวนผู้ชมที่เห็นโฆษณานั้น
- ง. ข้อความที่แสดงถึงเจตนาของโฆษณา

23. การเขียนอธิบายจากโฆษณาที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
- กล่าวถึงเฉพาะเนื้อหาที่ผู้เขียนชื่นชอบ
 - บรรยายรายละเอียดทุกอย่างในโฆษณา
 - ใช้ภาษาที่ซับซ้อนเพื่อแสดงถึงความรู้
 - วิเคราะห์ข้อมูลสำคัญและผลกระทบที่โฆษณาต้องการสื่อ
24. หากโฆษณาเน้นการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม ควรเขียนอธิบายอย่างไร
- เน้นราคาของสินค้าว่าถูกหรือแพง
 - กล่าวถึงการออกแบบโฆษณาอย่างเดียว
 - ระบุว่าผลิตภัณฑ์ทำงานได้ดีกว่าสินค้าคู่แข่ง
 - อธิบายว่าผลิตภัณฑ์มีส่วนช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
25. ประโยชน์ของการเขียนอธิบายจากโฆษณาคืออะไร
- ช่วยส่งเสริมยอดขายของผลิตภัณฑ์
 - เพิ่มจำนวนผู้ติดตามสินค้าในโฆษณา
 - แสดงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนโฆษณา
 - ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนาของโฆษณาอย่างลึกซึ้ง
26. วัตถุประสงค์หลักของการเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าวคืออะไร
- นำเสนอข้อมูลข่าวสารทั้งหมดอีกครั้ง
 - สร้างเรื่องราวใหม่จากข้อมูลในข่าว
 - วิเคราะห์และตีความข่าวพร้อมแสดงมุมมองของตนเอง
 - คัดลอกข้อมูลในข่าวและนำไปใช้ในการอภิปราย
27. ข้อใดแสดงถึงการแสดงความคิดเห็นที่ดีจากข่าว
- “ข่าวนี้นำให้ฉันรู้สึกโมโหโดยไม่มีเหตุผล”
 - “ข่าวนี้น่าสนใจและแสดงให้เห็นว่าโลกเราเปลี่ยนแปลงทุกวัน”
 - “ข่าวนี้น่าสนใจและสมควรนำมาพูดถึงเลย”
 - “จากข่าวนี้นี้ เราควรพิจารณาเพิ่มกฎระเบียบเพื่อป้องกันปัญหาในอนาคต”
28. ข้อใดเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเมื่อเขียนแสดงความคิดเห็นจากข่าว
- การใช้ภาษาที่ยากและซับซ้อน
 - การอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้
 - การเขียนให้กระชับและไม่มีการอ้างอิง
 - การใส่อารมณ์และความรู้สึกส่วนตัวโดยไม่ต้องมีเหตุผล

29. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะของการแสดงความคิดเห็นจากข่าว

- ก. วิเคราะห์ข้อเท็จจริงจากข่าว
- ข. ใช้ข้อมูลในข่าวสนับสนุนข้อสรุป
- ค. เขียนความคิดเห็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับข่าว
- ง. เสนอความคิดเห็นส่วนตัวที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาข่าว

30. ข้อใดแสดงถึงการเขียนสื่อสารจากข่าวที่มีคุณภาพ

- ก. ใช้ภาษาที่ซับซ้อนและมีคำยาก
- ข. ไม่มีการจัดเรียงเนื้อหาให้เป็นระเบียบ
- ค. ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวโดยไม่อิงเนื้อหาข่าว
- ง. ข้อมูลในข่าวถูกย่อให้เข้าใจและเข้าใจตรงประเด็น



ให้นักเรียนอ่านวรรณคดี ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 2

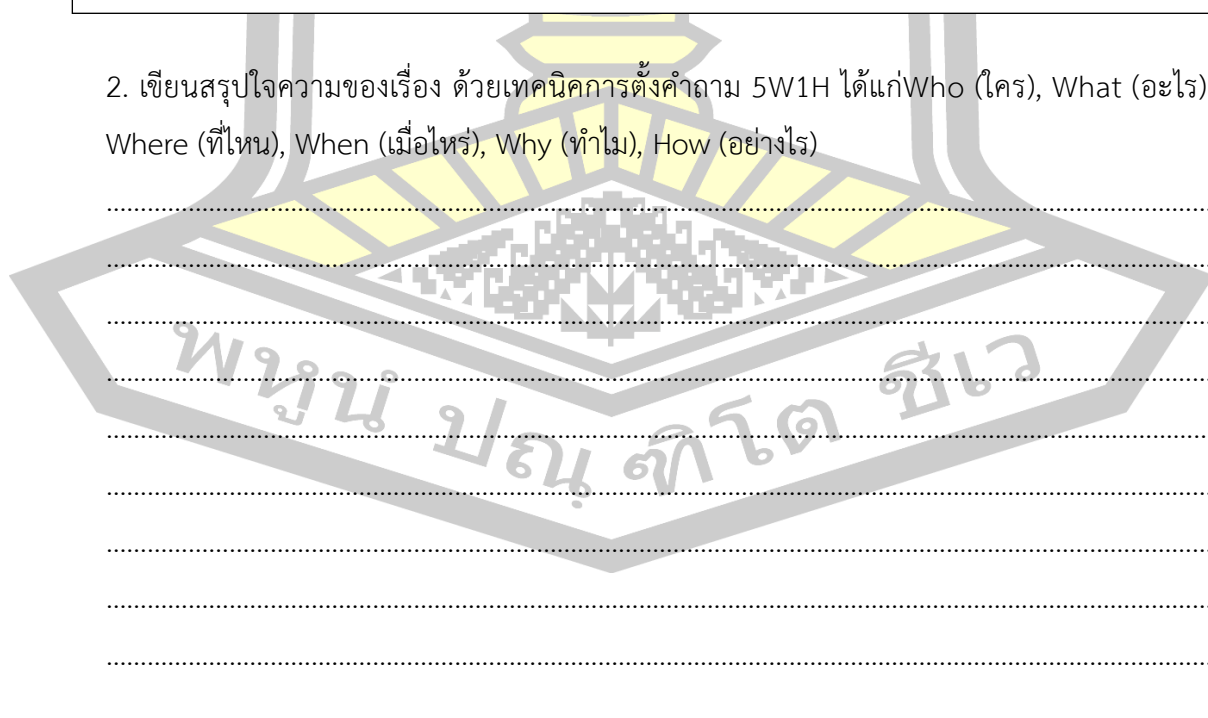
วังนาคินทร์ นานมาแล้วที่เมืองหนองกระแสน มีพญานาคสองตนปกครองอยู่ ตนหนึ่งชื่อสุทโธนาค อีกตน หนึ่งชื่อสุวรรณนาค วันหนึ่งสุทโธนาคออกไปล่าสัตว์ ได้เนื้อช้างมา จึงนำเนื้อช้างที่ได้แบ่งให้สุวรรณ นาคครึ่งหนึ่ง พร้อมนำขนช้างไปยืนยันว่าเป็นเนื้อช้างจริง ครั้นสุวรรณนาคออกไปล่าสัตว์ บ้างได้เม่น กลับมา จึงได้นำเนื้อและขนของเม่นไปให้แก่สุทโธนาค แต่สุทโธนาคกลับไม่พอใจ เพราะเมื่อดูจากขน ของเม่นที่มีขนาดใหญ่กว่าขนช้างแล้ว ปริมาณเนื้อที่ได้ก็ควรมากกว่าเนื้อของช้าง สุทโธนาคจึงคิดว่า สุวรรณนาคเอาเปรียบตนเอง แม้สุวรรณนาคพยายามอธิบายแต่ก็ไม่สำเร็จ จึงเกิดสงครามขึ้นระหว่าง พญานาคทั้งสอง

พระอินทร์ทรงทราบเรื่อง จึงหาวิธีให้พญานาคทั้งสองหยุดสู้รบกันโดยให้สร้างแม่น้ำขึ้น หากใครสร้างถึงทะเลก่อนจะให้ปลาบึกไปอยู่ในแม่น้ำนั้น เมื่อได้ยินเช่นนั้นสุทโธนาคก็สร้างแม่น้ำมุ่งไปทางทิศตะวันออกของหนองกระแสนเกิดเป็นแม่น้ำโขง ทางฝ่ายสุวรรณนาคสร้างแม่น้ำลงไปทางทิศใต้เกิดเป็นแม่น้ำน่าน

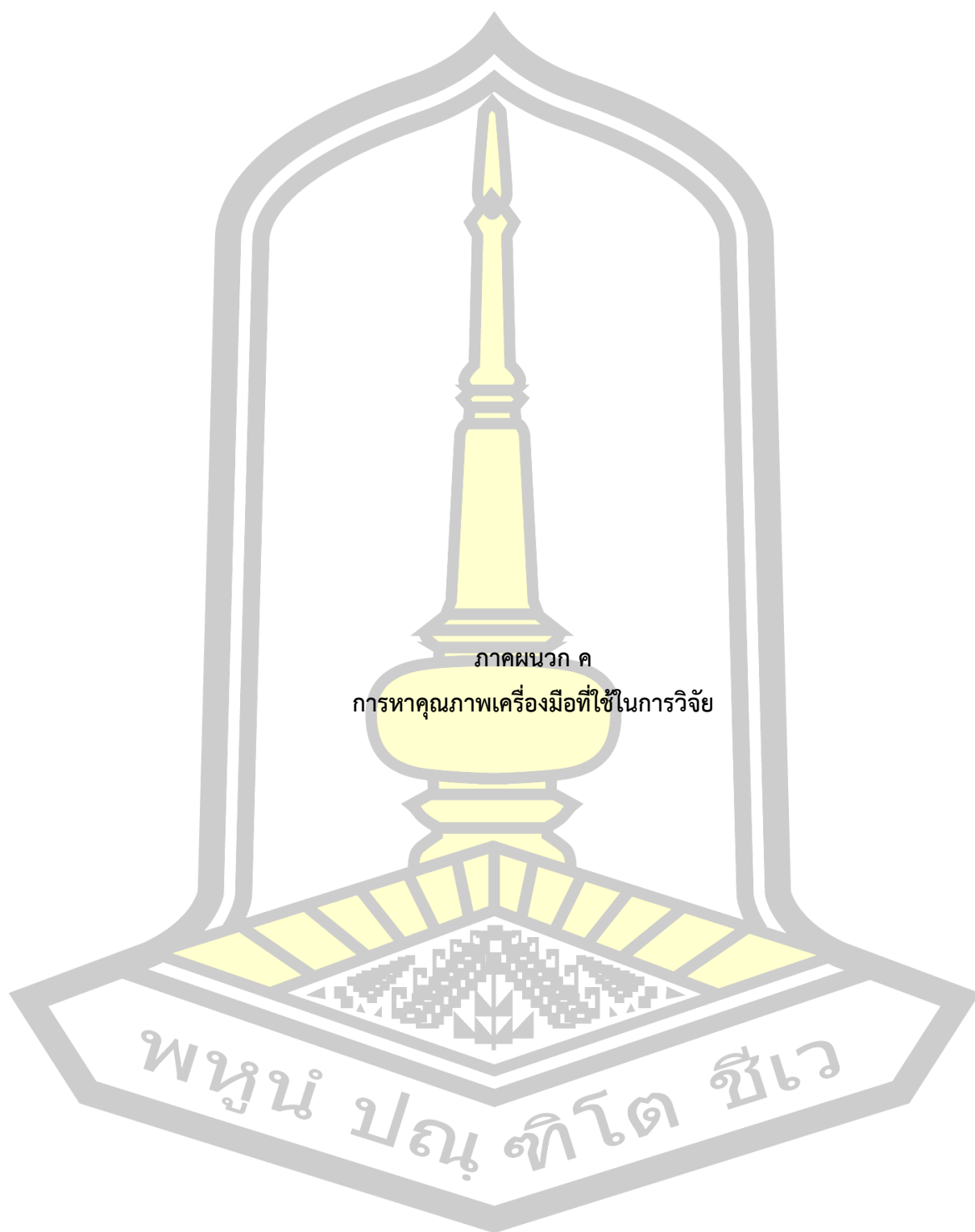
สุทโธนาคสร้างแม่น้ำเสร็จก่อน จึงมีปลาบึกเข้ามาอยู่ในแม่น้ำโขงแห่งเดียว และเมื่อเป็นเช่นนั้นสุทโธนาคจึงสร้างวังนาคินทร์ และขอทางขึ้นลงระหว่างเมืองบาดาลกับเมืองมนุษย์ไว้ที่หนองกระแสน และให้ตนและบริวารสามารถกลายร่างเป็นมนุษย์ได้

ที่มา : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLT ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. เขียนสรุปใจความของเรื่อง ด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ได้แก่ Who (ใคร), What (อะไร), Where (ที่ไหน), When (เมื่อไหร่), Why (ทำไม), How (อย่างไร)



พจนานุกรมศัพท์ สอว



ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุ ประยูร จิโต ชีวะ

ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์
เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยผู้เชี่ยวชาญ

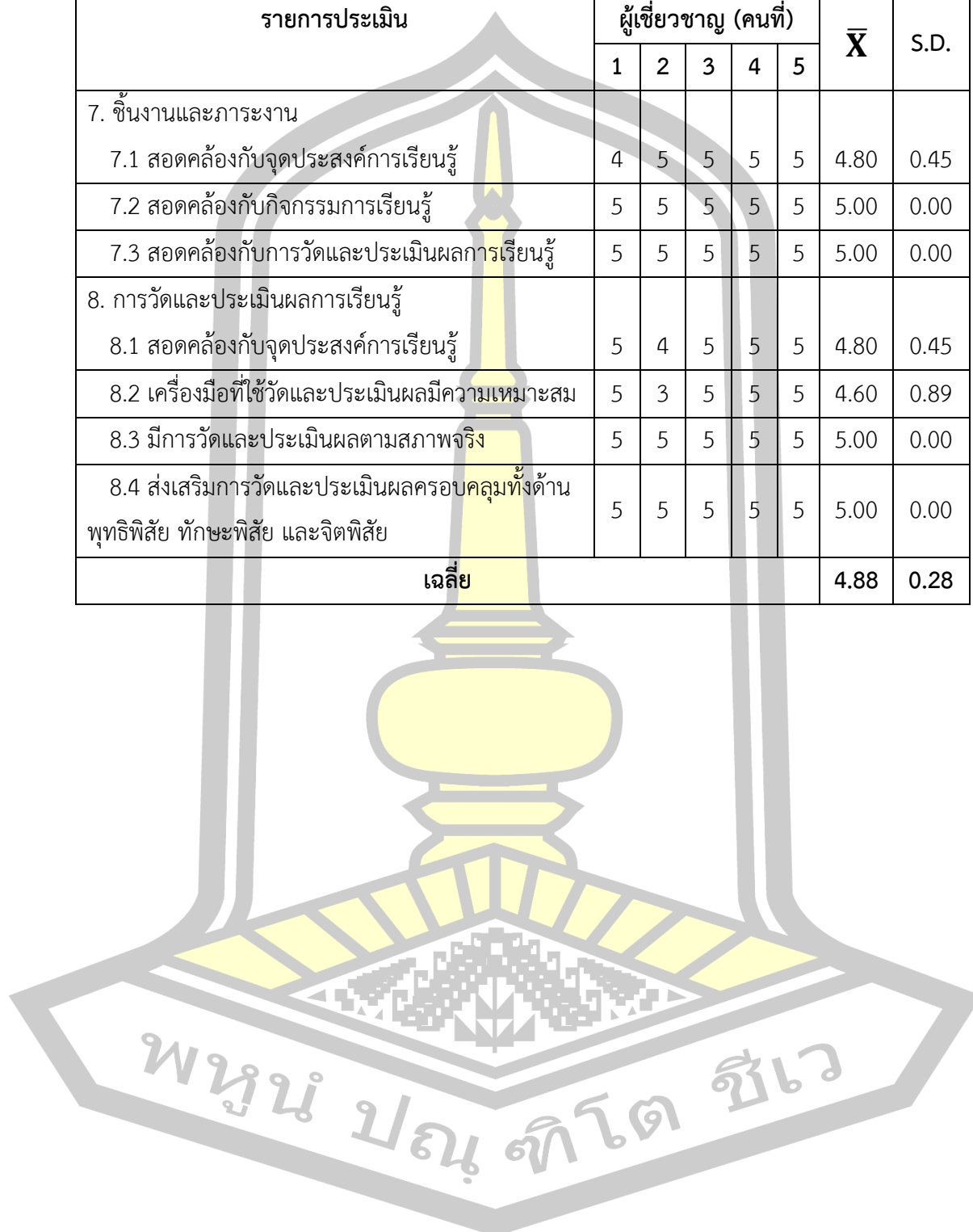
รายการประเมิน	แผนที่ 1						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด							
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2. สาระสำคัญ							
2.1 ชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4.80	0.45
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.4 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4. สาระการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
4.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
5.3 เหมาะสมกับเวลา	5	3	5	5	5	4.60	0.89
5.4 เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่านจับใจความและ การเขียนสื่อสาร	3	5	5	5	5	4.60	0.89
5.5 เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ	4	4	5	5	5	4.60	0.55

รายการประเมิน	แผนที่ 1						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H							
5.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	3	5	5	5	4.60	0.89
7. ชิ้นงานและภาระงาน							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
8.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	5	3	5	5	5	4.60	0.89
8.3 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
เฉลี่ย						4.84	0.35



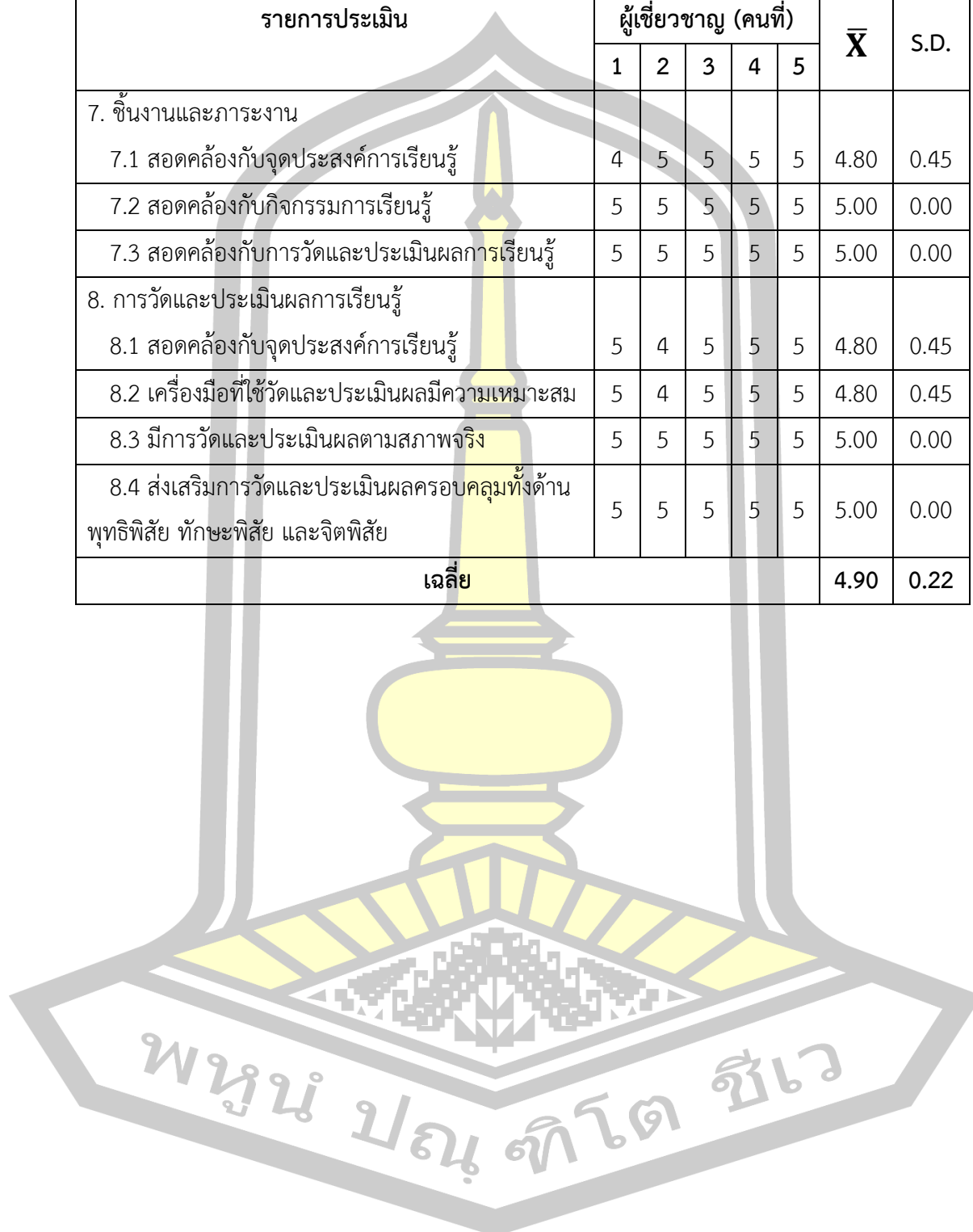
รายการประเมิน	แผนที่ 2						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด							
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2. สาระสำคัญ							
2.1 ชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
3.4 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4. สาระการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.3 เหมาะสมกับเวลา	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.4 เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	3	5	5	5	5	4.60	0.89
5.5 เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	3	5	5	5	5	4.60	0.89

รายการประเมิน	แผนที่ 2						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
7. ชิ้นงานและภาระงาน							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
8.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	5	3	5	5	5	4.60	0.89
8.3 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
เฉลี่ย						4.88	0.28



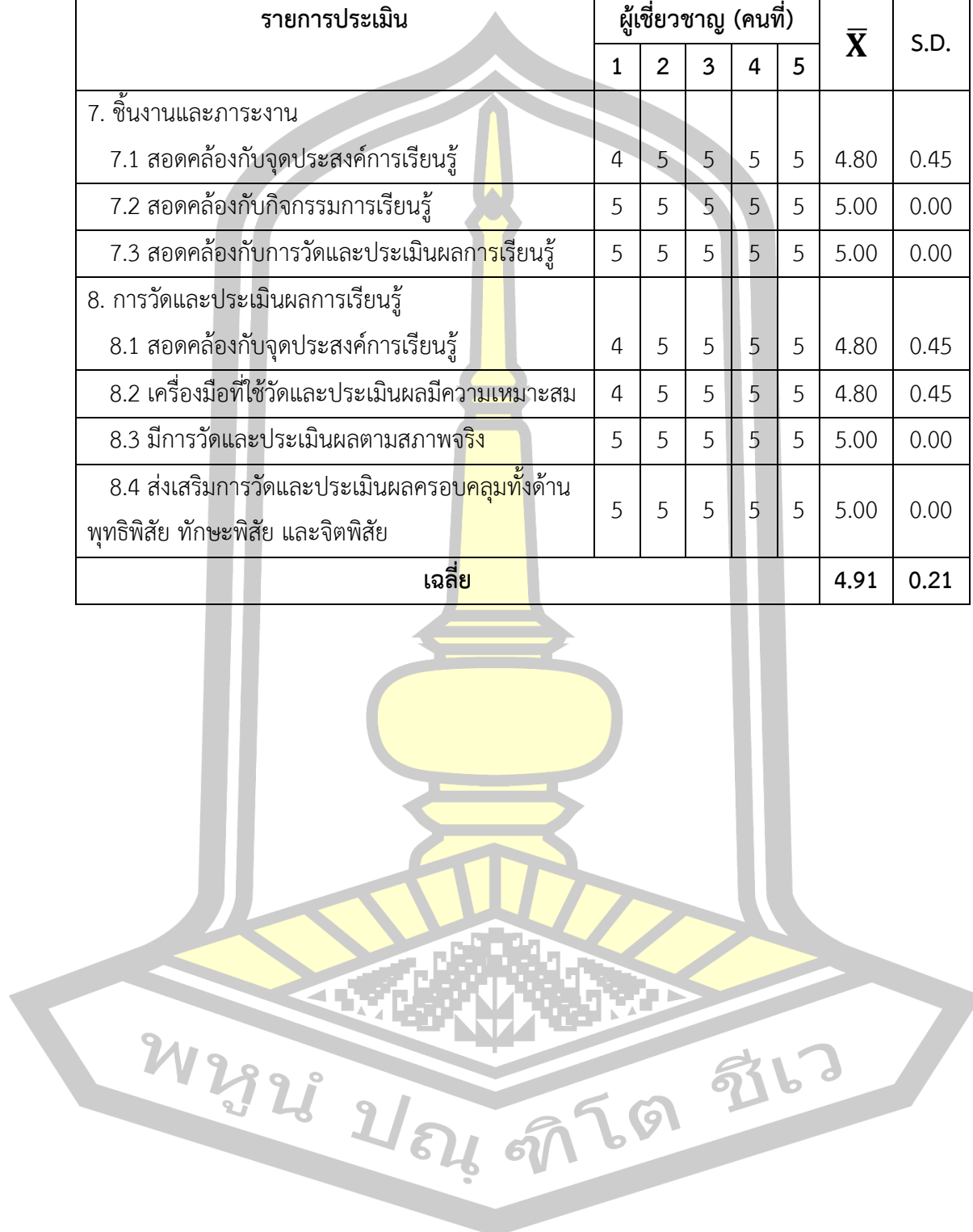
รายการประเมิน	แผนที่ 3						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด							
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2. สาระสำคัญ							
2.1 ชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	5	5	4.80	0.45
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.4 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
4. สาระการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	4.80	0.45
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
4.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
5.3 เหมาะสมกับเวลา	5	3	5	5	5	4.60	0.89
5.4 เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.5 เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45

รายการประเมิน	แผนที่ 3						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
7. ชิ้นงานและภาระงาน							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
8.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	5	4	5	5	5	4.80	0.45
8.3 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
เฉลี่ย						4.90	0.22



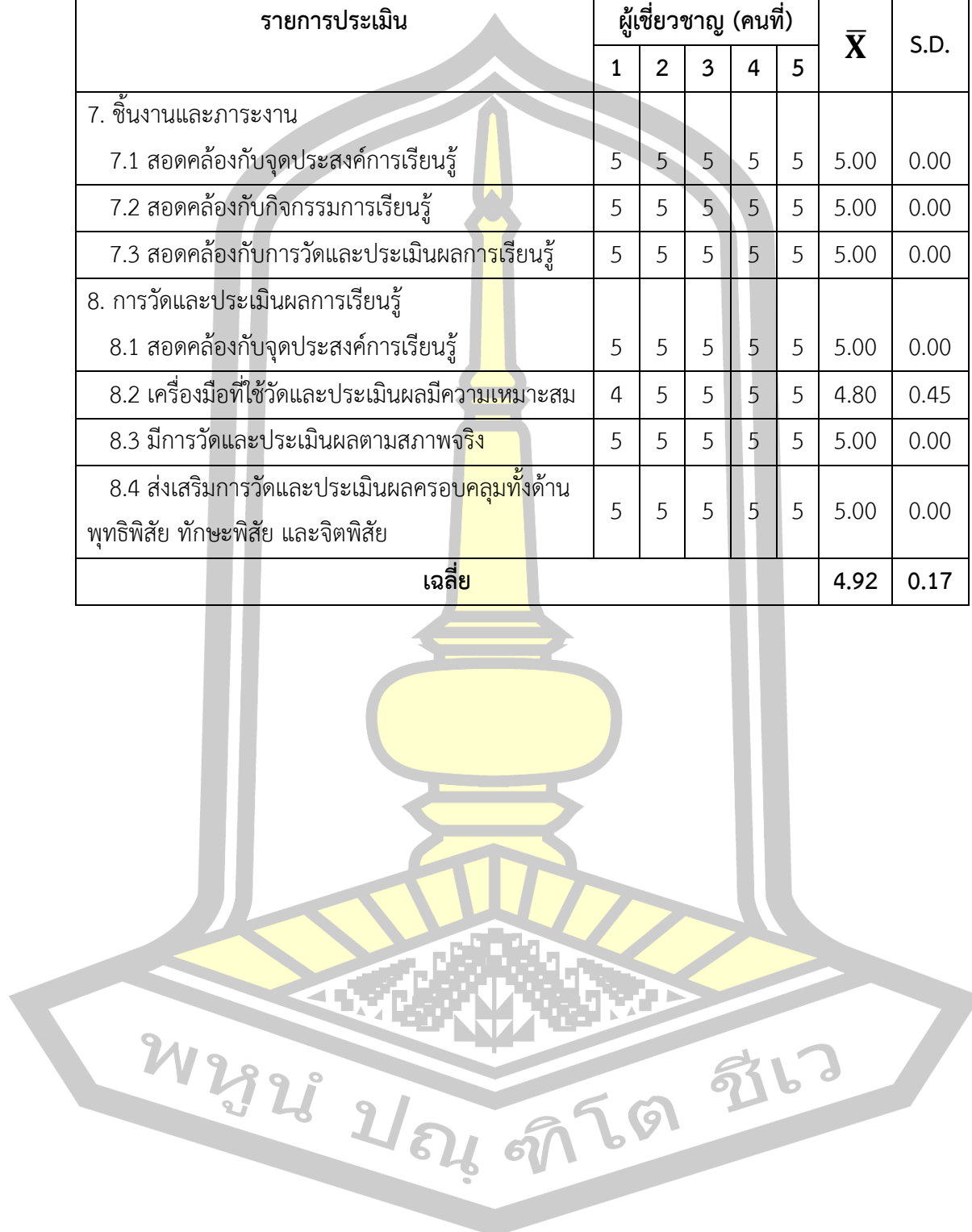
รายการประเมิน	แผนที่ 4						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด							
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2. สาระสำคัญ							
2.1 ชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.4 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4. สาระการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
4.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.3 เหมาะสมกับเวลา	3	5	5	5	5	4.60	0.89
5.4 เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.5 เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45

รายการประเมิน	แผนที่ 4						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
7. ชิ้นงานและภาระงาน							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
8.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4	5	5	5	5	4.80	0.45
8.3 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
เฉลี่ย						4.91	0.21



รายการประเมิน	แผนที่ 5						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด							
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2. สาระสำคัญ							
2.1 ชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.4 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4. สาระการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
4.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.3 เหมาะสมกับเวลา	3	5	5	5	5	4.60	0.89
5.4 เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	3	5	5	5	5	4.60	0.89
5.5 เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45

รายการประเมิน	แผนที่ 5						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
7. ชิ้นงานและภาระงาน							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4	5	5	5	5	4.80	0.45
8.3 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
เฉลี่ย						4.92	0.17



รายการประเมิน	แผนที่ 6						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด							
1.1 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2. สาระสำคัญ							
2.1 ชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	5	5	4.80	0.45
2.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้							
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.2 ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3.4 ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินผลได้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4. สาระการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
4.3 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.3 เหมาะสมกับเวลา	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.4 เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร	4	5	5	5	5	4.80	0.45
5.5 เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00

รายการประเมิน	แผนที่ 6						
	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\bar{X}$	S.D.
	1	2	3	4	5		
7. ชิ้นงานและภาระงาน							
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.2 เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.3 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8.4 ส่งเสริมการวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00
เฉลี่ย						4.95	0.10

สรุป ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็น
ฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ มีระดับความเหมาะสมทุกแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับ
เหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.84 – 4.95



ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	IOC	การพิจารณา	ค่าความยาก (P)	การพิจารณา	ค่าอำนาจ จำแนก (B)	การพิจารณา
1	1.00	ใช้ได้	0.63	ใช้ได้	0.41	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	0.45	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้	0.35	ใช้ได้
4	0.80	ใช้ได้	0.72	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้
5	0.80	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้
6	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้
7	1.00	ใช้ได้	0.40	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	0.57	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	0.57	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้
10	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
11	1.00	ใช้ได้	0.54	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	0.50	ใช้ได้	0.66	ใช้ได้
13	1.00	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
14	1.00	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
15	0.80	ใช้ได้	0.83	คัดออก	0.30	ใช้ได้
16	0.80	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้	0.41	ใช้ได้
17	1.00	ใช้ได้	0.79	ใช้ได้	0.31	ใช้ได้
18	1.00	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
19	1.00	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
20	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้
21	1.00	ใช้ได้	0.77	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้
22	1.00	ใช้ได้	0.76	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้
23	1.00	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	0.63	ใช้ได้
24	1.00	ใช้ได้	0.83	คัดออก	0.32	ใช้ได้
25	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้

ข้อที่	IOC	การพิจารณา	ค่าความยาก (P)	การพิจารณา	ค่าอำนาจ จำแนก (B)	การพิจารณา
26	1.00	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้	0.63	ใช้ได้
27	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
28	1.00	ใช้ได้	0.58	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
29	1.00	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	0.66	ใช้ได้
30	1.00	ใช้ได้	0.84	คัดออก	0.35	ใช้ได้
31	1.00	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้
32	0.40	คัดออก	-	-	-	-
33	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
34	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
35	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.66	ใช้ได้
36	1.00	ใช้ได้	0.54	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
37	1.00	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้
38	1.00	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้
39	0.80	ใช้ได้	0.76	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้
40	1.00	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
41	0.80	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.54	ใช้ได้
42	1.00	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	0.63	ใช้ได้
43	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
44	1.00	ใช้ได้	0.73	ใช้ได้	0.39	ใช้ได้
45	1.00	ใช้ได้	0.70	ใช้ได้	0.40	ใช้ได้

สรุป ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.40 - 1.00 โดยผู้วิจัย
 คัดเลือกข้อสอบค่าดัชนีความสอดคล้องที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 44 ข้อ แบบทดสอบมีค่าความยากอยู่
 ระหว่าง 0.40 - 0.84 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 41 ข้อ
 แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.69 ซึ่งมีค่าที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด จำนวน 41 ข้อ
 และแบบทดสอบ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แบบทดสอบปรนัย จำนวน 45 ข้อ

ข้อที่	IOC	การพิจารณา	ค่าความยาก (P)	การพิจารณา	ค่าอำนาจ จำแนก (B)	การพิจารณา
1	1.00	ใช้ได้	0.40	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	0.54	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้	0.47	ใช้ได้
4	0.60	ใช้ได้	0.47	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
6	1.00	ใช้ได้	0.51	ใช้ได้	0.70	ใช้ได้
7	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.66	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
10	0.80	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้
11	0.80	ใช้ได้	0.41	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
13	1.00	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้
14	1.00	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้	0.40	ใช้ได้
15	1.00	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
16	1.00	ใช้ได้	0.54	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้
17	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้
18	1.00	ใช้ได้	0.31	ใช้ได้	0.34	ใช้ได้
19	1.00	ใช้ได้	0.30	ใช้ได้	0.31	ใช้ได้
20	1.00	ใช้ได้	0.51	ใช้ได้	0.63	ใช้ได้
21	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
22	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
23	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.58	ใช้ได้
24	1.00	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้

ข้อที่	IOC	การพิจารณา	ค่าความยาก (P)	การพิจารณา	ค่าอำนาจจำแนก (B)	การพิจารณา
25	1.00	ใช้ได้	0.86	คัดออก	0.68	ใช้ได้
26	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.70	ใช้ได้
27	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.57	ใช้ได้
28	1.00	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้	0.59	ใช้ได้
29	1.00	ใช้ได้	0.78	ใช้ได้	0.34	ใช้ได้
30	1.00	ใช้ได้	0.57	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
31	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้
32	1.00	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้
33	1.00	ใช้ได้	0.51	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้
34	1.00	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้
35	1.00	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้
36	1.00	ใช้ได้	0.54	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
37	1.00	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้
38	1.00	ใช้ได้	0.73	ใช้ได้	0.31	ใช้ได้
39	1.00	ใช้ได้	0.49	ใช้ได้	0.67	ใช้ได้
40	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
41	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้
42	1.00	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	0.62	ใช้ได้
43	1.00	ใช้ได้	0.78	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้
44	1.00	ใช้ได้	0.47	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
45	0.80	ใช้ได้	0.45	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้

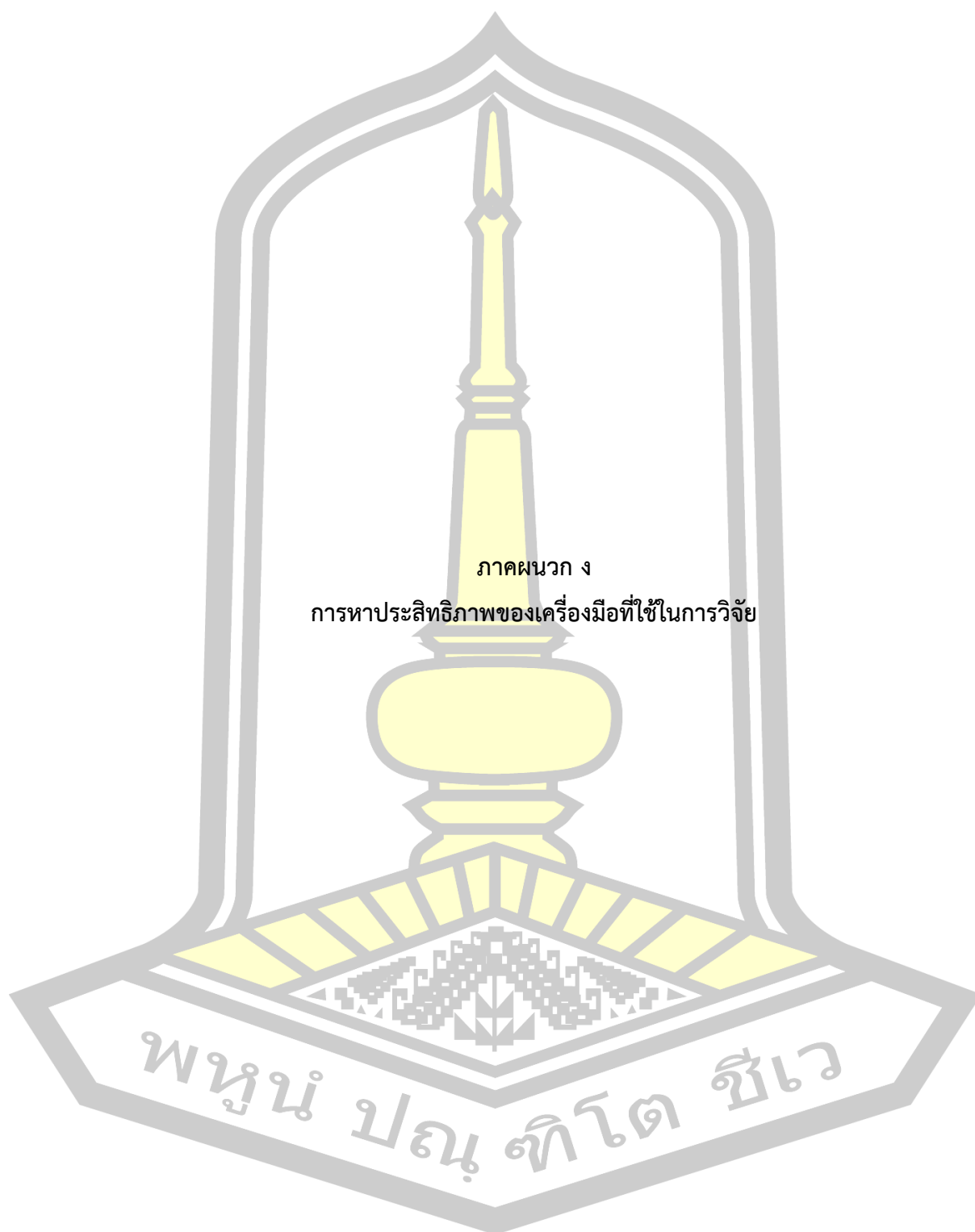
สรุป ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบค่าดัชนีความสอดคล้องที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 45 ข้อ แบบทดสอบมีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.86 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 44 ข้อ แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.70 ซึ่งมีค่าที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด จำนวน 44 ข้อ และแบบทดสอบ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90

ชนิด ัตถ์นัย จำนวน 12 ข้อ

ข้อที่	IOC	การพิจารณา	ค่าความยาก (P)	การพิจารณา	ค่าอำนาจ จำแนก (B)	การพิจารณา
1	0.80	ใช้ได้	0.45	ใช้ได้	0.32	ใช้ได้
2	0.80	ใช้ได้	0.48	ใช้ได้	0.39	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	0.40	ใช้ได้	0.37	ใช้ได้
4	1.00	ใช้ได้	0.56	ใช้ได้	0.63	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้
6	1.00	ใช้ได้	0.64	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้
7	1.00	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้	0.46	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	0.41	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	0.44	ใช้ได้	0.35	ใช้ได้
10	1.00	ใช้ได้	0.51	ใช้ได้	0.65	ใช้ได้
11	1.00	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้	0.44	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	0.42	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้

สรุป ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 โดยผู้วิจัย
คัดเลือกข้อสอบค่าดัชนีความสอดคล้องที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 12 ข้อ แบบทดสอบมีค่าความยากอยู่
ระหว่าง 0.40 - 0.64 โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 12 ข้อ
แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32 - 0.68 ซึ่งมีค่าที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด จำนวน 12 ข้อ
และแบบทดสอบ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90

พหุ ประถมศึกษา



วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
 ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ
 ตามเกณฑ์ 80/80

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (105)	แผนที่ 1				แผนที่ 2			
		แบบทดสอบท้ายแผน (10)	ใบงาน (24)	พฤติกรรมการเรียน (15)	รวม (49)	แบบทดสอบท้ายแผน (10)	ใบงาน (24)	พฤติกรรมการเรียน (15)	รวม (49)
1	34	8	16	13	37	8	18	14	40
2	36	8	16	13	37	8	16	14	38
3	35	8	16	12	36	8	16	15	39
4	39	8	16	13	37	8	18	15	41
5	38	8	18	13	39	8	18	14	40
6	34	8	16	13	37	8	18	14	40
7	37	8	16	13	37	8	16	14	38
8	39	9	17	13	39	8	18	14	40
9	36	8	17	13	38	8	16	13	37
10	39	8	17	13	38	8	16	13	37
11	37	8	17	13	38	8	18	15	41
12	34	8	17	13	38	8	16	14	38
13	39	8	16	13	37	9	17	14	40
14	39	8	16	13	37	8	17	14	39
15	39	8	16	13	37	8	16	14	38
16	39	8	16	13	37	8	17	14	39
รวม	594	129	263	207	599	129	271	225	625
$\bar{X}$	37.13	8.06	16.44	12.94	37.44	8.06	16.94	14.06	39.06
S.D.	2.03	0.25	0.63	0.25	0.81	0.25	0.93	0.57	1.29
ร้อยละ	35.36	80.63	68.49	86.25	76.40	80.63	70.57	93.75	79.72

เลขที่	แผนที่ 3				แผนที่ 4			
	แบบทดสอบท้ายแผน (10)	ใบงาน (24)	พฤติกรรมการเรียน (15)	รวม (49)	แบบทดสอบท้ายแผน (10)	ใบงาน (24)	พฤติกรรมการเรียน (15)	รวม (49)
1	8	18	13	39	9	18	14	41
2	8	19	14	41	8	19	14	41
3	9	24	15	48	8	22	15	45
4	8	24	15	47	8	24	15	47
5	8	18	14	40	8	20	14	42
6	8	20	14	42	9	20	14	43
7	8	20	14	42	8	20	14	42
8	9	20	14	43	8	20	14	42
9	8	21	14	43	8	21	14	43
10	8	19	14	41	8	21	14	43
11	8	20	14	42	9	22	15	46
12	8	20	14	42	8	22	14	44
13	8	20	14	42	8	22	14	44
14	8	20	14	42	9	22	14	45
15	8	20	14	42	9	22	14	45
16	8	20	14	42	8	22	14	44
รวม	130	323	225	678	133	337	227	697
$\bar{X}$	8.13	20.19	14.06	42.38	8.31	21.06	14.19	43.56
S.D.	0.34	1.68	0.44	2.25	0.48	1.48	0.40	1.75
ร้อยละ	81.25	84.11	93.75	86.48	83.13	87.76	94.58	88.90

เลขที่	แผนที่ 5				แผนที่ 6				คะแนนทดสอบหลังเรียน (105)
	แบบทดสอบท้ายแผน (10)	ใบงาน (24)	พฤติกรรมการเรียน (15)	รวม (49)	แบบทดสอบท้ายแผน (10)	ใบงาน (24)	พฤติกรรมการเรียน (15)	รวม (49)	
1	9	19	14	42	9	22	14	45	89
2	9	22	14	45	9	22	14	45	90
3	10	24	15	49	9	24	15	48	89
4	10	24	15	49	10	24	15	49	98
5	9	21	15	45	9	23	14	46	87
6	9	20	14	43	9	22	14	45	88
7	9	20	14	43	9	22	14	45	95
8	9	20	14	43	9	21	14	44	87
9	8	20	14	42	9	22	14	45	89
10	9	22	14	45	9	23	15	47	90
11	8	22	15	45	9	23	15	47	88
12	8	23	14	45	8	23	14	45	91
13	9	23	14	46	9	23	14	46	88
14	9	23	14	46	8	23	14	45	97
15	9	22	14	45	8	23	14	45	92
16	8	23	14	45	9	22	14	45	98
รวม	142	348	228	718	142	362	228	732	1,456
$\bar{X}$	8.88	21.75	14.25	44.88	8.88	22.63	14.25	45.75	91.00
S.D.	0.62	1.57	0.45	2.06	0.50	0.81	0.45	1.34	3.86
ร้อยละ	88.75	90.63	95.00	91.58	88.75	94.27	95.00	93.37	86.67

ผลการวิเคราะห์การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กับเกณฑ์ร้อยละ 75

Wilcoxon Signed Ranks Test

Ranks

		N	Mean Rank	Sum of Ranks
75% - Pretest	Negative Ranks	0 ^a	.00	.00
	Positive Ranks	15 ^b	8.50	136.00
	Ties	0 ^c		
	Total	16		

a. 75% < Pretest

b. 75 % > Pretest

c 75 % = Pretest

Test Statistics^b

	75 % - Pretest
Z	-3.589 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	.000

a. Based on negative ranks.

b. Wilcoxon Signed Ranks Test

ชน ปณุ ทัโต ชีเว

ผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กับเกณฑ์ร้อยละ 75

Wilcoxon Signed Ranks Test

Ranks

		N	Mean Rank	Sum of Ranks
75% - Pretest	Negative Ranks	0 ^a	.00	.00
	Positive Ranks	16 ^b	8.50	136.00
	Ties	0 ^c		
	Total	16		

a. 75% < Pretest

b. 75% > Pretest

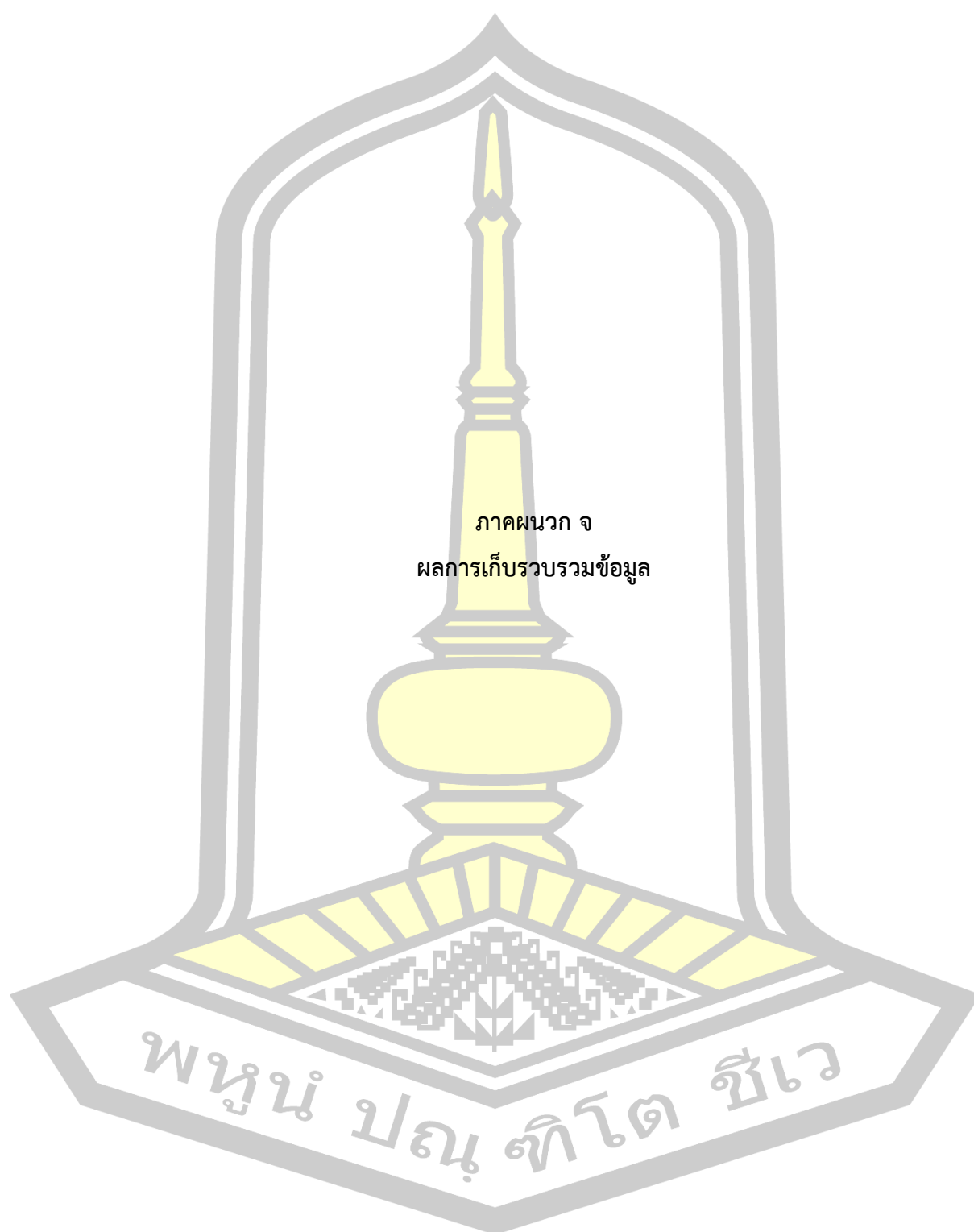
c. 75% = Pretest

Test Statistics^b

	75% - Pretest
Z	-3.542 ^a
Asymp. Sig. (2-tailed)	.000

a. Based on negative ranks.

b. Wilcoxon Signed Ranks Test



ผลการเก็บรวบรวมคะแนนตามแผนการจัดการเรียนรู้
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับ
ใจความและการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เลขที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (105)	การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐาน ร่วมกับเทคนิค 5W1H						คะแนนรวม ทั้งหมด (294)	คะแนนทดสอบ หลังเรียน (105)
		แผนที่ 1 (49)	แผนที่ 2 (49)	แผนที่ 3 (49)	แผนที่ 4 (49)	แผนที่ 5 (49)	แผนที่ 6 (49)		
1	34	37	40	39	41	42	45	244	89
2	36	37	38	41	41	45	45	247	90
3	35	36	39	48	45	49	48	265	89
4	39	37	41	47	47	49	49	270	98
5	38	39	40	40	42	45	46	252	87
6	34	37	40	42	43	43	45	250	88
7	37	37	38	42	42	43	45	247	95
8	39	39	40	43	42	43	44	251	87
9	36	38	37	43	43	42	45	248	89
10	39	38	37	41	43	45	47	251	90
11	37	38	41	42	46	45	47	259	88
12	34	38	38	42	44	45	45	252	91
13	39	37	40	42	44	46	46	255	88
14	39	37	39	42	45	46	45	254	97
15	39	37	38	42	45	45	45	252	92
16	39	37	39	42	44	45	45	252	98
รวม	594	599	625	678	697	718	732	4,049	1,456
$\bar{X}$	37.13	37.44	39.06	42.38	43.56	44.88	45.75	253.06	91.00
S.D.	2.03	0.81	1.29	2.25	1.75	2.06	1.34	6.70	3.86
ร้อยละ	35.36	76.40	79.72	86.48	88.90	91.58	93.37	86.08	86.67

คะแนนทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H และเกณฑ์ร้อยละ 75

คนที่	คะแนนเกณฑ์ ร้อยละ 75	คะแนนทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ		
		คะแนนก่อนเรียน (30)	คะแนนหลังเรียน (30)	ผลต่างของคะแนน
1	22.5	11	26	15
2	22.5	11	25	14
3	22.5	12	26	14
4	22.5	14	27	13
5	22.5	11	25	14
6	22.5	11	25	14
7	22.5	12	26	14
8	22.5	14	25	11
9	22.5	13	26	13
10	22.5	12	25	13
11	22.5	12	25	13
12	22.5	11	26	15
13	22.5	12	25	13
14	22.5	12	26	14
15	22.5	14	25	11
16	22.5	12	27	15
รวม	360	194	410	216
$\bar{X}$	22.50	12.13	25.63	13.50
S.D.	0.00	1.09	0.72	1.21
ร้อยละ	75.00	41.42	85.42	45.00

คะแนนการทดสอบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์
เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H และเกณฑ์ร้อยละ 75

คนที่	คะแนนเกณฑ์ ร้อยละ 75	คะแนนทดสอบความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร		
		คะแนนก่อนเรียน (75)	คะแนนหลังเรียน (75)	ผลต่างของคะแนน
1	56.25	23	63	40
2	56.25	25	65	40
3	56.25	23	63	40
4	56.25	25	71	46
5	56.25	27	62	35
6	56.25	23	63	40
7	56.25	25	69	44
8	56.25	25	62	37
9	56.25	23	63	40
10	56.25	27	65	38
11	56.25	25	63	38
12	56.25	23	65	42
13	56.25	27	63	36
14	56.25	27	71	44
15	56.25	25	67	42
16	56.25	27	71	44
รวม	900	400	1,046	646
$\bar{X}$	56.25	25.00	65.38	40.38
S.D.	0.00	1.63	3.34	3.14
ร้อยละ	75.00	33.33	87.17	53.83

ผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์
เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนสอบก่อนเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน	ผลต่างของคะแนนสอบ
1	30	11	26	15
2	30	11	25	14
3	30	12	26	14
4	30	14	27	13
5	30	11	25	14
6	30	11	25	14
7	30	12	26	14
8	30	14	25	11
9	30	13	26	13
10	30	12	25	13
11	30	12	25	13
12	30	11	26	15
13	30	12	25	13
14	30	12	26	14
15	30	14	25	11
16	30	12	27	15

พูน ปณ ทัโต ชีเว

ผลการแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์
เป็นฐานร่วมกับเทคนิค 5W1H เรื่อง การอ่านจับใจความและการเขียนสื่อสาร

เลขที่	คะแนนเต็ม			คะแนนสอบก่อนเรียน			คะแนนสอบหลังเรียน			ผลต่าง
	ปรนัย	อัตนัย	รวม	ปรนัย	อัตนัย	รวม	ปรนัย	อัตนัย	รวม	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	30	45	75	14	9	23	24	39	63	40
2	30	45	75	11	12	23	25	38	63	40
3	30	45	75	12	11	23	23	40	63	40
4	30	45	75	10	15	25	28	43	71	46
5	30	45	75	13	14	27	26	36	62	35
6	30	45	75	15	12	27	27	44	71	44
7	30	45	75	10	15	25	27	42	69	44
8	30	45	75	12	15	27	28	43	71	44
9	30	45	75	10	15	25	27	38	65	40
10	30	45	75	11	16	27	26	39	65	38
11	30	45	75	12	13	25	26	37	63	38
12	30	45	75	12	11	23	27	38	65	42
13	30	45	75	12	15	27	26	37	63	36
14	30	45	75	11	14	25	25	37	62	37
15	30	45	75	10	13	23	23	40	63	40
16	30	45	75	11	14	25	26	41	67	42

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวศุภลักษณ์ ศุภมงคลกุล
 วันเกิด วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2538
 สถานที่เกิด
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 527/3-4 หมู่ 13 ตำบลระแงง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ 32110
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครู
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านทะนงชัย ตำบลเมืองที่ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000
 ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2561 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

